"ИЗРАБОТВАНЕ НА ОБЩ УСТРОЙСТВЕН ПЛАН НА ОБЩИНА СУХИНДОЛ"
Окончателен проект, изпълнител: Обединение «СОХА-2016»

СТАЛКЕР-К.М. ЕООД

ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

ОКОНЧАТЕЛЕН ПРОЕКТ ЗА ОБЩ УСТРОЙСТВЕН ПЛАН НА ОБЩИНА СУХИНДОЛ

ОБЕДИНЕНИЕ „СОХА 2016”
Сдружения „Алианс за Околна Среда”, „Агенция за Устойчиво Развитие и Евроинтеграция – Екорегиони” и „Сталкер КМ”

14. 02. 2018 г.

ОБЩ УСТРОЙСТВЕН ПЛАН НА ОБЩИНА СУХИНДОЛ (ОУПО-СУХИНДОЛ)

ДОГОВОР:	от 02. 12. 2016 г. между Община Сухиндол и Обединение „СОХА 2016”
ВЪЗЛОЖИТЕЛ:	Община Сухиндол
ИЗПЪЛНИТЕЛ:	ОБЕДИНЕНИЕ „СОХА-2016” – РЪКОВОДИТЕЛ ЕКИП арх. ЙОНКА МАРИНОВА СТЕФАНОВА, удостоверение ППП-КАБ-2018г. № 00454; представляващ – инж-арх. Стефан Даскалов, ППП-КАБ-2018 № 00661
ФАЗА:	ОКОНЧАТЕЛЕН ПРОЕКТ
ЧАСТ:	ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА
ГОДИНА:	2018, ФЕВРУАРИ

АВТОРСКИ ЕКИП:

Основен екип - Разработване на ОУПО Сухиндол:

арх. Йонка Маринова	ръководител екип
Ключови експерти	
арх. Кристиян Миленов	Част „Селищна мрежа и устройство на територията”
арх. Любомир Петров	Част „Културно- историческо наследство”
икон.Людмил Михайлович	част „Демография, социални и икономически анализи и прогнози”
инж. Димитър Топлийски	„Техн. инфраструктура и комуникационно-транспортни системи”
инж Гергана Светиева	част „Водоснабдяване и канализация”
инж Петър Календеров	Част „Електроснабдяване и съобщения”
инж. Радко Радков	Част „ Геодезия, ГИС и CAD формати”
инж. Арх. Стефан Даскалов	Част „Регионално развитие, урбанизъм, техн. инфрастуктура”
Неключови експерти	
Проф. инж.Петър Дончев	Част „Геология и хидрогеология”
Инж. Владислава Георгиева	Част „ Отопление и газоснабдяване”
Еколог Яна Николова	Част „Екология”
Ландш.арх.Веселин Рангелов	Част „Ландшафт и зелени системи”
Юрист Асен Дюлгеров	Част „ Правила и нормативи /Правилник/”
Инж. Огнян Диков	Част „Техническа координация и връзки с екип по ЕО и ОС”
Допълнителни неключови експерти	
Еколог Константин Стефанов	Част „Екология и ГИС”
Физик Златомир Димитров	Част „Географски информационни системи”
Тодор Шопов	Макро-икономика
Весела Самунджиева	ГИС
Спомагателен екип за техническо изпълнение	Дигитализиране, ГИС, картография и графични материали, моделиране и други.

С активното участие и съдействие на общинската администрация и кметствата, регионалните служби, експлоатационни дружества, делови среди и местни граждани.

Съдържание:

1. Обща част

1.1. Основания за изработване на Общ устройствен план на община Сухиндол5
1.2. Териториален обхват на Общия устройствен план6
1.3. Подход, нормативна основа и информационно обезпечаване за изготвяне на плана8
1.4. Цели и задачи на Общия устройствен план16

2. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО, ДИАГНОЗА, ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ.....17

2.1. Регионални характеристики и основни приоритети17
2.2. Социално икономически условия и проблеми 18
2.2.1. Демографска характеристика18
2.2.2. Икономическа характеристика / инфраструктура на икономиката36
2.2.3. Социална инфраструктура, обитаване, образование, здравеопазване41
Състояние на социалната инфраструктура в населените места45
Инфраструктура на образованието – детски заведения и училища:45
Инфраструктура на културата, културно - историческо наследство45
Обекти на спорта, туризъм50
Техническа инфраструктура51
Транспортна инфраструктура (воден, въздушен, сухопътен и жп-транспорт).51
Мрежи на инженерните системи54

3. Териториални проучвания67
Природо географски условия и ресурси67
Полезни изкопаеми 74
3.1. Горски територии83
3.3. Селскостопански фонд (ССФ)84

4. Структура на собствеността - /изт.: Общинския план за развитие/86

5. Териториална структура и земеползване, баланс на територията90

6. Селищна мрежа и обитаване – състояние и устройствени изисквания.95
6.1. Анализ на териториалното развитие и устройствено планиране на Община Сухиндол.95
Социална инфраструктура97
Образователна инфраструктура97
Здравеопазване 97
Характеристика на състоянието на отделните населени места98

7. Състояние и опазване на околната среда109
7.1. Природни условия - Състояние на компонентите и факторите на околната среда.....109
7.2. Инфраструктурни проблеми110
Отпадъци – състояние и устройствени изисквания по управлението им117
Вредни физични фактори118

Препоръки и изисквания към ОУПО Сухиндол, фаза окончателен проект..121

Визията за развитие на община Сухиндол121

ПРОГНОЗА ЗА РАЗВИТИЕ 2017-2035 г.124

Сценарии за социално икономическо развитие126

Основни водещи функции на територията141

Пространствена организация и оси на урбанизация.145

Опорни центрове и структура на селищната мрежа147

ТЕХНИЧЕСКА ИНФРАСТРУКТУРА И ДРУГИ СЪЩЕСТВЕНИ ЕЛЕМЕНТИ 148

Транспортна инфраструктура148

Водоснабдяване и Канализация, Хидромелиорации151

Електроснабдяване и телекомуникации153

Отопление и газоснабдяване154

Културно – историческо наследство155

Баланс на територията, състояние162

164
окончателен проект на ОУПО164

Правила и нормативи за прилагане на ОУПО Сухиндол (Правилник в резюме)168

Общи бележки към прилагането и поддържането на ОУПО Сухиндол .170

Информационно осигуряване, управление на риск, територия, ресурси, мониторинг на промените**Грешка! Показалецът не е дефиниран.**

Заключения и препоръки на предварителния проект на ОУПО Сухиндол, М 1 : 25 000171

Опис на приложенията към Обяснителната записка - Основни план – схеми (том 1) 171

Допълнителни приложения към плана (том 2, том 3 и том 4)171

1. ОБЩА ЧАСТ

1.1. Основания за изработване на Общ устройствен план на община Сухиндол

ОУПО на община Сухиндол се изготвя на основание чл 124 от ЗУТ с Решение № 195 по протокол № 30 от 19.12.2013 г. на Общинския съвет за изготвяне на ОУП по предложение на Кмета на общината с изготвено и прието Планово задание.

С Обединение СОХА 2016 е Изпълнител на проекта, на основание спечелена обществена поръчка и сключен на 02.12.2016 г. договор с Възложител Община Сухиндол за изпълнение на ОУПО

Проектът е изпълнен в две фази: предварителен и окончателен проект.

При изпълнението на ОУП на Община Сухиндол се отчита проявлението на качествено нови фактори, възникнали в края на XX и началото на XXI век. Те могат да бъдат структурирани в няколко групи:

Необходимостта от Общ устройствен план на община Сухиндол, се обосновава с настъпилите съществени изменения в социално-икономическата среда и условията, в които се развиват икономиката, социалната сфера, техническата инфраструктура, състояние на природната среда. Тези промени дават отражение върху процесите, свързани с развитието на основните функционални системи на община Сухиндол, които имат определени изисквания и към устройственото планиране на общинската територия.

Настъпилите промени в законодателството и нормативната уредба обуславят и устройствени промени и последици, свързани със собствеността, реституционните закони, които налагат изготвяне на Общ устройствен план на община Сухиндол

За община Сухиндол не е изготвян общ устройствен план. Съществуват отделни частични изменения и подробни устройствени планове /ПУП/ за отделни територии и в населените места.

4. Целите и приоритетите в развитието на общината, заложени в приетите и действащи стратегически и планови документи за периода 2007 – 2013 – 2020 г. налагат и конкретни териториално устройствени промени. Обновяването на урбанизираните територии, развитието на селско-стопанското производство със запазване на традиционното лозарство и винопроизводство, създаване на условия за икономически просперитет, основан и на нови технологии, при опазването на природната среда и обществения интерес се обосновават с прилагането на по-високи стандарти за различните функционални системи и устройствени среди. Това се отнася и за качества на жилищна среда и обслужване, на територии за рекреация и отдих, за транспортно-комуникационната инфраструктура, условия за труд и работни места, съобразяване с новите стандарти за еко-земеделие, различни форми на туризъм и др.

Научно-технически фактори, налагащи приоритетно развитие на Информационно-комуникационни технологии (ИКТ) и електронно управление, внедряването на нов тип дейности, нов тип работни места и отражението им върху устройственото планиране.

Географски и геополитически фактори:

- Членството на България в Европейския Съюз(ЕС) налага и общинските планове за развитие да се съобразяват с приоритетите и политиките на ЕС, приетите регламенти и директиви, както и със заложените инвестиционни проекти и дейности в Споразумението между България и Европейската комисия (ЕК) за периода 2014-2020г., детайлно разработени в съответните оперативни програми.

- Един от основните проблеми, с които се сблъскват всички страни-членки , включително и България, това е липсата на обективни, гео-реферирани и хармонизирани бази данни. На основата на Директива 02/2007/EOINSPIRE и Регламент 911, се разработват препоръки , методики и приложни решения, които да преодолеят този проблем. В рамките на Програмата за трансгранично сътрудничество между България и Румъния -2007-2013, бе реализиран водещ проект SPATIAL-MIS ECT 171 за Обща стратегия за устойчиво управление на трансграничната територия между България и Румъния и бе осъществена трансгранична хармонизирана база данни и референтен слой земно покритие по стандарт ISO 19144-2, който позволява редовен мониторинг на промените и въздействието от различни инвестиционни проекти, общински програми и други инициативи. Тази база данни и свързаната с нея методика са представени и приети в Министерство на регионалното развитие, Министерство на земеделието и горите и са одобрени от експерти на Европейската комисия като добра основа за Общата Дунавска Инфраструктура за Данни и Услуги, която ще се изгражда от ЕК.

- Втори важен проблем, поставен напоследък на ниво ЕС е необходимостта от редовен мониторинг на промените и преминаване от отчети по докменти към отчети по реални резултати.

- Трети приоритет, който също в последно време става водещ за ЕС е създаване на така наречената „устойчива“(resilient) среда, която изисква стратегическо планиране и оценка на риска от възможни природни и антропогенни предивзикателства .

Това е основание авторският колектив да предложи в ОУПО Сухиндол да бъдат включени три задачи, които са въпрос на решение не само на общинско, но и на национално ниво. Затова по тях следва да се осигурят необходимите средства и по национално финансиране на основата на внесено от общината обосновано искане. След приемане на ОУПО, по тях на общинско ниво следва да се обсъдят и определят необходимите мерки и ресурси. Трите задачи са както следва:

- Програма за проверка на достоверността и хармонизиране на гео-пространствените данни за Община Сухиндол, които се поддържат от различни министерства, агенции и статистика – с цел приемане на единна и вярна информационна основа управление на територия, население и ресурси, както и за изготвяне на инвестициионни проекти. В тази област Община Сухиндол следва да поиска съответното съдействие и от новата Държавна Агенция за Е-Управление, която по закон носи отговорността за хармонизация на националните пространствени данни;

- В изпълнение на по-горната точка е и предложената програма създаване на референтен слой/карта на земното покритие на основата на спътникови изображения с много висока разделителна способност, на основата на стандарт ISO 19144-2, свързана с общата трансгранична база данни по проект MIS ECT code 171;

- Предложено е и включването на Общинска Програма за въвеждане на редовен мониторинг на промените в земното покритие и земеползване и оценка на интегрирания риск;

Фактор с първостепенно значение е непосредствения контакт на територията на общината с язовир Александър Стамболийски и река Росица, преминаващите през град Сухиндол пътни връзки Ловеч-Павликени-Севлиево, и в близко бъдеще връзката с автомагистрала „Хемус” (указ № 1/05.01.1999 г.) – важен транспортен коридор на страната и Европейския съюз.

Приоритет за ОУПО ще бъде традиционния поминък – лозарство и винарство, като в ОУПО се съсзадат предпоставките за неговото развитие и надграждане с нови съпътстващи активности, като тематичен туризъм, свързан с виното, еко-туризъм, опазване на специфични и уникални за района видове лозя и марки вино. В тази връзка , ОУПО ще се съобрази и с новите тенденции в Европейската Обща Земеделска Политика (САР), особено в областта на еко-земеделие, опазващо местни природни местообитания.

Проблеми като рисковете от природни бедствия, транспортните и енергийни връзки, опазването на околната среда и предизвикателствата пред сигурността налагат следването на общ подход и изграждане на мрежи (връзки) в рамките на Дунавския регион – в шест основни направления: регионална политика, селско стопанство, транспорт, енергетика, култура и туризъм.

1.2. Териториален обхват на Общия устройствен план

ОУП на община Сухиндол обхваща цялата територия на общината с 6 населени места с техните землища с център град Сухиндол. Като административна единица с център гр. Сухиндол, общината съществува от 1970г (Указ № 2066/25.12.1970 г. за признаване на Сухиндол за град.

Етимологическият извод (произхода) за названието на Сухиндол може да се обобщи: Сухиндол е „РАЗДВОЕН, РАЗКЛОНЕН, ЧАТАЛАТ ДОЛ“ – място и пространство, където е историческото начало на селището.

Първите данни за съществуването на населено място по земите на днешния Сухиндол датират от епохата на Неолита, според археолозите от великотърновския исторически музей. Сухиндол се оформя като лозаро-винарско средище още през древността, свидетелство за което е откритата по тези земи /местността Сопот/ плоча от началото на нашето хилядолетие, на която са изобразени Херакъл и Дионис, като сред атрибутите на Дионис присъстват и гроздове, увити около главата му.

Населението на общината е **2460 жители** според статистиката през 2012, пред 2014 е 2389, а към 31.05.2015 г. е жители **2444** жители.

Община Сухиндол е разположена между Дунавската равнина и Предбалкана, заема западната част на Област Велико Търново, Северен централен планов район.

Общата й площ е кръгло 158.186 кв.км , което съставлява около 3.4 % от територията на областта. Общинската територия граничи на север с община Левски, на изток с община Павликени, на северозапад с община Летница , на югозапад- с община. Севлиево.

Общинският център Сухиндол се намира на 52 км на запад от областния гр. Велико Търново. Гр.Сухиндол е на 117 км от българо-румънската граница при Свищов, както и на 30 км от първокласен път София – Севлиево – Велико Търново – Варна и е известен лозаро-винарски център.

Географското положение на общината определя до голяма степен нейното бъдещо икономическо, социално и културно развитие. Общината разполага с възможности за лесен достъп до земен и въздушен транспорт, което предполага развитието на успешни устойчиви регионални и международни партньорства. Близостта на общината до Румъния дава възможност за създаване на ползотворно трансгранично сътрудничество на ниво местни власти, бизнес, неправителствен сектор.

Природните дадености, културните паметници, разположени на територията на общината, част от културното й наследство и незамърсената природа са предпоставки за развитие на алтернативни форми на туризъм-селски, културен, екотуризъм, екстремен и други.

Населението на Община Сухиндол е 2444 души към края на 2015 г.. Територията не е гъсто населена. Списък на населените места в Община Сухиндол, население и площ на землищата са дадени в Таблица **0**-1.

Таблица 0-**1** Списък на населените места в Община Сухиндол, население и площ на землищата /според ОПР/

Населено място	ЕКАТТЕ	Население (2011 г.)	Площ на землището, km^2
с. Бяла река	07661	217	22,050
с. Горско Калугерово	07192	113	15,317
с. Горско Косово	17208	162	22,858
с. Коевци	37561	149	22,514
с. Красно градище (Кала Кастро)	39582	91	8,485
гр. Сухиндол	70295	1810	65,798
ОБЩО:		**2542**	**157,022**

Населените места са 6 - 5 села и един град - гр. Сухиндол, който е общински център (в общината няма населено място с население над 2000 жители, условие за участие в оперативните програми).

Основната заетост на жителите на общината е предимно в сферата на селскостопанското и лозаро-винарското производство.

Градоустройственото развитие на общинския център, град Сухиндол се осъществява на базата на действащия подробен устройствен план - план за регулация и застрояване (ПРЗ) на населеното място, одобрен от Общинския съвет с Решение № 140 от 27.09.2001 г.

Други устройствени предвиждания в сила, които следва да бъдат взети предвид при изработването на ОУПО са:

- шест наскоро реализирани проекта както следва: планирани проекти с териториално-устройствено отношение, като подробни устройствени планове /ПУП/ „Ремонт на съществуваща сграда за дневен център за възрастни хора", „Рехабилитация - ремонт и реконструкция на паркови зелени площи и детска площадка в централната част на гр. Сухиндол", „Игрище за пейнтбол и игри с въжени атракционни съоръжения" в УПИ VI-1687, кв.140 по плана на град Сухиндол и „Еко пътека Деветашко плато", „Изграждане на инфраструктура за управление на животински отпадъци", „Рехабилитация на УПИ II-341 „За обществено обслужване", кв. 63 и площад между О.Т. 50а, О.Т.

50, О.Т. 52а, О.Т. 54, О.Т. 148 в централната част на с. Коевци, „Рекултивация на старо сметище гр. Сухиндол".

- Планирани проекти с териториално-устройствено отношение, като подробни устройствени планове (ПУП), както следва:„Реконструкция и рехабилитация на общински пътища VTR 2206 и VTR 1311 на територията на община Сухиндол", „Реконструкция на част от водопроводна мрежа гр. Сухиндол и с Коевци", „Ремонти и реконструкция на ДСП – Сухиндол", „Еко гранд Сухиндол", „Сграда за международен обучителен център за публични институции с. Коевци".

Няма приет ТУП на отдиха на община Сухиндол, с който са били определени земеделските земи с право на застрояване, териториите за развитие на промишлени дейности, предназначени за разширение, лесопарковете и др. За територията на град Сухиндол като населено място не е изработван Общ устройствен или градоустройствен план. За селищните образования по пар. 4 има узаконени терени в м. Мъгъра и Куза, но няма информация за това дали са изготвяни планове за новообразувани имоти. Тази процедура следва да се включи в новия ОУПО.

Списък със Заповедите за одобряване на регулационни планове на селата в общ. Сухиндол

Населено място	Заповед №	Дата на заповедта
с. Бяла река	№ 172 улична регулация №2641 дворищна регулация	24.06.1932 г. 16.07.1932 г.
с. Горско Калугерово	№ РД-17-1	16.10.2009 г.
с. Горско Косово	№ РД-18-34 кадастрална карта №97 ул. и дворищна регулация	26.05.2006 г. 24.02.1970 г.
с. Коевци	№41 улична регулация № 335 дворищна регулация	11.02.1931 г. 18.02.1931 г.
с. Красно градище	№535 улична регулация №2635 дворищна регулация	01.10.1928 г. 08.10.1928 г.

За селищните образования (Мъгъра, Куза, крепостта и др.) важи :

§ 4. (1) (Изм. - ДВ, бр. 28 от 1992 г., изм. - ДВ, бр. 45 от 1995 г., изм. от ДВ, бр. 45 от 1995 г. е обявено за противоконституционно с РКС № 8 от 1995 г. - ДВ, бр. 59 от 1995 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 1997 г., предишен текст на § 4 - ДВ, бр. 68 от 1999 г., в сила от 30.07.1999 г.) Прекратява се правото на ползване върху земеделските земи, предоставени на граждани по силата на актове на Президиума на Народното събрание, на Държавния съвет и на Министерския съвет на

(2) (Нова - ДВ, бр. 68 от 1999 г., в сила от 30.07.1999 г.) Създават се селищни образувания по реда на глава трета, раздел II от Закона за административно-териториалното устройство на Република България върху земите по ал. 1, когато не по-малко от две трети от разположените в тях имоти са застроени.

(3) (Нова - ДВ, бр. 68 от 1999 г., в сила от 30.07.1999 г., изм. - ДВ, бр. 99 от 2002 г.) Земите по ал. 2, които са разположени непосредствено до границите на урбанизираните територии, могат да се включват в тях.

(4) (Нова - ДВ, бр. 68 от 1999 г., в сила от 30.07.1999 г., изм. - ДВ, бр. 106 от 2000 г.) Кметовете на общини до 1 март 2001 г. да предложат на общинските съвети за одобряване на околовръстни полигони на земите по ал. 2 и 3.

(5) (Нова - ДВ, бр. 68 от 1999 г., в сила от 30.07.1999 г., изм. - ДВ, бр. 99 от 2002 г.) За включване на земите по ал. 2 и 3 в границите на урбанизираните територии не се дължат такси по чл. 30 от Закона за опазване на земеделските земи.

Общият извод е, че регулационните планове на населените места не отговарят напълно на реалната обстановка и следва да бъдат актуализирани. За част от селищните образования по пар. 4 има изготвени планове за новообразувани имоти, а за 5 селища/землища в общината в момента се изготвят нови КККР.

1.3. Подход, нормативна основа и информационно обезпечаване за изготвяне на плана

При изготвяне на предварителния проект на ОУПО Сухиндол, Изпълнителят обединение „Соха-2016" се ръководи от поставените изисквания на техническото задание, актуалните нормативни документи, програми, директиви и регламенти на Европейския Съюз, които имат отношение към управлението на

територия, социално-икономическа политика, критична инфраструктура и ресурси и добрата европейска практика. Където е необходимо и има възможност, аналитичните проучвания и данни са допълнени и актуализирани, с акцент върху проблемните направления и сектори.

Спазени са всички актуални нормативни документи за изготвяне на Общ устройствен план на община с посочване на конкретните устройствени мерки за територията на община Сухиндол.

Спазени са методическите изисквания, включително доразвиване на всички положителни идеи и тенденции от предходни планове и проучвания за територията. Отчетени са общественото мнение и нагласи.

Допълнително се отчитат и над-регионални и европейски програмни условия, като:

- Инвестиционни инициативи по приоритети на Дунавската стратегия, в частност – приоритет 1 – „Свързаност“ – Предварителни разработки по транспортните коридори;
- Прилагане на Директива 02/2007/ЕО, съвместно със Закона за е-управление, с измененията от 1.07.2016г., както и на методиката от създадената по водещ проект SPATIAL MIS-ETC 171, хармонизирана база данни за устойчиво развитие на общата територия между България и Румъния, по Обща Програма за Трансгранично сътрудничество между България – Румъния –
- Оперативни програми по Споразумението между България и ЕС 2014-2020
- Използване на Европейски програми, като КОПЕРНИКУС, ГАЛИЛЕО, ДИГИТАЛНА ЕВРОПА и др.
- Улесняване възможностите за ползване на финансиране по водещи Европейски политики – Обща земеделска Политика(САР),

С оглед, предоставяне на по-добри възможности на община Сухиндол да участва в усвояване на средства по Европейските регионални фондове, както и по други програми, Изпълнителят е включил в предварителния и окончателния проект на ОУПО Сухиндол и допълнителни тематични анализи и картен материал, които не се изискват по българските нормативни документи, но са необходими при кандидатстване с проекти по оперативни програми за периода 2014-2020 и пред съответните европейски институции.

Трите основни примера са:

- Карти на несъответствията в различните тематични пространствени данни – кадастър и регулация, КВС, лесоустройствени планове и др.;
- Карти на земното покритие на Община Сухиндол, изготвена в съответствие с Директива 02/2007/ЕО, и на световния стандарт ISO 19144 (LCML).
- Карта на интегрирания риск;

Картата на управление на риска за Община Сухиндол, ще бъде изготвена в съответствие с добрата Европейска практика, включително и с Директива 60/2007/ЕО, както и на методиката за риск от наводнения, приета от Министерство на околната среда и водите;

ВАЖНИ ПРИОРИТЕТИ В ПОЛИТИКИТЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ ЗА ПЕРИОДА 2014-2020, ОТ ЗНАЧЕНИЕ ЗА ОБЩИНА СУХИНДОЛ

Освен общия основен приоритет на ЕС , за програмния период 2014-2020 – за укрепване конкурентноспособността на ЕС, приобщаващ и устойчив растеж и стимулиране на инвестициите за с цел създаване на работни места, следва да се обърне внимание и на изразената позиция на Европейския Социален и Икономически Комитет, представена по-долу, защото тя пряко касае малки и предимно селски общини, каквато е Сухиндол.

ПОЗИЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СОЦИАЛЕН И ИКОНОМИЧЕСКИ КОМИТЕТ

Към по-балансирано териториално развитие – становище на Европейския Икономически и Социален комитет, консултативен орган на Европейския Съюз в подкрепа на земеделските общини и райони и интегрирани политики, които да създадат усвовия за задържане и дори завръщане на младите хора в малките населени места и работа в областта на селското стопанство (земеделие, животновъдство, преработвателна хранителна лека промишленост).

Макар това да е тенденция в страните-членки от целия ЕС, в няколко страни от Източна и Южна ЕС и специално в България има постоянен поток от млади хора, които напускат родните си места, за да си намерят работа в отдалечени градове. Това е тревожна тенденция. Все по - нарастващото търсене на храни в световен мащаб ще изисква в близко бъдеще да се ползват всички земеделски площи.

Концентрацията на икономическата активност в градските райони не е устойчива в дългосрочен план. От една страна, тя поставя значителен натиск върху природните ресурси (въздух, вода, почва) и увеличава риска от нарушаване на качеството на живот на жителите на градовете .

За да бъдат привързани младите хора към своите селски райони, или да бъдат върнати там, след като вече са напуснали, наличието на добри възможности за работа е необходимо, но не достатъчно условие. Приоритет също така е и качеството и наситеността на общинската инфраструктура. Добро образование и добри здравни услуги, ИКТ връзки, дори различни културни дейности трябва да достигнат минимално ниво на насищате, което прави , живеенето в отдалечените и малки общини, с предимно селскостопанса насоченост, не само приемливи, но наистина атрактивни. Тези два, хоризонталният и интегриран подходи на управление са предложени като основа и за ОУП на Община Сухиндол.

Обща Земеделска Политика (ОЗП) на ЕС

Накратко, Общата Земеделска Политика (ОЗП) на ЕС трябва да постигне по-високи нива на производство на безопасни и качествени храни, като същевременно се запазят природните ресурси, от които зависи производителността в земеделието, т.е. - конкурентен и жизнеспособен селскостопански сектор. За да се постигнат тези дългосрочни цели, се отчита че е необходимо по-добро насочване на наличния бюджет на ОЗП.

Размерът на разходите за ОЗП, договорени в рамките на новата многогодишна финансова рамка на ЕС за периода 2014-2020 г. са представени в таблицата по-долу(цифрите са в милиарди евро).

	2014-2020 (Текущи цени)	**2014-2020** (Цени от 2011)
Стълб 1	312,74	277,85
Стълб 2	95,58	84,94
Общо ОЗП	408,31	362,79

Това означава, че общата сума от 362 787 000 000 EUR за периода 2014-2020 г., от които 277 851 000 000 EUR са предвидени за директни плащания и свързаните с пазара разходи (стълб 1) и 84,936 милиарда евро за развитие на селските райони (стълб 2) в цени от 2011 г..

От особено значение за България и в частност за Община Сухиндол е, че се очаква преодоляване на една от най-тежките грешки в българското участие в усвояване на земеделските субсидии от ЕС досега – изпуснатите огромни територии от пасища, като легитимни площи за усвояване на субсидии чрез коректното им включване в Системата за Идентификация на Земеделските площи и съответната оперативна програма. Очаква се преминаване от приоритетна подкрепа на зърнопроизводството, към засилване на подкрепата в областта на животновъдството, овощарството и зеленчукопроизводството. В тази връзка се препоръчва Община Сухиндол да създаде условия за запазване на териториите, заети от пасища, както и подкрепата към традиционното лозарство и производство на вино и други местни продукти на хранително-вкусовата и консервна промишленост. ОБщинската администрация трябва да създаде механизъм в подкрепа на земеделците, за прилагане на принципите и финансовите инструменти за екологично съобразено земеделие, особено в частта, опазване на местообитания в земеделска земя.

Европейска Стратегия за Дунавския Регион

Основните приоритети на Дунавската стратегия са публикувани и обсъждани на редица форуми и няма да се спираме на тях. Ще отбележим само ,че има два приоритета, където България е от водещите страни – култура и туризъм и борба с организирана престъпност; Първостепенно значение има и друг приоритет по който ще се реализират основните инвестиционни проекти – приоритет „свързаност“ , който има отношение към река Дунав като Европейски транспортен коридор и съпътстващите логистични и други дейности, които следва да се развиват в общините от трансграничния Дунавски регион.

Специално за Община Сухиндол от значение са:

Възможно участие в международната програма „LIMES“, която обхваща обекти, свързани с крепости, селища и римски пътища от времето на Римската империя;

Възможно участие в периферната пътна мрежа, включително връзки с т.н. „Дунавска велоалея“;

Проекти в рамките на приоритет „Култура и Туризъм“ , в ключително условия за еко-туризъм, риболов, ловен туризъм, селски и културен туризъм;

Трансгранична Програма за Сътрудничество – Румъния-България

От особено значение са резултатите от водещ проект „MIS ECT 171-Spatial“ – „ Обща стретигия за устойчиво развитие на трансграничната територия между България и Румъния“, осъществен по

Трансгранична Програма за Партньорство и по-точно създадената транснационална хармонизирана база пространствени данни и гео-портал – SmartCover Architecture.

Тази база данни и нейната методика е приета като добра практика от Европейската комисия и ще бъде използвана за Общата Дунавска Инфраструктура на Данни и Услуги, която предстои да бъде осъществена от ЕК – Генерална Дирекция Обединен Изследователски Център. От първостепенно значение е създадения референтен слой земно покритие, на основата на спътникови изображения с много висока разделителна способност и координиран с националната информационна система за идентификация на земеделските парцели.

Тази методика и съответната база данни земно покритие са включени в ОУП на Община Сухиндол и това дава възможност, както за проверка на други тематични бази данни, така и за редовен мониторинг на промените, възникващи като следствие на общински, държавни и частни дейности и инициативи.

Тъй като в момента в Европейската комисия се обсъждат промени в управлението на европейските политики, към по-голяма ефективност, резултатност и интегрираност, предлагаме Община Сухиндол , чрез новия ОУП да направи заявка да бъде включена като пилотна община при формулиране на научно-приложни проекти на Европейската комисия, в подкрепа на новите политики по отношение на три направления:

- Хармонизиране на пространствените данни на основата на референтен слой земно покритие по стандарт ISO 19144-2 и въвеждане на обективни мерки за осигуряване тяхната достоверност – редовен мониторинг на промените и резултатите;
- Интегриран подход между земеделска и регионална политика;
- Сътрудничество между земеделските производители и общинската администрация по отношение на производство на безопасни и качествени храни, като същевременно се запазят природните ресурси;

Европейска програма „Дигитална Европа“

DIGITALEUROPE е посветена на подобряване на бизнес средата за европейската цифрова технологичната индустрия, и за насърчаване на приноса на дигиталните технологии индустрията по отношение на икономическия растеж и социален напредък в Европейския съюз. В случая с община Сухиндол считаме, че е важен този раздел от програмата, който е ангажиран с въвеждане на широколентов интернет за отдалечени райони, малки населени места и потребители, които нямат достъп до високоскоростен интернет с възможност за пренос на големи масиви от данни.

Осигуряване на подобен достъп до интернет услуги, от една страна дава възможност на хора от малки населени места и отдалелечени райони да имат пълен достъп до разнообразна информация, да попълват и изпращат по електронен път съответните форми за кандидатстване за земеделски субсидии и по други инвестиционни програми, а от друга страна това е важен елемент от превенция на риска от природни и антропогенни бедствия и аварии, както и за осигуряване на спешна помощ.

ВИЗИЯ ЗА ПО-ДОБРО ЗЕМЕПОЛЗВАНЕ В РАМКИТЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ (ПРИЛОЖЕНИЕ 3.2.4.)

Последните тенденции, на ниво Европейски съюз, свързани с устойчивото управление на територията, като ресурси и потенциал в различни области – земеделия, туризъм, природен потенциал, урбанизирани площи и т.н., доведоха до разработване на Европейска Пътна Карта за Управление на Земята (Roadmap for Future Land Resources Management in Europe). Основание са бързите промени в европейския ландшафт през последните няколко десетилетия, както и дълбоки промени в начините, по които се използва земята. Изминалите 50 години се наблюдават значителни и безпрецедентни човешки въздействия върху ландшафта и сега навлизаме в критична крайна фаза - няколко десетилетия, в които все още е възможно да се овладее процеса на неконтролирано нарастване на урбанизираните територии, деградация на почвата и намаляване на природните ресурси. Наложителни са алтернативни визии на по-устойчиво използване на земята и приемане на конкретни мерки. Обсъжда се пътна карта за бъдещето на Европа, която да управлява земните си ресурси по-добре и да постигне определени обществени и екологични цели. В пътната карта са включени: а) три визии за бъдещото използване на земята в Европа, получени от консултации с широк кръг от заинтересовани страни в Европа, като се вземат предвид свързаните компоненти на храна, фураж и производството на влакната, развитието на селските райони и урбанизацията; б) набор от пътеки, необходими за постигане на целевите визии чрез пакет от възможни сценарии, и в) последствията от тези визии и възможни действия на общество и вземащите решения, включително и необходимите компромиси.

На основата на добрата европейска практика, можем да представим следната таблица с основните характеристики на трите визии, за развитието на територията на община Сухиндол:

Оптимално използване на земните ресурси	Обитаване по-близо до естествената среда	Самодостатъчността на местните общности

Таблица – Характеристики на трите консолидирани визии

Основна насоченост	**Оптимално използване на земните ресурси** – „Най-добрата земя“ в Европа Максимално опазване на съществуващия потенциал на земята, чрез прилагане на най-подходящото земеползване за съответната територия	**Обитаване по-близо до естествената среда**- Областна свързаност Поддържане на областно съответствие/кохерентност чрез осигуряване доставка на всички продуктии услуги от и за съответната територия на областно ниво, основано на много добра „зелена“ и „синя“взаимосвързаност	**Самодостатъчност на местните общности** - Местна многофункционалност Местната самодостатъчност чрез подкрепа на функции на място, вместо от други места, в замисимост от нуждите на жителите и на устойчивото икономическо развитие
Урбанизирани територии	Преодоляване незаинтересоваността към периферните крайселищни зони, чрез изясняване на собствеността и търсене на подходящи форми на земеползване, като градско земеделие, отдих, паркова среда и др.	Селищата следва да са компактни, с търсене на развитие и във височина, с много добри връзки с другите селища от общината и областта.	Нови квартали следва да заемат преди всичко изоставени територии и площи, които не могат да имат друго преназначение.
Земеделие	Интензивността на земеделското производство, включително биогорива, зависи от земеделските и климатични условия. В момента се очертава интензифициране на земеделието в Западна и Централна Европа, докато във високопланинските области-Алпите и южните районе се наблюдава спад и екстензивно произвоство. Община Сухиндол следва да се възползва тази тенденция.	Интензивността на земеделското производство следва да се поощрява, като се насочи към устойчиво производство, основано на т.-н. High Nature Value farming (земеделие с висока природна стойност), като част от о обща“зелена“ инфраструктура.	Колкото може повече от хранителните продукти трябва да се произвеждат на място, като се ползват нови агро-практики, позволяващи различни растения да се отглеждат навсякъде (без генно модифицирани такива)м Да се развиват и малки преработвателни мощности. Да се поощрява е градинското земеделие в селищните територии, както и включването на залесени пасища в Европейските финансови схеми, отпускани за земеделие. В резултат дори да има определен спад на традиционното земеделско производство, това може да се компенсира с гъвкави практики и усвояване на нови територии без да се нарушава тяхното освонто земеползване.
Горски площи	Трябва да се ограничава използването на	Увеличаването на горските площи може да стане за	Горските площи могат да се увеличат и чрез

	високопродуктивни гори с индусктриално предназначение, защото тенденцията за Южна Европа е към увеличаване натиска от климатичните промени и опустиняване. Следователно опазването на гори става важен приоритет.	сметка на нископродуктивни земеделски площи, които да се преобразуват от торски масиви за покриване нуждите на общината и областта, както и за горски пасища. Това включва и изграждането на зелени коридори и защитни горски масиви, способни да намалят влиянието на замърсяването на въздуха.	усвояване на занемарени терени и горско земеделие. Разнообразното залесяване може да се използва за покриване на местните нужди по отношение на всички услуги, свързани с горския потенциал – отдих, дървообработван, горско земеделие и т.н.
Опазване на природната среда - НАТУРА 2000 и защитени територии	Някои природни площи са с емблематични или защитени от изчезване видове. Те трябва да са под стриктно наблюдение и ограничения – включително с ограничен достъп и забрана за човешка намеса. Други природни зони следва да се активизират за ползване на пасивен и активен отдих. Необходима е добра информационна кампания.	Развитието на природния потенция следва да се поощрява навсякъде (в селищата, земеделските площи, производствени зони, продуктивни гори). Също така следва да се подкрепя и изграждането на зелена/ синя инфраструктура, която свързва различни територии.	Защитените зони са отворени за устойчиво производство на храни и залесяване, там където това помага за посрещане на местни нужди. Управлението се концентрира върху увеличаване на броя получени продукти и услуги.
„Зелени“ връзки	„Зелената“ взаимосвързаност следва да се уваличава чрез опазване и възстановяване на природния потенциал с високо биоразнообразие; специално внимание се отделя на възстановяване на влажните зони.	Община Сухиндол трябва да се включи в усвояване на сериозните инвестиции, които се предвиждат за „зелените“ и „сини“ коридори.	Задължително правило - Природата е всепроникваща и вездесъща (дори и в гъсто населените градски райони като паркови системи, зелени пръстени, зелени фасади и покриви или транспортни мрежи).
Жизнеспособност в провинциални области	Проблем - Провинциалните общини страдат от тежка икономическо-социална криза, но не получават последователна политическа подкрепа и до голяма степен са изоставени на инициативността на своите администрации и конюнктурни икономически интереси.	Провинциалната област следва да бъде добре свързана с големите урбанизирани центрове, като запазва своите особености и уникални характеристики.	Жизнеността на провинциални общности се увеличава, ако се направи сериозна и обоснована диверсификациа на дейностите, чрез развитие на производства, където има опит и традиции, или създаване сдружени ферми към селищните образования, които проявят желание за частично участие в земеделие и животновъдство - сдружени или дори общински ферми / ферми на кметствата/. Необходима е и добра информационна кампания

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ВКЛЮЧВАНЕ НА ОБЩИНА СУХИНДОЛ В ПИЛОТНИ НАУЧНО-ПРИЛОЖНИ ПРОЕКТИ НА ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ

Тъй като в момента в Европейската комисия се обсъждат промени в управлението на европейските политики, към по-голяма ефективност, резултатност и интегрираност, предлагаме - Община Сухиндол , чрез новия ОУП да направи заявка да бъде включена като пилотна община при формулиране на научно-приложни проекти на Европейската комисия, в подкрепа на новите политики по отношение на три направления:

- Хармонизиране на пространствените данни на основата на референтен слой земно покритие по стандарт ISO 19144-2 и въвеждане на обективни мерки за осигуряване тяхната достоверност – редовен мониторинг на промените и резултатите;
- Интегриран подход между земеделска и регионална политика;
- Сътрудничество между земеделските производители и общинската администрация по отношение на производство на безопасни и качествени храни, като същевременно се запазят природните ресурси;

Наред с горните рамкови условия, изготвянето на Общият устройствен план на общината следва всички условия и раздели определени съгласно чл 19 на ЗУТ , доразвити и конкретизирани в Наредба № 8 (2001/14 г.).

На етапа анализ на състоянието в края на 2014 г., с отношение към прилагане и поддържане на бъдещия ОУПО са анализираните местни общински наредби и правилници, както следва:

1. Наредба за реда за пробиване, управление и разпореждане с общинско имущество
2. Програма за развитие на туризма в община Сухиндол
3. Наредба за гробищните паркове
4. Наредба за упражняване правата на собственост на общината върху капитала на търговски дружества с общинско участие
5. Правилник за дейността на общинския съвет
6. Наредба за условията и управлението на гробищните паркове
7. Наредба за чистотата на улици, паркове, градини и площади в населените места в община Сухиндол
8. Наредба за условията и реда за предоставяне на концесии от общински съвет Сухиндол
9. Наредба за съставяне и отчитане на общинския бюджет и извънбюджетните средства
10. Наредба за настаняване под наем и продажба на общински жилища
11. Наредба за условията и реда за изхвърляне на отпадъци
12. Наредба за условията и реда за отпускане на стипендии на студенти-редовно обучение
13. Наредба за определянето и администрирането на местните такси и цени на услугите в община Сухиндол
14. Наредба за организацията и дейността на клубовете за пенсионерите и инвалидите в община Сухиндол
15. Наредба за ползване общински пасища и мери на територията на община Сухиндол
16. Наредба по чл. 196, ал. 5 на ЗУТ
17. Наредба за определяне на местните данъци в община Сухиндол
18. Наредба за условията за издаване на разрешение за поставяне на временни преместваеми съоръжения
19. Наредба за обществения ред и безопасността на движението в Община Сухиндол
20. Наредба за поправяне, заздравяване или премахване на строежи
21. Наредба за изграждане и опазване на зелената система в Община Сухиндол
22. Наредба за рекламната дейност на територията на Община Сухиндол
23. Наредба за реда за придобиване, управление и разпореждане с общинско имущество
24. Наредба за управление на общинските пътища
25. Наредба за символите, почетните знаци,отличията и почетните звания на град Сухиндол

На етапа анализ на състоянието в края на 2016 г., с отношение към прилагане и поддържане на бъдещия ОУПО са анализираните местни общински наредби и правилници, както следва:

- Програма за управление на община Сухиндол за периода 2011-2015г.
- Общинска стратегия за развитие на социалните услуги на община Сухиндол 2011 – 2015 г.

- Стратегия за управление на риска в община Сухиндол-2008
- Стратегия за местно икономическо развитие на Община Сухиндол, 2007 -2010
- УСТРОЙСТВЕН ПРАВИЛНИК на ОБЩИНСКА АДМИНИСТРАЦИЯ ПРИ ОБЩИНА СУХИНДОЛ, ОБЛАСТ ВЕЛИКО ТЪРНОВО
- Наредба 3 за управление на общинското имущество, 2013г.
- Наредба за за принудително изпълнение на заповеди за поправяне, за заздравяване или премахване на строежи или части от тях на територията на Община Сухиндол
- Наредба за условията и реда за съставяне на 3-годишна бюджетна прогноза за местните дейности и за бюджета на община Сухиндол
- Общински План за младежта Сухиндол 2014
- План за действие за подкрепа на интеграционните политики, 2012-2014 г.
- Дългосрочна програма за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и биогорива, 2012-2022г.(съгласно ЗЕВИ)
- Наредба 1 от 2013г. за опазване на обществения ред и чистотата
- Наредба за стопанисване, управление и предоставяне за ползване на общински мери и пасища на територията на община Сухиндол
- НАРЕДБА за търговската дейност и услугите
- Наредба за определяне размера на местните данъци и такси 2014
- Наредба за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на територията на община Сухиндол
- Стратегия за управление на общинската собственост 2011-2015

Законова основа за изготвяне на проект за Общ устройствен план на община /ОУПО/община са следните водещи нормативни документи:

- Закон за устройство на територията ЗУТ (2001-2017),
- Наредба № 8 за обем и съдържание на устройствените планове(2001-2014),
- Наредба №7 за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони. /2003-2013/

Допълнително ще се ползват европейски нормативни и програмни документи, с цел създаване на необходимата основа за усвояване на средства по Европейските Структурни и Инвестиционни Фондове (ЕСИФ). Внимание е отделено и на действащи директиви и регламенти, като: Директива 02/07/EQ - INSPIRE. Регламент 911. Директива 60/08/EQ- за управление на риска от наводнения.

ДРУГИ ДОПЪЛНИТЕЛНИ ИЗТОЧНИЦИ НА ИНФОРМАЦИЯ:

Наред с плановото задание и анализираните стратегически документи на национално, областно и общинско нива, вкл. местните такива от общинската администрация и общинския съвет, допълнително бяха извършено действия за набиране на допълнителна информация и бяха направени следните констатации:

Набиране на актуална статистическа информация за последните 2-3 години за населението и жилищния фонд. Един от проблемите на статистическата информация, който следва да бъде решен на европейско, регионално и национално ниво е конкретното гео-позициониране на всяка статистическа информация – например сграден фонд;

Официални справки и регистри за наличното културно – историческо наследство, включително местни анализи и публикации за селищата и историята им. Проблем в тази насока е тясноведомствения подход нежеланието на отделни общински или държавни структури да предоставят необходимата информация. При анализът на данните бе констатирано, че е пагубна липсата на задължително паралелно осигуряване на средства за археологически проучвания, заедно със средства за консервация, реставрация или друг вид съхраняване на наследството;

Огледи на място, анализи и констатации, дадени в отделно приложение.

Предложения:

Независимо от направените усилия и събран разнообразен информационен материал, едно от предложенията към Община Сухиндол е да развие допълнителен капацитет към своя информационен гео-портал, с възможност за архивиране и допълнително надграждане на различни тематични слоеве, като по този начин създаде не само исторически архив, но и възможност за анализ на промените и тенденциите в кракосрочен и дългосрочен план.

Необходимо е също общината да привлече един-двама информатици или други специалисти с добри познания в информацията, които да следят развитието на европейски програми, инициативи и политики, както и специализираните портали , в които се обявяват различни конкурси по определени политики. От особено важно значение е тези специалисти да могат да оказват помощ на местни граждани или фирми при обява на възможности за кандидатстване за земеделски субсидии или за иновации в малки и средни предприятия, или проекти по регионални и трансгранични програми и фондове. В тази връзка и като предложение на ОУП на Община Сухиндол се препоръчва участието на Община Сухиндол с проект за широколентов интернет, по Европейска програма „Дигитална Европа“;

1.4. Цели и задачи на Общия устройствен план

В заданието за проектиране в съответствие с изискванията на ЗУТ са конкретизирани следните цели и задачи на Общия устройствен план на община (ОУП):

Главната цел на общия устройствен план на общината е да създаде териториална планова основа за нейното дългосрочно устойчиво устройствено развитие в съответствие с приетите стратегически документи за регионално рзвитие и със специфичните за община Сухиндол природни, културно-исторически, туристически и други ресурси.

Цели:

- Да се създадат условия за живеене и реализация на дейности за приоритетно социално-икономическо развитие;
- да се осигури равнопоставеност на физическите и юридическите лица при реализиране на инвестиционни инициативи, засягащи тяхната поземлена собственост, при гарантиране на правата им;
- да се определят границите на териториите, в зависимост от основното или конкретното им предназначение, както и допустимите и забранените дейности в тях и изискванията при използването, опазването и застрояването им;
- да определят насоките за териториалното развитие на урбанизираните територии и екологичното им съвместяване със земеделските, горските и защитените територии и зони с оглед постигане на оптимална териториална структура;
- да се създават възможност за възстановяване на нарушените територии и определяне на последващото им предназначение;
- да се предвиди подходящо развитие на техническата инфраструктура и обвързването на националните инфраструктурни коридори с европейските;
- да се определи устройството на поземлените имоти съобразно конкретното им предназначениекато се осигурява опазването на недвижимото културно наследство;
- да се определят правила и нормативи за прилагане на устройствените планове съобразно местните и регионални характеристики на териториите - предмет на устройственото планиране, както и специфични правила и нормативи към тях
- да се осигури необходимата информационна общинска база, както и редовното й обновление и мониторинг на промените;

Задачи :

С общия устройствен план на община Сухиндол (ОУПО) се определят /съгласно чл. 16 от Наредба №8:

1. общата структура на територията - предмет на плана, и преобладаващото предназначение на съставните и структурните й части, местоположението и границите на урбанизираните територии, земеделските територии; горските територии, защитените територии, защитените зони, санитарно-охранителни зони на водоизточници, нарушените територии за възстановяване, водните течения и площи и териториите със специално, с друго или със смесено предназначение;
2. общият режим на устройство на всяка от териториите по т. 1, който включва най-общи цели, мерки и изисквания за тяхното опазване, използване, изграждане и развитие;
3. извънурбанизираните територии - изключителна държавна, публична държавна и публична общинска собственост, и режимът на тяхното устройство;
4. разположението на мрежите и съоръженията на техническата инфраструктура и сервитутните им зони на територията на общината и връзките им с териториите на съседните общини и с инфраструктурни мрежи, съоръжения и обекти от национално значение;

5. територите с вероятно разпространение на предвидими природни бедствия и необходимите превантивни мерки и начин на устройство и защита;
6. територите за активно прилагане на ландшафтноустройствени мероприятия и естетическо оформяне, в т.ч. територите за превантивна устройствена защита съгласно чл. 10, ал. 3 ЗУТ;
7. територии за специални обекти, свързани с отбраната и сигурността на страната, и прилежащи към тях забранени и сервитутни зони.

Включените допълнителни анализи, предложения, общински програми и механизми за управление са свързани със съвременните тенденции на развитие и интегрирането на България в Европейския Съюз. Това включва, както опазване на природния потенциал и качество на живот, така и на новите тенденции в превенция на рисковете, работа с големи масиви от данни и управлението на пространствени бази данни, иновативни механизми на управление и инвестиционна политика.

2. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО, ДИАГНОЗА, ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ

2.1. Регионални характеристики и основни приоритети

Пространствени – Община Сухиндол попада в активното пространство на Северен Централен Район на България – част от Еврорегиона „Долен Дунав" и е обект на внимание и на трангранична програма за сътрудничество между България и Румъния. Приоритет тук е вече създадената по ТГС проект MIS-ETC 171 трансгранична пространствена база данни по световния стандарт ISO 19144-2(LCML)., с която е препоръчителна съвместимостта на ОУПО, тъй като тя ще се ползва от Европейската комисия за изграждане на така наречената Дунавска Инфраструктура на Данни и Услуги (Danube Reference Data and Services Infrastructure-DRDSI).

Община Сухиндол се намира в западната част на област Велико Търново. Територията й е с площ 157,55 кв. км. и се населява от 2434 жители. Средната гъстота на населението е 15,45 д/ кв. км. В общината има 6 (шест) населени места.

Във физикогеографско отношение територията на община Сухиндол се явява преходна между Дунавската равнина и Предбалкана. Разположена е в централната част на Северна България. Общината попада в северната ивица на Предбалкана, но има земи, които са в пределите на Дунавската равнина. В транспортно-географско отношение за развитието на Община Сухиндол от косвено значение е железопътната линия София – Варна (Русе) и близостта на ЖП гарите Павликени, Левски и Горна Оряховица. Южно от територията на общината на 30 км минава първостепенен шосеен път I-4 (Е-772) София – Севлиево – В. Търново – Варна. От особено важно значение е **и летището**, намиращо се в гр. Горна Оряховица- на 54км от Сухиндол. Общината граничи с общините Павликени, Левски, Севлиево**.**

Комуникационни – по приоритет „Свързаност" и изграждане на националната транспортна инфраструктура важно отражение и за община Сухиндол ще окаже бъдещото трасе на автомагистрала „Хемус", преминаваща с около 2 км дължина през най – северната част на Сухиндолското землище.

Икономически:

а. Земите на община Сухиндол са част от стратегическия отрасъл по отношение на земеделие и животновъдство, където развитието на съвременно екологично и разнообразно по продуктов асортимент селско стопански сектор е един от основните приоритети.

б. Близостта до основни национални и европейски транспортни мрежи, както и до центрове за висока квалификация, какъвто е Велико Търновския университет създават предпоставка за развитие предимно на малки и средни предприятия, които да се специализират във високотехнологични дейности, които от една страна да са зависими основно от местни ресурси, а от друга да се основават на добавена стойност, както в производството, така и в информационните технологии. Това изисква и развитие на общинска мрежа за обмен на информация, както и насочване към високоскоростен широколентов/спътников интернет.

Екологични, културни и други – богатото природно и културно наследство е допълнителен потенциал, подлежащ не само на опазване, но и на активното му включване в социално-икономическия живот

(тематичен, познавателен, селски и културен туризъм) – разположените в близост защитени територии и защитени зони, римски пътища и български крепости и т.н.

2.2. Социално икономически условия и проблеми

2.2.1. Демографска характеристика

Най-много жители в населеното място Сухиндол е имало през 1934 г., достигнали внушителната цифра от 4789 човека. Това увеличение се дължи на преселническите процеси, които са от околните села към Сухиндол. Най-голямо изселване се наблюдава непосредствено след 1944 г., когато 300 семейства напускат Сухиндол (около 1500 човека), а 80 души се заселват от Омуртаг, Еленско, Търговишко.

Първите официални данни след 1944 г. са от 1946 г., когато населението на Сухиндол наброява 4725 души. От този момент се забелязва рязко намаляване – през 1956 г. – 4125, през 1965 г. – 3693, за да се стигне до данните от преброяването през 1985 г. – 2745 души.

А. Встъпителни бележки

Демографското развитие на община Сухиндол се базира на проучванията на този проблем включени в Общинския план за развитие и плановото задание за изработване на Общ устройствен план на община Сухиндол, включително актуализирана статистическа информация от 2015-2016 г.

Големият проблем на страната ни е демографското развитие и тенденцията към намаляване на броя на населението, поради ниския естествен прираст, застаряване на населението и намаляване на броя на фертилния контингент и неговата възрастова структура. Други фактори за намаляване на броя на населението е засилената урбанизация, високото ниво на безработица в страната и големият брой на работещи в други страни от Европейския съюз /голяма част от които във фертилна възраст/

Горните съображения и статистически данни дават основание да се приеме, че естествения прираст на национално ниво ще продължи да бъде отрицателен. В този смисъл съществуващото разпределение на населението в общината и населените и места ще зависи от потенциала на администрацията за създаване на атрактивни условия за развитие и привличане на инвестиции в икономиката, създаване на жизнена среда за обитаване, отдих и труд, съхранена природна среда и развитие на техническа инфраструктура.

В следващите части на обяснителната записка към ОУПО Сухиндол ще се предложат мерки и устройствена концепция, която да предложи конкурентна среда за икономическо развитие,за подобряване на условията за живот на населението ,опазване на природата и селищната среда.

Б. Численост и динамика на населението

Б.1. Национално ниво

Тенденцията на нарастване на градското население в страната вероятно ще продължи и в плановия период 2014- 2020 год., но преминаването на границата от 80% ще бъде отрицателен фактор за развитие на селищната мрежа на страната и обезлюдяване на много населени места /предимно малки и много малки села/, изоставяне на изградена социална и инженерна инфраструктури, в някои случаи и годен жилищен фонд.

Б.2. Областно ниво

Численост и динамика на населението на областно ниво

В границите на област Велико Търново са разположени 10 общини с общо население както следва:

2001 год. – 256270 чов. 2014 год. – 251126 чов.

2012 год. - 253580 чов. 2015 год. -245006 чов.

2013 год. – 251126 чов.

Данните показват една тенденция на постоянно намаляване на броя на населението, което за периода 2011 – 2015 год. е общо 11264 чов. Или средногодишно 2252 чов. Основният фактор за този процес е отрицателният естествен прираст, който през 2011 е минус 7.9 %, а в края на 2014 нараства на минус 8,2%.

По наша оценка, политиката за стимулиране на раждаемостта, подобряване на здравното обслужване и други фактори не могат да подобрят значително намаляването на отрицателния естествен прираст, поради значителния дял на населението в над трудоспособна възраст. По данни от преброяването през

2011 год. в тази група попадат 66621 чов./25,9%/ В групата под трудоспособна възраст попадат 32109 чов./12,7%/

По данни на Националния статистически институт населението по общини към 31.12.2015 год. е представено на табл.№ 5.1.

Население към 31.12.2015 по общини, местоживеене и пол ,табл.5.1

Области общини	общо				В градовете				В селата			
	всичко	%	мъже	жени	всичко	%	мъже	жени	всичко	%	мъже	жени
Велико Търново	245006	100%	118456	126550	171215	69,9	82293	88922	73791	30,1	36163	37628
Велико Търново	87259	35,6	41780	45479	74372	43,4	35455	38917	12887	17,5	6325	6562
Горна Оряховица	43679	17,8	21163	22516	32575	19,0	15719	16856	11104	15,0	5444	5660
Елена	8878	3,6	4314	4564	5122	3,0	2456	2666	3756	5,1	1858	1898
Златарица	3841	1,6	1911	1930	2105	1,2	1051	1054	1736	2,4	860	876
Лясковец	12636	5,2	6068	6568	7829	4,6	3739	4090	4807	6,5	2329	2478
Павликени	22099	9,0	10738	11361	11587	6,8	5605	5982	10512	14,2	5133	5379
Полски Тръмбеш	13295	5,4	6492	6803	4057	2,4	2020	2037	9238	12,5	4472	4766
Свищов	38701	15,8	18773	19928	27487	16,1	13228	14259	11214	15,2	5545	5669
Стражица	12174	5,0	6026	6148	4346	2,5	2158	7828	3868	10,6	38,68	3960
Сухиндол	2444	1,0	1191	1253	1735	1,0	862	873	709	1,0	329	380

Данните показват, че общото население на областта е 245000 чов. От тях в градовете -171215 /69,9 %/ и в селата 73791 чов. /30.1%/

Най-висок брой население има в гр Велико Търново – 87259 чов. /35,6%/, гр. ГорнаОряховица-43679 чов./17,8%/, Свищов – 38701 чов. /15,8%/, Павликени – 22099 чов /9,0 %/.

Най-малките по брой населени места са община Сухиндол – 2444 чов. /1,0%/ и община Златарица - 3841 чов /1,6%/.

Най-малък по брой селско население са община Сухиндол- 709 чов., община Златарица- 1736 чов., община Елена -3756 чов.

Област	2015	2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050	2055	2060	2065	2070
Велико Търново	**246478**	**235268**	**223762**	**211691**	**199637**	**188210**	**177726**	**168124**	**15900**	**15004**	**14114**	**13249 3**
II вариант отн.ускоря-	246892	236894	227048	216832	206634	196942	188090	180047	172517	165066	157568	150139

ване												

Прогнозата на НСИ / таб. 5.2/ за демографското развитие на област Велико Търново е една оценка, която определя броя на населението в дългосрочен период до 2070 год. Във връзка с изработването на Общия устройствен план на община Сухиндол се приема прогнозата за демографското развитие на област Велико Търново, в периода 2015- 2030 год.

Първи вариант на тази прогноза предвижда в края на 2030 год. населението на областта да достигне 211691 чов. По тази прогноза намаляването наброя на населението в периода 2015-2030 год. е 34787 чов. Средно годишно за този период намаляването е 2319 чов.

Вторият вариант на тази прогноза предвижда в края на 2030 г. населението на областта да спадне на 216832 чов. Средно годишно за периода 2015- 2030 год. намалението е 2004 чов. Този вариант може да се приеме за *„ оптимистичен*“, тъй като се разчита на възможността отрицателния естествен прираст да спадне.

Независимо от това засилената урбанизация на национално и областно ниво, влошената възрастова структура както в градовете , така и в селата, ще създават условия за значителни различия в демографското развитие на населените места. Това преди всичко се отнася за селските райони, в които някои малки села ще бъдат обезлюдени.

Синтезираната информация за развитието на област Велико Търново в периода 2011 – 2015 год . е както следва:

ОБЛАСТ: ВЕЛИКО ТЪРНОВО (VTR)

Показатели		**Години**				
		2011	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**
1	Население към 31.12. - общо (брой)	256 279	253 580	251 126	247 782	245 006
2	Население към 31.12. - мъже (брой)	123 763	122 463	121 315	119 752	118 456
3	Население към 31.12. - жени (брой)	132 516	131 117	129 811	128 030	126 550
4	Коефициент на естествен прираст (на 1 000 души от населението) - ‰	-7.9	-7.9	-6.9	-8.2	-8.1
5	Коефициент на детска смъртност (на 1 000 живородени деца) - ‰	7.9	6.5	7.6	4.1	9.8
6	Коефициент на смъртност - общо (на 1 000 души от населението) - ‰	16.8	16.9	15.8	17.0	16.8
7	Коефициент на смъртност - мъже (на 1 000 души от населението) - ‰	18.4	17.6	17.2	18.2	18.2
8	Коефициент на смъртност - жени (на 1 000 души от населението) - ‰	15.3	16.2	14.5	15.9	15.5
9	Среден списъчен брой на наети лица по трудово и служебно правоотношение (брой)	69 215	67 706	67 813	67 472	67 141
10	Средна годишна работна заплата на наетите лица по трудово и служебно правоотношение (лв.)	6 488	6 742	7 262	7 662	8 213
11	Коефициент на икономическа активност - 15 - 64 навършени години (%)	61.6	63.9	65.5	68.1	69.8
12	Коефициент на заетост - 15 - 64 навършени години (%)	54.3	55.0	54.8	60.0	65.0
13	Коефициент на безработица (%)	11.7	13.8	16.2	11.7	6.8

ОБЛАСТ: ВЕЛИКО ТЪРНОВО (VTR)

	Показатели	Години				
		2011	2012	2013	2014	2015
14	Регистрирани в бюрата по труда безработни лица към 31.12. (брой)	11 834	12 526	12 400	11 195	10 482
15	Относителен дял на населението на възраст между 25 и 64 навършени години с висше образование (%)	21.5	23.5	26.6	27.3	26.9
16	Относителен дял на населението на възраст между 25 и 64 навършени години със средно образование (%)	61.4	60.3	58.9	56.1	57.5
17	Относителен дял на населението на възраст между 25 и 64 навършени години с основно и по-ниско образование (%)	17.1	16.3	14.6	16.6	15.6
18	Болнични заведения към 31.12. (брой)	12	12	12	12	12
19	Легла в болничните заведения към 31.12. (брой)	1 624	1 566	1 587	1 587	1 543
20	Лекари в лечебните и здравните заведения към 31.12. на 10 000 души от населението (брой)	31.4	32.2	31.2	31.0	30.4
21	Чуждестранни преки инвестиции в нефинансовите предприятия с натрупване към 31.12. (хил.евро)	73 033.8	84 292.3	89 565.5	108 175.5	121 708.1
22	Разходи за придобиване на ДМА (хил.лв) [1)]	390 400	377 732	397 597	384 392	500 926
23	Оборот (хил. лв.)*	3 973 940	4 184 791	4 421 800	4 122 300	4 553 964
24	Произведена продукция (хил. лв.)*	2 520 466	2 667 361	2 762 602	2 743 497	3 035 379
25	Добавена стойност по факторни разходи (хил. лв.)*	794 340	807 225	857 541	926 801	1 011 447
26	Относителен дял на предприятията с до 9 заети лица в общия брой предприятия за областта (%)	91.1	91.3	91.5	91.6	91.6
27	Относителен дял на предприятията с 10-49 заети лица в общия брой предприятия за областта (%)	7.2	7.0	6.8	6.7	6.7
28	Относителен дял на предприятията с 50-249 заети лица в общия брой предприятия за областта (%)	1.5	1.5	1.5	1.5	1.5
29	Относителен дял на предприятията с повече от 250 заети лица в общия брой предприятия за областта (%)	0.3	0.2	0.2	0.2	0.2
30	Дължина на автомагистралите (км)	-	-	-	-	-
31	Дължина на първокласните пътища (км)	153	153	153	153	153
32	Дължина на второкласните пътища (км)	141	141	141	141	141
33	Дължина на третокласните пътища (км)	643	643	643	643	643
34	Дължина на железопътните линии (км)	236	236	236	236	236
35	Разходи за научноизследователска и развойна дейност (НИРД) (хил.лв)***	1 344	1 207	1 631	2 300	4 510
36	Персонал, зает с научноизследователска и развойна дейност (НИРД) (брой)***	635	602	577	654	860
3	Относителен дял на домакинствата с достъп до интернет	45.0	41.0	46.6	55.0	60.7

ОБЛАСТ: ВЕЛИКО ТЪРНОВО (VTR)

Показатели		Години				
		2011	2012	2013	2014	2015
7	(%)					
38	Относителен дял на лицата на възраст между 16 и 74 години, използващи регулярно интернет (всеки ден или поне веднъж седмично) (%)	46.0	40.5	46.0	49.3	54.3
39	Жилищни сгради (брой)	88 934	89 021	89 088	89 151	89 208
40	Жилища (брой)	144 218	144 682	145 031	145 152	145 269
41	Места за настаняване (брой)	107	104	112	118	116
42	Реализирани нощувки - общо (брой)	261 456	275 162	282 946	267 452	290 364

1) Вкл. закупуване на земя.

* Показателите са изчислени по методология на Структурна бизнес статистика за всички нефинансови предприятия, които са представили годишни отчети за дейността си в НСИ.

*** Данните за 2015 г. са предварителни.

.. Конфиденциални данни

- Няма случай

Б.3 Общинско ниво

Численост и динамика на населението на общинско ниво и по населени места

Селищната мрежа на община Сухиндол се формира от 6 населени места- един град и пет села.

По данни от НСИ към 31.12.2015 г. общото население е 2444 ч., от които 1735 ч. живеят в областния център – гр. Сухиндол , а в селата – 709 ч./ табл. 5.2.1/ Съотношението градско-селско население е 71% към 29%.

В периода 2012 – 2015 г. изменението в броя на населението е незначително, което дава основание да се приеме , че демографското развитие е стабилно. Това се дължи главно на селските населени места, които при отрицателен естествен прираст запазват броя на населението си чрез механичен прираст. По наша преценка тази демографска стабилност се дължи на механичния прираст. При наличието на отрицателен естествен прираст за целия период, стабилността най-вероятно се дължи на механичния прираст на населението. За изясняването на тази ситуация в цитираната таблица 5.2.1 са включени и данни от служба „ГРАО“ на общината за броя на населението о постоянен и настоящ адрес.

В периода 2012-2015 г. броят на населението по постоянене адрес спада от 2593 ч. на 2484 ч.

Намалението е общо 109 ч. и засяга всички населени места в общината . Този контингент се заселва в други общини за постоянно и е загуба за община Сухиндол.

Общ брой на населението и по населени места за периода 2012-2015 г.

Табл.5.2.1 Община Сухиндол

година	Общ брой	%	В градовете	%	В селата	%	Население по постоянене адрес	Население по настоящ адрес
2012	2460	100	1769	71,9	691	28,1	2593	2768
2013	2434	100	1753	72	681	28,0	2555	2734

2014	2389	100	1720	72	669	28,0	2528	2730
2015	2444	100	1735	71	709	29	2484	2777

с.Бяла Река

година	Общ брой	%		%	В селата	%	Население по постоянене адрес	Население по настоящ адрес
2012	210				210		172	218
2013	205				205		174	217
2014	208				208		176	223
2015	218				218		174	239

С. Горско Калугерово

година	Общ брой	%		%	В селата	%	Население по постоянене адрес	Население по настоящ адрес
2012	96				96		77	120
2013	97				97		75	122
2014	93				93		76	121
2015	99				99		76	125

С. Горско Косово

година	Общ брой	%		%	В селата	%	Население по постоянен е адрес	Население по настоящ адрес
2012	161				161		97	153
2013	156				156		93	154
2014	153				153		89	149
2015	169				169		82	168

С. Коевци

година	Общ брой	%		%	В селата	%	Население по постоянен е адрес	Население по настоящ адрес
2012	137				137		127	129
2013	137				137		121	129
2014	130				130		118	136
2015	139				139		114	137

С.Красно Градище

година	Общ брой	%		%	В селата	%	Население по постоянене адрес	Население по настоящ адрес
2012	87				87		73	107
2013	86				86		73	101
2014	85				85		76	101
2015	84				84		70	98

Гр. Сухиндол

година	Общ брой	%		%	В селата	%	Население по постоянене адрес	Население по настоящ адрес
2012	1769						2047	2041
2013	1753						2019	2011
2014	1720						1993	2000

2015	1735						1968	2010

Източник: териториално статистическо бюро, Служба“ ГРАО“

Населението по настоящ адрес реално обитава населените места в общината, но то се разделя на две групи както следва:

- Население, което е регистрирано както по настоящ адрес, така и по постоянен адрес в населеното място
- Население по настоящ адрес, което има постоянен адрес в други населени места извън община Сухиндол и са общо 293 ч. По същество те са временни обитатели, но с възможност за получаване на статут на постоянен обитател.

Статистиката приема за официален брой население, при което определени лица са регистрирани, както по постоянен, така и по настоящ адрес. По наша оценка реалното нарастване на населението само по настоящ адрес се дължи на развиващата се икономика на общината.

Табл. 5.5.2- По данни на ГРАО за последните пет години населението на община Сухиндол по постоянен и по настоящ адрес по отделно е както следва:

	2011г.		2012г.		2013г.		2014г.		2015г.	
	ПА	НА	ПА	НА	ПА	НА	ПА	НА	ПА	НА
гр. Сухиндол	2076	2075	2047	2041	2019	2011	1993	2000	1968	2010
с. Красно Градище	76	111	73	107	73	101	76	101	70	98
с.Горско Косово	93	151	97	153	93	154	89	149	82	168
с. Горско Калугерово	84	134	77	120	75	122	76	121	76	125
с. Коевци	128	129	127	129	121	129	118	136	114	137
с. Бяла Рева	165	207	172	218	174	217	176	223	174	239
Общо:	**2622**	**2087**	**2593**	**2768**	**2555**	**2734**	**2528**	**2730**	**2484**	**2777**

С постоянен и с настоящ адрес заедно населението по служба ГРАО към 2016 е общо 2093, а по селища разпределението е следното:

Нас.място	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Сухиндол	1842	1794	1769	1728	1709	1676
Бяла Река	142	147	155	154	158	158
Г. Калугерово	70	66	61	63	62	49
Г. Косово	86	83	86	81	79	72
Коевци	102	96	97	88	91	84
Кр. Градище	68	67	64	62	62	84

Данните за 2016 г. са за регистрираните както по постоянен, така и по настоящ адрес.

Тези данни за населението по постоянен адрес в периода 2012-2015 г. спада от 2593 на 2484 човека – намаление за периода от 109 ч., които се заселнват за постоянно в други населени места, но най-вероятно част от тях запазват имотната си собственост в общината.

Населението с настоящ адрес реално обитава общината, като броят на тази група е с 293 ч. По-висок от тези с постоянен адрес през 2015 г. Тази тенденция важи за целия четири годишен период, видно от от данните в таблицата.

Заслужава да се отбележи, че реалното нарастване с 293 ч. В по-голямата си част се дължи на наличието на свободни работни места в икономиката на общината.

За този почти пълен петгодишен период населението на общината по постоянен адрес намалява с 138 души, като прави впечетление, че населението по настоящ адрес нараства с 690 души /временно пребиваващи и заети в икономиката лица/.

Разликата между броя на населението по постоянене и настоящ адрес през 2015 г. е 293 чов. В този контингент се включва население на общината, което временно пребивава на нейната територия поради трудова заетост,образование и други причини /вилен отдих, обитаване в селищните образования/. Това е най-вероятният потенциал за демографско нарастване в следващите 15 години.

В **Куза и Мъгъра**, като селищни образования по параграф 4 общото състояние е:

в местността **Мъгара** - 59 имота, построени вили 32, / фургони каравани и др. преместваеми по чл.56 от ЗУТ 6 бр.- не всички са нанесени. Голяма част от собствениците имат и бъдещи инвестиционни намерения, има трафопост, сменено е предназначението на имоти с №102.03, 102.06, 102.09, подготвя

се и смяна предназначение на имот 102.51. Малка част от имотите се обитават постоянно, но през летния сезон временното население значително нараства. Същото важи и за месността **Куза,** където съществуват 71 имота вили и др.сгради 38 бр. строят се още две. Съществуват още две селищни обрузования , създадени по параграф с ПМС 4, със застроени имоти, СО местност" Водешница" с повече от 30 броя имоти и СО местност „Косовско ливади" с над 40 броя имоти. В опорния план и КВС фигурират като „зеленчукови градини с трайни насаждения". Около 1/3 от имотите са застроени.

Много важен фактор за тази прогноза е развитието на икономиката на общината, разкриването на нови работни места, подобряване на селищната среда, развитие и подобряване на транспортната, социалната инфраструктура и др. На населението, което е променило постоянния си адрес не може да се разчита.

Табл. 5.2.3

Прогноза за населението в община Сухиндол, област Велико Търново на Р България
през перспективния период 2016 - 2070 година
разпределено по избрани населени места
Към 31.12. на съответната календарна година

Община

Населено място	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
0432 Сухиндол	2227	2179	2139	2108	2067	2043	2016	1988	1948	1929	1915	1890	1869	1851	1834	1812
70295 гр.Сухиндол	1687	1660	1643	1624	1593	1578	1560	1542	1516	1501	1494	1475	1463	1447	1436	1419
37561 с.Коевци	110	107	102	102	99	96	91	86	83	84	84	82	77	77	77	75

Населено място	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041	2042	2043	2044	2045	2046	2047
0432 Сухиндол	1793	1769	1758	1740	1722	1705	1688	1672	1662	1647	1633	1621	1613	1601	1591	1580
70295 гр.Сухиндол	1403	1386	1379	1366	1351	1335	1319	1308	1300	1287	1276	1262	1253	1242	1233	1225
37561 с.Коевци	73	69	67	66	64	63	63	61	57	56	55	55	54	52	51	50

Населено място	2048	2049	2050	2051	2052	2053	2054	2055	2056	2057	2058	2059	2060	2061	2062	2063
0432 Сухиндол	1572	1561	1553	1543	1533	1528	1513	1508	1503	1492	1481	1480	1475	1465	1460	1450
70295 гр.Сухиндол	1219	1209	1201	1193	1184	1178	1162	1158	1154	1144	1135	1135	1130	1121	1115	1106
37561 с.Коевци	50	48	48	47	46	45	44	43	43	43	41	41	40	40	39	37

Населено място	2064	2065	2066	2067	2068	2069	2070
0432 Сухиндол	1448	1443	1439	1435	1429	1422	1421
70295 гр.Сухиндол	1102	1098	1091	1085	1080	1071	1072
37561 с.Коевци	37	35	35	35	34	34	33

	Община Сухиндол	Град Сухиндол	Село Коевци
Население към 31.12.2011 г. - брой	2 513	1 800	141
Население към 31.12.2012 г. - брой	2 460	1 769	137
Население към 31.12.2013 г. - брой	2 434	1 753	137
Население към 31.12.2014 г. - брой	2 389	1 720	130
Население към 31.12.2015 г. - брой	2 444	1 735	139
Естествен прираст на населението за 2011 г. - %	-23.7		
Естествен прираст на населението за 2012 г. - %	-26.5		
Естествен прираст на населението за 2013 г. - %	-19.7		
Естествен прираст на населението за 2014 г. - %	-29.4		
Естествен прираст на населението за 2015 г. - %	-25.2		

Естествен и механичен прираст

Естественият прираст на населението е резултативна величина от раждаемостта и смъртността на населението.

Състоянието на раждаемостта е един от индикаторите за демографската характеристика на общината /табл. 5.3.1/ Представените данни от НСИ за периода 2011-2015 г. показват, че живо родените деца през 2011 г.са 20 бр., а в края на периода 2013- 2015 г. нарастват до 25 живо родени деца/ 10,2%/

Табл.5.3.1 ***Община Сухиндол***

Показатели	Мерна единица	2011	2012	2013	2014	2015
Сключени бракове	**Брой**	**2**	**4**	**3**	**5**	**5**
Бракоразводи	**Брой**	**3**	**3**	**2**	**1**	**2**
Живородени	**Брой**	**20**	**26**	**16**	**21**	**25**

мъже	Брой	9	9	8	12	10
жени	Брой	11	17	8	9	15
Умрели	**Брой**	**80**	**92**	**64**	**92**	**86**
мъже	Брой	32	37	28	36	40
жени	Брой	48	55	36	56	46
Умрели деца под 1 година	**Брой**	**-**	**-**	**-**	**-**	**1**
момчета	Брой	-	-	-	-	1
момичета	Брой	-	-	-	-	-
Естествен прираст	**Брой**	**-60**	**-66**	**-48**	**-71**	**-61**
мъже	Брой	-23	-28	-20	-24	-30
жени	Брой	-37	-38	-28	-47	-31
Възрастови съотношения						
0 - 14/15 - 64	%	22.6	23.1	22.2	21.4	20.7
65+/15 - 64	%	52.5	53.0	54.1	54.0	52.8
0 - 14, 65+/15 - 64	%	75.1	76.1	76.4	75.4	73.6
65+/0 - 14	%	232.7	229.1	243.3	251.7	254.8
60 - 64/15 - 19	%	179.2	171.7	183.6	172.3	157.9

По наша оценка този показател ще нараства през следващите години поради стимулирането на раждаемостта.

В периода 2011 - 2015 г., броят на умрелите лица варира от 80 човека до 92 човека. През 2015 г. той достига 86 ч. /минус 35,2%/

На базата на горните показатели се установява, че естествения прираст към края на 2015 г. е минус 61 ч./ 25 % /.Може би на хиляда е тук/

Данните за механичния прираст / табл.5.3.2/ показват, че броят на заселените лица в населените места на общината, в края на 2015 г. са общо 162 ч. Този ръст е два пъти по-висок от данните за 2014 год. – 80 човека.

Изселените лица през 2014 г. са 54 ч., а през 2015 намаляват на 46 лица. На базата на тези показатели през 2015 г. механичният прираст на населението е 116 ч. /47.5 на хиляда/.

Табл. 5.3.2 ***Община Сухиндол***

(Брой)

Показатели	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**
Заселени - общо	**72**	**64**	**60**	**80**	**162**
мъже	27	26	25	39	87
жени	45	38	35	41	75
Изселени - общо	**51**	**51**	**38**	**54**	**46**
мъже	25	20	18	21	19
жени	26	31	20	33	27
Механичен прираст - общо	**21**	**13**	**22**	**26**	**116**
мъже	2	6	7	18	68
жени	19	7	15	8	48

На базата на данните за естествения и механичен прираст /табл. 5.3.3/ се установява ,че общият прираст на населението през 2015 г.е +55 ч./ 22.5 на хиляда/.

Табл. 5.5.3 Общ прираст /брой/

Показател	2011	2012	2013	2014	2015	%
Естествен прираст	-60	-66	-4	-71	-61	-25
Механичен прираст	21	13	22	26	116	+47,5
Общ прираст	-39	-53	-26	-45	+55	+22,5

Източник : НСИ

Трябва да се отбележи, че през последните 20 г. това е първото нарастване на населението. По наша оценка това се дължи на населението по настоящ адрес, което променя статута си и по постоянен адрес. Може да се очаква , че този процес ще се прояви в по-малък брой и през следващите 2-3 години.

В. Възрастова структура на населението

По данни на НСИ възрастовата структура на населението по групи за периода от 2011 г. до 2015 г. е представена на табл. 5.4.1

Населението под трудоспособна възраст през 2011 г.е 351 ч., което представлява 14% от цялото население на общината. В периода до 2015 г. делът на тази възрастова група постепенно намалява до 317 ч./ 13%/.

Населението в трудоспособна възраст през 2011 г. е 1261 ч. /50,2 %/ и постепенно намалява до 2014 г. /1218 ч. – 51 %/л През 2015 тази група нараства на 1277 ч. /52,1%/, което се отразява на увеличението на общото нарастване на населението на общината. Както бе пояснено това се дължи главно на механичния прираст през 2015г.

От друга гледна точка , това показва, че икономиката на общината се развива и се нуждае от нова работна сила.

Населението над трудоспособна възраст в целия период постепенно намалява от 901 ч. през2011 г. на 853 ч. през 2015 г.

Тази тенденция ще продължи тъй като населението над 70 г.е 527 ч., от които 223 ч. са на възраст над 80 г., а естественият прираст е отрицателен.

Във връзка с изработването на Общия Устройствен План на община Сухиндол е необходимо да се изследва и възрастовата структура на населението.

По данни от НСИ / табл.5.4.2 те са представени за периода от 2012 г. до 2015 г. по възрастови групи за всяко населено място в брой и относително тегло/%/.

В групата под трудоспособна възраст с най-висок дял през целия период е с. Бяла река. През 2015 г. този показател е 20,6% от общото население на населеното място.Град Сухиндол е следващото населено място с 247 ч. от тази възрастова група -14,2%. Другите четири населени места са с дялове под 10%.

С най-ниско ниво е с.Горско Косово-1,8%/ 3 чов./,а общото му население е 169 ч. През следващите години населението на селото спада поради високото ниво на населението над трудоспособна възраст /58%/-или 98 чов.

В групата в „трудоспособна възраст“ с най-високо ниво е гр Сухиндол -958 чов./ 55,2%/, следвано от с. Бяла река -99 чов./45,4%/. В другите села през 2015 нарастването в сравнение с 2012 се дължи на нарастването на общото население на общината.

В групата на населението „над трудоспособна възраст“ с най –високо ниво е с. Горско Косово- 98 чов./58%/, следвано от с. Горско Калугерово – 52,2 % /52 чов./ С най ниско ниво е гр. Сухиндол с 530 чов. /30%/.

Основните изводи от представената информация са следните :

1.Отрицателният естествен прираст ще се увеличава поради ниското ниво на раждаемост и висок дял на населението над трудоспособна възраст. Най-застрашени от тази ситуация са с. Красно Градище и с. Горско Калугерово.

2.Положителен фактор е увеличението на механичния прираст, който компенсира през 2015 г. отрицателния естествен прираст. По наша оценка икономическото развитие ще продължи и в следващите години в отраслите , които са традиционни за селското стопанство и хранително-вкусова промишленост.

Към този раздел са приложени и таблици за възрастовата структура на населените места по 5 и 10 годишни периоди.

Половата структура на населението през 2011 г. е 52,5% жени, а 47,5% мъже. През 2015 г. жени са 51,3% и мъже са 48,7%. През 2011 г. на 100 мъже се падат по 110 жени, а през 2015 г. на 100 мъже се падат по 105 жени. През 2015 г. при групата в трудоспособна възраст броя на мъжете е 71`2 чов./29,1%/ , а при жените -562 чов./23,0%/л При групата в над трудоспособно население мъжете са 326 чов./13,2%/, а при жените 527 чов./21,6%/. Тази промяна се дължи на по-високата средна продължителност на живота./табл.5.4.1/

Община Сухиндол -възрастова структура на населението -табл.5.4.1

показатели		**2011**		2012		2013		2014		2015
Население - общо	100%	2513	100%	2460	100%	2434	100%	2389	100%	2444
Мъже	47,5	1194	47,6	1172	47,7	1159	48,3	1153	48,7	1191
жени	52,5	1319	52,4	1288	52,3	1275	51,7	1236	51,3	1253
Под трудоспособна възраст	14,0	351	14,1	346	13,5	329	13,5	322	13,0	317
Мъже	7,0	177	7,0	172	6,7	163	6,6	157	6,3	153
жени	7,0	174	7,1	174	6,8	166	6,9	165	6,7	164
В трудоспособна възраст	50,2	1261	51,0	1255	51,0	1241	51,0	1218	52,1	1274
Мъже	27,5	691	28,0	689	28,0	681	28,2	673	29,1	712
жени	22,7	570	23,0	566	23,0	561	22,8	545	23,0	562
Над трудоспособна възраст	35,8	901	34,9	859	35,5	863	35,5	849	34,9	853
Мъже	13,0	326	12,6	311	13,0	315	13,5	323	13,3	326
жени	22,8	575	22,3	548	22,5	548	22,0	526	21,6	527

Табл. 5.4.2

ЕКАТТЕ	Година Община Населени места	общо		Под трудоспособна възраст		В трудоспособна възраст		Над трудоспособна възраст	
	2012	%	Бр.	%	Бр.	%	Бр.	%	Бр.
0432	Сухиндол	100	2460	14,1	346	51	1255	34,9	859
0761	С. Бяла река	100	210	20,5	43	40,5	85	39,0	82
17192	С.Горско Калугерово	100	96	4,3	4	33,3	32	62,4	60
17208	С.Горско Косово	100	161	2,5	4	36,0	58	61,5	99
37561	С.Коевци	100	137	8,0	11	37,2	51	54,8	75
39582	С.Красно Градище	100	87	10,3	9	49,9	43	40,3	35
70295	Гр. Сухиндол	100	1769	15,5	275	55,7	986	28,8	508
	2013								
0432	Сухиндол	100	2434	13,5	329	51,0	1242	35,5	863
07661	С. Бяла река	100	205	18,5	38	42,0	86	39,5	81
17192	С.Горско Калугерово	100	97	4,1	4	32,0	31	63,9	62
17208	с.Горско Косово	100	156	2,6	4	35,9	56	61,5	96
37561	с.Коевци	100	137	8,8	12	38,7	53	52,5	72
39582	С.Красно Градище	100	86	9,3	8	50,0	43	40,7	35
70295	Гр.Сухиндол	100	1753	15,0	263	55,5	973	29,5	517
	2014								
0432	Сухиндол	100	2389	13,5	322	51,0	1218	35,5	849
07661	С.Бяла река	100	208	20,7	43	43,3	90	36,0	75
17192	С.Горско Калугерово	100	93	4,3	4	34,4	32	61,3	57
17208	С.Горско Косово	100	153	2.6	4	31,9	58	59,5	91
37561	С.Коевци	100	130	8,5	11	38,5	50	53,0	69
39582	С.Красно Градище	100	85	10,6	9	47,1	40	42,3	36
70295	Гр.Сухиндол	100	1720	14,6	251	55,1	948	30,3	521
	2015								
0432	Сухиндол	100	2444	13,0	317	52,1	1274	34,9	853

07661	С.Бяла Река	100	218	20,6	45	45,4	99	34,0	74
17192	с.Горско Калугерово	100	99	5,1	5	42,4	42	52,5	52
17208	С.Горско Косово	100	169	1,8	3	40,2	68	58,0	98
37561	С.Коевци	100	139	6,5	9	47,5	66	46,0	64
39582	С.Красно Градище	100	84	9,5	8	48,8	41	41,7	35
70295	Гр.Сухиндол	100	1735	14,2	247	55,2	958	30,6	530

Източник : НСИ

По възрастови групи :

Община Населени места Пол	Общо	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80+
2015																		
Сухиндол	**2444**	**98**	**92**	**102**	**126**	**125**	**116**	**104**	**139**	**146**	**145**	**153**	**155**	**199**	**217**	**159**	**145**	**223**
Мъже	1191	46	46	45	73	69	75	54	71	75	75	82	79	103	110	57	50	81
Жени	1253	52	46	57	53	56	41	50	68	71	70	71	76	96	107	102	95	142
с.Бяла река	218	19	13	10	15	11	13	7	10	11	13	12	5	9	16	10	15	29
Мъже	100	10	8	5	4	7	7	5	3	8	5	6	3	4	7	1	6	11
Жени	118	9	5	5	11	4	6	2	7	3	8	6	2	5	9	9	9	18
с.Горско Калугерово	99	1	1	1	3	4	3	4	4	1	6	7	6	7	10	14	5	22
Мъже	54	0	1	0	3	4	3	3	2	1	1	5	4	6	5	5	1	10
Жени	45	1	0	1	0	0	0	1	2	0	5	2	2	1	5	9	4	12
с.Горско Косово	169	0	2	1	2	4	1	2	8	8	11	7	12	20	20	10	25	36
Мъже	77	0	0	0	0	4	1	1	5	5	7	3	6	14	6	6	9	10
Жени	92	0	2	1	2	0	0	1	3	3	4	4	6	6	14	4	16	26
с.Коевци	139	3	2	4	6	3	3	7	5	6	9	13	9	11	9	17	14	18
Мъже	61	2	0	2	1	3	2	1	3	1	7	8	5	7	4	6	5	4
Жени	78	1	2	2	5	0	1	6	2	5	2	5	4	4	5	11	9	14
с.Красно градище	84	2	3	3	2	2	7	4	4	4	7	6	3	5	8	8	7	9
Мъже	37	0	0	2	1	2	4	4	2	0	3	3	1	3	3	2	2	5
Жени	47	2	3	1	1	0	3	0	2	4	4	3	2	2	5	6	5	4
гр.Сухиндол	1735	73	71	83	98	101	89	80	108	116	99	108	120	147	154	100	79	109
Мъже	862	34	37	36	64	49	58	40	56	60	52	57	60	69	85	37	27	41
Жени	873	39	34	47	34	52	31	40	52	56	47	51	60	78	69	63	52	68

5.5 Етническа структура на населението

По данни от преброяването на населението и жилищния фонд пред 2011 г. етническата структура на населението по брой и възраст е представена в табл.5.5.1

Данните показват ,че българската група доминира и е с население от 1776 чов./73,1%/, турската група е 461 чов./19%/, ромската група е 76 чов./3,1%/,други 0,4 % /9 чов./, не се самоопределят 106 чов./4,4 % чов./.

Възрастовата характеристика на етническите групи показва , че българското население от 30 г. нагоре нараства с по-високи показатели през всеки десетгодишен период. Това е предпоставка за повишаване на отрицателния естествен прираст на тази етническа група.

Турската етническа група показва евна по-устойчива структура. В групите от 0-29 годишна възраст населението нараства, а от 30-70 и повече години, постепенно намалява броя си.Това е една предпоставка за намаляване на отрицателния естествен прираст и дори за положителни стойности.

Независимо от по-високата раждаемост, ромската етническа група ще бъде с отрицателен естествен прираст.

Населението , което не се самоопределя е с балансирана възрастова структура.

Табл.5.5.1 Население по майчин език и възраст

Община	общо	%	Възраст / в навършени години/							
			0-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70 и повече
Сухиндол	**2542**	**100**	**204**	**253**	**199**	**265**	**295**	**344**	**407**	**575**
В това ч. отговорили	**2428**	**100**	**180**	**234**	**191**	**244**	**281**	**336**	**395**	**567**
български	**1776**	**73,1**	**89**	**132**	**88**	**147**	**198**	**255**	**335**	**532**
турски	**461**	**19**	**57**	**67**	**77**	**60**	**63**	**59**	**49**	**29**
ромски	**76**	**3,1**	**17**	**-**	**10**	**18**		**10**	**4**	**5**
друг	**9**	**04**	**-**	**-**	**-**	**3**	**-**	**4**	**-**	**-**
Несе самоопределят	**106**	**4,4**	**17**	**23**	**16**	**16**	**10**	**14**	**6**	**4**

Качествена характеристика на населението

Образование

По данни от преброяването на населението през 2011 г. ,населението на 7 и повече навършени години по степен на завършено образование и по населени места е представено на табл.6.1.1

В община Сухиндол 225 чов. са с висше образование. Това означава , че на всеки 10,7 чов. ,един е с висше образование. По този показател на всеки ?,3 чов. един е със средно образование и на всеки 3,2 чов. един е с основно образование.

От населението на 7 и повече години- 366 чов. са с по-ниско образование. Град Сухиндол е с най –висок дял на населението с висше и средно образование – 56,1 %. Този дял за с. Горско Косово е 73,4 % и за с. Коевци -44,8%.

Тези данни показват , че общината разполага с потенциал от работна сила за развитие на икономиката.

Табл.6.1.1 Население на 7 и повече навършени години по степен на завършено образование

Община		Степен на завършено образование						
	общо	висше	средно	основно	начално	Незавършено начално	Никога не посещавали у-ще	дете
Сухиндол	**2401**	**225**	**1064**	**739**	**214**	**121**	**31**	**7**
с. Бяла река	200	13	67	66	39	11	4	-
с. Горско Калугерово	111	5	35	54	11	4	..	..
с. Горско Косово	159	13	103	38	3	..	..	-
с. Коевци	145	19	46	60	17	..	..	-
с. Красно градище	86	9	25	40	6	4	..	..
гр. Сухиндол	1700	166	788	481	138	99	22	6

1 Деца на 7 навършени години, които още не са тръгнали на училище.

На табл.6.1.2 показано образователното ниво по етнически групи. Най-голям брой население с висше и средно образование е от българската етническа група – 65%, следвано от турската етническа група – 23,5%.

Табл.6.1.2 Население на 7 и повече навършени години по етническа група и степен на зъвършено образование

Сухиндол	**2401**	**225**	**1064**	**739**	**214**	**121**	**31**	**7**
В т.ч. отговорили	*2310*	*217*	*1034*	*713*	*198*	*114*	..	..
Българска	1728	206	917	446	91	54	..	..
Турска	409	5	91	188	76	38	11	-
Ромска	66	..	..	..	15	..	3	3

Друга	7	..	..	..	-	..	-	-
Не се самоопределят	100	4	22	43	16	12	..	..
1 Деца на 7 навършени години, които още не са тръгнали на училище								

Табл.6.1.3 Грамотност на населението на 9 и повече навършени години и по пол и местоживеене

Сухиндол	**2358**	**1636**	**684**	**29**	**9**
Мъже	1127	797	312	13	5
Жени	1231	839	372	16	4

Само в град Сухиндол функционират едно училище, една детска градина и една детска ясла.

Едно СУ "Св.Кл.Охридски" е СУ (I - XII клас) с общинско финансиране. Учебни смени: една смяна - само сутрин,

ЦДГ "Соня" гр. Сухиндол е целодневна детска градина с общинско финансиране

2.2.2. Икономическа активност и безработица

Домакинска и семейна структура

По данни от преброяването на населението през 2011 г. Община Сухиндол се обитава от 1096 бр. домакинства с 2478 лица в тях. Средно за общината броят на членовете в едно домакинство е 2.3 човека.

С най-висок среден брой лица в едно домакинство са гр. Сухиндол – 2,5 чов., с. Бяла река – 2,1 ч., с. КрасноГрадища – 2,0 чов., а останалите села са с под 2 чов./домакинство.

Структурата на домакинствата средно за общината по брой членове е както следва:

Един брой членове – 411, Двучленни - 343, Тричленни - 142, Четиричленни - 117, Петчленни - 44, Шестчленни – 39 домакинства.

Данните за броя на домакинствата по населени места е представен в таблица №10 и е необходим за оценка на жилищната задоволеност на домакинствата, представен в раздел „жилищен фонд“. Жилищен проблем със задоволяване на населението за сега не съществува,тъй като наличните обитаеми жилища са 1559.бр., а домакинствата са 1096 бр.

Данните за броя на семействата по населени места са представени в същата таблица №10. Общият брой семейства в общината /2011 г./ е 702 бр., в които са включени 1843лица.

Средният брой членове в едно семейство е 2,6. По—ниският брой на семействата в сравнение с домакинствата е че няма едночленни семейства - Таблица № 4:

Сухиндол	**1096**	**2478**	**2.3**	**702**	**1843**	**2.6**
с. Бяла река	103	216	2.1	55	145	2.6
с. Горско Калугерово	70	113	1.6	29	65	2.2
с. Горско Косово	66	106	1.6	27	65	2.4
с. Коевци	83	149	1.8	44	103	2.3
с. Красно градище	44	90	2.0	24	58	2.4
гр. Сухиндол	730	1804	2.5	523	1407	2.7

Население по фактическо и юридическо семейно положение

Общини Юридическо семейно положение	Общо	Фактическо семейно положение		
		не в брак (не в съжителство)	в брак	в съжителство без брак
Сухиндол	**2542**	**1305**	**973**	**264**
Неженен/неомъжена	956	762	-	194
Женен/омъжена	999	13	973	13
Вдовец/вдовица	407	393	-	14
Разведен/разведена	180	137	-	43

Общини	Общо	Вид на домакинствата				
		домакинство - семейство	домакинство от едно семейство с други лица	многосемейни домакинства	домакинства от лица, необразуващи семейство	едночленно домакинство
Сухиндол	**1096**	**484**	**111**	**51**	**39**	**411**
Едночленни	411	x	x	x	x	411
Двучленни	343	311	x	x	32	x
Тричленни	142	85	53	x	4	x
Четиричленни	117	72	29	14	2	x
Петчленни	44	9	20	14	1	x
Шестчленни и повече	39	7	9	23	x	x

Източник: НСИ

Сухиндол	**702**	**438**	**138**	**102**	**11**	**13**
Семейство от двама съпрузи без деца	351	351	x	x	x	x
Семейство от двама съпрузи с неженени деца	233	x	117	96	9	11
Един родител с неженени деца	118	87	21	6	2	2
Майка с неженени деца	88	63	16	5	2	2
Баща с неженени деца	30	24	5	1	x	x

Източник : НСИ

В местността „Мъгара" съществуват 59 имота с построени вили 32 през лятното върхово натоварване пребивават кръгло 35 домакинства с около 100 човека, вкл. Във фургони каравани и др. преместваеми по чл.56 от ЗУТ 6 бр. Обекта, а в месността „Куза" - 71 имота с 38 бр вили и др.сгради и 2 бр. в строеж домакинствата са кръгло 45, като сезонното временно население също надхвърля 100 души. В местност" Водешница" с над 30 имоти и в местност „Косовски ливади" с над 35 броя имоти временно пребиваващите достигат средно сезонно над 150 души.

Изводи и изисквания към ОУПО, взети предвид при изготвяне на окончателния проект:

- Жилищните нужди за селищата в общината са сравнително добре задоволени като количество, качеството на сградния фонд на места се нуждае от обновление и саниране, евентуални разширения на селищната регулация са само за подобряване качеството на живот
- Възможни стимули - привличане и оземляване на българи като нови заселници
- Създаване на нови работни места в комуналното стопанство и местната икономика, създаваща нова добавена стойност, е предпоставка за жизнеспособността на селищата.

Икономическа активност и трудова заетост на населението

Икономически активното население обхваща всички лица на 15 и повече навършени години, които са икономически заети или безработни.

Към 1.02.2011 г. в област В. Търново има 109 932 икономически активни лица, или 48.1% от лицата на възраст 15 и повече навършени години. От тях 57 874 са мъже (52.6%), а 52 058 - жени (47.4%). Икономически неактивните лица на 15 и повече навършени години са 118 422, от които 51 577 са мъже (43.6%), а 66 845 - жени (56.4%).

Табл. 6.2.1.

Население на 15 и повече навършени години по икономическа активност и пол към 2011 г.*

Сухиндол	Общо – 2207 ч. 100%	Икономически активни Общо - 827, 37,5%		Икономически неактивни Общо - 1380 , 62,5%	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени
		478 21,7%	349 15,8%	566 25,6%	814 36,9%

В община Сухиндол икономически активното население се равнява на 827 лица, докато неактивните наброяват 1380 лица, което е съответно 37,5% и 62,5% в относителен дял от населението. Табл. 6.2.2

Икономически неактивни лица на 15 и повече навършени години към 2011 г. *

Общо – 1380 – 100%		Икономически неактивни лица	
Учащи и неработещи	Пенсионери	Лица,ангажирани само с домашни или семейни задължения	Други неактивни
99	970	233	78
7,2 %	70,3 %	17 %	5,5 %

Най-висок дял при икономически неактивните лица, са пенсионерите /70,3%/, следвани от лицата, ангажирани само с домашни или семейни задължения /17%/. Учащите, неработещите и другите неактивни дообразуват групата, като се равняват на останалите 13%.

Табл. 6.2.3.

Икономически активни лица на 15 - 64 навършени години по пол към 2011 г.*

Общо – 817,	Заети			Безработни		
	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени
	609	347	262	208	125	83
100 %	74,5 %	42,5 %	32 %	25,5 %	15,3 %	10,2 %

Табл.6.2.4. Икономическа активност по Възрастови групи и по населени места

ЕКАТЕ	Години Община Населени места	ОБЩО		ПОДТРУДОСПОСОБНА ВЪЗРАСТ		В ТРУДОСПОСОБНА ВЪЗРАСТ		НАДТРУДОСПООБНА ВЪЗРАСТ	
	2012	%	БРОЯ	%	БРОЯ	%	БРОЯ	%	БРОЯ
0432	**Сухиндол**	**100**	**2460**	**14,1**	**346**	**51,0**	**1255**	**34,9**	**859**
07661	с. Бяла река	100	210	20,5	43	40,5	85	39,0	82
17192	с.Горско Калугерово	100	96	4,3	4	33,3	32	62,4	60
17208	с.Горско Косово	100	161	2,5	4	36,0	58	61,5	99
37651	с.Коевци	100	137	8,0	11	37,2	51	54,8	75
39582	с.Красно Градище	100	87	10,3	9	49,4	43	40,3	35
70295	Гр.Сухиндол	100	1769	15,5	275	55,7	986	28,8	508
	2013								
0432	**Сухиндол**	**100**	**2434**	**13,5**	**329**	**51,0**	**1242**	**35,5**	**863**
07661	с.Бяла Река	100	205	18,5	38	42,0	86	39,5	81
17192	с.Горско Калугерово	100	97	4,1	4	32,0	31	63,9	62
17208	с.Горско Косово	100	156	2,6	14	35,9	56	61,5	96
37561	с.Коевци	100	137	8,8	12	38,7	53	52,5	72
39582	с.Красно Градище	100	86	9,3	8	50,0	43	40,7	35
70295	Гр.Сухиндол	100	1753	15,0	263	55,5	973	29,5	517
	2014								
0432	**Сухиндол**	**100**	**2389**	**13,5**	**322**	**51,0**	**1218**	**35,5**	**849**
07661	С.Бяла река	100	208	20,7	43	43,3	90	36,0	75
17192	с.Горско Калугерово	100	93	4,3	4	34,4	32	61,3	57
17208	с.Горско Косово	100	153	2,6	4	31,9	58	59,5	91
37561	с.Коевци	100	130	8,5	11	38,5	50	53,0	69
39582	с.Красно Градище	100	85	10,6	9	47,1	40	42,3	36
70295	Гр.Сухиндол	100	1720	14,6	251	55,1	948	30,3	521
	2015								
0432	**Сухиндол**	**100**	**2444**	**13,0**	**31,7**	**52,1**	**1274**	**34,9**	**853**
07661	с.Бяла река	100	218	20,6	45	45,4	99	34,0	74
17192	с.Горско Калугерово	100	99	5,1	5	42,4	42	52,5	52
17208	с.Горско Косово	100	169	1,8	3	40,2	68	58,0	98
37561	с.Коевци	100	139	6,5	9	47,5	66	46,0	64
39582	с.Красно Градище	100	84	9,5	8	48,8	41	41,7	35
70295	Гр. Сухиндол	100	1735	14,2	247	55,2	958	30,6	530

Заетите в община Сухиндол имат дял от 74,5% от икономически активното население, което прави равнище на безработни от 25,5 %.

Табл.- **Население на 16 и повече навършени години със и без трайно намалена работоспособност или степен на увреждане към 2011 г.**

Общо - 2 192	В т.ч. Отговорили - 2 022	Трайно намалена работоспособност или степен на увреждане				
		Няма	до 50%	от 50% до 70%	от 71% до 90%	над 90% (I-а група)
		1 774	18	55	110	65

Броят на населението с намалена работоспособност и трайни увреждания е 248 лица, като това са 12,3% от отговорилите на доброволния въпрос в преброяванията на НСИ.

Към 31.12.2012г. относителният дял на населението в под трудоспособна възраст е 14.1 % или 364 човека. Най-голям относителен дял има групата на населението в трудоспособна възраст- 51 % от жителите на общината или това прави 1255 човека. Населението в над трудоспособна възраст –34.9 % или това прави 859 човека от населението. Относително високият дял на хората в над трудоспособна възраст рефлектира върху местния икономическо потенциал и оказва неблагоприятно влияние върху икономическото развитие на общината.

Заети лица на 15 - 64 навършени години по класове професии, местоживеене и пол

Общини Класове професии	Общо			В градовете			В селата		
	общо	мъже	жени	общо	мъже	жени	общо	мъже	жени
Сухиндол	**609**	**347**	**262**	**502**	**280**	**222**	**107**	**67**	**40**
Селско, горско и рибно стопанство	121	91	30	81	62	19	40	29	11
Добивна промишленост	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Преработваща промишленост	129	76	53	124	..	..	5	..	..
Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива	14	..	..	10	..	..	4	..	..
Доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване	15	..	..	10	..	..	5	5	-
Строителство	15	15	-	12	..	..	3	..	..
Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети	69	31	38	60	26	34	9	5	4
Транспорт, складиране и пощи	30	24	6	24	21	3	6	3	3
Хотелиерство и ресторантьорство	16	4	12	..	..	..	..	..	..
Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Финансови и застрахователни дейности	7	..	..	4	..	..	3	..	..
Операции с недвижими имоти	..	..	-	..	..	-	-	-	-
Професионални дейности и научни изследвания	3	..	..	..	..	..	..	..	..
Административни и спомагателни дейности	12	..	..	..	..	..	..	..	..
Държавно управление	83	36	47	70	30	40	13	6	7
Образование	34	9	25	34	9	25	-	-	-
Хуманно здравеопазване и социална работа	37	8	29	29	..	..	8	..	..
Култура, спорт и развлечения	6	..	..	3	..	..	3	..	..
Други дейности	11	5	6	..	..	..	..	..	..
Дейности на домакинства като работодатели; недиференцирани дейности на домакинства по производство на стоки и услуги за собствено потребление	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Дейности на екстериториални организации и служби	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Непосочена	..	..	..	..	..	..	-	-	-

Посочените по горе данни показват, че към 2011 г. икономическо активното население на 15 и повече години в общината е 827 ч, от тях 609 са заети (73,6%) и 218 ч. (26,4%) са безработни (само за активното население между 15-64 г възраст).

Разпределението на заетите лица по сектори на икономически дейности са представени в табл.6.2.4., като в:

- Сектор 1 са 121 чов. (19,9%) – селско, горско и рибно стопанство
- Сектор 2 са 173 чов. (28,4%) – преработваща промишленост с 129 ч., производство и разпределение на ел-, топло енергия и газообразни горива с 14 ч., доставка на водни, канализационни услуги и управление на отпадъци – 15 ч. И в строителството – 15 заети.
- Сектор 3 – 315 чов. (51,7%) – услуги за населението – 125 чов. (20,5%) и в бюджетни дейности – 190 чов. (31,2%), (административно обслужване, държавно управление, образование, здравеопазване, култура, спорт, развлечения и др.)

Общо – 609 човека (100%)

Тези данни показват, че доминират икономическите дейности в третичния сектор с 51,7% от броя на заетите. От тях бюджетните дейности създават 190 работни места.

Във вторичния сектор (31,2 %) доминира преработвателната промишленост (129 заети), която функционално е обвързана с развитието на първичния сектор (121 човека) и гравно по традиционното развитие на селското стопанство.

По наша оценка, секторната структура на икономиката е балансирана и отговаря на потенциала и професионалната характеристика на работната сила.

От общия брой на заетите лица от 15-64 години (609 човека), 502 (82,4%) са локализирани в гр. Сухиндол и 107 човека (17,6%) работят с райна на селата. Във връзка с обезлюдяването и стабилизирането на селския район ще бъде удачно някои нови селскостопански дейности да се насочат и локализират в селата. Това би привлекло и нови заселници, което вече е фактическа тенденция.

Демографските проучвания показват, че през периода 2011-2015 г. броят на населението по настоящ адрес е по-висок от регистрираните по постоянен адрес (табл.5.2.2). Само през 2015 г. населението в селата по настоящ адрес е по-високо с 251 души от това по постоянен адрес. Допълнителен потенциал от работна сила представлява и населението на възраст от 65-69 години. През 2015 г. той възлиза на 217 човека. Може да се очаква, че поне 50 % от него ще продължи да работи.

<u>Обобщено важи:</u>

По сектори на икономиката заетите лица се разпределят както следва:

I сектор – селско и горско стопанство – 121 човека (19,9 %)

II сектор – промишленост и строителство – 173 заети (28,4%)

III сектор – социални услуги – 315 чов. (51,7%).

Общо за община Сухиндол - 609 заети - 100%

Третичният сектор е доминиращ в секторната структура,но поради ниският брой на населенито той е недостатъчно развит. Трябва да се очаква ,че той ще се развие в периода до 2020 год. и 2027 г. и поради очакваното нарастване на населението и повишаване на неговите доходи.

Вторичният сектор и предимно преработващата промишленост е тясно свързана с развитието на селското стопанство. Те технологично трябва да бъдат обвързани. Това предимно се отнася за лозарството, овощарството и зеленчукопроизводството, които трябва да реализират продукцията си не само в прясно състояние, но и в различни форми на извънсезонна консумация /консерви, замразени форми и други./

Първичният сектор трябва да се насочи главно към производство на нови сортове и видове по които се отпускат средства от Европейския съюз по различни оперативни програми.Това се отнася и за животновъдството.

2.2.2. Икономическа характеристика / инфраструктура на икономиката

Структуроопределящ отрасъл е земеделието с приоритетно развитие на лозарството с основна цел винопроизводство В бъдеще се очаква от съществено значение да е развитието на туризма с възможности за опознавателен, еко и етно-туризъм, селски туризъм и др. Територията е база за различни видове туристическа дейност.

В икономическия профил на община Сухиндол важно място заема първичният сектор (селско, горско и рибно стопанство). Дори и в условията на икономическа криза, настъпила след 2008г. аграрният сектор се развива относително стабилно. Определящ и най-развит е лозаро-винарският сектор, традиционен за общината от столетия (заети лица 121 човека).

Вторичният сектор (промишленост и строителство) има значителна роля в икономическото развитие на общината. Преработващата промишленост е профилирана основно в преработване на селскостопански суровини. Малкото на брой промишлени фирми изпитват в най-висока степен последиците от икономическата и финансовата криза след 2008 г. Част от микро и малките производствени структури, основно в сферата на хранително-вкусовата промишленост свиват дейността си. В периода след 2014 г. преработващата промишленост е гарант за реализирането на крайните продукти от селското стопанство.

За общата характеристика на икономиката на общината се анализират някои от общоикономическите показатели, които се използват за подобни цели. Такива са “размер на произведената продукция”, “нетни приходи от продажби”, “брой на предприятията (фирмите)” и др. (заети лица – 173 чов., от които в преработвателната сфера 129 ч)

Третичния сектор е свързан със степента на развитост на обслужващите функции на общината. Те са твърде ограничени и са ориентирани към задоволяване на ежедневни и частично на периодични потребности на населението. От отраслите в третичния сектор с по-голяма значимост са образованието, търговията, туризъм, хотелиерството и ресторантьорството, здравеопазването и бюджетните функции свързани с държавното и общинско управление (с 315 заети лица).

Първичен сектор - Селско стопанство

Лозарството и винарството съпътстват неизменно местното население на Сухидол през вековете. Свидетелство за това е и намерената в местността „Сопот“ мраморна плоча от началото на нашето хилядолетие „Херакъл и Дионис“, върху която между постоянните атрибути на Дионис стоят и гроздовете около главата. Тирзът (дълга тояга или жезъл) е увита в лозини и завършва горе с лозови листа. Освен бог на лозята, виното и плодородието, Дионис (или Бакхус при римляните) е бог на вдъхновението и пророчеството. Съпроводен от тълпа служителки, менади и вакханки, сирени и сатири с жезли, обвити в лози, навсякъде по пътя си той учил хората на винарство и сял първите зародиши на цивилизацията. През 1896 г. в Сухиндол са внесени от Франция първите американски лози, след три години тук създават няколко разсадника за такива лози, а селото става пръв лозарски център за внасяне и облагородяване на лози за свои нужди и за износ. Някои от по-старите сортове грозде са: кукорко (бяло грозде), румънка (розово грозде), султане (бяло грозде), виненка (розово грозде), жуане (бяло

грозде), сричи бук (червено), зайнел (бяло грозде), фоча (червено), гарван (черно). Най-популярните нови сортове са: ркацители (бяло грозде), мускат отонел (бяло грозде), каберне совиньон (черно грозде), мерло (черно грозде), хамбургски мискет (червено грозде), алжирка (черно грозде), гъмза (червено грозде), булгар (бяло грозде), афус (бяло грозде), димят (бяло грозде), чауш (бяло грозде), перла (бяло грозде), царица (бяло грозде), кардинал (червено десертно грозде).

Лозаро-винарска кооперация е създадена през 1901 г. която е и най-старата кооперативна изба на Балканския полуостров. Началото на кооперативното винопроизводство в България е положено през 1909 г. когато е основана първата кооперативна изба „Гъмза“ в Сухиндол.

Аграрният сектор е с растениевъдна насоченост. Основни фактори за водещите функции на растениевъдството са качествените поземлени (почвени) ресурси, благоприятните климатични условия, опита и традициите в областта на растениевъдството и животновъдството. Преобладаващи са частните земеделски стопанства с относително малки парцели земя. Все по-голямо значение за в бъдеще ще придобиват арендаторите на земя, които са заинтересовани да произвеждат повече и по - качествена продукция. Тази особеност е от значение за устройството на земеделските територии, които се обособяват в по-големи масиви, обработвани от арендаторите и земеделските кооперации.

Вид култура	Среден добив 201 Зг. (кг/дка)	Среден добив 2012г. (кг/дка)
слънчоглед	205	145
царевица	420	150
ечемик	330	295
пшеница	530	370
ръж	300	220
рапица |	200	|200

Данните показват, че специализацията на общината в растениевъдството е свързана с отглеждане на зърнено- хлебни, зърнено- фуражни и технически култури. Размерът на площите засети със зърнено-хлебни култури (пшеница) бележи леко нарастване през анализирания период. От маслодайните култури освен към маслодайния слънчоглед определен нарастващ интерес има и към маслодайната рапица. От трайните насаждения се запазват площите на винените лозя. . Известен дял заемат и овощните градини с ябълки. Възможности за развитие има в областта на екологичното земеделие, но то още е в самото начало.

В общината има частни животновъди, които отглеждат предимно едър рогат добитък. Те са обезпечени с фураж собствено производство, което намалява себестойността на животинската продукция и повишава качеството й. Броят на селскостопански животни по видове е: (данни от Областна дирекция "Земеделие", Велико Търново за 2013г.)

Говеда - 575бр. /в т.ч. крави 335 бр/

Овце - 1600бр. /в т.ч. овце майки 1120бр/

Кози - 800бр. /в т.ч. кози майки 565бр/

Свине - 40бр.

Птици 733, в т.ч кокошки носачки 556

Отгледани бройлери 1500

Зайци – 82

Пчелни семейства – 1153

Продуктивността показва показателите – краве мляко 1222 хил. литра, овче мляко 58 хил.л., месо общо 69 т., яйца 112 хил.бр.

Животновъдни стопанства – 12 бр., от тях първа категория 4 бр., втора – 1 бр., трета – 7 бр. Ферми.

Мляко и преработвателни предприятия – отсъстват.

Добре развито пчеларство с 1157 пчелни семейства към 2014 г.

Регистрираните земеделски производители към 2013 г. са 13, а пререгистрираните 66.

Арендуваната площ през 2013 г. е общо 125,7 ха. Без правно основание (по гл. 5 от ЗСПЗЗ) в шестте землища се обработват декларираните общо 375, 6 ха.

Горско стопанство - част от ТП ДГС Болярка

Общата площ на горския фонд е 5050,7 ха, като 2135 ха са общински гори /главно в земеделски фонд/, охранявани от частна фирма (по данни от КВС и общината). Според данните от РДГ В.Търново и инвентаризацията към 30.11.2012 г. в общината от общо 4972 ха гори 1772 са държавни, 210 общински,

2205 са на физически лица, 21 на юридически и 764 ха са земеделски територии придобили характеристиките на гора. За нуждите на ОУПО е възприета по-голямата стойност и на база КВС от 2016 г. и верификацията на площите на база ортофото и сателитни изображения.

Въпреки разнообразието и сравнително запазения вид на горските масиви, на територията на общината не се развива дърводобивна и дървопреработвателна промишленост.

Естествените гори са разположени предимно около язовир „Ал.Стамболийски", на север и северозапад от гр. Сухиндол и в източната част на общината.

В защитените природни територии основната цел е опазването на биоразнообразието. В горските територии има добри условия за добив на билки, горски плодове, гъби, орехи и др.

Горските пожари през последната година са засегнали 836 дка. сухи треви растителни отпадъци и стърнища

Лов и риболов

В общината съществуват 5 ловни дружинки, които ловуват главно лисици, зайци, диви свине, фазани, яребици и пъдпъдъци. В района на язовира до с. Горско Косово има условия за промишлен и спортен риболов, както и в коритото на р. Росица, където могат да се развиват и рибни ферми.

Тези възможности са предпоставка за изграждане и развитие на средства за подслон и оформяне на зони за къмпинг.

За вторичният сектор (промишленост и строителство) в общината е характерно недоброто териториално структуриране. Към настоящия момент промишлените мощности са концентрирани в общинския център гр.Сухиндол, както следва:

1. Бивша ферма за отглеждане на животни /крави и овце/. В момента се ползва малка част от нея за отглеждане на овце от частно лице. В източния край на терена е разположено бившо предприятие „РИТИ" АД за производство на рабицова мрежа и телени изделия – в момента нефункциониращо. На този терен се ползват и помещения от двама земеделски производители.
2. В бившия стопански двор към момента се помещават краве ферма, цех за дървообработване и складове за съхранение на селскостопанска продукция.
3. Съществуващите сгради на общинските гаражи се ползват по предназначение.
4. Машинно-тракторния парк също се ползва по предназначение.
5. В парцела има изграден нов „Пункт за управление на животински отпадъци", все още не е започнал да функционира. Другата част от терена са общински складове, дадени под наем
6. Част от терена на бившата ТПК се ползва за автосервиз.
7. Винарна на „Фамилия Драгиеви".
8. Част от сградите в имота са частни - магазини, а останалите общински, където се помещават медицински кабинети, офис на АСП, общински складове.
9. Хлебокомбината е действащ.
10. В експлоатация е и цех за пакетиране на хранителни добавки собственост на фирма „Борола".

Третичен сектор

Както вече бе пояснено, дейностите в сектора включват двете групи:

- Предоставяне на услуги за населението
- Управление, образование, здравеопазване и др., финансирани от бюджета

Инфраструктурата на основните дейности включва:

ОБРАЗОВАНИЕ

До момента детските заведения все още са на общинска издръжка. На територията на община Сухиндол функционират следните учебни заведения: гр.Сухиндол - СОУ "Св.Кл.Охридски" е СОУ (I - XII клас) с общинско финансиране; с профилирани паралелки - "Лозаро-винарство", "Електромонтьор на ел. машини и апарати", "Производство на алкохолни и безалкохолни напитки" ; гр.Сухиндол - ЦДГ "Соня" гр. Сухиндол е целодневна детска градина с общинско финансиране.; гр.Сухиндол - детска ясла "Осми Март". Превозването на децата от конкретните населени места до учебните заведения се извършва с ученически автобуси

В училищата на територията на община Сухиндол се обучават ученици от различни етнически общности. През последните години в училището са се обучавали както следва: 2010/2011 год. - 250 ученика,от тях 130 роми, 20 турци, 100 българи; 2011/2012 год, - 240 ученика, от тях 126роми,

16 турци, 98 българи; 2012/2013год-230 ученика, от тях 122 роми, 10 турци, 98 българи; 2013/2014год-238 ученика, от тях 120 роми, 18 турци, 100 българи.

Показатели	**2011/2012**	**2012/2013**	**2013/2014**	**2014/2015**	**2015/2016**
Учащи по видове учебни институции					
Общо	**244**	**275**	**274**	**261**	**241**
Общообразователни училища	179	216	220	194	181
Специални училища	-	-	-	-	-
Училища по изкуствата и спортни училища (III степен професионална квалификация)[1]	-	-	-	-	-
Професионални гимназии (III степен професионална квалификация)	-	-	-	-	-
Професионални колежи с прием след средно образование	-	-	-	-	-
Професионални гимназии и професионални училища (II степен професионална квалификация)	65	59	54	67	60
Професионални училища след VI и VII клас (I степен професионална квалификация)	-	-	-	-	-
Професионални училища след VIII клас (I степен професионална квалификация)	-	-	-	-	-
Колежи	-	-	-	-	-
Университети и специализирани висши училища[2]	-	-	-	-	-

ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

Медицинската помощ се осъществява от три индивидуални и една групова медицински практики. Работи един кабинет. В град Сухиндол функционира филиал на Центъра за спешна медицинска помощ Велико Търново.

Медицински кадри към 31.12.	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**	
Лекари - общо	2	2	1	2	2	
в т.ч. Общопрактикуващи[1]	2	2	1	1	1	
Лекари по дентална медицина	1	1	1	1	1	
Медицински специалисти по здравни грижи	3	3	2	2	2	
Детски ясли и деца в детските ясли						
Детски ясли - общо	1	1	1	1	1	
места	16	14	15	16	16	
Деца - общо	11	13	12	11	13	
момчета	9	9	8	7	7	
момичета	2	4	4	4	6	

СОЦИАЛНИ ДЕЙНОСТИ

Внимание се обръща на възможностите за развитие на редица социални услуги, насочени към специфичните потребности на групи от населението, които са в неравностойно положение - стари хора, деца и възрастни с увреждания,интегриране на граждани от ромски произход и др. В съответствие с приетата държавна политика все по- голямо внимание се отделя на възможността за предоставяне на

социални услуги на нуждаещите се в тяхната обичайна среда за сметка на услугите в специализираните социални институции

Основен вид социално подпомагане на територията на общината е домашният социален патронаж който по данни от началото на 2014г. се грижи за 80 души

гр.Сухиндол - детска ясла "Осми Март"

КУЛТУРА И ВЕРОИЗПОВЕДАНИЕ

В областта на културата усилията на общината са насочени към максималното използване на богатото културно-историческо наследство на региона и превръщането му във визитна картичка. Инфраструктурата на културата в община Сухиндол е представена основно от обекти за музейна и читалищна дейност

Интерес представлява часовника в гр. Сухиндол. Идеята за неговото построяване възниква през 1888 г.

Културни институции на територията на община Сухиндол са народните читалища, които възраждат, съхраняват и създават условия за битуването на българските национални традиции в живота, особено на младото поколение. В тях е съсредоточен цялостният културен живот на селищата: библиотечно дело, любителско художествено творчество и всички дейности по съхраняване и разпространение на националното ни културно богатство. **Читалищата са шест** на брой, като важно звено в читалищната дейност е библиотечно дело. Любителското художествено творчество е втората по значимост дейност в народните читалища - има фолклорни групи, танцов състав, детска духова музика и самодейци. На територията на община Сухиндол функционират следните Народни читалища: **НЧ „Трезвеност** 1870" **гр. Сухиндол.** Дейности: 9 бр. - 2 Танцови състава, 1 Мъжка вокална група, 1 Хумор, 1 Народен хор, 1 Народен оркестър, 1 Фолклорна група, 1 Детска духова музика, 1 Детска група Детска музикална школа; библиотека - 51 600 б.е.М **НЧ „Самосъзнание" с.Бяла река.** Дейности: Детски състав за народни песни; библиотека - 5 800 б.е. ; .НЧ „Просвета **1924"** с.Горско Калугерово. **библиотека -** 2 **500 б.е**; НЧ **„Росица** 1968" **с.Горско Косово,** библиотека - 3 200 б.е; НЧ „Светлина" с.Коевци. **библиотека —** 4 114 **б.е**; НЧ „Пробуда- Красно Градище" с.Красно Градище, **библиотека - 3** 149 **б.е**; **Вероизповедание:** Традиционно основните вероизповедания на територията на общината са източноправославното и мюсюлманското, което е разпространено най- вече сред турската етническа група

Административното обслужване в общината е представено от структури на местната власт. Това са кметствата в селата и общинския съвет. Поделения на административни структури на други ведомства са общинската поземлена комисия и Общинска служба "Социално подпомагане". Финансово-кредитните институции са слабо представени. В гр.Сухиндол има само едно представителство на финансово- кредитните институция- ЦКБ АД, офис Сухиндол**.**

Пощенски услуги : В община Сухиндол има шест пощенски станции - по една във всяко от населените места. В определени дни от седмицата общината се обслужва и от куриерски фирми чрез предлаганите от тях куриерски услуги.

Търговия и хранене - В общината работят обслужващи обекти, които осъществяват най-разнообразна търговска дейност - кафенета, аперативи и други търговски обекти за хранителни и промишлени стоки, стоки за бита и други. Няма стационарно организирано изкупуване на кожи, яйца, гъби и изкупвателни пункта за билки. Липсват в селищата ателиета за ремонт на битова техника, обущарски, фризьорски и др. Услуги. Справката за обектите от областта на леката промишленост, търговията, услугите и общественото хранене, предоставена от община Сухиндол включва: 12 бр. Предприятия от леката промишленост, 87 Търговия на дребно, 2 бр.Бръснаро-фризьорски, 1- Козметика, Продажба на вестници-във всеки магазин, 1 бр-Тото – пункт – общо над 100 обекта.

Отдих - Природните дадености и климатични условия в община Сухиндол са предпоставки за развитието на различни видове туризъм. Най-вече потенциалът на района позволява развитие на селски, еко и винен туризъм. Районът около язовир "Александър Стамболийски" е подходящ за развитието на селски туризъм поради тишината, чистия въздух и красивата природа. Има добри условия за различни видове водни спортове. Някои от къщите в селата в непосредствена близост, притежават интересна архитектура и могат да бъдат ремонтирани и пригодени за малки семейни хотели. Другите водоеми (река Росица и микроязовири) на територията на общината редовно се посещават от туристи с цел любителски и спортен риболов. Наличието на специфични антропогенни туристически ресурси, съчетани с изключително благоприятните природни дадености, са сериозни предпоставки за развитието на екологичен туризъм в общината. Това би дало възможност за комбиниране на почивката с хоби-

занимания, придобиване на умения и задоволяване на нуждата от емоционални преживявания и впечатления. Спорт - Едно от приоритетните направления в политиката на общината е създаването и поддържането на необходимите условия за системно практикуване на физическите упражнения и спорт като едно от важните условия за подобряване на здравето и физическото развитие. Основен елемент от системата на физическото възпитание и спорта са спортните обекти и съоръжения. На територията на общината съществуващата в момента спортна база включва градски стадион и басейн към него, физкултурен салон и спортна площадка към училището. В общината е регистриран футболен клуб "Лозен" - Сухиндол. Създаването на условия за системни спортни занимания на децата и младите хора и утвърждаването на спорта като основен компонент на здравословния начин на живот налага отделянето на средства за ремонт на съществуващата база и за подпомагане дейността на спортните клубове. Останалата спортна инфраструктура в общината е представена от стадиони в селата. Някои от стадионите на практика са само футболни игрища.

2.2.3. Социална инфраструктура, обитаване, образование, здравеопазване

Количествени параметри на жилищния фонд

Функционална система „обитаване" е с изключително важно значение при устройственото планиране на населените места, тъй като изисква пространствени ресурси /ако е необходимо/ и е важен фактор за определяне на нивото и политиката за повишаване на жизнения стандарт на населението. **Табл.№1**

Община Сухиндол

Показатели	Мерна единица	2011	2012	2013	2014	2015
Жилищен фонд						
Жилищни сгради	Брой	2 201	2 201	2 201	2 201	2 201
По материал на външните стени на сградата						
стомано-бетонни и панелни	Брой	13	13	13	13	13
тухлени	Брой	1 981	1 981	1 981	1 981	1 981
други	Брой	207	207	207	207	207
Жилища	Брой	2 324	2 324	2 324	2 324	2 324
По брой на стаите						
едностайни	Брой	112	112	112	112	112
двустайни	Брой	690	690	690	690	690
тристайни	Брой	757	757	757	757	757
четиристайни	Брой	470	470	470	470	470
петстайни	Брой	206	206	206	206	206
с шест и повече стаи	Брой	89	89	89	89	89
Полезна площ	кв. м	155 832	155 832	155 832	155 832	155 832
жилищна	кв. м	112 301	112 301	112 301	112 301	112 301
спомагателна	кв. м	22 184	22 184	22 184	22 184	22 184
площ на кухни	кв. м	21 347	21 347	21 347	21 347	21 347
Въведени в експлоатация новопостроени жилищни сгради и жилища						
Сгради	Брой	-	-	-	-	-
Жилища	Брой	-	-	-	-	-
Полезна площ	кв. м	-	-	-	-	-
в т.ч. жилищна	кв. м	-	-	-	-	-

На табл. № 1 са показани основните данни за жилищния фонд на общината за периода 2011 – 2015 г. Данните показват, че жилищният фонд е нараствал до 2010 г. В следващият период до 2015 г. няма нарастване на жилищния фонд. Основният фактор за това състояние е намаляването на броя на населението на общината.

Това показва, че анализа на този раздел трябва да се насочи към оценка на състоянието на съществуващият жилищен фонд – обитаем, необитаем и за временно обитаване /вили/.

Един от основните показатели на физическата характеристика на жилищния фонд е периода на тяхната експлоатация.

На табл. №2 са показани периодите на тяхното изграждане до 2015 г. От общо 2201 жилищни сгради до 1918 г. са изградени общо 150 бр., от които 145 в гр. Сухиндол и само 5 бр. в селата.

Жилищни сгради според периода на построяване на сградата към 31.12.2015 година - община Сухиндол

Община, населени места	Общо	Периоди на построяване								
		до 1918	1919 - 1945	1946 - 1960	1961 - 1970	1971 - 1980	1981 - 1990	1991 - 2000	2001 - 2011	от началото на 2011
Сухиндол	**2201**	**150**	**932**	**698**	**126**	**50**	**185**	**38**	**22**	**-**
в градовете	**1138**	**145**	**473**	**264**	**102**	**32**	**101**	**13**	**8**	**-**
в селата	**1063**	**5**	**459**	**434**	**24**	**18**	**84**	**25**	**14**	**-**
с.Бяла река	265	3	192	67	2	1	-	-	-	-
с.Горско Калугерово	223	1	115	88	14	3	-	-	2	-
с.Горско Косово	216	-	-	112	-	9	76	9	10	-
с.Коевци	228	-	98	123	5	1	-	1	-	-
с.Красно градище	131	1	54	44	3	4	8	15	2	-
гр.Сухиндол	1138	145	473	264	102	32	101	13	8	-

Жилища по конструкция на сградата към 31.12.2015 година - община Сухиндол

Община, населени места	Общо	Панелни	Стоманобетонни	Тухлени	Други
Сухиндол	**2 324**	**113**	**4**	**1 997**	**210**
в градовете	**1 254**	**109**	**1**	**1 040**	**104**
в селата	**1 070**	**4**	**3**	**957**	**106**
с.Бяла река	265	-	-	258	7
с.Горско Калугерово	223	-	1	221	1
с.Горско Косово	221	4	2	168	47
с.Коевци	230	-	-	220	10
с.Красно градище	131	-	-	90	41
гр.Сухиндол	1 254	109	1	1 040	104

Жилища по форма на собственост към 31.12.2015 година - община Сухиндол

Община, населени места	Общо	Държавни или общински	Частни - на юридическо лице	Частни - на физическо лице
Сухиндол	**2 324**	**22**	**30**	**2 272**
в градовете	**1 254**	**6**	**8**	**1 240**
в селата	**1 070**	**16**	**22**	**1 032**
с.Бяла река	265	0	7	258
с.Горско Калугерово	223	3	2	218
с.Горско Косово	221	12	4	205
с.Коевци	230	0	9	221
с.Красно градище	131	1	0	130
гр.Сухиндол	1 254	6	8	1 240

В периода 1919- 1945 г. са изградени общо 932 жилищни сгради, от които 473 бр. в тогавашното село Сухиндол и 459 бр. в другите 5 села. Този период е с най-интензивно развитие на населените места. По данни от 1945 г. населението на Сухиндол е било около 5000 човека.

Следващият период 1946 -1960 г. запазва също един висок ръст на жилищно строителство - 698 жилищни сгради от които 434 сгради в селата.

В периода 1961 - 1970 г. жилищното строителство рязко спада на 126 жилищни сгради, от които само 24 бр. са в селата.

В периода 1971 – 1980 г. са изградени само 50 нови жилищни сгради от които 32 бр. в гр. Сухиндол и 18 бр. в селата. В следващият период 1981 – 1990 г. се отбелязва активизиране на жилищното строителство – 185 сгради, от които 101 сгради в гр. Сухиндол и 84 бр. в селата – с. Горско Косово - 76 бр. и 8 бр. в село Красно Градище.

В периода 1991- 2011 г. са изградени общо 60 жил. сгради, от които в центъра на общината само 21 бр., а в селата 39 броя. Посочената по-горе периодичност показва, че в периода от 1945 г. -2015 г., 1082 бр. жилищни сгради са със срок на ползване над 70 г. Жилищните сгради изградени в периода 1946 -1960 г. - 698 бр. са със срок на експлоатация средно 63 г. През периода 1961- 1970 г. – 126 бр. жил. сгради са със срок на експлоатация средно 45 години. В периода 1980 -2015 г. са изградени общо 245 бр. жил . сгради, от които 123 бр. са в селата. Срокът на тяхната експлоатация варира от 15 до 30 години.

Посочените по-горе средни данни за експлоатацията на жилищните сгради показват, че жилищният фонд на общината се нуждае от обновяване, но това е проблем на собствениците на съответните имоти. В повечето случаи практиката показва, че амортизираните жилищни сгради се изоставят или използват само за временно обитаване.

По данни от преброяването на населението и жил. фонд/ табл.3/ от 2011 г. състоянието е:

Жилищни сгради по вид

Общини Населени места	Общо	Вид на сградата				Непоказано
		жилищна обитавана	жилищна необитавана	жилищна за временно обитаване (вила)	жилищна за колективно домакинство	
Сухиндол	**2198**	**1559**	**434**	**204**	**1**	-
с. Бяла река	264	243	21	-	-	-
с. Горско Калугерово	223	134	89	-	-	-
с. Горско Косово	216	93	20	102	1	-
с. Коевци	227	227	-	-	-	-
с. Красно градище	131	96	29	6	-	-
гр. Сухиндол	1137	766	275	96	-	-

През 2011 г. от 2198 жил. сгради, 1559 бр. /71%/ са за постоянно обитаване, 434 бр./19,7%/ са регистрирани като необитаеми и 204 бр. /9,3%/ като жилища за временно обитаване /вила/. От този вид жилищни сгради, 102 бр. се намират в село Горско Косово. Другият особен случай е това, че в село Коевци има 227 жил. сгради и всичките са за постоянно обитаване/табл. 3.1/

При необитаваните жилищни сгради /434 бр./ най-голям дял има гр. Сухиндол 275 бр. /63,4%/. По наша оценка това се дължи на постоянното намаляване на броя на населението, както и на факта, че цели семейства работят в чужбина за продължителен период. Може да се очаква , че рано или по-късно,голяма част от този контингент ще се завърне в своите жилища. Във връзка с това е необходимо да се съхрани този жилищен фонд и изградената жилищна инфраструктура.

Към 31.12.2015 г. в съществуващите жил. сгради са разположени 2324 жилища. Според конструкцията на сградата , жилищата са разположени както следва:

Жилища по конструкция на сградата към 31.12.2015година - община Сухиндол

(Брой)

Община, населени места	Общо	Панелни	Стоманобетонни	Тухлени	Други
Сухиндол	**2 324**	**113**	**4**	**1 997**	**210**
в градовете	**1 254**	**109**	**1**	**1 040**	**104**
в селата	**1 070**	**4**	**3**	**957**	**106**
с.Бяла река	265	-	-	258	7
с.Горско Калугерово	223	-	1	221	1
с.Горско Косово	221	4	2	168	47
с.Коевци	230	-	-	220	10
с.Красно градище	131	-	-	90	41
гр.Сухиндол	1 254	109	1	1 040	104

- панелни сгради -113 бр. жилища; - стоманобетонни - 4 бр. жилища; - тухлени 1997 бр. жилища /86%/; - Други 210 бр. жилища;

В съществуващите 2324 жилища са разположени 9191 бр. жил. помещения или средно по 4 бр. на жилище, в това число стаи -7365 бр. или средно по 3,6 бр. на жилище.

Полезната площ на жилищата е 155 832 кв.метра или средно 67 кв.м на една жилище. В гр. Сухиндол полезната площ е 71,2 кв.м, а в селата 62 кв.м.

Обитаваните жилища по източник на водоснабдяване са показани в табл.№ 5.

Общини	общо	В градовете	В селата
Сухиндол	1035	690	345
Обществено водоснабдяване	988	672	316
Собствен водоизточник	4	2	2
Обществено водоснабдяване и собствен водоизточник	27	-	27
Няма източник на вода	16	16	-

Данните показват, че 95,5 % от обитаваните жилища са свързани с общественото водоснабдяване. За гр. Сухиндол този показател е 97,4 % а в селата е 91,6 %.

Обитаваните жилища по наличие на обществена канализация са показани в табл. № 6

Общини	общо	В градовете	В селата
Сухиндол	1035	690	345
Свързани с обществена канализация	343	329	14
Свързани с изгребна яма	23	18	5
Свързани със септична яма или друго пречиствателно съоръжение	121	61	60
Свързани с попивна яма	522	259	263
Няма канализация	26	23	3

Те са общо 343 бр. /33,1%/, от които в гр. Сухиндол 329 бр. и в селата 14 бр. Жилищата свързани с попивна /септична/ яма са общо 522 бр. /50,4%/ От тях в града 259 бр. и в селата 263 бр.

Данните за жилищата според формата на собственост показват, че 97,8 % от жилищата са частни – на физически лица./табл. № 7/

Община Населени места	Жилища -броя	Жилищни помещения –бр.		Полезна площ – кв.м	
		общо	В т.ч. стаи	Общо	В.т. ч. жилищна
Сухиндол	2324	9191	7365	155832	109584
С. Бяла Река	265	1119	875	16924	10949
С. Горско Калугерово	223	934	726	12230	7939
С. Горско Косово	221	890	764	17307	11626
С.Коевци	230	692	430	1075	6461
С. Красно Градище	131	471	353	9264	6384
Гр. Сухиндол	1254	5085	4767	89356	66225

Необитаемият жилищен фонд е резерв за бъдещето демографско развитие на общината. Проучванията показват, че има разликата между броя на населението по постоянен адрес и настоящ адрес.Този контингент запазва постоянното си местоживеене, защото рано или по-късно ще се завърне в съответните населени места на общината. При една икономически ефективна политика, може да се очаква, че до 2020 година около 50 %"от посочения по-горе контингент ще се завърне в общината. Други собственици на имоти в населените места ще използват необитаваните от тях като второ жилище за сезонно обитаване.Това е широко използвана практика в нашата страна.

В този смисъл жилищата в общината се разглеждат в две групи: за постоянно обитаване и за сезонно обитаване. Това е необходимо тъй като техническата инфраструктура (основно електро- и водоснабдяване) трябва да се оразмерят за върховото демографско натоварване и потребление.

Поради частната собственост на жилищни имоти в населените места, нови заселници в общината ще бъдат затруднени при намиране на терен за жилищно строителство. Това се отнася и за тези обитатели, които се отделят от определено домакинство и формират ново семейство и се нуждаят от отделно жилище. *В този смисъл проектът предвижда разширение на жилищните зони в населените места, посочени в ОУПО.*

Състояние на социалната инфраструктура в населените места

Инфраструктура на образованието – детски заведения и училища:

В Община Сухиндол функционират само в града едно учебно заведение - **средно общообразователно училище "Св. Климент Охридски" с профилирани паралелки – "Лозаро-винарство", "Електромонтьор на ел. машини и апарати", "Производство на алкохолни и безалкохолни напитки" и** гимназията „Г. С. Раковски" – гр. Сухиндол, и една целодневна детска градина **"Соня", детска ясла "Осми Март",**
СОУ "Св.Кл.Охридски" е СОУ (I - XII клас) е с общинско финансиране. Учебни смени: една смяна - само сутрин, а ЦДГ "Соня" гр. Сухиндол е целодневна детска градина с общинско финансиране.

Инфраструктура на културата, културно - историческо наследство

Територията на Община Сухиндол е била населявана от най – стари времена. За това свидетелстват останалите паметници от най - различни етноси и култури

През времето на римското владичество Сухиндолският район е „вилна зона" на главния град на провинция Долна Мизия – Никополис ад Иструм. За този факт **свидетелства римската вила край „Попина могила" (местност в землището на Сухиндол)**, керамичните пещи по брега на река Водешница в местността Селце, както и римската вила в местността Лесковец.

През 1878 г. археологът Полихроний Сирку рави разкопки в землището около селото и стига до заключението, че на това място е имало **богато римско селище, свързано чрез каменен път със столицата на провинция Долна Мизия, Никополис ад Иструм. Няма данни за името на това римско селище. Информация за това откриваме в "Юбилеен сборник на Сухиндолското читалище** „Трезвеност" от 1896 г.". Там Никола Мънков, към 1895 г. пише:

"В селището **Лесковец (сега местност в землището на Сухиндол), което лежи на 3 км на изток от Сухиндол, близо до река Росица** в различни времена са разкопавани основите на много здания с хоросанови зидове и е открита една голяма чешма с каменни корита и големи пръстени „кюнкове". Водата на тази чешма е докарана 2 км далеч от един богат с вода извор чрез сводест хоросанен

водопровод, който и до днес (1895 г.) личи по цялото си протежение през нивите. Водопроводът е римска направа. Преди 40 години (ок. 1855 г.) дядо Панко Пейков е разкопал в нивата си на Лесковец един гроб, иззидан от тухли и вар, вътре намерил разни железни скоби, две человечески глави…

Нивята около селцето **Сопот (дн. местност в землището на Сухиндол)** са пълни със старини и орачите често изорават парчета от тухли, керемиди, кюнкове, камъни, хоросан и различни римски монети. Из нивите често пъти са разкопавани основите на големи здания; извадени са четири големи дялани камъни по един кубически метър всеки, много червени и жълти тухли по половин m² всяка, големи керемиди и кюнкове (тръби), отломъци с различен размер, хубаво одялани обли колони.

В **местността Селце през 1821 г. Драгия Генов в лозето си разкопава един фонтан** направен от мраморни плочи, а около него са подредени каменни колони, стъпала и плочи. Тази находка е използвана при построяването на църквата през 1821 г. На същото място, близо до Попина могила (местност в землището на Сухиндол) Тодор Влаев също разкопава и изважда части от плочи, колони и други, и то много по-късно, около 1890 – 1891 г. Там той намира и златна монета от император Константин Велики и няколко сребърни монети от Кесаря Август.

На територията на самото село също са открити археологически паметници от античността. В източния му край са разкопани основите на голямо здание с масивни каменни плочи, керемиди и тухли..

Големите камъни, колоните, стъпалата, коритата, плочите, пиедесталите и надгробните камъни на времето са сечени от кариерата при село Коевци, 5 км. на юго-запад от Сухиндол в местността Дирменджикя, където и сега стоят в мъх обрасли разни недодялани камъни и огромни пиедестали. Над месността Сопотска стена се издигат основи от средновековна крепост

В края на XIX в. исторически, археологически и етнографски сведения за Сухиндол публикуват Полихроний Сирку, Феликс Каниц, Васил Неделчев, Марко Вачков и Никола Мънков. Те ревностно издирват, изучават и събират веществените паметници, като документират тяхната автентичност и проучват необходимата информация за произхода им.

Преданията от този период разказват, че по време на Втората Българска държава в района **около Сухиндол и по-специално в Големия лес (Пустията)** са идвали на лов царе, князе, боляри и велможи от старопрестолния град. Те са отсядали и нощували в двете калета: Хисарското и Горскосливовското, твърдят легендите. Двете калета находящи се 4 km на север от селото: едното наречено, Исара, другото – Сливовското кале, защото се намира срещу село Горско Сливово.

„След завоюването на България селото се увеличава, неизвестно кога, с идването на една колония азиатски турци, които изместили българите от дола и се заселили в дворовете им. Българите си направили (село) близо до турците по равнината и полите на бърдото Преслок. Отпосле селото още се увеличило, когато се заселили в него жители от ближните български селца, които и до днес по някои останки или гробища личат като селища по мерата на селото. Таквизи села, на които жителите са се заселили в Сухиндол, и за които старите хора приказват са: Иванковец, Селце, Димиски дол, Дибелец, Кръста, Средни рът и Лесковец. Доколкото знаят по предание някои стари хора, преселването на село Иванковец е станало преди 200 години.“ Статията е писана през 1896 г.

„През последните 100 години. от турското владичество селото Сухиндол е преживяло няколко премеждия. Преди 100 години то е съвсем изгорено от Кърджалиите, и жителите му, българи и турци, били принудени заедно с жителите на седем ближни села под командването на сухиндолеца турчин Чакъролу да се защитават от тях в едно кале **(Калакастренското),** което сами поправили и развалините, на което и до днес личат.“ Имената на родовете са повлияни от турските имена и завършват на –оуглу, вместо но –ов. Примери за това са родовете : (Байчоолу, Дамяноолу, Черкезезоолу, и др) Имало е и знатни заселници като например Киро Маринов с прякор ковача. За три години е усвоил и разпространил ковашкия занаят.

Още преди освобождението с Коевци е от будните села със самостоятелна църква „ Преподобна Параскева” през 1840 г.

Култура, традиции и историческо наследство.

Съществуването на гр. Сухиндол датира още отпреди началото на нашето хилядолетие. Според археолога Полихроний Сирку, който епосетил Сухиндол през 1878, тук е имало голямо и богато римско селище. Предание разказва, че Сухиндол е старо селище, но за съжаление точно не може да се определи от колко века съществува.Повече от 100 години поминъка е свързан с първата лозаро -винарска кооперация, създадена през 1909 г., която е и най-старата винарска изба на Балканския полуостров.

Основателят на избата – далновидният и предприемчив сухиндолец Марко Вачков обединил местните лозари, винари и техните семейства.
Целта била да създадат изба, в която да започне производство на вино по най-модерните винопроизводителни практики за онова време. По своята същност на сдружение, със своите избени помещения и лозови насаждения, тя е уникална за страната ни чак до края на 20-те години на XX век. Самият Марко Вачков имал познания по енология, лозарство и инженерни науки, придобити в България и Франция. Под негово ръководство кооперацията се разраснала и се превърнала във водещия български производител през 20-те и 30-те години на XX век. През 1952 г. следва национализация на избата, активите и лозята й. През следващите десетилетия са инвестирани нови средства в технологично обновление,създаване на нови лозя и пазарна политика. През периода 1991-1992 винарната е приватизирана и продължава дейността и развитието си като независима компания.
В град Сухиндол се намира Музеят на виното, същият е разположен в сградата на ЛОВИКО. Разкрива историята и етапите, през които преминава кооперация "Гъмза". Музейната сбирка е съставена от снимки, документи, бутилки с най-известните сортове вино, автентични уреди за обработка на гроздето. Музеят на виното представлява атракция за всеки ценител на качествените вина и е интересно място за всеки, който проявява интерес към историята на Сухиндол и в частност развитието на лозаро-винарския бранш, като основен поминък.
Сухиндолци имат право да се гордеят със своята история. Техните деди и прадеди са едни от първите, които продължават делото на Хилендарския монах и разпалват огъня на просвещението в град Сухиндол, откривайки още през 1770 г. килийно училище.
Празникът Трифон Зарезан за първи път се празнува през 1865 годшна, а от 1944 г до днес символичното заразване на лозята се извършва в цесност „Върбака".
Друг голям празник в Сухиндол е 2-ри август/ по стар стил/, Илинден, денят на св. Пророк Илия, който моли бога за здраве и благополучие .
На територията на Община Сухиндол има открити и проучени археологични обекти от раннославянски период и първа Българска държава, които дават определен културен исторически облик на района.

Списъците са съставени въз основа на три източника:

- Заверени списъци на недвижим културни ценности /НКЦ/ съхранявани в Националния документален архив /НДА/ на НИНКН с изх.№ 0800-1035/16.04.2014г**. /Приложение №1/**

- Справка от Автоматизирана информационна система „Археологическа карта на България"/АИС АКБ/ **/Приложение №2/**

- Регистър на военните паметници и Картотека на военните паметници на Областна комисия „Военни паметници" област Велико Търново (от интернет страницата на областта) **/Приложение №3/**

В отговор на надлежно поискана от кмета на община Сухиндол с изх. №46-00-1/31.10.2014 г. до Регионален исторически музей Велико Търново информация относно актуален списък на обектите на територията на Община Сухиндол, съставляващи недвижими културни ценности /НКЦ/, идентифицирани и проучени, но които не са включени в списъците на НКЦ, съхранявани в Националния документален архив на НИНКН, отговорът на РИМ В. Търново с писмо № 162 / 08.04.2015 г. е, че РИМ не разполага с такава информация. В отделно приложение е представен списък на НКЦ извън и в населените места - списък и особености:

Територията на община Сухиндол е наситена с културни ценности датирани от Праисторията, Античността и Средновековието. Значителна част от тях са разположени извън границите на населените места. Видът и настоящия статут на обектите недвижими културни ценности в населените места и землища е представен в следващата таблица:

НАСЕЛЕНО МЯСТО (НМ)/ ЗЕМЛИЩЕ	ОБЩ БРОЙ	В Т.Ч.		РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ПО ВИД									ПО * СТАТУТ		ЗАБЕЛЕЖКА
								АРХЕОЛОГИЧЕСКИ							
										НЕКРОПОЛИ					
		в НМ	ИЗВЪН НМ	АРХИТЕКТУРНО СТРОИТЕЛНИ	ИСТОРИЧЕСКИ	ХУДОЖЕСТВЕНИ	ВОЕННИ ПАМЕТНИЦИ	КРЕПОСТНИ СЪОРЪЖЕНИЯ	СЕЛИЩНИ МОГИЛИ, СЕЛИЩА	ПЛОСКИ	МОГИЛНИ	ЕДИНИЧНИ МОГИЛИ	ДЕКЛАРИРАНИ	ОБЯВЕНИ	
БЯЛА РЕКА	1								1					1	Местно значение
ГОРСКО КОСОВО	2	1	1				1	1				1		1	”
КОЕВЦИ	7	3	4		4		2		1						1 от нац и 4 местно значение
КРАСНО ГРАДИЩЕ	14	1	13				1	1	2		1	9		1	Местно
СУХИНДОЛ	44	7	37		2	1	6	3	11	1	21		1	10	Местно значение
ОБЩО:	**68**	**12**	**55**		**6**		**10**	**5**	**15**	**1**	**22**	**9**		**13**	

***** Посоченият статут е определен по реда предходния Закон за паметниците на културата и музеите.

Недвижими културни ценности в населените места – списък и особености /прил. № ../

Освен описаните културни ценности с изявени качества, разположени извън границите на населените места, недвижимото културно-историческо наследство на общината, като ресурс с познавателно, възпитателно, естетико-емоционално и стопанско значение (за развитие на културен туризъм) е представено и като елемент на урбанизираната среда.

В обхвата на селищната територия са обявени за недвижими културни ценности /НКЦ/ (по списъка предоставен от **НДА на НИНКН)**, както следва:

гр. Сухиндол

- Църква и камбанария .Кад.данни : кв.29; пл.№234. Деклариран с Писмо №4436 от 24.11.1981г.Вид – архитектурно-строителен.
- Къща на Гено Минев Станев .Кад.данни : кв.55; пл.№ 434. Деклариран с Писмо №4436 от 24.11.1981г.Вид –архитектурно-строителен.
- Къща на Иван Стоянов Хаджиев .Кад.данни : кв.30; пл.№ 209. Деклариран с Писмо №4436 от 24.11.1981г.Вид –архитектурно-строителен.
- Къща на Йордан Камбуров .Кад.данни : кв.53; пл.№ 410. Деклариран с Писмо №4436 от 24.11.1981г.Вид –архитектурно-строителен.
- Къща на Йордан Стефанов .Кад.данни : кв.52; пл.№ 410. Деклариран с Писмо №4436 от 24.11.1981г.Вид –архитектурно-строителен.
- Къща на Цани Димитров .Кад.данни : кв 54; пл.№ 421. Деклариран с Писмо №4436 от 24.11.1981г.Вид –архитектурно-строителен.
- Паметник на загиналите във войните .Местонахождение- На площада в центъра на с. Сухиндол
- Къща-музей на Русан Христов Мирчев, кв. 46, ул Цар Асен 39, деклариран с писмо № 1625 / 07.08.1991 г. Като недвижим исторически паметник на културата, статутисторическа НКЦ (писмо от НИНКН № 0800-193 / 19.05.2015 г.)
- Предлага се поставяне на паметна плоча върху къщата, в която повече от 1 година е живял Христо Смирненски

Предлага се да се приложат разпоредбите на" **НАРЕДБА № Н-12** от 21 ноември 2012 г. за реда за идентифициране, деклариране, предоставяне на статут и за определяне на категорията на недвижимите културни ценности, за достъпа и подлежащите на вписване обстоятелства в Националния регистър на недвижимите културни ценности", относно чешмите.

В общината съществуват 4 църкви в селищага и 1 джамия в Сухиндол, 1 параклис в Г. Косово и разрушена църква в Коевци.

Според чл.79 ал.1 от ЗКН режимът за опазване на НКЦ се определя с акта на нейното деклариране или за предоставяне на статут. В конкретният случай за обектите липсват технически данни в архива на НИНКН.

За НКЦ разположени в населените места важат разпоредбите на чл.79 ал.4 от ЗКН

--Териториален обхват – границите на имота, в който е разположен.

--Териториален обхват на охранителната зона – непосредствено съседните имоти, а при улици до 14 м. и срещулежащите през улицата имоти, както и уличното пространство между тях.

За НКЦ разположени извън населените места при положение ,че разполагаме с приблизителна локализация и без прецизен картен материал.Предлагаме границите на НКЦ да се определят според указанията на циркулярно писмо №545/27.02.2001г. на директора на НИПК **/Приложение №4/** , а именно:

--Териториален обхват на археологическия обект – територията,очертана от външния контур на обекта

--Териториален обхват на охранителната му зона – 10 /десет/ метра около външния контур на обекта

Предлага се Общинската администрация на Сухиндол да направи предложение до НИНКН за провеждане дейности по актуализация на списъка на НКЦ относно оценката на културната и научна стойност на обектите, на състоянието им, определяне на режими за опазване, както и идентифициране на нови обекти с потенциал на НКЦ и/или такива, изгубили стойността си на НКЦ и би трябвало да се отпишат.

Предлага се също така община Сухиндол да се възползва от предложението на Регионалния исторически музей Велико Търново и НАИМ при БАН и да възложи поетапното проведеждане на целенасочени заснемания и издирвания на археологически обекти с точна локализация, граници, хронологическа и видова последователност, като към всеки обект се приложи и оценка на потенциала по отношение на бъдещото научно изследване, опазване и социализация.

Читалищната дейност и в частност – художествената самодейност се оценяват като един от факторите за единение и самоорганизация на общностите, респ. за устойчивост на населените места. Читалищна дейност се развива в шесте населени места на общината:

В град Сухиндол Читалище „Трезвеност 1870" е действащо читалище, регистрирано под номер 1519 в Министерство на Културата

Читалище "Самосъзнание" (Село Бяла река)

Читалище "Просвета 1924" (Село Горско Калугерово)

Читалище "Росица - 1968" (Село Горско Косово)

Читалище "Светлина" (Село Коевци)

Читалище "Пробуда - Красно Градище" (Село Красно градище)

Свидетелство за активната библиотечна и читалищна дейност е и фактът, че през 1894 г. В читалище „Трезвеност" в град Сухиндол тя става първата читалищна библиотека в България, в която е назначен щатен библиотекар – местния общественик и просветен деец Ганчо Драгиев, а през 1896 г. тук е издаден първият в страната читалищен Юбилеен сборник

Религиозни обекти:

В Общината функционират 4 православни църкви в селищага и една джамия в Сухиндол, един параклис в Г. Косово, а църквата в Коевци е разрушена.

Обекти на спорта

В централния парк на село Сухиндол има изградени спортна база, включваща градски стадион и басейн към него, физкултурен салон и спортна площадка към училището.

Останалата спортна инфрастуктура в общината е представена от стадиони в селата.

В общинат е регистриран футболен клуб „Лозен" –Сухиндол.

Туризъм

На етапа на разработване на предварителния проект бе направено допълнително проучване на потенциала и възможностите за развитие на туризма в общината като важен елемент на социално-икономическата сфера, базиран както на природните дадености, така и на местните забележителности:

- Боаза – водопад на 3 км от града, по посока на село Коевци.
- Винарска изба „Гъмза" – първата кооперативна изба в България и на Балканите създадена през 1909 г.
- Върбака – местност с хубава поляна, на която се празнува Трифон Зарезан на река Росица близо до местността Острук.
- Иванковец – местност на 4 км. югозападно от Сухиндол.
- Кайряка – Гола (незалесена) местност, където преобладават варовици, на юг от Сухиндол.
- Маджарската дупка – намира се в скалните образования под Сухиндолския връх.
- Останки от средновековен манастир, около 1 км. източно.
- Острук – местност на река Росица на която се пресичат пътя за Красно Градище, за „Ал. Стамболийски" и за Сухиндол.
- Римски път – останки – на 3 км югозападно.
- „Селце" – останки от римско селище, на около 1 км южно. Каптажът на питейна вода, направен по времето на Римската империя, се използва и до днес.
- Сопотската стена – скала с характерен профил, даваща основния облик на панорамата на града.
- Сухиндолският връх – изгаснал вулкан, северно от града.
- Трескавец – местност на 4 км. югоизточно, главно използвана за аграрни дейности (бостани, градини, пчелини).
- Язовир „Ал. Стамболийски" – замислен в периода между двете световни войни, строен през първата половина на 40-те години на XX в. под ръководството на немски инженери, довършен през 50-те години на XX век в рамките на бригадирското движение. Първият голям язовир в България и най-големия в Северна България.
- Морският нос Сухиндол на остров Смит, Южни Шетландски острови е наименуван в чест на град Сухиндол.[1]
- Първата кооперативна изба в България „Гъмза" 1909 г.
- Назначен първия щатен библиотекар в България.
- Внесена първата пръскачка за лозе от Франция.
- Най-голямата селска библбиотека в България до 1970 г.
- 14 февруари – отбелязване на празника Трифон Зарезан, свързан с лозарството и винопроизводството, тъй като Сухиндол е винарски център. Празнува се с атрактивен ритуал, зарязване и шествие. Единственото място в България, където 14 февруари се почита по този начин.
- 21 август – Честване на годишнина от рождението на Българския летец Петко Попганчев
- 11 ноември – Честване на годишнина от рождението на Марко Вачков
- В село Горско Калугерово се е запазил традиционен обичай „ИГРА НА 31".На 13 срущу 14 януари /нова година по стар ктил/ се събират мъжете от селото и играят на карти по определени правила.
- село Горско Косово, в което никога не е имало църква, се сдоби с параклис от Гърция. Храмът е вдигнат по инициатива на кмета на Сухиндол и на бившата депутатка от Шотландия Хелън Иди, която със съпруга си преди няколко години се заселили в района
- множество чешми

За общината е изготвена ПРОГРАМА за развитие на туризма на Община Сухиндол, приета с решение № 48 и протокол № 8/02.04.2012 г.

Като обект с най-голям туристически пътнико-поток на територията на общината е язовир "Александър Стамболийски". Язовирът предлага отлични условия за практикуване на водомоторни спортове и други водни забавления също и за къмпинг на палатка, също така има отлични условия за риболов и отдих.
Природата в близост до брега на язовира, а и като цяло в община Сухиндол е много добре съхранена и липсата на големи замърсяващи водата, въздуха и почвата предприятия, е предпоставка за развитие на екологичен туризъм. Язовир "Александър Стамболийски" е първият голям язовир в България, построен през 1954 г. Разположен е на територията на областите Габрово и Велико Търново. Отстои на 13 км от Сухиндол, на 18км от Павликени, на 33 км от Севлиево и на 50 км от Велико Търново.Общата му дължина от началото му при Севлиево до изградената язовирна стена до с. Горско Косово е 18 км.
При построяването му са прихванати водите на реките Росица и Видима. Изграден е на мястото на някогашното село Бара, чиито жители са изселени. Днес при спадане водите на язовира могат да се видят на дъното му следи от някогашните постройки, както и кръстът на църквата.
В близост до язовира м. Куза има три туристически обекта, предоставящи леглова база, а в непосредствена близост до брега на язовира е комплекс "Профилактериумът", който предлага леглова база, ресторант и бар. Към настоящия момент /2016-2017/ този обект не работи. Дестинация с голям туристически потенциал би бил маршрутът "Еко-пътека Деветашко плато", находящ се в землището на с.Коевци.

Изводи:
Общината разполага с природни дадености и културно исторически богатства, които дават основание за насочване усилията на местната общност за развитие, обогатяване и популяризиране на туризма в общината. Този сектор все още не е достигнал желаното ниво на развитие.
Бази за отдих:
В местността „Куза „ в предходни години са категоризирани и декларирани следните бази:

1. „Дом на работника" – Почивна база, собственост на АББ Авангард гр. Севлиево, с 7 стаи и 18 легла.
2. „Почивна база за отдих", собственост на ЕМКА АД гр .Севлиево с капацитет 8 стаи и 19 легла.

Общи изводи и изисквания към ОУПО, взети предвид при изготвяне на окончателния проект на ОУП на Община Сухиндол:
Запазване на установилия се от столетия основен агро-икономически профил на района, сектор на лозаро винарството, винопроизводство и винен туризъм.
Стимулиране и развитие на селския и екологичния туризъм
По отношение на горските територии изискванията към ОУПО са:

- Отразяване на актуалните граници на горите с различно предназначение, в т.ч. на вододайните зони и ловното стопанство, както и устройствения им статут, съгласно чл.4 на закона за горите;
- Определяне на обхвата на горите и горските земи, чието предназначение не може да бъде променяно (чл.45, ал.2, т.5 на Наредба 7);
- Регламентиране на поемния капацитет на горските паркове / ако има или се предвиждат такива/ и обслужващите ги ядра, осигуряването им с транспортен достъп и водоснабдяване, както и свързването им с мрежите на енергоснабдяването
- Посочване на терени подходящи за рекултивация - за залесяване с нови горски насаждения в съгласуваност с режимите на опазваните защитени територии.
- Максимално натоварване на съществуващата база за отдих и туризъм;
- Развитие на алтернативни форми на туризма;
- Разширяване на информационната и материалната база за развитие на туризма;
- Разработване на съпътстващи програми по интереси за гостите на общината;
- Разработване на съвместни туристически продукти с другите общини;
- Подобряване на техническата инфраструктура чрез средства от външни източници

Техническа инфраструктура

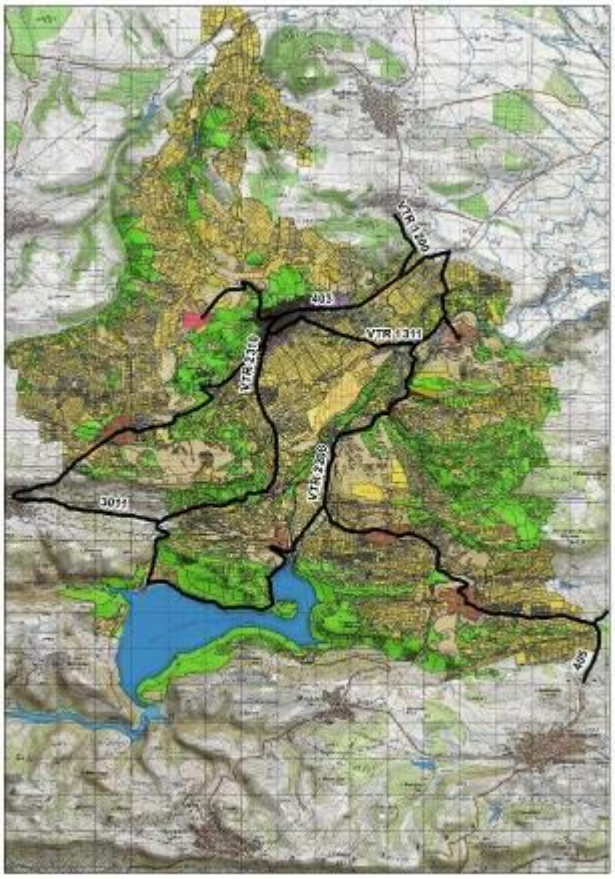
Транспортна инфраструктура (воден, въздушен, сухопътен и жп-транспорт).

Пътна инфраструктура - Републиканската пътна мрежа /РПМ/ на територията на Община Сухиндол включва:

Път III-403 „Крамолин-Сухиндол-Павликени“ от км 26+685 до км 37+000, дължина – 10.315 км.с ширина на пътната настилка от 6.50 до 10.00 м.

Път III-3011,”Крамолин-Горско Косово-Горско Калугерово-(Добромирка –Вишовград)“ от км.28+380 до км.45+772,дължина 17.392 км и ширина на пътната настилка от 4.00 до 8.00 м.

Плътност РПМ: 0,203.км/км^2.

Пътна инфраструктура - **Общинска пътна мрежа**

Общинската пътна мрежа включва общо 4 пътя.:VTR 1200/ III-303/ Бутово-Димча-Граница общ.(Павликени-Сухиндол)- /III-403/ първа категория , VTR 1311 /III-403/ Сухиндол-Красно градище-/ VTR 2206 / първа категория , VTR 2206 /III-403,Сухиндол-Павликени /-граница общ..(Павликени-Сухиндол)- / III-3011 / втора категория, VTR 2310 / III-3011, Крамолин-Горско Косово / - Сухиндол / III-403 / втора категория . И четирите са с асфалтобетонова настилка, а ширината на пътното платно е от 4.5 до 6.0 м.

Плътност на ОПМ - 0,31 .км/км², а общата плътност РПМ И ОПМ - 0,513 км/км²

Развитието на външните пътни връзки се свързва с плановите решения за развитие на транспортно-комуникационната мрежа на републиканско ниво, както и на териториалното ниво на съседните общини.

В този смисъл пряко отношение към разработването на ОУП на община Сухиндол имат предвижданията на проекта за Автомагистрала „Хемус” и тези на ОПУ Велико Търново в частта му, третираща далекоперспективното развитие на транспортно-комуникационната система на регионално ниво (в зоната на влияние на областния център), а именно:

Общо разпределение на пътната мрежа на територията на Община Сухиндол:

I клас	II клас	III клас	IV клас
-	-	III-403, III-3011	VTR 1311 VTR 1200 VTR 2206 VTR 2310

По АПИ писмо № 08-00-59/19.01.2017 г. натоварването / трафика по третокласния път е :

СРЕДНОДЕНОНОЩНА ГОДИШНА ИНТЕНЗИВНОСТ НА АВТОМОБИЛНОТО ДВИЖЕНИЕ ПРЕЗ 2015 И ПРОГНОЗА ДО 2035 ГОДИНА

Година	Номер на пътя	Вид на пребройвателния пункт (Главен, Допълнителен или Автоматичен)	Номер на пребройвателния пункт	Местоположение на пребройвателния пункт (км)	Начало на пребройвателния участък (от км)	Край на пребройвателния участък (до км)	Леки автомобили	Автобуси	Леки товарни автомобили	Средни товарни автомобили	Тежки товарни автомобили	Товарни автомобили с ремарке и влекачи с полуремаркета	Общ брой товарни автомобили	Общ брой превозни средства	Единици леки автомобили	Оразмерителни автомобили на денонощие
2015	403	Д	1966	29.550	29.100	35.300	172	8	25	5	3	1	34	214	262	12
2020							181	8	26	5	3	1	35	224	273	12
2025							195	9	28	6	3	1	38	242	295	13
2030							215	10	31	7	3	1	42	267	326	14
2035							242	11	35	8	3	1	47	300	365	15
2015	403	Д	1967	35.500	35.300	41.290	1085	18	198	44	11	6	259	1362	1657	46
2020							1139	19	208	47	12	6	273	1431	1742	49
2025							1224	20	224	52	13	7	296	1540	1877	53
2030							1345	22	246	59	15	8	328	1696	2069	60
2035							1514	25	277	66	17	9	369	1908	2328	68

Пътна инфраструктура - Вътрешно селищна улична мрежа

Уличната мрежа в общината и в общински център Сухиндол не е класифицирана съгласно „Наредба № 2 от 2004 г. за планиране и проектиране на комуникационно-транспортни системи на урбанизираните територии". В общината няма улици, които да отговарят на техническите характеристиките за първостепенна мрежа съгласно Наредба № 2.Като цяло обаче,по функционален признак тези части от пътната мрежа,преминаващи през селата могат да се приемат за Главни улици(IVти клас.)

Трасета на пътищата от републиканската пътна мрежа в чертите на населените места са III-403 с дължина 10,315 км и III-3011 с дължина 17,392 км.Общата дължина на уличната мрежа в населените места е около 114 км. От тях в урбанизираните територии частите на РПМ са:ПътIII-403,гр.Сухиндол 2,77 км,с.Коевци 1.02 км.ПътIII-3011 през с.Горско Калугерово-1,17 км.през с.Бяла река-1,45 км,през с.Горско Косово-0.67 км.Общата дълина на РПМ през населените места е 7.08 км.Общата дължина на Общинските пътища VTR-2310,1311,2206,1200 е около 20.22 км.Отделно пътя за Военното поделение северозападно от гр.Сухиндол е с дължина 3.19 км..

Изготвени са проекти за реконструкция на два общински пътя VTR 1311 (около 3-4 км) и VTR 2206 (около 8-9 км) като те третират ремонт на настилката, банкетите и канавките но без промяна на геометрията В момента е заявено кандидатстване за укрепване свлачището по пътя Бала река – Красно Градище (Сухиндол).

Въздушен транспорт

На територията на община Сухиндол няма развит въздушен транспорт. В близост до общината е летище Горна Оряховица, на около 54 км, със затихнали функции. Летището е малко за пътнически и товарни самолети от малък и среден клас, както и полети на селскостопанската авиация. Най-близкото международно летище е това в София и Варна, отстоящи съответно на 191 и на 265 км.

Масов обществен пътнически транспорт

Община Сухиндол не разполага с автогара и не тръгват автобуси, а само преминават.

Отсъства вътрешно селски(градски) масов транспорт. Има локален общински транспорт, който се обслужва от Автостопанствата на гр.Павликени и гр.Севлиево. Общината се обслужва от преминаващите линии съгласно областната транспортна схема, както следва:

автотранспортна фирма „Алекс О.К.", В.Търново:

Час	**Автолини**	**Фирма**	**Дни**
07:00	Павликени – Горно Калугерово	„Алекс О.К." ВТ	
12:30	Павликени – Крамолин	„Алекс О.К." ВТ	
15:30	Павликени – Горно Калугерово	„Алекс О.К." ВТ	
18:00	Павликени – Сухиндол	„Алекс О.К." ВТ	п-п

- Сухиндол-Павликени-В. Търново 07,00 12,00 – от понеделник до петък
- В. Търново-Сухиндол 10,30 и 18,45 ч
- за събота Сухиндол-В. Търново 07,00 и В. Търново-Сухиндол 10,30 ч
- за неделя Сухиндол-В. Търново 16,00 и В. Търново-Сухиндол 18,45

Републиканската и Областната транспортни схеми се актуализират ежегодно и отговарят на броя на пътуващите. В населените места от Община Сухиндол за пътниците са осигурени автоспирки с места за сядане и заслон.

На територията на гр. Сухиндол има 2 бр. бензиностанции, като едната не работи. Намират се в източната част на гр. Сухиндол на ул. Росица №4 и Росица № 6.

Воден транспорт - не е представен

Железопътен транспорт – няма съоръжения на територията на общината. Област Велико Търново е най-слабо обслужената с Ж.П. транспорт в Северния Централен район.

Обслужващите гари в областта са Левски, Павликени, Велико Търново и Горна Оряховица. **Сухиндол** нямат обслужване с ж.п. транспорт и за него е важно да имат довеждащ автобусен транспорт до най-близката ж.п. гара, тази в Павликени.

Изводи и проблеми

Територията на община Сухиндол е със задоволителна степен на транспортна съоръженост и удовлетворява като количество настоящите потребности. Пътищата от републиканската и общинска пътна мрежа не са изчерпали пропускателната си способност. Около 100% от пътната мрежа в общината е изградена с асфалтова настилка, но голяма част от нея е в недобро техническо състояние.

Състоянието на транспортната мрежа на общината, установените проблеми и предстоящото развитие на пътните връзки на регионално и национално ниво, мотивират следните изисквания към ОУПО:

- Да се съобразят и адаптират при необходимост предвижданията за усъвършенстване и доизграждане на пътната мрежа, заложени в предходни планове и проекти. При наличие на вариантни решения, с плана да се обоснове изборът на варианта, допринасящ в най-голяма степен за рационализиране на общинската мрежа /евентуална далекоперспективна връзка с АМ „Хемус", която като трасе преминава северно на гр.Павликени и дава връзки с Път III-303 (възел полудетелина) при км.188+582 и с Път III-405 (възел полудетелина) при км.194+000. По този начин индиректно се прави връзка с Път III-403,преминаващ през гр. Сухиндол.
- Да се рехабилитират,трасета от съществуващата пътна мрежа,които са в лошо състояние. Такава реконструкция е заложена за общинските пътища VTR 1311 и VTR 2206
- Да се осигурят допълнителни връзки на локалната с републиканската пътна мрежа;
- ОУПО да потърси рационализиране на съществуващата пътна мрежа в общината, както и на връзките със съседните общини, чрез изграждане на нови трасета и/или промяна в съществуващите класове;
- Да се създаде възможност за подобряване на директните транспортни връзки между населените места в общината и с населени места в съседни общини и други, като се следи за пестенето на земеделски ресурси

Техническа инфраструктура – мрежи на инженерните системи

Газоснабдяване и топлофикация

През територията на област Велико Търново преминава Северният клон на националната газопроводна система в страната. Въпреки това, областта дълго време не е получавала захранване с природен газ. На територията на област Велико Търново има частично изградена газопреносна инфраструктура – магистрални газопроводи, отклонение от северния клон на националната газопреносна мрежа, осигуряващи захранването с природен газ за по-големите населени места. Газификацията на градовете Велико Търново, Горна Оряховица и Лясковец се реализира като се изгражда магистрален газопровод, отклонение от северния клон на националната газопреносна мрежа до АГРС Велико Търново и до АГРС Горна Оряховица. Чрез газопроводно отклонение високо налягане от мрежата на Булгартрансгаз е осигурено захранването с природен газ АГРС Летница и Павликени.

Независимо, че по-големите населени места са частично обезпечени и газифицирани, за района на община Сухиндол няма ясно демонстрирани инвестиционни намерения за изграждане на газоразпределително отклонение.

В община Сухиндол няма развита газоснабдителна инфраструктура, както за директна доставка на природен газ, така и виртуална мрежа за снабдяване с компресиран природен газ. За територията на община, като част от район Мизия, лицензия за осъществуване на дейностите по разпределние на

природен газ и снабдяване с природен газ от краен снабдител, е издадена на фирма „Аресгаз” АД, чрез нейното дъщерно дружество „Черноморска технологична компания”АД. Срокът на лицензиите е до 2044 год. На този етап, в инвестиционните планове на компанията няма демонстрирани конкретни инвестиционни намарения за развитие на газоразпределителна мрежа в града и стартиране осъществяване на дейността по крайно снабдяване с природен газ.

Топлоснабдяването

В населените места на общината няма централно топлоснабдяване, като необходимата топлинна енергия за отопление, промишлени нужди и БГВ на обществените, административни, жилищни сгради и промишлени системи се осигурява чрез локални отоплителни инсталации работещи основно на твърдо (дърва и въглища) и течни (дизелови или котелни) горива, както и на електрическа енергия.

По данни от общината потреблението на твърди и течни горива средно годишно е:

Дърва – 100 куб. м.; Въглища – 8 тона; Дизел – 47 тона, което представлява твърде малки количества на общинско ниво, но вероятно се дължи на местните навици и потребление на ел-енергия.

Водоснабдяване и канализация

Населените места са 100% водоснабдени. Проблем са високите загуби във водопроводната мрежа, дължащи се на амортизирани водопроводи (в основната си част - от етернит). Необходима е помяната им. Необходимо е да се изпълнят мерките предложени в краткосрочен, средносрочен и дългосрочен период в Регионалния план за развитие на ВиК „Йовковци” - Велико Търново, свързани с въпросите за решаване на водоснабдяването на Община Сухиндол

Не са канализирани населените места в общината с изключение на частично изградената канализационна система в гр. Сухиндол. Към настоящия момент няма изградена Градска пречиствателна станция за отпадъчни води (ГПСОВ). Използването на попивни кладенци, септични и изгребни ями са предпоставка за замърсяване на почвите и водите в района. Проблем със замърсяването на околната среда в района са и формираните замърсени производствени води от някои промишлени предприятия и ферми, които нямат ефективни пречиствателни съоръжения за пречистването им до изискванията на действащото законодателство в деретата, където се заустват. Епизодичното замърсяване довежда до екологичен и здравен риск за населението в района. Необходимо е да се реализират мерките предложени в краткосрочен, средносрочен и дългосрочен период в Регионалния план за развитие на ВиК „Йовковци” - Велико Търново, свързани с въпросите за решаване на ВиК системите и съоръженията към тях на Община Сухиндол.

Територията на община Сухиндол се обслужва от ВиК „Йовковци” ООД град Велико Търново, район гр. Павликени.

Във всички населени места на територията на общината има изградена водопроводна мрежа, но нямаизградена канализационна система и ПСОВ(изградена е само малка част от канализацията в гр. Сухиндол)

Питейно-битово водоснабдяване на населените места в Община Сухиндол

Територията на община Сухиндол се обслужва от ВиК „Йовковци” ООД град Велико Търново, район гр. Павликени. Във всички населени места на територията на общината има изградена водопроводна мрежа.

гр. Сухиндол:

Град Сухиндол се водоснабдява както следва:

Дренаж „Водешница" се намира южно от града. Годините на построяване са 1964 и 1974. Дебитът за 2013 г. е 1,75 л/с. Водата от дренаж „Водешница" влиза в черпателния водоем на помпена станция „Водешница". От помпената станция по тласкателен водопровод с L=2650 мм и диаметър ф200 мм - АЦ и манесман водата достига до напорен водоем, откъдето по гравитачен водопровод с L=266 м и диаметър ф200мм - АЦ захранва вътрешната водопроводна мрежа на гр. Сухиндол.

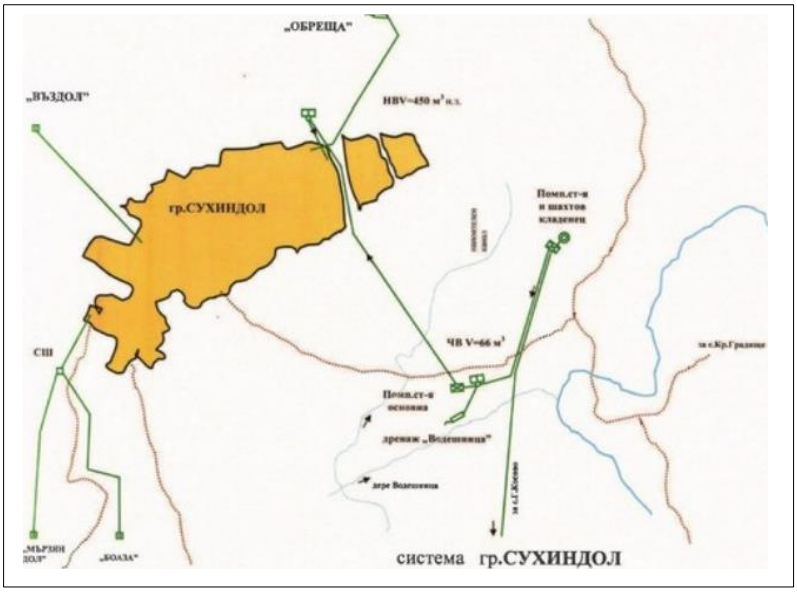
Шахтов кладенец „Ал.Стамболийски" се намира югоизточно от града. Годината на построяване е 1987. Дебит за 2013 г.- 8,0 л/с. Водата от шахтовия кладенец чрез помпена станция и тласкателен водопровод с L=1450м и ф125мм достига до черпателен водоем на основна помпена станция „Водешница".

Водоизточник „Въздол" се намира северно от града. Водата от него също по гравитачен водопровод с L = 830 м и диаметър ф80 мм - манесман, захранва вътрешната водопроводна мрежа. Годината на построяване е 1926. Дебит за 2013г. - 0,15 л/с.

Водите от водоизточници „Мързян дол" и „Боаза" се събират в шахта и също директно постъпват във вътрешната водопроводна мрежа по гравитачен водопровод с L = 970 м и диаметър ф175 мм - манесман. Местоположението на двата водоизточника е южно от града. Годината на построяване е 1936. Дебит за 2013 г.- 6,5 л/с.

Водоизточник „Обреща" се намира северозападно от града. Водата от него по гравитачен водопровод с L = 2100 м и ф80 мм - манесман, захранва вътрешната водопроводна мрежа. Годината на построяване е 1936. В момента не се използва.

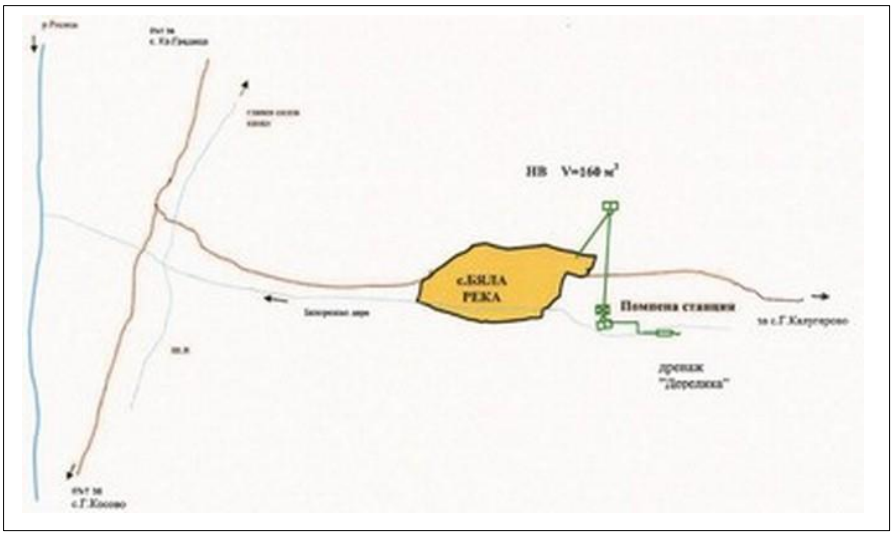
Всички водоизточници са с огради СОЗ пояс I. Средното годишно водопотребление за 2013 г. е 105,2 л/ж/ден. Състоянието на водопроводната мрежа е задоволително. Капацитет на водопроводната мрежа: Подадена вода - 135 930 м^3. Продадена вода - 69 554 м^3.

с. Бяла Река:

Водоизточникът е дренаж „Дерелика", намиращ се източно от селото. Дебит за 2013 г. е 1,5 л/с. Оградена е Санитарно охранителна зона /СОЗ/ пояс I. Водата от дренажа достига до помпена станция по гравитачен водопровод с L = 240 м и ф150 мм - АЦ, откъдето чрез тласкателен водопровод с L = 265 м, ф75 мм, ф90 мм - РЕ тръби и ф100 мм - стомана, достига до напорен водоем /НВ/. От НВ с хранителен водопровод с L = 430 м и ф150 мм-стомана се захранва вътрешната водопроводна мрежа.

Средното годишно водопотребление за 2013 г. е 137,3 л/ж/ден. Състоянието на водопроводната мрежа е задоволително. Капацитет на водопроводната мрежа: Подадена вода - 24 300 м^3, Продадена вода - 10 872 м^3

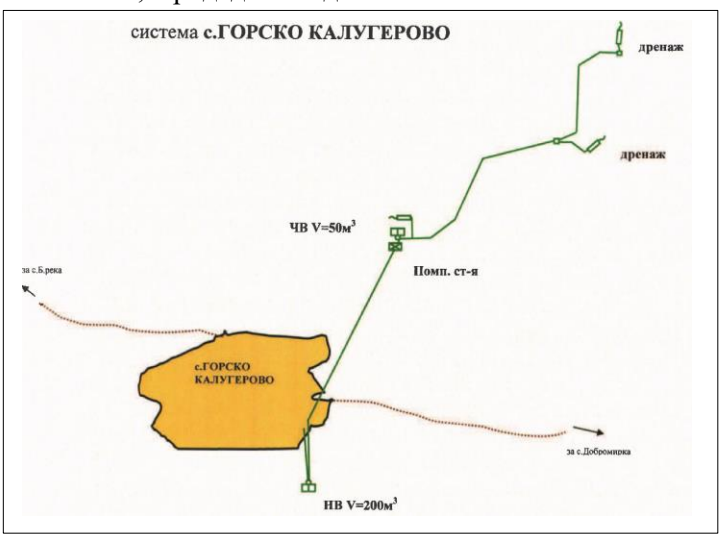

с. Горско Калугерово:

Водите на двата дренажа, намиращи се североизточно от селото, постъпват чрез гравитачен водопровод с L=1470 м, ф125 мм - АЦ и стомана, в черпателен резервоар /ЧВ/, където се включва и водата от третия дренаж, намиращ се непосредствено до помпената станция /ПС/. От помпената станция по тласкателен

водопровод с L=1400 м, ф125 мм и ф150 мм постъпва в напорен водоем /НВ/ и от там чрез гравитачен водопровод с L =2 26 м, ф125 мм захранва вътрешната водопроводна мрежа. Дебит за 2013 г.: дренаж до помпена станция - 0,75 л/с; дренажи „Челеби бунар" и „Клена"- общо 0,8 л/с.

Всички водоизточници са с огради СОЗ пояс I. Средно годишно водопотребление за 2013 г.- 147,5 л/ж/ден. Състоянието на водопроводната мрежа е задоволително. Капацитет на водопроводната мрежа: Подадена вода - 15 060 м^3 , Продадена вода - 6 082 м^3.

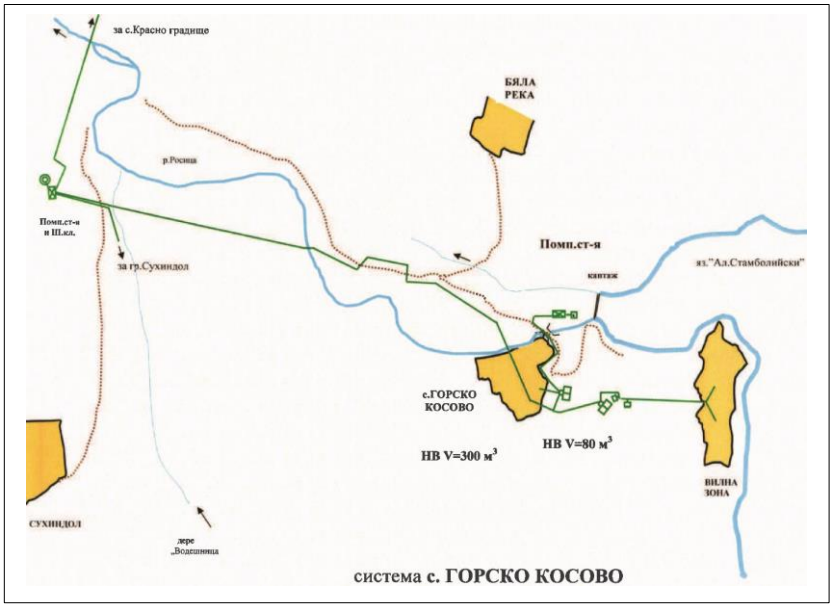

с. Горско Косово:

Водоизточникът е каптаж „Скалата", който се намира под преливника на яз. „Ал.Стамболийски". Дебит за 2013 г.- 1,0 л/с. Помпената станция се намира непосредствено до каптажа. Водата от помпената станция чрез тласкателен водопровод с L = 520 м, ф100 мм-стомана достига до напорен водоем /НВ/, откъдето по гравитачен водопровод с L = 540 м, ф100 мм - АЦ захранва вътрешната водопроводна мрежа на селото.

За вилната зона на селото, вода се подава от шахтов кладенец „Ал.Стамболийски", който се намира на север от селото, в землището на гр. Сухиндол. От помпената станция, по тласкателен водопровод с дължина около 9 км и диаметър ф150 мм водата достига до НВ за вилната зона. Дебит за 2013 г.- 8,0 л/с.

Всички водоизточници са с огради СОЗ пояс I. Средно годишно водопотребление за 2013 г.- 205,8 л/ж/ден. Състоянието на водопроводната мрежа е задоволително. Капацитет на водопроводната мрежа: Подадена вода - 28 800 м^3 . Продадена вода - 12 167 м^3.

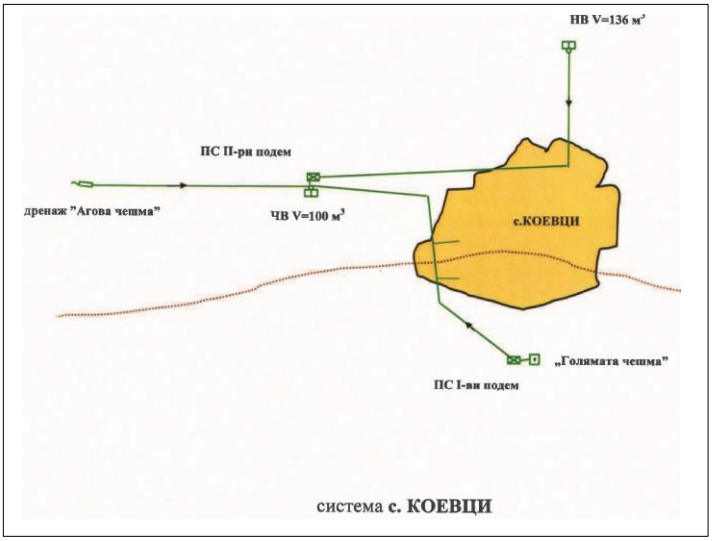
с. Коевци:

Каптаж „Голямата чешма" е разположен южно от селото. Водата постъпва гравитачно в черпателен кладенец на ПС I-ви подем. От там с тласкателен водопровод с L=501 м, ф80 мм постъпва в черпателен резервоар /ЧВ/ на ПС II-ри подем. В същия водоем постъпват гравитачно водите от каптаж „Агова чешма".

От черпателния водоем се захранва гравитачно ниската част на селото. Чрез тласкателен водопровод тип контра на ПС II-ри подем с L = 1020 м и ф100 мм -АЦ, водата постъпва в НВ Коевци за високата част на селото. Дебит за 2013 г.-1,66 л/с.

Дебитът на водоизточник „Агова чешма" за 2013 г. - 0,15 л/с.

Всички водоизточници са с огradени СОЗ пояс I. Средно годишно водопотребление за 2013 г.- 145,0 л/ж/ден. Състоянието на водопроводната мрежа е задоволително. Капацитет на водопроводната мрежа: Подадена вода - 13 742 м^3, Продадена вода - 7 886 м^3.

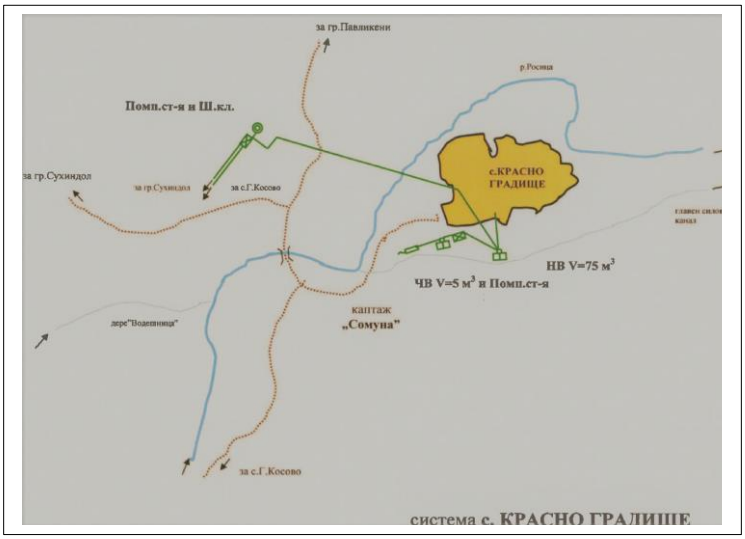
с. Красно Градище:

Водоизточникът е каптаж „Сомуна", намиращ се югозападно от селото. Дебит за 2013 г. - 1,0 л/с. Същият е с огradена СОЗ пояс I.

Водата от каптажа постъпва гравитачно в черпателен водоем и от помпената станция по тласкателен водопровод с L=131 м и ф80 мм - стомана се отправя до напорен водоем, откъдето по гравитачен водопровод с L=370 м и ф80 мм -чугун, захранва вътрешната водопроводна мрежа на селото.

Има възможност за доставяне на допълнителни количества вода от шахтов кладенец „Ал.Стамболийски". От ПС до НВ на селото по тласкателен водопровод с L=1500м и ф80 мм се доставя вода при необходимост.

Средно годишно водопотребление за 2013 г. - 83,8 л/ж ден. Състоянието на водопроводната мрежа е задоволително. Капацитет на водопроводната мрежа: Подадена вода-13 450 м^3, Продадена вода-3455 м^3.

Канализация на населените места в Община Сухиндол

За град Сухиндол отвеждането на отпадъчните води се извършва чрез канализационната мрежа на града. Същата е със степен на изграденост 19% спрямо уличната мрежа. Доизграждането й е от компетентността и възможностите на Община Сухиндол. Заустването на отпадъчните води се извършва чрез градския колектор в река „Водешница".

Към настоящия момент няма изградена ГПСОВ.

Останалите населени места в Община Сухиндол са без изградена канализационна мрежа.

Изграждането на канализационна мрежа и отвеждането на отпадъчните води е проблем, решаването на който, ще доведе до повишаване качеството на живот на населението, подобряване инфраструктурата и ефективно опазване на околната среда.

КАЧЕСТВА НА ВОДАТА ПОДАВАНА КЪМ РАЗПРЕДЕЛИТЕЛНАТА МРЕЖА НА ОБЩИНА СУХИНДОЛ Всички водовземания от които се водоснабдява Община Сухиндол са съобразени с изискванията на „Наредба №9 от 16.03.2011г. за качеството на водата предназначена за питейно битови нужди". Микробиологичния анализ определя водата от всички водоизточници като годна за питейно-битови нужди, след осигуряване на надеждно обеззаразяване. Физико-химичните и микробиологичните показатели на подаваната към потребителите вода се следи съгласно съвместна мониторингова програма между експлоатационното дружество и РЗИ, като се извършва постоянен и периодичен мониторинг съгласно Наредба №9. Съгласно същата Наредба РЗИ извършва собствен мониторинг на качествата на водата предназначена за питейни нужди.

В предоставената информация от ВиК „Йовковци" ООД са дадени данни и координати на СОЗ на девет водоизточника с разрешително за водоползване и на останалите водоизточници, в процедура по издаване на разрешително за водоползване:

В пояс 1-ви на санитарно-охранителната зона се забраняват:

- Всички дейности, с изключение на дейностите, свързани с добива на подземна вода, поддръжката на водовземните съоръжения и експлоатацията на охранителната зона.
- Средногодишният добив на подземна вода в количества по-големи от утвърдените експлоатационни ресурси.
- Достъп на лица, с изключение на лицата, свързани с експлоатацията на водовземните съоръжения и на охранителната зона, както и на представители на контролните органи.

В пояс II-ри на санитарно-охранителната зона се забраняват:

- Пряко отвеждане на води, съдържащи опасни и вредни вещества, в подземните води.
- Дейности извършвани на земната повърхност , които водят до непряко отвеждане на опасни вещества.
- Дейности извършвани между земната повърхност и водното ниво. които водят до непряко отвеждане на опасни вещества
- Дейности извършвани между земната повърхност и водното ниво. които водят до непряко отвеждане на вредни вещества.
- Преработка и съхранение на радиоактивни вещества и отпадъци.
- Добив на подземни богатства под водното ниво, в т.ч. инертни и строителни материали.
- Торене при съдържание на нитрати в подземните води над 35 мг/л.
- Използване на препарати за растителна защита, в т.ч. и разпръскването им с въздухоплавателни средства.
- Напояване с води, съдържащи опасни и вредни вещества.

В пояс II-ри на санитарно-охранителната зона се ограничават:

- Дейности извършвани на земната повърхност, които водят до непряко отвеждане на вредни вещества.
- Добив на подземни богатства между земната повърхност и водното ниво, в т.ч. инертни и строителни материали.
- Торене при съдържание на нитрати в подземните води до 35 мг/л.
- Напояване с подземни води от същия подземен воден обект.
- Изграждане на геоложки, хидрогеоложки и инженерно-геоложки проучвателни съоръжения, в това число и водовземни съоръжения за подземни води в подземния воден обект, с изключение

на проучвателни и експлоатационни водоизточници, заменящи при амортизиране на гореупоменатите.

В пояс Ш-ти на санитарно-охранителната зона се забраняват:

- Пряко отвеждане на води, съдържащи опасни и вредни вещества в подземните води.
- Преработка и съхранение на радиоактивни вещества и отпадъци.

В пояс Ш-ти на санитарно-охранителната зона се ограничават:

- Дейности извършвани на земната повърхност , които водят до непряко отвеждане на опасни вещества.
- Дейности извършвани между земната повърхност и водното ниво. които водят до непряко отвеждане на опасни вещества.
- Дейности извършвани между земната повърхност и водното ниво, които водят до непряко отвеждане на вредни вещества.
- Добив на подземни богатства под водното ниво, в т.ч. инертни и строителни материали.
- Използване на препарати за растителна защита, в т.ч. и разпръскването им с въздухоплавателни средства.
- Напояване с води, съдържащи опасни и вредни вещества.

В пояс Ш-ти на санитарно-охранителната зона се ограничават при доказана необходимост:

- Дейности извършвани на земната повърхност, които водят до непряко отвеждане на вредни вещества.
- Добив на подземни богатства между земната повърхност н водното ниво, в т.ч. инертни и строителни материали.
- Напояване с подземни води от същия подземен воден обект.
- Изграждане на геоложки, хидрогеоложки и инженерно-геоложки проучвателни съоръжения, в това число и водовземни съоръжения за подземни води в подземния воден обект, с изключение на проучвателни и експлоатационни водоизточници, заменящи при амортизиране на гореупоменатите

Инфраструктурни проблеми

Водоснабдяване

Съществуващите водопроводи са амортизирани и са използвани азбестови тръби, което води до много аварии и скрити загуби на вода. Загубите на вода надхвърлят 50% от подадената вода.

Честите аварии водят до спиране водоподаването и нередовното подаване на вода на населените места. Авариите по водопроводите води до ерозия на терена. Отстраняването на авариите е свързано с големи загуби на вода

Значително се е повишила сезонната неравномерност в ползването на питейна вода. През летните месеци населението на селата, респ. потреблението на вода се увеличава в пъти, поради което съоръженията (водоеми и др.) са недостатъчни. През лятото недостигът на вода в някои селища се дължи и на поливане на значителни площи в дворовете на селата с питейна вода.

Липсата на непрекъснато водоподаване може да спре развитието на района, да доведе до обезлюдяване на населените места и намали инвеститорския интерес. Липсва резерв от вода за развитие на животновъдството и за изграждане на малки предприятия за преработка на продукцията от животновъдството и растениевъдството

Неефективна е работата на водоснабдителната система, поради липса на реален динамичен модел съответстващ на актуалните нужди на населението.

Канализация

Голяма част от населените места не са канализирани и за отвеждането на замърсените отпадъчни води от населението се използват попивни кладенци и в по-редки случаи септични ями, което води до замърсяване на почви и води и се създават условия за здравен риск за населението в района.

Голяма част от отпадъчните води от предприятия, ферми и др. се заустват без пречистване до определените изисквания в деретата и са предпоставка за създаване на екологичен риск за околната среда и здравен риск за населението в района.

Изводи, проблеми и устройствени изисквания

Актуалните нужди на населението и стопанските дейности на територията на община Сухиндол са осигурени с необходимата им по количество и качество питейна вода от местни водоизточници. Ценна питейна вода се използва за поливане на културите, отглеждани в дворовете.

В преобладаващата си част населените места (и останалите урбанизирани територии) не са канализирани. Широко се използват попивни ями. Пречистените отпадъчни води от стопанските дейности се отвеждат в прилежащите на обектите дерета. Има случаи, в които качеството им не отговаря на нормативните изисквания, но качеството на водите в деретата засега не се наблюдава. Качеството на останалите повърхностни води – реки/ суходолия и язовири, се оценява като приемливо.

Устройствени изисквания към ОУП на общината, взети предвид в окончателния проект на ОУП на Община Съхиндол:

- Разкриване на възможности за осигуряване на допълнителни количества питейна вода, за предпочитане от местни водоизточници
- Въвеждане с Правилата за прилагане на ОУПО задължително изграждане на изгребни ями при новото жилищно строителство и поетапна подмяна на попивните ями;
- При прилагане на ОУПО да се следи за изискването към последващите ПУП за предвиждане на локални съоръжения за пречистване на отпадъчните води, а за града и ПСОВ. В ОУП е определена площадката на която да се изгради ПСОВ Сухиндол. Необходимо е да се предприемат необходимите действия от Общината за реализация на ПСОВ на гр. Сухиндол (становище на КО РИОСВ Велико Търново за узаконяване на площадката на ПСОВ, разрешителни за заустване на пречистените отпадъчни води, възлагане на проектиране на ПСОВ и т.н.).

ВиК Системата е представена на сборната схема на техническата инфраструктура в М 1: 25000.

Описание по писмо от 2014 г. на ВиК Йовковци ООД съдържа и изпитателните протоколи.

за подадени и фактурирани годишни водни количества за период 2008-2012 г. за населените места в Община Сухиндол

№ по ред	населено място	година	подадена вода м3	фактурирана вода м3		
				общо	в това число	
					население	обществен сектор
1	2		3	4	5	6
1.	гр.Сухиндол					
		2008	175 992	80 580	69 778	10 802
		2009	264 928	75 774	66 454	9 320
		2010	154 633	68 201	61 850	6 351
		2011	112 110	73 036	67 200	5 836
		2012	123 730	76 941	70 645	6 296
2	с.Бяла река					
		2008	23 290	7 443	7 231	212
		2009	26 840	7 257	6 955	302
		2010	19 520	7 234	6 769	465
		2011	20 640	8 706	6 921	1 785
		2012	28 330	10 073	7 670	2 403
3	с.Г.Калугерово					
		2008	11 686	6 867	6 483	384
		2009	8 844	7 484	6 496	988
		2010	10 860	7 121	5 424	1 697
		2011	11 230	7 691	5 950	1 741
		2012	12 340	8 293	6 682	1 611
4	с.Г.Косово					
		2008	16 130	11 410	6 139	5 271
		2009	17 900	12 361	7 292	5 069
		2010	21 800	12 202	6 497	5 705
		2011	27 350	11 138	6 488	4 650
		2012	23 750	12 217	6 869	5 348
5	с.Коевци					
		2008	13 733	9 229	9 074	155
		2009	14 685	9 545	9 400	145
		2010	15 830	8 698	8 601	97
		2011	14 306	9 423	9 255	168
		2012	13 425	8 858	8 652	206
6	с.Кр.Градище					
		2008	17 193	4 270	3 753	517
		2009	18 267	4 073	3 241	832
		2010	17 520	4 506	3 529	977
		2011	13 020	4 312	3 547	765
		2012	10 400	4 541	3 475	1 066

за потреблението на питейна вода за периода юли 2012-юли 2013година на гр.Сухиндол по месеци в сектор население и обществен сектор

№ по ред	месец и година	потребление на вода в м3		
		население	обществен сектор	общо
1	2	3	4	5
	2012 година			
1	юли	9 726	647	10 373
2	август	10 115	1 159	11 274
3	септември	7 550	535	8 085
4	октомври	6 866	391	7 257
5	ноември	5 311	572	5 883
6	декември	4 090	386	4 476
	2013 година			
1	януари	4 199	113	4 312
2	февруари	3 543	177	3 720
3	март	3 346	422	3 768
4	април	3 711	244	3 955
5	май	4 880	643	5 523
6	юни	6 489	520	7 009
7	юли	6 706	749	7 455

ЗАКЛЮЧЕНИЕ: В следствие на направения анализ може да се заключи, че в община Сухиндол не е необходимо изграждане на нови водоизточници, но е нужна текуща профилактика и поддръжка на съоръженията. Изготвена е и схема на СОЗ около водоизточниците.

Хидромелиоративни системи и съоръжения

територията на община Сухиндол, Ви уведомявам, че „Напоителни системи" ЕАД, клон „Среден Дунав" е собственик на следните съоръжения:

- **Сухиндолски тунел** – стоманобетонов с дължина 1800,00 м, елипсовиден с ширина на основата 2,0 м и височина 2,40 м – изправно техническо състояние;
- **Дюкер под р. Росица**, започващ от силовия канал на яз. Александър Стамболийски" – стоманобетонов; 1 тръба Ф 1500 мм с дължина 308,00м, довеждащ водата до помпена станция (ПС) „Росица 1" – изправно техническо състояние;
- **ПС „Росица 1"** – неработеща поради демонтирани помпени агрегати и напорен водопровод;
- **Помпен канал Р-5** – облицован, минава през цялото землище на община Сухиндол. Техническите му параметри са: ширина на дъното – 1,20 м; откоси 1:1,5 до 1,1,25; дълбочина 1,70 м
- **ПС „Росица 2"** – неработеща поради злонамерени посегателства върху помпените агрегати. Напорният водопровод е стоманобетонов с диаметър 1400 мм и дължина 313,00 м - неизправно техническо състояние.
- **Помпен канал Р-6** – започва от изходната шахта на напорния водопровод на ПС „Росица 2". Техническите му параметри са: ширина на дъното – 0,80 м; откоси 1:1,5; дълбочина 1,10 м - не функциониращ
- **Помпен канал 30-С-1** – започва от изходната шахта на напорния водопровод на ПС „Росица 2". Техническите му параметри са: ширина на дъното – 0,40 м, откоси 1:1, дълбочина 0,70 м - не функциониращ
- водоем „Мандрище" – пълни се от канал 30-С-1, облицован, с размери 120м/14м, обем 1700 м^3.

Посочените съоръжения са част от напоителна система „Росица". Към настоящия момент няма изготвени проекти и инвестиционни намерения за развитие на посочената напоителна система.

Изготвена е и схема на хидромелиоративните съоръжения, нанесени и на опорния план.
Основните параметри и състоянието на язовирите в общината е следното:

Язовир "Горско Калугерово"

Протокол от 2.11.2016 г.

Тип на язовирната стена: земнонасипна

Височина 10 м

Дължина 140 м

1. Изграден през 1961 г.
2. Няма наемател
3. състоянието на съоръженията:

Сух откос – гъста растителност, невъзможен оглед

Въздушен откос – гъста растителност, невъзможен оглед

Корона – гъста растителност, невъзможен оглед

Преливник – тип-траншеен, гъста растителност, невъзможен оглед

Основен изпускател –гъста растителност

речното корито до 500 м след стената – обрасло

застрашени населени места, обекти – с. Бяла река и ГСК на яз „Ал.Стамболийски"

Язовир "Пустия"– землище гр. Сухиндол

Протокол от 2.11.2016 г.

Тип на язовирната стена: земнонасипна

Височина 16 м

Дължина 120 м

1. Изграден през 1961 г.
2. Няма наемател
3. състоянието на съоръженията:

Сух откос – гъста растителност, невъзможен оглед

Въздушен откос – гъста растителност, невъзможен оглед

Корона – гъста растителност, невъзможен оглед

Преливник – тип-траншеен, гъста растителност, невъзможен оглед

Основен изпускател –отворен,

речното корито до 500 м след стената – обрасло

застрашени населени места, обекти – с. Бутово, общ. Павликени

Язовир Александър Стамболийски

Протокол от 14.10.2016 г.

Тип на язовирната стена: каменно-зидана

Височина 66 м

Дължина 300 м

Изграден през 1954 г.

Изправно техническо състояние

ХИДРОВЪЗЕЛ „АЛ. СТАМБОЛИЙСКИ"

Хидровъзелът „Ал. Стамболийски" е построен на р. Росица, която събира водите от северните склонове на централната част на Стара планина северно от връх Ботев. Водосборната област та реката до язовира е 1478 км^2. Разположен е до с. Горско Косово на 18 км. южно от град Павликени. Предназначен е за предпазване от наводнения и за напояване на земеделските площи в Ловешка област.В схемата на хидровъзела са включени язовир Ал. Стамболийски, главен силов канал с дължина 12,8 км оразмерен за 20м^3/сек, провеждащ водите от язовира за Росишката напоителна система и за

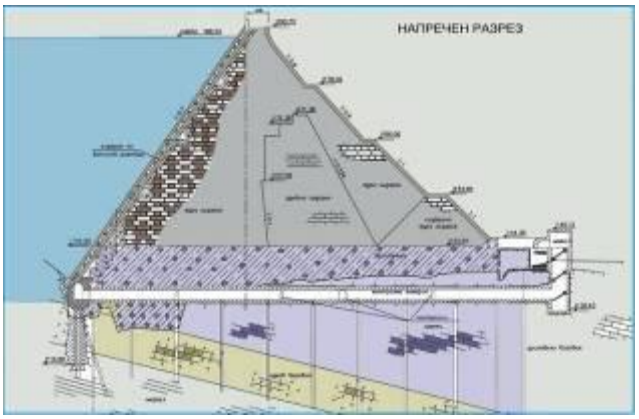
електропроизводство и три водноелектрически централи с обща работна мощност 10,240 МВт.

ЯЗОВИР „АЛ. СТАМБОЛИЙСКИ“

ОБЩИ ДАННИ
Местоположение - 18 км. от гр. Павликени
Построен на река - Росица
Водосборна област - 1478 км^2
Година на построяване - 1953
Предназначение - комплексно
Изравняване на водната маса - многогодишно

ВОДОХРАНИЛИЩЕ
Завирен обем - 205.5 млн м^3
Полезен обем - 200.0 млн м^3
Най- високо водно ниво - 190.70 м.
Най- високо работно водно ниво - 185.00 м.
Най- ниско работно водно ниво - 164.00 м.
Залята площ - 11.44 км^2

ЯЗОВИРНА СТЕНА
Тип - каменно зидана
Противофилтрационна преграда - стоманобетонов екран
Височина от основата - 66.0 м.
Дължина по короната - 300.0 м.
Кота корона - 190.70 м.

За определяне до къде стига водата в язовира се взима за граница хоризонтала отговарящ а кота най-високо водно ниво, в случая 190,70 м.

При обезпеченост 0,5% най-високото водно ниво е 188,5 м и височината на преливната вълна е 3,5 м.; - данни от „Язовири и каскади“. При обезпеченост 0,1% най-високото водно ниво е 190,70 м и височината на преливната вълна е 5,70 м. данни от „Язовири и каскади“.

Сервитутът пред язовирната стена е 500 метра по реката не може да се строи.

Няма карти за заплаха и карти за риск от наводнения в участъците преди и след язовира. Ако е правена карта на преливане на самият язовир трябва да се търси от БД. В „Язовири и каскади“ нямат такава.

За „териториите под вода” се очаква отговор от Басейнова дирекция /и бюрото в В. Търново/.

Повърхностните води - От голямо значение за Община Сухиндол е Река Росица , която преминава на 3 km южно от Сухиндол в нейният ляв приток – река Водешница се влива градския колектор на града,. Северно от Сухиндол протича река Лома, десен приток на река Осъм, на югозапад се намират стените на язовир “Ал. Стамболийски”

От водните обекти на територията на общината с най-голямо значение е язовир “Ал. Стамболийски”

ЕЛЕКТРОСНАБДЯВАНЕ И ДАЛЕКОСЪОБЩЕНИЯ

Доставчик на електрическа енергия в община „Сухиндол" е фирма „Енерго-Про" АД.

Заложените в настоящата записка данни са съгласно писмо EPR-883/28.04.2014 на „Енерго-Про-Мрежи" АД. Съществуващото положение е както следва:

А. Преносни електропроводи и подстанции високо напрежение на средно напрежение (ВН/Ср.Н)

През територията на общината не преминават електропроводи ВН и няма изградени понижаващи подстанции ВН/Ср.Н.

Основен източник на ел. енергия се явява п/ст „Павликени" 110/20 кV. В нея са монтирани два силови трансформатора с единична мощност 40 MVA и 50 MVA. Средният им товар е около 14 MW.

Б. Мрежа средно напрежение

Въздушната мрежа средно напрежение е посочена в „Сборна схема на инженерната инфраструктура" и „Опорния план".

Общата дължина на електропроводите Ср.Н /20 кV/ е около 93 км и е в добро техническо състояние. Изградена е по лъчева схема, която не осигурява достатъчна надеждност на електроснабдяването.

Поради характерните климатични условия на региона през зимата се получава обледяване на проводниците и това довежда до тяхното скъсване. Ето защо населените места често остават без електрозахранване.

Основните електропроводи 20 кV за общината са:

- ВЛ „Стамболийски"
- ВЛ „Сухиндол"
- ВЛ „Телени изделия" („Рити"),
- ВЛ „ЛВК"
- от Севлиево за Косово 1 ел-провод

Средният им товар в момента /февруари 2017 г./ е около 1 MW. Към настоящия момент от мрежата са изключени трите трафопоста на Напоителни системи.

Общо в общината са монтирани и се намират в експлоатациа 26 бр. трафопостове 20/0.4 кV, разположени както следва:

- Сухиндол – 9 битови и 4 други
- Коевци – 2 битови
- Красно Градище - 1 битов
- Бяла река – 3 битови
- Г. Косово – 3 битови + 2 „по един за Мъгъра и за Куза"
- Г. Калугерово – 2 битови

В. Мрежа ниско напрежение /НН/

Мрежата ниско напрежение на територията на община Сухиндол е въздушна, изпълнена с неизолирани проводници. Извършени са частични реконструкции на гръбнака на мрежите, но някои отклонения не са в добро състояние. Стълбовете са стари. Необходима е реконструкция на мрежата ниско напрежение поради недостатъчната й преносна възможност.

Предоставените данни от електроразпределителното дружество не дават яснота за потребление-то по видове потребители : битови, обществени, селскостопански и промишлени.

Във връзка с прогнозното увеличение на населението до 2020 г., съответно 2030 г. и предвижданията на ОУПО изчисленията показват, че трансформаторната мощност на съществуващите трафопостове не е достатъчна за задоволяване на нуждите на населението. Необходимо е изграждане на допълнителни трафопостове и осигуряване на преносна способност на електропроводите или изграждане на нови електропровои.

Г. Улично осветление

Уличното осветление е изградено с улични осветители с компактни луминисцентни лампи, монтирани основно на стълбовете от мрежата ниско напрежение.

Монтираните осветителни тела не осигуряват нормативните яркост и равномерност на осветителната уредба. Има улици в които осветителните тела са монтирани единствено на кръстовищата или изобщо не са монтирани осветители.

Необходимо е изграждане на нова осветителна уредба във всички населени места на общината. За намаляване на разходите на ел.енергия е препоръчително осветителните уредби да се изградят с LED осветители, както и въвеждане на система за управление и контрол на осветителната уредба.

Д. Електронни съобщителни мрежи

На територията на общината основните доставчици на телекомуникационни услуги са:

- „Космо България Мобайл" ЕАД (Глобул)

Има една изградена базова телекомуникационна станция с над 95 % покритие. Телекомуникационен пункт на М-Тел – над Б. Река, до м. Мелът. Предвижда се и 95 % покритие с бърз интернет (без с. Коевци).

- „ВИВАКОМ" (БТК)

По данни, съгласно писмо РД 01-04-1024/01.04.2014 г. предоставяните услуги в Общината са:

- Телефонни постове, при 100% степен на цифровизация. Телефаксни услуги, след монтиране на крайно устройство могат да бъдат предоставени от всички телефонни постове.
- Високоскоростен интернет по технология ADSL за абонати в гр.Сухиндол.
- Усигурено е 99,87% GSM покритие на територията на Общината.
- Мобилен достъп до интернет чрез UMTS технология с 94,87% покритие.

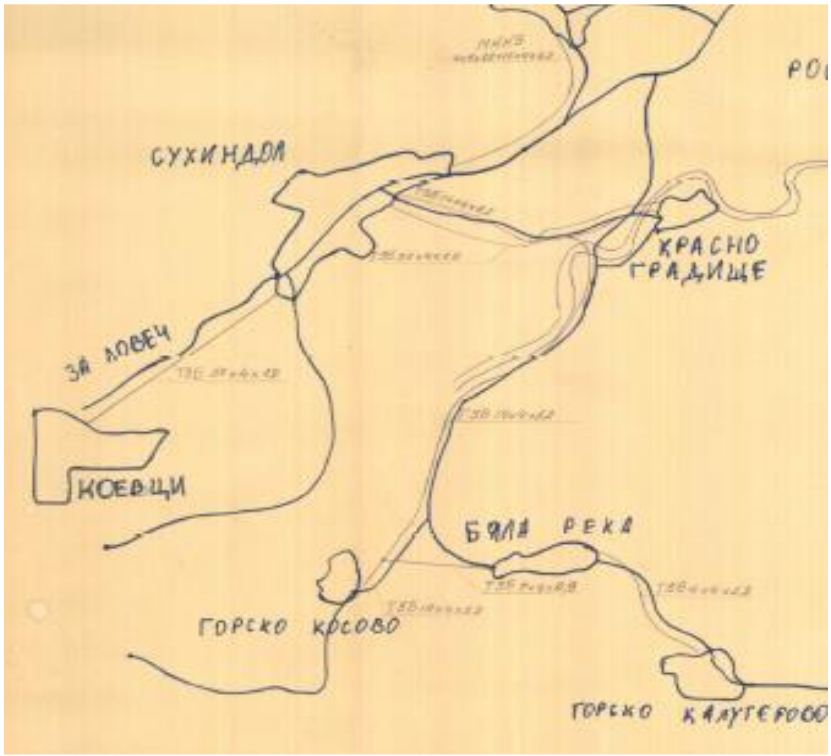
Забележка:

Броят на телефонните постове и абонати по ADSL е посочен в горецитираното писмо. Тези данни са търговска тайна за БТК и затова са изключени от настоящата записка !

По данни, съгласно писмо РД 02-20-1109/25.05.2016 г. изградените междуселищни кабелни връзки / кабели в изкоп / са:

- гр. Сухиндол до с. Върбовка – кабел МККБ 4х4+15х4х1,2
- гр. Сухиндол до с. Красно градище – кабел ТЗБ 37х4х0,9
- гр. Сухиндол до с. Коевци – кабел ТЗБ 37х4х0,9
- гр. Сухиндол до с. Косово – кабел ТЗБ 14х4х1,2 с отклонения с. Бяла река и с. Г.Калугерово с кабел ТЗБ 7х4х1,2

Посочените по-горе кабели са схематично посочени в следващата скица, предоставена от БТК.

Мрежи на Държавна агенция „Електронно управление” /ДАЕУ/:

През територията на Община Сухиндол преминава оптична кабелна магистрала на ДАЕУ свързваща гр. Павликени и гр. Сухиндол.

Е. Изводи и устройствени изисквания към развитието на техническата инфраструктура

Анализът на текущото състояние на електроснабдителната и далекосъобщителната системи предполага:

- Ремонт и изграждане на нови ел. проводи Ср. и НН с цел избягване на аварии през зимния период.
- Обезпечеността на общината с услуги, свързани със съвременните информационни технологии. Необходимо е изграждане на оптични трасета за разширяване обхвата на широколентовия достъп за предаване на данни, за високоскоростен интернет, интерактивни услуги, както и качеството и обхвата на мобилните услуги.
- Препоръчително е за в бъдеще изграждане на малки фотоволтаични покривни централи на обществените сгради – кметсва, читалища, училища, детски градини и на еднофамилните жилищни сгради. С изграждането на такава системи се повишава енергийната независимост на сградите.
- Изграждане на инсталации за подгряване на вода за битови нужди
- Изграждане на малки централи захранвани с биомаса от дървесни и селскостопански отпадъци.
- Сключване на пръстени за електропреносната мрежа на ВН и СН, там където е нужно
- Възстановяване на част от напоителните системи
- Проучване на възможностите за газоподаване от областгния магистрален газопровод с местните отклонения от ГРС за захранване бъдеща разпределителна мрежа на населените места (при доказан товар и/или изрично желание от местни стопани и жители)
- Обединяване трасетата на нови и/или подлежащи на рехабилитация мрежи в общи коридори и сервитути (по възможност с пътната мрежа), с оглед пестене на земеделски ресурси

3. Териториални проучвания

Природо географски условия и ресурси

Релеф

Във физикогеографско отношение територията на община Сухиндол се явява преходна между Дунавската равнина и Предбалкана. Разположена е в централната част на Северна България. Общината попада в северната ивица на Предбалкана, но има земи, които са в пределите на Дунавската равнина. Намира се в централната част на Северна България и заема западната част на област Велико Търново.

Общинският център Сухиндол се намира на 52 км. западно от областния град Велико Търново. Градът отстои на 117 км. от Българо - Румънската граница, както и на 30 км. от първостепенния шосеен път София - Севлиево - Велико Търново - Варна.

Територията на община Сухиндол спада към Предбалканския физико-географски район, характеризиращ се с ниски хълмисти ридове. Средната надморска височина е 300 – 400 м. Най-високата точка в границите на общината е връх “Сухиндолски връх” с 482 м надморска височина. Най-ниските райони на територията са разположени по долината на р. Росица и имат надморска височина 130 – 150 м. Високите части на района са изградени върху карстови варовити скали, а в терасата на р. Росица преобладават речни наслаги (алувий).

Изводи: Благоприятният релеф е предпоставка за развитието на механизирано земеделие. Хълмистите, високите и наклонените терени са подходящи за лозови и овощни насаждения.

От така описаните характеристики на релефа стигаме до извода, че те в известна степен възпрепятстват развитие на пътната мрежа. Релефът затруднява реконструкциите и провеждането на нови трасета, особено за тези от второкласен тип. Това предопределя изискването към ОУПО за особено внимателно проучване и обосноваване на проектното решение в тази част.

Климат

Община Сухиндол се характеризира с умерено-континентален климат, с горещо и сравнително сухо лято, и студена зима, благоприятстващи развитието на различна стопанска дейност. Преобладават западните, северозападните и североизточни ветрове, ориентирани по речните долини. Районът се

характеризира с най-висока за страната годишна продължителност на слънчевото греене и липсващи мъгливи дни. През територията на общината протича река Росица и нейните по-малки притоци.

По своите климатични особености общината принадлежи към Средния или Могилен район на Дунавската хълмиста равнина, който пък е част от умереноконтиненталната Европейска климатична област. Тя се характеризира с горещо и сравнително сухо лято, и студена зима.

Абсолютните максимални температури през лятото достигат 36-38ºС, а средните януарски температури са около 0ºС. Средният брой на дните, в които се задържа трайно снежната покривка са 50-60 дни в годината.

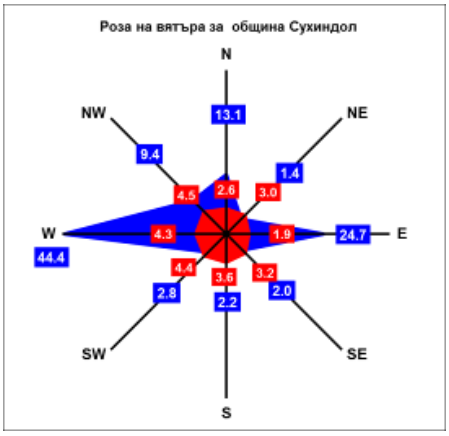
Характерен за този тип климат е майско-юнският максимум и февруарският минимум на валежите. Средната сума на валежите за една година е 550-650 л/м2. Преобладаващи ветрове през цялата година са западните и северозападните. Най-силно изразени са през месеците март и април. Средната скорост на преобладаващите ветрове е 3,0-4,8 м/секунда на височина 100 м.

По своите климатични особености общината принадлежи към умерено-континенталната климатична област. Тя се характеризира с горещо и сравни-телно сухо лято, и студена зима. Абсолютните максимални температури през лятото достигат 36-38º С, а средните януарски температури са около 0º С. Средният брой на дните, в които се задържа трайно снежната покривка са 50-60 дни в годината.

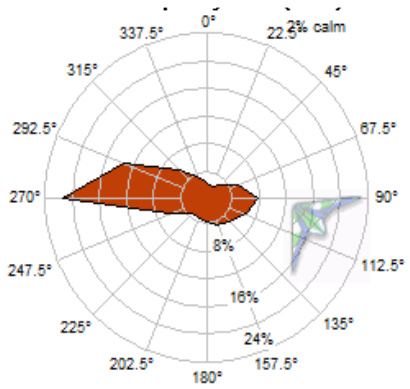
Характерен за този тип климат е майско-юнският максимум и февруарският минимум на валежите. Средната сума на валежите за една година е 550-650 л/м2. Преобладаващи ветрове през цялата година са западните и североза-падните. Най-силно изразени са през месеците март и април. Средната скорост на преобладаващите ветрове е 1,2-1,8 м/секунда.

Климатичните особености на района като цяло благоприятстват за развитието на различна стопанска дейност. Те оказват благоприятно въздействие за развитието на селското стопанство и най-вече по отношение на лозарството и отглеждането на висококачествено грозде (цвят, аромат, захари, киселини и др.).

Скорост и посока на вятъра: важен метеорологичен фактор, влияещ върху степента на разсейване на атмосферните замърсители е вятърът. Честотата на преобладаващите ветрове и тяхната скорост са от особено значение за режима на пренос на замърсявания от обекта. Преобладаващите ветрове за района са по западните и (44.4%) и източните (24.7%)

Фигура Роза с честота (60м) на вятъра за община Сухиндол

Изводи:

В следствие от проведените на място проучвания и анкети, микроклиматичните условия се отчитат от населението и значителна част от населените места, както и от външните инвеститори, като един от факторите, стимулиращи предимственото развитие на селското стопанство, отдиха и обитаването и туризма. Този фактор и последвалите устройствени тенденции в съответните землища, следва да бъдат съобразени при фунционалното зониране на територията с ОУП на общината.

Климатичните особености на района като цяло благоприятстват за развитието на различна стопанска дейност. Те оказват благоприятно въздействие за развитието на селското стопанство и най-вече по отношение на лозарството и отглеждането на висококачествено грозде.

Хидрографска мрежа

От водните обекти на територията на общината с най-голямо значение е язовир "Ал. Стамболийски" с обем 220 милиона кубически метра вода и водна площ 10 000 дка. Язовирът осигурява вода за напояване, както и спомага работата на три водно-електрически централи В землището на гр. Сухиндол и с. Горско Калугерово има по един микроязовир с цел напояване и развитие на спортния риболов: в Сухиндол в местността "Долът" с водна площ 36 дка, а в Г. Калугерово – в "Плужна" – 56 дка. Особено важно от физиологична гледна точка е температурата на водата. Средната годишна температура на язовирната вода е 13,6ºС. Периодът с трайно задържане на температурата над 18ºС е от 15 май до 5 октомври. Най-топла е водата през месец юли и август – 23-24ºС.

Благоприятно за територията на общината е протичането на река Росица през нея. След като напусне водосборния басейн на язовира, реката протича на североизток, разделяйки територията на общината на две части и напуска района. По-важни притоци на река Росица са реките Ламара и Водешница (левипритоци), Белица и Циганска река (десни притоци). Тези реки имат дъждовно-снежно подхранване.

Повърхностни води

Реки и водни басейни: - От голямо значение за Община Сухиндол е Река Росица , която преминава на 3 km южно от Сухиндол и в нейният ляв приток – река Водешница се влива градския колектор,. Северно от Сухиндол протича река Лома, десен приток на река Осъм, на югозапад се намират стените на язовир "Ал. Стамболийски". От водните обекти на територията на общината с най-голямо значение е язовир "Ал. Стамболийски"

Липсата на канализационни системи в населените места (Частично е изградена канализацията само в гр. Сухиндол) и респективно липсата на съвременно пречистване на отпадъчните води е предпоставка за създаване на условия за замърсяване на почвите и водните течения в района, което води до потенциална опасност за екологичен и здравен риск в района.

Подземни води

Хидрогеоложките условия на територията на община Сухиндол и около нея се характеризират с порови и карстови подземни води. Според информацията в „Проект на план за управление на речните басейни в Дунавски район 2016-2021 г." на територията на общината попадат част от подземни водни тела „Порови води в Кватернера - р. Янтра" с код BG1G0000Qal020, „Порови води в Кватернера - между реките Осъм и Янтра" с код BG1G0000Qpl026, „Карстови води в Ловеч - Търново" с код BG1G00000K1040 и „Карстови води в Централния Балкан" с код BG1G0000TJK045.

На територията на община Сухиндол няма находища на минерални води.

За питейно-битова водоснабдяване на гр. Сухиндол и селищата в общината, както и за производствени, земеделски и други цели се ползват 16 водовземни съоръжени от подземни води.

Точкови източници на замърсяване:

- селскостопански обекти - складове за торове и пестициди.
- депа за отпадъци;

- *Дифузни източници на замърсяване:*
  - селско стопанство (обработваема земя, трайни насаждения, пасища,хетерогенни селски стопанства);
  - населени места без изградена канализация;
  - участъци с висока степен на податливост на ерозия.

Основен източник на замърсяване на подземните води на територията на община Сухиндол е биогенното натоварване от нитрати в населените места, свързано с отглеждането на животни и неконтролираното изхвърляне на битови отпадъци и непречистени отпадъчни води от града и селата.

- *Натиск от водовземане:*

На територията на община Суходол няма подземни водни тела, от които да се осъществява значително водовземане с експлоатационен индекс над 40 %, но вероятно се осъществява нерегламентирано водовземане от подземни води.

Изводи:

В ОУПО се осигуряват устройствени условия за опазването и правилното използване на водните течения и другите водни площи, предвид екологичното, стопанското и рекреационното им значение, както и ценни елементи на ландшафта.

С Правилата за прилагане на плана се осигурява безпрепятствен достъп до бреговете на водни площи и течения .

С ОУПО се проучват възможностите за възтановяване и изграждане на съвременна напоителна система за територията на общината, за брегозащитни и брегоукрепващи мерки, както и за защита на населението и общинските територии от наводнения. Установят се съществуващите проблемни дерета на територията на общината, като се посочат насоки за корекции и да се създадат условия за предотвратяване на бедствия предизвикани от аварирали язовирни / речни диги.

Правят се предложения, осигуряващи опазване на повърхностните и подземни води от замърсяване и осигуряване на повишено качество на околна среда и среда на обитаване/

Почви

Част от територията на общината попада в севернобългарската горска степна зона, а останалата в полупланинска зона Под влияние на почвообразуващите фактори – материнска скала, релеф, климат, растителност и човешка дейност, са се образували различни почвени типове. Част от територията на общината попада в севернобългарската горска степна зона, а останалата в полупланинска зона. Заради това разположение, преобладаващите почвени типове са: тъмносивите горски почви, светлосивите горски почви, излужените черноземи, планинските кафяви горски почви, слабоглинестите рендзини (които са типични лозарски почви за производство на качествени вина), алувиални и делувиални ливадни почви по поречието на река Росица (изключително благоприятни за отглеждане на овощни (ябълки) видове, вкореняване на облагородени лози и зеленчукови култури) и други почви. Основните почвени типа в района са шест. В обработваемите земи мощността на хумусния хоризонт се движи средно на 30-40 см дълбочина, което определя и високия процент продуктивност на почвата.

Водният режим на почвите е добър, валежите са недостатъчни.

Селското стопанство е водещ отрасъл на общинската икономика в община Сухиндол. То е основен източник на доходи и заетост за населението и ще продължава да играе важна роля за развитието на района в бъдеще. Отрасълът се благоприятства от редица фактори, като климатичните условия, географското положение и релефът, традициите и производствения опит на населението в отглеждане на земеделски култури и селскостопански животни и др.

В община Сухиндол няма производства, които да замърсяват почвите с тежки метали и металоиди. На територията на община Сухиндол няма замърсяване с промишлени отпадъци. На територията на общината няма склад с негодни пестициди /препарати за растителна защита/.

Не се извършва наблюдение на замърсяването от наторяване, резултат от дейността на земеделските производители. Не се извършва контрол на състоянието на почвите, но е необходимо извършване на такъв, тъй като поради естеството на района, земеделските стопани използват торове и препарати за подхранване на почвата и за борба с плевелите.

Общото състояние на почвите в общината е добро. Основната задача е да се съхрани почвеното плодородие и да се запазят земите от замърсяване с пестициди, торове и други замърсители.

Изводи и изисквания към ОУП

ОУПО да осигури устройствени условия за опазването и правилното използване на земи и почви. Да се предвидят мерки за максимално опазване на земите и почвите в община Сухиндол. При урбанизиране на нови територии да се има предвид състоянието на земите и да се сведе до минимум смяна предназначението на плодородни обработваеми земи.

Растителност

Растителността около Сухиндол е най-разнообразна. Срещат се: дъб, габър, липа, ясен, клен, бряст, дрян, върба, топола, леска, акация, айлантоз и др. дървесни видове като орех, слива, транкулка (джанка), череша, вишна, зарзала, праскова, ябълка, присад (круша), дюля и черницата. Виреят и всякакви видове зеленчуци, треви, билки и пр.

От дървесните видове в района на общината най-разпространени са цер, габър, дъб, клен, акация, липа.

Геоложки условия, Сеизмичност – /изготвена обща геоложка карта за община Сухиндол/

Гравитационните процеси и явления включват сипеи, срутища и свлачища. Срутищата и сипеите се проявяват в ограничени стръмни склонови участъци, изградени от силно напукани скали. На територията на община Сухиндол, са регистрирани шест свлачища.

Съгласно „Наредба № РД-02-20-2/27/01.2012 г за проектиране на сгради и съоръжения в земетръсни райони“ и картата на сътресяемостта за периоди 1000 г към тази наредба:

- север-североизточната част от територията на община Сухиндол попада в сеизмичен район от VII сеизмична степен;
- юг-югозападната част от територията на община Сухиндол попада в сеизмичен район от VIII сеизмична степен.

Проектирането на сгради, съоръжения, комуникации и други обекти следва да се осъществя със сеизмичен коефициент Кс = 0,10 в района от VII и с коефициент Кс = 0,15 в района от VIII сеизмична степен.

Според БДС EN 1998-1:2005/NA:2012, Приложение NA.D2 територията на общината попада в сеизмичен район с референтното максимално ускорение 0,11 g за период на повторяемост от 475 години.

В земните недра на община Сухиндол няма находища на подземни богатства, които се водят на отчет в Националния баланс на запасите и ресурсите (НБЗР), нито предоставени концесионни площи за добив на подземни богатства.

С Решение № 234/06.04.2009 г на Министерския съвет на „Група за научни изследвания и сервиз“ АД, София е дадено разрешение за търсене и проучване на нефт и газ в блок 1-16 Градище върху площ от 1885,504 km^2, включваща територията на община Сухиндол.

Геология и хидрогеология

В геоморфоложко отношение територията на Община Сухиндол е част от южната окрайнина на Дунавската хълмиста равнина”. От север на юг се обособяват блоково-разломни стъпала с различен морфоложки стил, морфоскулптулна обработка и хипсометрична характеристика.

Областта е с умереноконтинентално климатично влияние върху формирането на оттока с две подобласти – с преобладаващо дъждовно подхранване и със значително снежно подхранване на оттока (високопланинските части на страната).

В хидрографско отношение районът на Община Сухиндол се характеризира с речна мрежа, която се определя от трите големи реки и техните притоци – Осъм на северозапад, Янтра на югоизток и най-вече Росица, чиято долина заема значителна част от площта на картния лист. На нея е изграден язовир „Александър Стамболийски”.

1. Геология.

Територията на Община Сухиндол е част от Северна България, като включва основно площи от Дунавската хълмиста равнина. Надморските височини се колебаят между 140м на север и 480м на юг. В орохидрографско отношение се отделят два зони, заемащи съответно северната и южната част на територията на общината. Северната е низина, равнинна до слабохълмиста и принадлежи на Дунавската хълмиста равнина. Южната зона е хълмиста, по-силно разчленена в района на язовир „Александър Стамболийски”, където денивелациите достигат 250-300м. по-изразителни върхове са „Хайдут тепе”, „Върха”, „Над лозята”, „Куклеца” и други.

Стратиграфия

Най-широко развитие на повърхността имат седиментите на долната кредна серия, покрити в северната част предимно от кватернерни наслаги. Само в югоизточната част на картния лист ограничено разпространение имат еоценски скали.

Между Сухиндол и с.Бутово се установява една броеница от базалтови тела с неогенска възраст.

Дълбоките проучвателни сондажи разкриват по-ниски нива на мезозоя до долния триас включително. Скали с палеозойска възраст не са достигнати. По такъв начин характеризираните по-долу единици (или литогенетични типове) се намират в стратиграфския диапазон от долния триас до кватернера при значителни отсъствия в горната креда и терциера.

Кредна система

Кредната система в пределите на територията на Община Сухиндол е представена само от долната креда. Част от нейните седименти са „интимно" свързани с горнокредните, като изграждат общи литостратиграфски единици. Тук се характеризират единиците, принадлежащи изцяло на долнокредната серия. Те са обособени в 14 свити, от които само една (Салашката свита) няма разпространение на повърхността в сондажи Р-1 и Р-2 Сухиндол. Осем от свитите са обособени в Ловешка ургонска група. Тъй като до голяма степен те определят „физиономията" в района , характеристиката им е разгледана с по-голяма степен на детайлност.

Долнокредна серия

Салашка свита

Салашката свита има ограничено развитие в южната част от територията, където е документирана в сондажите.

Салашката свита е представена от микритни и глинести варовици и мергели, а на места и от слабо доломитизирани варовици. Във вертикална посока се увеличава глинестият компонент и докато долните нива са предимно варовикови, в горните е съществено присъствието и на мергелите.

Камчийска свита

Камчийската свита е разкрита на повърхността южно от територията на сухиндол. Покрива се от отложенията на Горнооряховската свита. На север се следи в дълбочина, като е документирана в сондажите Р-2 Агатово и Р-2 Сухиндол.

Специфичната особеност на Камчийската свита е нейната макроритмичност. Тя се обуславя от редуването на дебели (няколко десетки метра) предимно пясъчникови пачки, редуващи се с още дебели (десетки до първите стотици метра) предимни мергелни пачки. В самите пясъчникови пачки се установява ритмичност от по-висок порядък поради присъствието на мергелни слоеве, както и на алевролити. Доминиращият скален тип – пясъчниците, са полимиктови, често литокластични и само в отделни случаи аркозни с глинесто-карбонатна спойка. Те показват масивна или хоризонтална слоиста текстура. Мергелните пачки са по-еднородни, като доминиращи са мергелите до глинестите мегели. Глинестият компонент се увеличава нагоре по разреза и това обуславя присъствието на глинестите мергели в средната и предимно в горната част на свитата. В хоризонтална посока на север количеството и дебелината на пясъчниковите пачки се редуцират.

Българенска терифенна свита

Разкритията на Българенската свита попадат в по-южните части. Най-широко развитие на повърхността свитата има в района на язовир „Ал.Стамболийски". По сондажни данни (Р-2 Сухиндол) се установява хоризонталното съчленение на север с Горнооряховската свита, като латералната граница особено в по-горните глинести нива е ствсем условна.

Българенската свита се отличава с пъстър литоложки състав, като е изградена от разнообразни пясъчници, алевролити, глинести скали и варовици.

Еменска варовикова свита

Типовият й разрез се намира при стената на язовир „Ал.Стамболийски".

В състава на Еменската свита преобладават чистите светли порцелановидни варовици, принадлежащи към нискодинамичните микрофациеси. Те са до такава степен характерни за Еменската свита и в същото време са редки за останалите варовикови свити.

Белоречка теригенна свита

Типовият й разрез се намира северозападно от с.Бяла река.

Тя е изградена почти изцяло от глинести скали – слабоалевритови до алевритови варовицити глини и глинести мергели.

Стратешка варовикова свита

Разкритията на Стратешката свита са ограничени предимно в западната част , като коронясват височините северно от язовир „ал.Стамболийски". Свитата изцяло е съставена от представителите на абиогенните високодинамични микрофациеси, сред които преобладават песъчливите оолитни варовици. Те изграждат долната и средната част на разреза, докато в горната са разпространени песъчливи биодетритусни и заобленобиодетритусни варовици.

Плиоценска серия

Базалти

Базалтите изграждат няколко нековидни тела с размери на повърхността от 200 до 1000м. в диаметър. Те са развити като проеница по една крипторазломна структура с посока ЮЮЗ-ССИ. Проследяват се между Сухиндол и с.Бутово. Поради здравината на скалите изграждат изразителни височини.

Базалтите са черни, плътни, много здрави.

В генетично отношение базалтите се тълкуват като експресно внедрени от подкорова хомогенна магма, поради което диференциация не е проявена.

Плейстоцен

Еолично-алувиално-делувиални образувания

Тези полигенетични образувания са развити по различни релефни форми, но най-често покриват склоновете на долините. Особено широко развитие те имат в долината на р.Росица. Те покриват скалите на различни долнокредни литостратиграфски единици, а частично – и еоплейстоценските наслаги.

Еолични образувания

Към тази категория отнасяме льосовите наслаги, които изграждат обширни площи в най-северната част.

Льосовите наслаги са финозърнести, порьозни, слабо споени, без ясна слоистост, чест с варовити конкреции.

Алувиални образувания на I и II надзаливна тераса

Тези наслаги се установяват главно в долините на р.Росица. Те са представени от чакъли, гравийни пясъци, пясъци и глини.

Тектоника

В пределите на Община Сухиндол и районите около нея попадат части от три големи тектонски единици - Преходна зона и Мизийска платформа. Те показват различия както в тектонския си строеж, така и в скалните последователности от горна юра насам.

Източно от с.Върбовка разломната зона съвпада с долината на е.Росица, където е погребана от алувиалните наслаги и поради това не може да бъде непосредствено картирана на повърхността.

Търновска антиклинала

На запад северното бедро става по-изразително, като регионалните наклони достигат 20-25°. То вече се очертава добре и по разкритията на свитите от горната част на Ловешката ургонска група (Белоречка,Стратешка и Смочанска Свита). По тези места и цялата антиклинална структура става по-тясна, силно разломена. Една надлъжна система от дизюнлтивни нарушения с разседен (на места възседен) характер се следи от с.Агатово на изток в землищата на селата Крамолин, Горско Косово, Вишовград.

Друга кòса (със същата посока) дизюнктивна зона, но разседна по харектер, моделира долината на р.Росица в участъка между язовир „Александър Стамболийски” и с.Красно Градище.

Деветашки моноклинален хорст

Деветашкият моноклинален хорст има морфоложка изява в Деветашкото плато.

От юг Деветакият моноклинален хорст е ограничен от Търновската антиклинала чрез разломи, като най-значителни са Крамолинският и Коевският. От изток ограничител е разседът по долината на р.Росица северно от с.Горско Косово.

Двете некови тела от базалти, разкрити на повърхността между Сухиндол и с.Върбовка, дават основание да се трасира тук крипторазломът, по който е развит младият магматизъм.

Мизийска платформа

Базалтовите тела между селата Върбовка и Бутово маркират положението на крипторазлома, означаван още като Сухиндолско-Свищовски безаплитуден разлом (Геология и нефтогазоносна перспективност). Той се схваща като сателитен по отношение на по-обхватен субмеридионален разлом с характера на десен отсед, проявен подкорово и в дълбоките части на земната кора.

Полезни изкопаеми

Долнокредните скали се използуват за строителни цели. Плочестият характер и относителната здравина на пясъчниците и песъчливите варовици на Българенската, Смочанската и Павликенската свита ги правят лесно обработваем градивен материал.

Големи кариери са били разработени северно от с.Горско Косово във връзка с изграждането на стената на язовир „Александър Стамболийски”.

Мергелните скали на Горнооряховската свита поради подходящия си състав и еднородност са отлична суровина за груба керамика. Най-големите кариери, разработени за нуждите на фабричнопроизводство на тухли и керемиди, се намират южно от Бяла Черва. Подобни качества имат и мергелните скали на Белоречката и Тръмбешката свита.

1. Находища на подземни природни богатства

На територията на община Сухиндол няма концесии за добив на подземни богатства.

2. Проучвания на запаси и ресурси на подземни природни богатства

На територията на община Сухиндол площите за проучване на строителни материали, подземни богатства по чл. 2, ал. 1, т. 5 от Закона за подземните богатства са както следва:

- **Полезните изкопаеми са на**
  - **площ „Станчова могила"**
  - **площ „Сухиндол“**
  - **площ "Иванковец"**
  - **площ "Богомилов камък"**

Обобщена информация за проучваните площи на територията на общината е отразена в таблицата:

Проучвана прощ	Местоположение (землище)	Площ, кв.км.	Разрешение	
			№	дата
„Станчова могила"	с. Димча и с. Върбовка, община Павликени, и гр. Сухиндол	1,0	735	17.07.2010
„Сухиндол“	гр.. Сухиндол	0,64	571	22.08.2008
"Иванковец"	с.Горско Косово	0,34	197	29.02.2012
"Богомилов камък"	с. Г. Калугерово, с.Г.о Косово, общ. Сухиндол и с. Младен, общ. Севлиево	1,0	140	27.10.2011

Към настоящият момент срокът на гореизброените разрешения е изтекъл.

Координатен регистър на граничните точки, определящи границите на площ „Иванковец“
Координатна система 1970 г.

№	X (m)	Y (m)
1.	4691385	8656540
2.	4691101	8656761
3.	4691369	8657232
4.	4691636	8657501
5.	4691811	8657382
6.	4691761	8657049

РАЗРЕШЕНИЕ № 197 от 29 февруари 2012 г.

за проучване на строителни материали, подземни богатства по чл. 2, ал. 1, т. 5 от Закона за подземните богатства, в площ „Иванковец“, разположена в землищата на с. Горско Косово и гр. Сухиндол, община Сухиндол, област Велико Търново

Координатен регистър на граничните точки, определящи границите на площ "Богомилов камък"
Координатна система 1970 г.

No	X (m)	Y (m)
1	4674062	9419456
2	4673734	9421166
3	4673136	9420980
4	4673558	9419306

Разрешение № 140 от 27.10.2011 г. за проучване на подземни богатства-строителни материали, в площ "Богомилов камък", село Горско Калугерово, с. Горско Косово и с. Младен

РАЗРЕШЕНИЕ № 735 от 17 юни 2010 г.

за проучване на строителни материали, подземни богатства по чл. 2, ал. 1, т. 5 от Закона за подземните богатства, в площ „Станчова могила“, разположена в землищата на с. Димча и с. Върбовка, община Павликени, и гр. Сухиндол, община Сихиндол, област Велико Търново

РАЗРЕШЕНИЕ № 571 от 22 август 2008 г.

за проучване на строителни материали, подземни богатства по чл. 2, т. 5 от Закона за подземните богатства, в площ "Сухиндол", разположена в землището на гр. Сухиндол, община Сухиндол, област Велико Търново

На основание чл. 53, ал. 4 във връзка с чл. 7, ал. 2, т. 7, чл. 39, ал. 1, т. 3, чл. 5, т. 1 и чл. 41, ал. 1 ЗПБ и § 105, ал. 2 ЗИДЗПБ (ДВ, бр. 100 от 2010 г.) и Протоколно решение по т. 26 от протокол № 4 на Министерския съвет от 1 февруари 2012 г. разрешавам на „Скални материали" – АД, Русе – титуляр на разрешението, дружество, вписано в търговския регистър на Агенцията по вписванията под ЕИК 117000486, със седалище и адрес на управление Русе, ул. Отец Паисий 6, да извърши за своя сметка проучване на строителни материали – подземни богатства по чл. 2, ал. 1, т. 5 от Закона за подземните богатства, в площ „Иванковец", разположена в землищата на с. Горско Косово и гр. Сухиндол, община Сухиндол, област Велико Търново, при следните условия:

1. Срокът на разрешението е 1 година.
2. Размерът на площта е 0,34 кв. км.
3. Границите на площта са определени с координати на граничните точки съгласно приложението.
4. Условията за осъществяване на дейността по проучване, както и правата и задълженията на титуляря се определят в договора за проучване.
5. Видовете и обемите на геологопроучвателните работи, както и добивът за технологични изпитания се определят в работната програма и договора за проучване.
6. Разрешението може да бъде обжалвано пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от обнародването му в „Държавен вестник".
7. Разрешението влиза в сила от датата на влизане в сила на договора за проучване с титуляря.
8. Контролът по изпълнението на разрешението и на сключения договор се осъществява от министъра на икономиката, енергетиката и туризма.

Приложение към т. 3 - **Координатен регистър на граничните точки, определящи границите на площ „Иванковец". Координатна система 1970 г.**

№	X (m)	Y (m)
1.	4691385	8656540
2.	4691101	8656761
3.	4691369	8657232
4.	4691636	8657501
5.	4691811	8657382
6.	4691761	8657049

Разрешение №140 от 27.10.2011 г.

за проучване на строителни материали, подземни богатства по чл. 2, ал. 1, т.5 от Закона за подземните богатства в площ "Богомилов камък", разположена в землищата на село Горско Калугерово и село Горско Косово, община Сухиндол, област Велико Търново и село Младен, община Севлиево, област Габрово

На основание чл. 53, ал. 4, във връзка с чл. 7, ал. 2, т. 7, чл. 39, ал. 1, т. 3, чл. 5, т. 1 на Закона за подземните богатства и § 105, ал.2 от Преходните и заключителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на ЗПБ (обн.ДВ, бр.100 от 2010 г.) за подземните богатства и протоколно решение №38 от 13 октомври 2011 г. на Министерския съвет,

Разрешавам:

На **"Мазалат" ЕООД, ЕИК 817045463**, титуляр на разрешението, дружество, вписано под номер ЕИК 817045463 в Агенцията по вписванията с Удостоверение изх. №20110414154359/2011 г., със седалище и адрес на управление – гр. Севлиево 5400, област Габрово, община Севлиево, ул. "Васил Левски" №20 да извърши за своя сметка проучване на строителни материали-подземни богатства по чл. 2, ал. 1, т. 5 от Закона за подземните богатства в площ **"Богомилов камък"**, разположена в землищата на село Горско Калугерово и село Горско Косово, община Сухиндол, област Велико Търново и село Младен, община Севлиево, област Габрово, при следните условия:

1. Срокът на разрешението е 1 (една) година;
2. Размерът на площта е 1 (един) кв. км.;
3. Границите на площта са определени с координати на граничните точки, съгласно Приложението;
4. Условията за осъществяване на дейността проучване, както правата и задълженията на титуляра се определят в договора за проучване;
5. Видовете и обемите на работите по проучване и добивът за технологични изпитания са определени в работна програма, неразделна част от договора за проучване;
6. Разрешението може да бъде обжалвано пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от обнародването му в Държавен вестник;
7. Разрешението влиза в сила от датата на сключване на договор за проучване с титуляра;

8. Контролът по изпълнението на разрешението и на сключения договор се осъществява от министъра на икономиката, енергетиката и туризма.

Приложение към т.3

Координатен регистър на граничните точки, определящи границите на площ "Богомилов камък", Координатна система 1970 г.

No	X (m)	Y (m)
1	4674062	9419456
2	4673734	9421166
3	4673136	9420980
4	4673558	9419306

На основание чл. 53, ал. 4 във връзка с чл. 7, ал. 1, т. 8, чл. 39, ал. 1, т. 3 и чл. 5, т. 1 от Закона за подземните богатства и протоколно решение на Министерския съвет № 21 от 2.VI.2010 г. разрешавам на „Базалт България“ – ЕООД, София, титуляр на разрешението, дружество, регистрирано по ф.д. № 3375/2007 във ВОС, партида № 10, том № 880, стр. 46, и вписано под номер ЕИК 148149421 в Агенцията по вписванията, със седалище и адрес на управление София 1504, ул. Оборище 20, офис 5, да извърши за своя сметка проучване на строителни материали – подземни богатства по чл. 2, ал. 1, т. 5 от Закона за подземните богатства, в площ „Станчова могила“, разположена в землищата на с. Димча и с. Върбовка, община Павликени, и гр. Сухиндол, община Сухиндол, област Велико Търново.

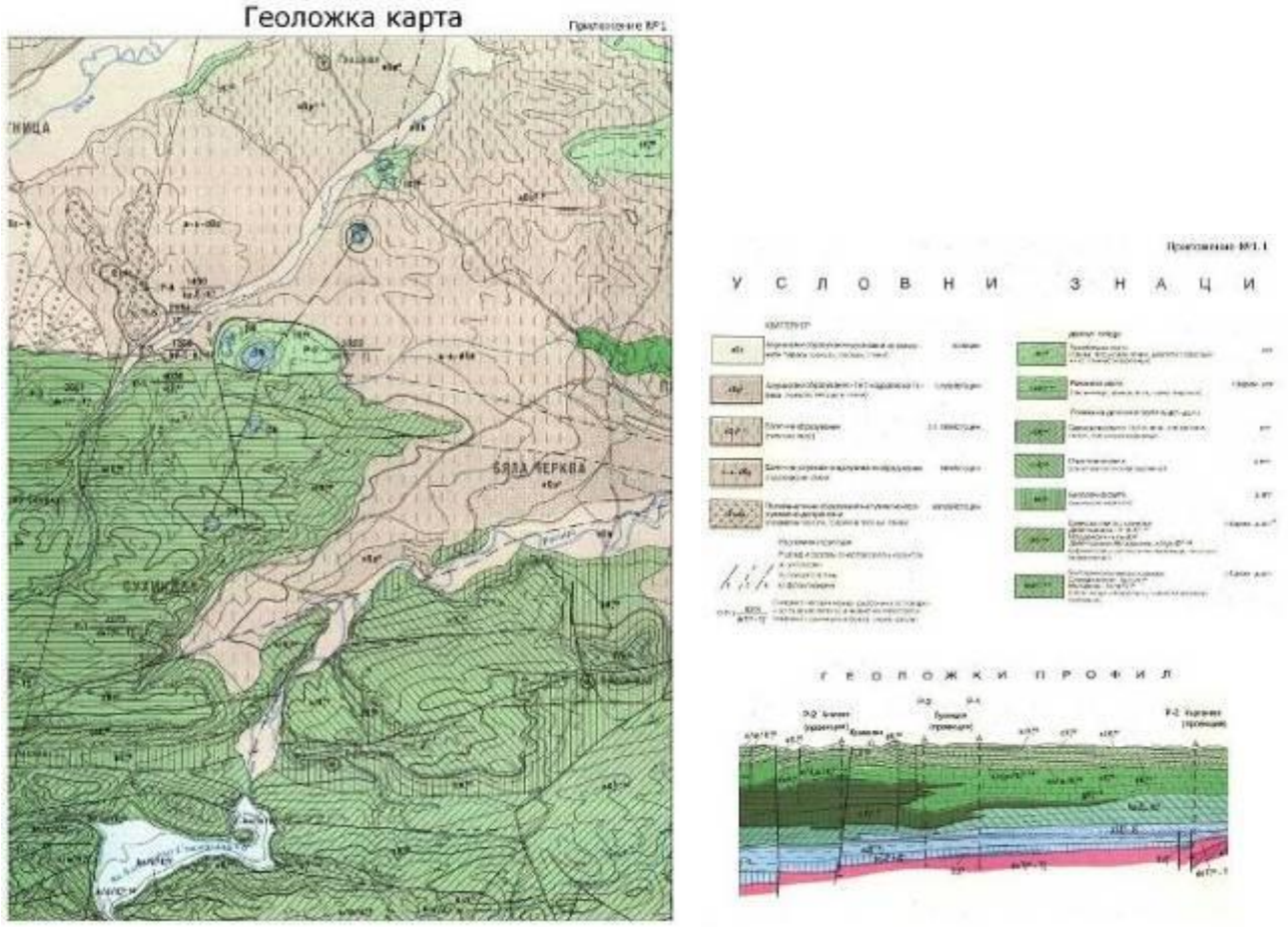
1. Срокът на разрешението е 1 година.
2. Размерът на площта е 1 кв. км.
3. Границите на площта са определени с координатите на граничните точки № 1 – 10 съгласно приложение № 1 – карта на площта, и приложение № 2 – списък с координати на точките в координатна система 1970 г. – неразделна част към договора за проучване.
4. Условията за осъществяване на дейността проучване, както и правата и задълженията на титуляря се определят в договора за проучване.
5. Видовете и обемите на работите по проучване и добивът за технологични изпитвания са определени в работна програма, неразделна част от договора за проучване.
6. Разрешението влиза в сила от датата на сключване на договора за проучване. За министър:

На основание чл. 53, ал. 4 във връзка с чл. 7, ал. 1, т. 9, чл. 39, ал. 1, т. 2 и чл. 5, т. 1 от Закона за подземните богатства и протоколно решение на Министерския съвет № 29 от 24.07.2008 г. разрешавам на “Камико” - ООД, София - регистрирано с решение № 1 от 28.06.2004 г. на Софийския градски съд по ф.д. № 7189/2004 и вписано в регистъра за търговските дружества под номер 85094, том 1047, стр. 82, със седалище и адрес на управление София, бул. Евлоги Георгиев 53А, да извърши за своя сметка проучване на строителни материали - подземни богатства по чл. 2, т. 5 от Закона за подземните богатства, в площта “Сухиндол”, разположена в землището на гр. Сухиндол, община Сухиндол, област Велико Търново, при следните условия:

1. Срокът на разрешението е една година.
2. Размерът на площта е 0,64 кв. км.
3. Границите на площта са определени с координатите на граничните точки № 1 - 4 съгласно приложение № 1 - карта на площта, и приложение № 2 - списък с координати на точките в координатна система “1970 г.”, към договора за проучване.
4. Условията за осъществяване на дейността по проучването, както правата и задълженията на титуляря се определят в договора за проучване.
5. Видовете и обемите на проучвателните работи и добивът за технологични изпитвания са определени в работна програма, неразделна част от договора за проучване.
6. Разрешението влиза в сила от датата на сключване на договора за проучване.

В непосредствена близост от запад се намира Деветашкото газокондензатно находище, а в редица други площи са получени въглеводородни притоци и прояви предимно от триаски и долно-средноюрски скали.

Изготвена е отделна Геоложка карта за района на Община Сухиндол в М 1:25000, *като тук важи илюстрацията от най-общата карта на страната.*

2. Хидрогеология

Територията на Община Сухиндол е част от Централна Северна България. Обхваща площи с различни физико-географски, структурни и геолого-литоложки условия.

Орографски на юг са високите части около вододела на Централна Стара планина, преходящи постепенно в предпланините (с различна хипсометрия) на Предбалкана (територията на Община Севлиево), а на север – заравнените участъци на Мизийската платформа. Хидрографски площта се отводнява от поречието на р. Росица (на север от един от най-старите в България язовири „Ал. Стамболийски). Климатичните условия са твърде разнообразни, с трудно прогнозируеми екстремни климатични явления. Геоложкият строеж на разглеждания район е резултат на продължително развитие, със смяна на палеодинамичните процеси и на седиментационните режими. Най-общо проучваната територия се отнася към пликативните структури, с разнообразни тектонски нарушения и с основно развитие на седиментни скали в теригенен, теригенно-глинест и теригенно-карбонатен фациес, обособени в многобройни литостратиграфски свити от триаса до горната креда

В хидрогеоложко отношение, по съвременната класификация, площта се отнася към Свищовския подрайон от Севернобългарския артезиански басейн на Долнодунавска артезианска област.

Разнообразните физико-географски, структурни и геолого-литоложки условия обуславят формирането на различни типове (по вместващ колектор) подземни води: порови, карстови, пукнатинни, като в междинните площи около границите им, те са от междинен тип – порово-пукнатинни, пукнатинно-карстови до карстово-пукнатинни и др. (необозначени на приложената карта).

През последните 5-6 десетилетия те са проучвани от различни организации и ведомства („Водпроект", „Водоканалпроект", „Енергопроект", РПОВ.Търново„„Геопроучване"-Ямбол, ПД НГ-Плевен и др.) за различни конкретни и регионални цели – язовири, водоснабдявания на населени места, животновъдни ферми, за напояване, при проучване на полезни изкопаеми и др., част от които са използвани при настоящата характеристика, както следва:

- **поровите води** в обсега на общината са формирани в кватернерните делувиални, пролувиални и алувиални (холоценски и плейстоценски) несвързани до слабосвързани чакълесто-песъчливо-глинести отложения;

➢ **делувиалните отложения** са широко разпространени в подножието на склоновете и по речно-овражната система. Представени са от песъчливи глини, в основата с ръбести чакъли и скални

късове с глинесто-песъчлив запълнител,, припокриващи различни по стратиграфия и литология седименти. Дебелината им варира от 1-2m до 9-10m. Подземните води в тях са порови по тип, ненапорни по характер и не образуват общ водоносен хоризонт. Дълбочината на установените водни нива варира в широки граници – от 1.50±0.20m до 5m от терена. Филтрационните свойства са ниски – $k_ф$ до 10m/d, относителни дебити – до 0.10l/s.m. Подхранването им е предимно от инфилтрация на валежни и от пукнатинни води в приповърхностната част на скалните комплекси (с които формират смесени пукнатинно-порови води). Дренирането е от речно-овражната система и от низходящи извори (някои каптирани) с променлив дебит от 0.1l/s до 1l/s. По минерализация подземните води са пресни (M=0.4-0.6g/l), хидрокарбонатно-калциево-магнезиеви, средно твърди до твърди, с t˚14-16˚C, на места биогенно замърсени;

- **алувиално-пролувиалните отложения** изпълват ограничени по площ долинни уширения в средните и горни течения на р. Росица. Представени са от чакъли с песъчливо-глинест запълнител, на места припокрити от маломощни глини с обща дебелина 1-3m. Формиралите се порови, ненапорни, пресни подземни води са с незначителни ресурси, подхранват се от инфилтрация на валежни, скатови и речни води, а се дренират изключително от реките. Най-голямо практическо значение имат подземните води **в алувиалните отложения** на р. Росица. Алувиалните отложения изграждат терасния спектър на реката – ниска и висока тераса с еднотипен дву (три) слоен литоложки разрез: върху долнокредни непропускливи мергели (долен съвършен водоупор) залягат чакъли с песъчлив запълнител до пясъци с чакъли и чисти пясъци, припокрити от глинесто-песъчливи материали с варовити ядки (горен несъвършен водоупор). По данни от шурфи, сондажи и шахтови кладенци дебелината на чакълесто-песъчливите отложения **в дясната тераса** варира от 1.1m до 4.5m, като от юг на север расте.и е средно 2-3m; на покривните глини е от 1.0m до 3.5m, като нараства към ската, а общата дебелина на алувия е около 5.0-5.5m. **В лявата (по-широка) тераса** дебелината на долния слой е 1.5-3.9m, на покривката – 2.0-5.3m, общата мощност на алувия е 4.3-9.4m (по-голяма е във високите тераси) и е средно около 6m. В чакълесто-песъчливите отложения са се формирали порови по тип, ненапорни по характер подземни води, с генерална посока на движение към р. Росица, които образуват **общ водоносен хоризонт**. Впоследствие хидравличната му цялост е нарушена, поради корекцията на реката (речното корито е в мергели), интензивното строителство (с различно дълбоки котловани), изграждането на язовир „Ал.Стамболийски, както и добива на баластиерни материали, като водообменът между отделните фрагменти е затруднен. Водоносният хоризонт е подчертано анизотропен и филтрационните му показатели варират в широки граници: **за дясната тераса** – $k_ф$=7-8m/d, а T=30-120m^2/d, относителните дебити q=0.16-0.80l/s.m (най-слабо водообилна е зоната около стадиона на гр. Севлиево, поради значителната заглиненост на отложенията); **за лявата тераса –** $k_ф$=32-115m/d, T (проводимостта)=15-376m^2/d, q=0.3-1.28l/s.m. Дълбочината на водните нива зависи от хипсометрията на терена и е 0.15-4.20m в **дясната тераса** и 0.5-5.5m – в **лявата тераса,** като амплитудата на колебанията им е ±1m. При екстремни климатични условия (шокови интензивни валежи) е възможно рязко покачване на водните нива с всички произтичащи от това неблагоприятни последици. Подхранването на алувиалните подземни води **в ниските тераси** е от инфилтрация на валежни, скатови (предимно от високата тераса) и речни води (при високи стоежи, макар и силно затруднени, а за високата тераса - то липсва**).** Дренирането на водите е от р. Росица и от изградени водоземни съоръжения, а за високата тераса – изключително чрез низходящи извори в петата на откоса към ниската тераса (на места причиняващи заблатявания) с променлив дебит от 0.5l/s до 4.5l/s. По минерализация разглежданите води са пресни, (M=0.290-0.560g/l), студени (температура 13-14±1˚C), предимно хидрокарбонатно-калциеви, твърди води, на места замърсени.

- **карстови (до карстово-пукнатинни) води** са формирани в окарстени и напукани карбонатни и теригенно-карбонатни седименти (варовици, варовици органогенни, афанитови, доломитизирани, доломити и др.). В обсега на община Севлиево (предимно в северната й част) те се разкриват като ивици (западно и източно от яз. „Ал. Стамболийски", в обхвата на различни литостратиграфски свити – Деветашка, Еменска, Българенска и др. с долнокредна възраст (т.н. „ургонски" варовици), напречно дълбоко прорязани от хидрографската мрежа. В разглеждания район те заемат периферията на карстови басейни (Деветашки, Страженски и др.) от широко разпространения предбалкански Ловешко-Търновски масив. Движението на подземните води се осъществява по отделни пукнатини, карстови канали, каверни, пори, уширения и др. (по-рядко по вртопи и понори) като **отделни карстови** (до пукнатинно-карстови) по тип, ненапорни по характер водотоци, без да образуват общ водоносен хоризонт (с наситена зона). Подхранват се изключително от инфилтрация на валежи, а се дренират от речната мрежа (поддържат минималния отток на малките реки). По сумарния дебит на изворите модулът на подземния отток (Мп) е около 0.9±0.1l/s.km^2, което характеризира седиментите **общо взето като слабо водообилни.** Карстово-пукнатинните подземни води са от инфилтрационния генетичен цикъл, пресни

(минерализация 0.330-0.540g/l), студени (t˚=13-14˚C), хидрокарбонатно-калциеви, твърди води (тв. 5.0-7.4mgE), уязвими на повърхностно замърсяване;

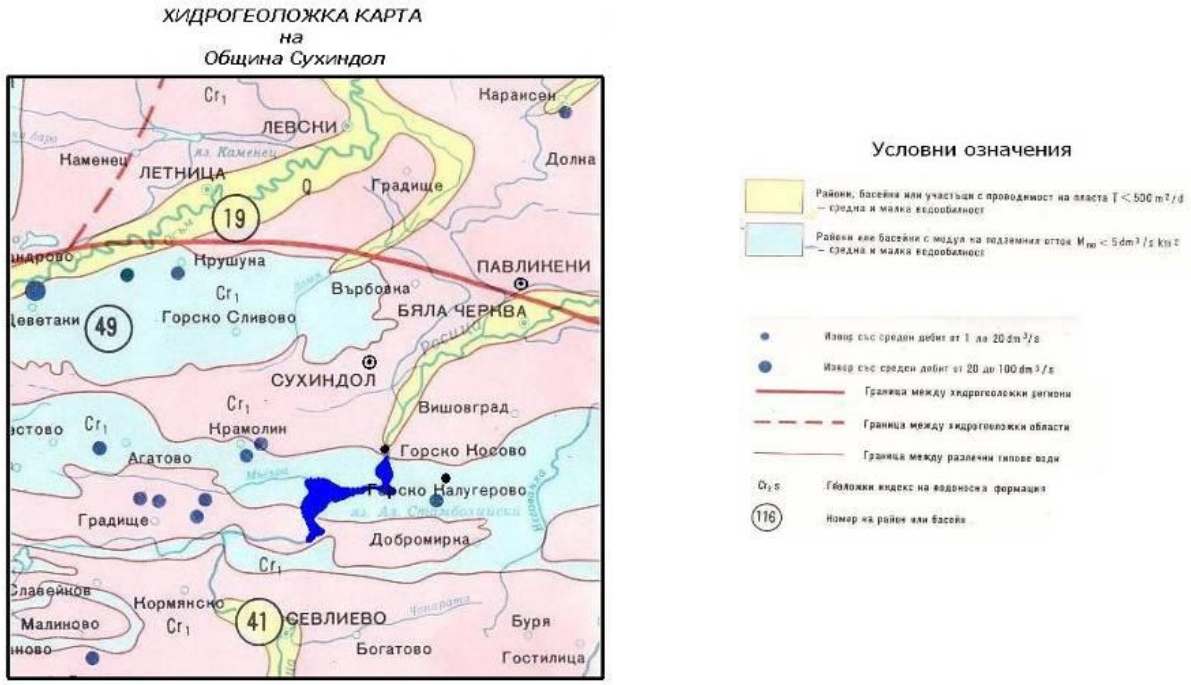
По официалните регистри на МОСВ (БД- Плевен) разглежданите подземни води са идентифицирани като част от подземно водно тяло (ПВТ) „порови води в кватернера - р. Росица" с код BG1G0000QAl022, части от ПВТ „карстови води в Ловеч-Търновския масив" с код BG1G00000K1040 и „карстови води в Централния Балкан" с код BG160000TJK045, с показатели за цялата област на разпространението им ***(вкл. района на община Сухиндол)****, ежегодно променяни, поради което не са цитирани, но могат да бъдат ползвани при неотложна необходимост.*

- **пукнатинни води** са формирани в неравномерно напуканата приповърхностна част (зона на аерацията и на активния водообмен) на всички скални комплекси, независимо от литологията и стратиграфията им и имат повсеместно разпространение. Движението на подземните води се извършва по единични или незакономерно свързани в мрежа пукнатини като отделни струйки с ненапорен характер, които не образуват общ водоносен хоризонт. Това са по-скоро води със спорадическо разпространение и движение от локалните вододели към хипсометрични по-ниски ерозийни базиси, **поради което не са кодифицирани като самостоятелно подземно водно тяло.** Подхранват се изключително от инфилтрация на валежи, а се дренират от речно-овражната система и от многобройни низходящи извори с малък дебит (до пресъхващи). Стойностите на Мп рядко достигат 0.5-0.9l/s.km^2, което характеризира седиментите като слабо водообилни. По химичен състав са хидрокарбонатни – калциево-магнезиеви, пресни, студени води, на места замърсени.

По европейската класификация, разглежданите по-горе порови, карстови и пукнатинни подземни води се отнасят към **недълбоко залягащи** („плитки") подземни води (с установени водни нива до 50m от терена). Освен тях, при проучванията за нефт и газ чрез дълбоки (над 4-5000m) структурни сондажи са установени ограничени водопроявления от пластови, напорни води, с много слаба водообилност и висока минерализация. Изключение правят разкритите в сондаж Р1-Сухиндол, от среднотриаски карбонатни скали (на дълбочина около 4700-4900m), високо напорни хлор-натриеви карстови води с дебит на самоизлив 1.0-3.8l/s, t˚=56-62˚C и минерализация 124g/l (разсоли), които не се използват (сондажът е консервиран).

В екологично отношение пресните подземни води в обсега на община Сухиндол количествено не са в риск, но по качество са рискови, поради уязвимостта им към замърсяване.

Приложение №2: Хидрогеоложка карта

3. Инженерна геология

Свлачища: Свлачищата са фактор с регионално значение при оценка на инженерно-геоложките условия на територията на Община Сухиндол. От активни свлачищни процеси са засегнати по-интензивно териториите на юг от нея.

Според „Геозащита” гр.Плевен упълномощена да регистрира и изследва свачищните процеси в доминиращата част от Северна България, на територията на Община Сухиндол са регистрирани 5 свлачища (таблица 1). Касае се, предимно за проявата на епидермални такива, с ограничен обхват (до 6дка), концентрирани предимно в районите с по-висока енергия на релефа.
На приложената таблица са описани както местоположението (по селища), така и засегнатите пплощи и предназначението на терените. Отбелязани са и както активните свлачища.
- Като местоположение 2 от свлачищата са в земнилещето на с.Горско Калугерожо, 2 на Сухиндол и 1 в землището на с.Красно градище.
- Две от свлачищата (с.Горско Калугерово) са на територия в регулация. На територията на Сухиндол и с.Красно Градище проявените свлачища са в горски фонд, като и трите засягат пътна инфраструктура.
- Свлачищата от територията на с.Горско Калугерово са с ограничен обхват (1200-1500м²), докато тези от територията на Сухиндол са с площ превишаваща 12 000м².
- Състоянието на свлачищата на територята на община сухиндол се определя като периодично активна.

Анализа на събраната информация, както и резултатите от проведено теренно обследване за целите на ОУП позволяват да се направят няколко основни извода (отчитайки и фазата на анализа, а именно ОУП):

- Независимо от ограничения брой свлачища, касае се за умерен риск от проява на свлачищни процеси на територията на Обищина Сухиндол.
- Свлачищата са периодично активни и представляват риск най-вече за сигурността на инфраструктурата. Няма данни за предприети мерки за тяхното стабилизиране.
- В обсега на населените места не е установено наличието на съществен риск за обитаване на територията на Община Сухиндол.
- В единични случаи са активирани свлачищни процеси в резултат на недаликатна намеса в зоните с потенциална опастност от проява на свлачища при реализирането на инфраструктура.
- Задължителна е периодична актуализация на регистъра на свлачищата на територията Община Сухиндол с оценката на свлачищния риск в очертанията на населените места и в обхвата на подземната и надземна инфраструктурата.
- Предприемане на адекватни мерки за оценка на свлачищните явления, на фона на риска за обитаване на територията и сигурността на ползване на инфраструктурата (пътна ВиК и друга) с оглед предприемането на мерки за стабилизиране.
- Програма за превантивна дейност за минимизиране на риска от неблагоприятното въздействие на свлачищните процеси на територията на Община Сухиндол.

Приложение №3: Таблица 1; Списък на свлачищата на територията на община Сухиндол, регистрирани и наблюдавани от “ГЕОЗАЩИТА ПЛЕВЕН” ЕООД към 31.12.2017 г.

№	Селище	Идентификатор	Регистрационен №	Год. рег.	Възраст	Състояние	Местонахождение	Разположение	Застрашава	Клас	Група	Категория	Дължина, м	Ширина, м	Засегната площдка
1	ГОРСКО КАЛУГЕРОВО	VTR32.17192.01	04.1719.01	2006	Съвременно	Периодично активно	В района ул. “Шеста”, в югозападната част на с. Горско Калугерово	Регулация	УЛ, ЕЛ, Горски фонд	III	няма данни	В	60	20	1,200
2	ГОРСКО КАЛУГЕРОВО	VTR32.17192.02	04.1719.02	2006	Съвременно	Периодично активно	В района ул. “Шеста”, на около 20 m северозападно от свлачище № 04.1719.01	Регулация	ЖС, УЛ, ЕЛ, ВиК	III	няма данни	В	50	30	1,500
3	КОЕВЦИ	VTR32.37561.01	04.3756.01	2015	Съвременно	Периодично активно	общински път VTR 2310 /III-3011, Крамолин - Горско Косово/ - Сухиндол /III-403/, при км 2+460 и откоса от южната му страна	Землище	път VTR 2310	IV	6	В	20	30	0,600
4	КРАСНО ГРАДИЩЕ	VTR32.39582.01	04.3958.01	2006	Съвременно	Стабилизи-рано	На път IV – 40526 (Сухиндол – Острог - Красно градище)	Землище	Шосе, Горски фонд	III	няма данни	Г	35	160	5,600

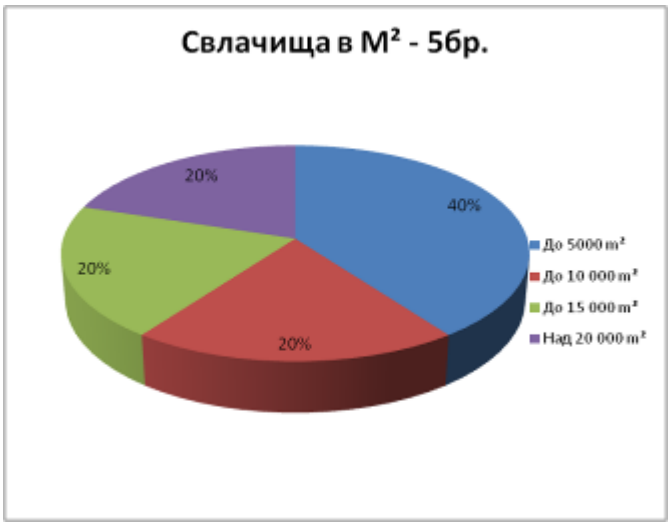
5	СУХИН-ДОЛ	VTR32.70295.01	04.7029.01	2006	Съвременно	Периодично активно	път VTR 2206 /разклон III-403 - разклон III-3011/ от km 5+200 до km 5+540 (старо наименование път IV-40524)	Землище	път VTR-2206, Горски фонд	I	няма данни	Г	80	340	27,20
6	СУХИН-ДОЛ	VTR32.70295.02	04.7029.02	2006	Съвременно	Потенциал-но	На път IV-40524 (нов № VTR-2206) от km 5+800 до km 6+000	Землище	Шосе, Горски фонд	II	няма данни	Г	70	180	12,60

Приложение №3.1: Графика 1 и 2.

Свлачища в ДКА (в графиката не е включено новодобавеното свлачище в землището на Коевци с площ 600 м²)

До 5000 м²	3
До 10 000 m²	1
До 15 000 m²	1
Над 20 000 m²	1

4. Язовири.

№	Община	Населено място	Язовир	Поречие	Собственик	Техническо състояние	
1	Сухиндол	Горско Косово	Александър Стамболийски	Росица	Публична държавна		
2	Сухиндол	Сухиндол	Долът	дере	публична общинска		
3	Сухиндол	Сухиндол	Пустия	дере	публична общинска	задоволително	Потенциално опасни язовири
4	Сухиндол	Горско Калугерово	Горско Калугерово	дере	публична общинска	задоволително	

Забележка - Язовир Горско Калугерово е с неизяснена собственост – част от язовира попада териториално в общ Павликени

Язовир "Горско Калугерово"– землище с. Вишовград

1. Язовир **"Горско Калугерово"**е изграден на дере, приток на река Росица. Залята площ 55,997. дка.Язовирът е в землище с. **Вишовград**, имот № 000523, е публична общинска собственост /АОС №29/10.11.2005 г./. Язовирът не е отдаден под наем

1. При огледа на място се установи състоянието на съоръженията:
Сух откос – обрасъл с храсти
Мокър откос – обрасъл с тревна растителност
Корона – добро състояние, черен път
Преливник – бетонов с прораснали дървета
Основен изпускател –работи
Проводимост на речното корито след стената – непочистен 500 метровия участък

2. Водно ниво в язовира – 2 м. под кота преливник, не изпуска вода

Язовир "Пустия", местност "Долец"– землище гр. Сухиндол

4. Язовир "Пустия", местност "Долец" е изграден на дере, поречие Янтра. Залята площ 36,322 дка.Язовирът е в землище **гр. Сухиндол**, имот № 000137, е публична общинска собственост /АОС № 24/10.11.2005 г./. Язовирът не е отдаден под наем
5. При огледа на място се установи състоянието на съоръженията:
   Сух откос – обрасъл с дървета и храсти
   Мокър откос – обрасъл с дървета и храсти
   Корона – обрасла
   Преливник – бетонов с прораснали дървета
   Основен изпускател –работи
   Проводимост на речното корито след стената – непочистен 500 метровия участък
6. Водно ниво в язовира – 50 см.под кота преливник, не изпуска вода

Язовир Александър Стамболийски

Язовирната стена е от каменно-зидан тип със стоманобетонен екран откъм водната страна с височина от основата 66 метра, дължината по короната ѝ е 300 метра.
Водосборната област на язовира е 1478 кв.км.
Водохранилището му разполага с:

- Завирен обем – 205.5 млн.куб.м;
- Полезен обем – 200 млн.куб.м;
- Най- високо водно ниво – 190.75 м;
- Най- високо работно водно ниво – 185 м;
- Най- ниско работно водно ниво – 164 м;
- Обща залята площ – 11.44 кв.км.

5. Инфраструктура за напояване

„Напоителни системи" ЕАД, клон „Среден Дунав" е собственик на следните съоръжения:

- Сухиндолски тунел – стоманобетонов с дължина 1800,00м., елипсовиден с ширина на основата 2,0м. ивисочина 2,40с. – изправно техническо състояние;
- Дюкер под р.Росица, започващ от силовия канал на яз. „Ал.Стамболийски"- стоманобетонов; 1 тръба Ф1500мм с дължина 308,00м, довеждащ водата до помпена станция (ПС) „Росица 1" – изправно техническо състояние;
- ПС „Росица1" – неработеща поради демонтирани помпени агрегати и напорен водопровод;
- Помпен канал Р-5 – облицован, минава през цялото землище на Община Сухиндол. Техническите му параметри са: ширина на дъното – 1,20м; откоси 1:1,5 до 1:1,25; дълбочина 1,70м.
- ПС „Росица 2" – неработеща поради злонамерени посегателства върху помпените агрегати. Напорният водопровод е стоманобетонов с диаметър 1400мм и дължина 313,00м – неизправно техническо състояние.
- -Помпен канал Р-6 – започва от изходната шахта на напорния водопровод на ПС „Росица 2". Техническите му параметри са: ширина на дъното – 0,80м; откоси 1:1,5; дълбочина 1,10м – не функциониращ.
- Помпен канал 30 – С – 1 – започва от изходната шахта на напорния водопровод на ПС „Росица 2". Техническите му параметри са: ширина на дъното – 0,40м, откоси 1:1, дълбочина 0,70м – не функциониращ.
- Водоем „Мандрище" – пълни се от канал 30 – С – 1, облицован, с размери 120м/14м, обем 1700м³.
  Посочените съоръжения са част от напоителна система „Росица". Към настоящия момент няма изготвени проекти и инвестиционни намерения за развитие на посочената напоителна система.

Приложение №4: Схема на напоителна система Росица.

Кариери. Поради отсъствието на потенциал (в геоложко отношение), на територията на общината не функционират добре разработени кариери. При условията на реален недостиг на материал за нуждите на инфраструктурни проекти напълно е възможно и необходимо да се избере и реализира проект за кариера за земнонасипен материал като се предприемат всички необходими мерки така че тя да не предполага възникването на антропогенен риск.

Изкопи и насипи. В условията на висока енергия на релефа и прогнозата за по интензивно развитие на инфраструктурата на територията на общината може да се предполага че ще бъдат реализирани обемни насипи и изкопи. Проектирането и изпълнението им следва да се съобразят с конкретни условия така че да не провокират възникването на риск. **Например на територията на Община Сухиндол са установени и са регистрирани няколко свлачища.** Натрупания строителен опит показва че при неадекватно проектирани и изпълненини насипно–изкопни работи, реално е възникването на т.нар. антропогенни свличания.

Сметища. Непроектирани и неизградени по адекватен проект, те представляват риск както за замърсяване на околната среда (въздух, повърхностни и подземни води). Така както и способстващи за създаване на съчетан риск, намирайки се в дъната на суходолията.

Закрито е сметището на гр. Сухиндол и в момента се реализира проект за неговата рекултивация /преминала е техническа в момента се извършва биологична рекултивация/. Средногодишно се генерират 400 тона годишно твърди битови отпадъци, извозвани на депо Севлиево, а техниката се състои от 1 брой сметосъбиращ камион и 120 бр. контейнери тип „Бобър”.

3.1. Горски територии

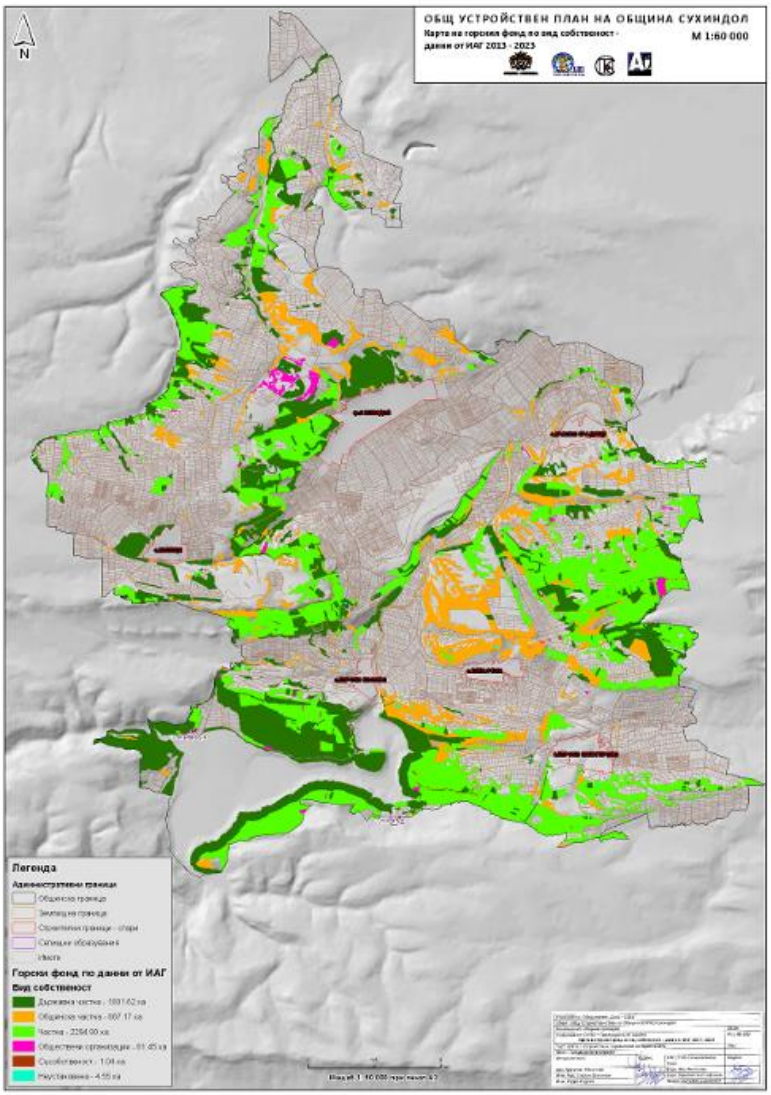
Многогодишната стопанска дейност на човека се е отразила благоприятно върху общото състояние на горите. Голяма част от насажденията са запазени с добър асортиментен състав. На отделни места има повреди предимно от паша на селскостопански добитък, което е довело до неблагоприятни въздействия в растежа и развитието на дървесната растителност.

През изтеклата година горските пожари са засегнали 836 дка, предимно сухи треви растителни отпадъци и стърнища.

Земите от горския фонд са със среден относителен дял от територията на общината – 26 %, при 33.6% средно за страната. На територията на община Сухиндол има общо 5050,7 ха гори, които са частна, общинска или държавна собственост. Преобладават естествените, а 2135 ха общински гори (по данни от КВС и общината). Според данните от РДГ В.Търново и инвентаризацията към 30.11.2012 г. в общината

от общо 4972 ха гори 1772 са държавни, 210 общински, 2205 са на физически лица, 21 на юридически и 764 ха са земеделски територии придобили характеристиките на гора. За нуждите на ОУПО е възприета по-голямата стойност и на база КВС от 2016 г. и верификацията на площите на база ортофото и сателитни изображения. За горските територии общинска собственост следва да се осигури изработването на горскостопански план – основа за регламентираното управление на общинските гори.

Съществен проблем на общината е опазването на горските масиви от нерегламентирани сечи. Горите със стопанско значение представляват сравнително нисък % от горския фонд на територията на общината, поради което техният потенциал за развитие на мащабна дърводобивна и дървопреработвателна дейност е незначителен. Общината се обслужва от частна охранителна фирма за земите, горите и други обекти.

3.1. Селскостопански земи / фонд (ССФ)

Ключово значение за икономическото и социално развитие на община Сухиндол има селското стопанство.Това се дължи като на традициите в отглеждане на лозя, овощни градини, зърнени култури така и на производствения опит на населението.

Въпреки, че “Селско, ловно и горско стопанство” формира 6-8 % от произведената продукция в общината, икономическото и социално влияние е голямо.

На територията на община Сухиндол има благоприятни агро-екологични условия за отглеждане на редица земеделски култури. Използваемата земеделска площ в сравнение с 2004 г. е намаляла с 3,2% . В Структурата на земеделските земи най-голям дял заемат нивите – 63,2%.

Забележка: Горните данни и тези по долу са от ОПР, където има установени известни несъответствия, например 717 дка земеделски земи от землището на Г. Калугерово не са включени в общия сбор за общината.

Според ОПР на общината земеделските територии заемат 82 430 дка от площите на общината.

Размер и структура на видовете земи, включени в обхвата на общината:

Видове земеделски територии	*Дка площ*	*%*
Ниви	49766,977	60,40
Трайни насаждения	21,565	0,02
Естествени ливади	594,941	0,74
Изоставена обработваема	5415,055	6,60
Мери и пасища	23609,672	28,40
Полски пътища	3021,837	3,84
Всичко	82430,047	100%

В резултат на благоприятният климат и незамърсената природа, традиционното селско стопанство доминира в икономическите активности на територията. Обработваемата земя общо е над 72 % от земеделските земи. Земята се стопанисва от традиционни селскостопански структури, земеделски производители и частни стопани. Растениевъдството е водещ подотрасъл за общината.

Зърнено – житни култури:

От зърнените култури най-широко разпространение има пшеницата. Тя заема 55,49 % от използваемата земеделска площ (ИЗП) (Табл. №3). Площите и производството на пшеница имат възходящо развитие. В сравнение с 2004 г. средно годишно за периода 2008-2010 г площите са нараснали с 17,2 %, а производството с около 15 %. Средните добиви са едни от най-ниските в област ВТ. Това показва че има значителни резерви най-вече използване и спазване на подходящи агротехнологии. Площите на царевицата за същия период са нараснали с 50,1% и заема 13,2% от ИЗП, а производството достига 1491 т. Площите и производството на ечемик също намалява. Той заема 7,57% от ИЗП, а средногодишното производство за 2007-2009 г. е 418 т., т.е намалението на площите спрямо 2004 г. е с 62,3%.

Технически култури:

От техническите култури най-голямо значение има слънчогледа. Той заема 18,2 % от използваемата земеделска площ и увеличението е с 62,4%. Средните добиви са по ниски от средните за област ВТ. С традиции е развитието на лозарството. Освен благоприятните аграклиматични условия за отглеждане на лозя, важно значение има и наличието на мощности за преработка на грозде и производство на продукти. Променената икономическа среда доведе до намаляване на площите на лозята. Икономическата криза усили тези процеси. Площите на стопанисваните лозя са намалели от 1453 дка през 2004 г. на 1000 дка през 2010 г., а площите на изоставените са над 2000 дка.

Овощни насаждения:

На територията на общината е по-голямата част от микрорайон за производство на вино с гарантирано и контролирано наименование за произход (КВГКНП) „Сухиндол„. В микрорайона влизат землищата на населените места гр. Сухиндол, с. Бяла река, с. Горско Калугерово, с.Горско Косово, с. Коевци. Намаляват площите на стопанисваните овощни насаждения от 338 дка през 2004г. на 174 дка. през 2010г. В структурата на овощните градини най-голяма площ имат: ябълки - 109 дка.; малини - 34 дка; череши - 20 дка; ягоди - 11 дка.

Трайни насаждения: Климатът е благоприятен за развитие основно на лозя и овощни насаждения.

Селското стопанство е с добри темпове на развитие, но въпреки това са налице тенденции към спад на производството. Най-голяма е промяната при пролетните култури поради ограничените финансови ресурси на земеделските производители и високите цени на торовете и препаратите за растителна защита. Това от своя страна намалява възможността за провеждане на необходимите и задължителните агрохимични мероприятия

Хидромелиорации: Значителна част от обработваемите площи на областта са изградени като поливни. Друг начин за напояване е от функциониращите кладенци, но високата цена на водата от тях и ниската събираемост на дължимите суми от водополвателите са силни ограничители за поливното земеделие.

За развитието на земеделието в Общината е от голямо значение опазването на продуктивните земеделски земи, които са основен ресурс. Друг важен фактор е разрастването на описаните земеделски дейности и на обема продукция, както и условията за тяхната реализация, съобразно европейските стандарти по отношение качеството, външния вид, опаковката и пр. Това е свързано и с развитието на обслужващата инфраструктура – бази за първична обработка и съхранение на селскостопанската продукция по видове, за специализирана техника и за растителна защита. Необходимо е и въвеждане на

водо-спестяващи и енергоспестяващи поливни технологии. Напояването на земеделските земи ще има все по-важна роля в развитието на земеделския сектор имайки предвид ефекта от промените в климата. Ефективното и рационално използване на водата е от изключително значение както за доброто състояние на почвите, така и за оптималното пестене на енергия при поливане.

Животновъдството също заема важно място в стопанското развитие на общината. Предпоставките за неговото развитие са много добри. Има възможности за отглеждане на животни в оборна и пасищна форма. Пасища, мери и ливади заемат 26,5 % от земеделските земи в общината. Броят на животните намалява: при свинете с 15 пъти; при овцете майки с 55%; при птиците с 8,4%; при кравите броят на животните е почти същият; при пчелните семейства намалението е с 69,7%.

Крави – 374, Овце – 1258, Кози -1078, Пчелни семейства – 1153, Зайци – 82 по данни от общинска служба земеделие. Няма пречиствателни съоръжения в стопанствата.

Изводи, проблеми и устройствени изисквания взети предвид в окончателния проект на ОУП на Община Сухиндол:

Природо-географските характеристики и ресурси на територията на община Сухиндол са в основата на установилия се през последните десетилетия социално-икономически профил на района и следва да бъде запазен и обогатяван, като се обърне внимание на преодоляването на следните „тесни места”:

- Заливаеми тераси с опасност от наводнения (наблюдение на съоръженията, брегоукрепване и нови)
- Снегонавявания и защитни пояси
- Ветрова ерозия и полезащитни горски пояси
- Свлачища и други ерозионни процеси
- Противопожарни превантивни мерки срещу горски пожари
- Рекултивация на „язвите в ландшафта” – стари кариери, сметища, свлачища и др.
- Предпазлива и умерена подкрепа на соларни и ветрови паркове за ел-енергия от ВЕИ на основата на специализирано проучване за общината
- Умерен дърводобив и дървообработваща промишленост
- Укрепване на поливното земеделие
- Подкрепа на природо-съобразеното земеделие и съдействие за опазване на местообитанията в земеделски земи
- Повишаване степента на рекултивирани терени и предоставянето им за други нужди
- Прецизно преотреждане на терени и смяна предназначението им само при доказана необходимост и възможности за това, които ОУПО може да допусне

Структура на собствеността - /източник: Общинския план за развитие/

I Баланс по видове собственост на земеделските земи, гори и земи в ГФ Землище на гр. Сухиндол

N	**Вид собственост**	**дка**
1.	Общинска	13310,547
2	Държавна	8646,401
3	Частна	43934,744
4	На религиозни орг.	10,975
Общо		**65902,667**

II Баланс по видове собственост на земеделските земи, гори и земи в ГФ Землище на с. Бяла река

N	**Вид собственост**	**дка**
1	Общинска	6437,336
2	Държавна	2939,707
3	Частна	12638,299
4	На религиозни орг.	-
Общо		**22015,342**

III Баланс по видове собственост на земеделските земи, гори и земи в ГФ Землище на с. Горско Калугерово

N	**Вид собственост**	**дка**
1	Общинска	2198,49
2	Държавна	1171,21
3	Частна	11151,647
4	На религиозни орг.	-
Общо		**14521,347**

IV Баланс по видове собственост на земеделските земи, гори и земи в ГФ Землище на с Коевци.

N	**Вид собственост**	**дка**
1	Общинска	6063,963
2	Държавна	2618,331
3	Частна	13833,948
4	На религиозни орг.	-
Общо		**22516,242**

V Баланс по видове собственост на земеделските земи, гори и земи в ГФ Землище на с. Горско Косово

N	**Вид собственост**	**дка**
1	Общинска	2211,665
2	Държавна	14702,349
3	Частна	5915,497
4	На религиозни орг.	-
Общо		**22829,511**

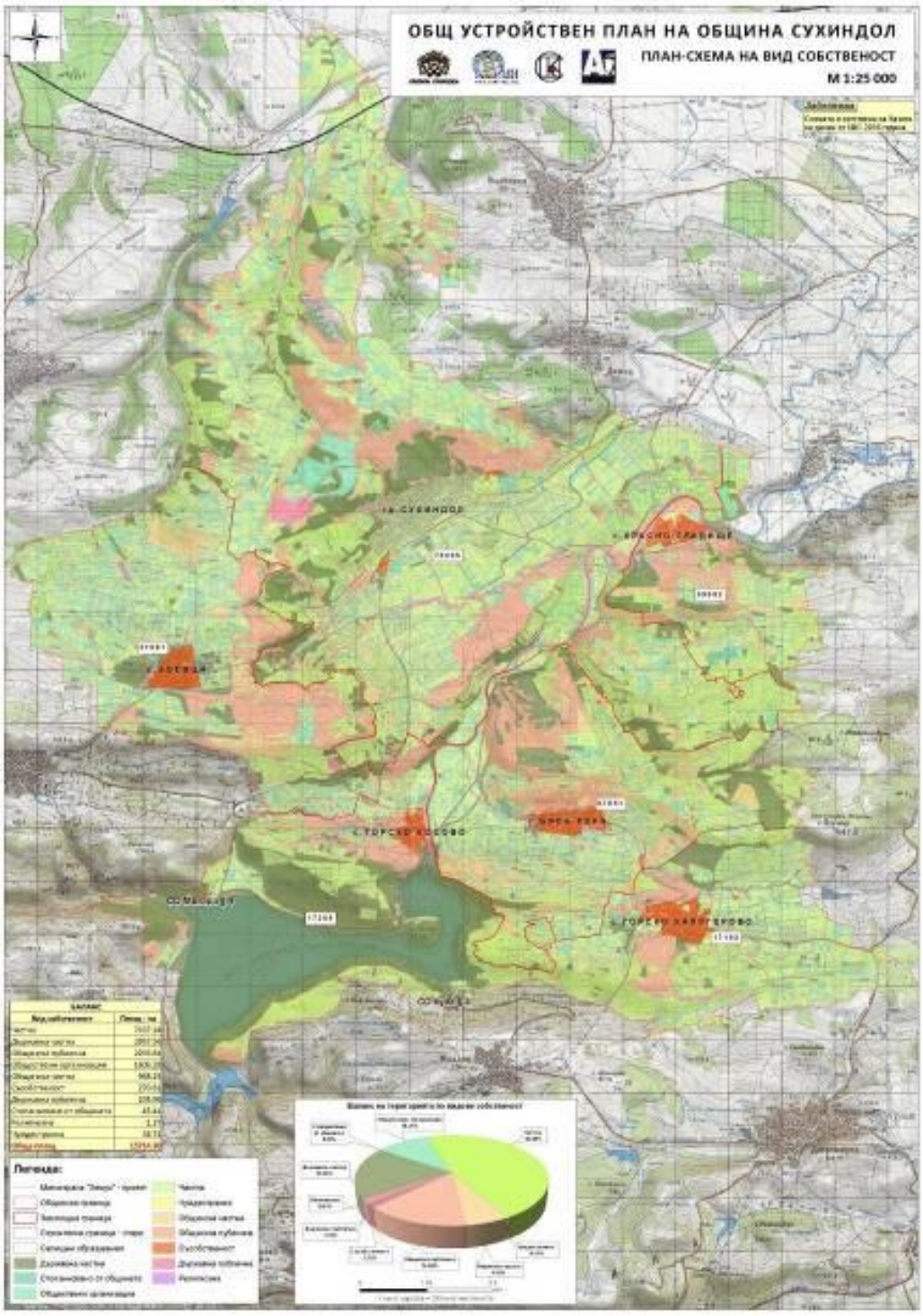
VI Баланс по видове собственост на земеделските земи, гори и земи в ГФ Землище на с. Красно Градище

N	**Вид собственост**	**дка**
1	Общинска	2735,238
2	Държавна	1486,823
3	Частна	4462,497
4	На религиозни орг.	-
Общо		**8684,558**

Баланс по видове собственост на земеделските земи, гори и земи в ГФ Землище на Община Сухиндол

N	Вид собственост	дка
1	Общинска	32957,239
2	Държавна	31564,821
3	Частна	91936,632
4	На религиозни орг.	10,975
Общо		**156469,667**

Забележка: Горните данни са от ОПР, където има установени известни несъответствия, например 717 дка земеделски земи от землището на Г. Калугерово не са включени в общия сбор за общината

План-схемата за собствеността и анализът към нея нямат характер на удостоверителни документи по отношение правата на собственост и границите на поземлените имоти. Те са изготвени по стандартите за устройствено планиране и целта им е единствено да обслужват тази дейност и вземането на съответни генерални устройствени решения. Съгласно изискванията на закона (ЗУТ и наредбите по прилагането му), по-нататъшния анализ и специфицирането на видовете собственост следва да бъдат правени в процеса на изготвяне на подробните устройствени планове. По тази причина за аналитични цели е използван базов класификатор на видовете собственост с подвидове[1], както следва:

Частна собственост: - Частна държавна; Частна общинска; Частна на физически и юридически лица.

Публична собственост: - Публична и изключителна държавна; Публична общинска.

[1] Преди всичко собствеността се квалифицира като частна или публична (арг. чл. 17, ал. 2 КРБ).

Видовете собственост са определени обобщено въз основа на класификациите на обектите и субектите на вещни права, официално възприети от Агенцията по вписванията за целите на Имотния регистър (вж. матриците за класификация по анекс № 1 и анекс № 2).

Въпреки че в изходните графични данни не се установи наличие на изключителна държавна собственост, тя реално съществува в релевантната територия и е нанесена съответно в схемата. Тъй като на територията на Общината има подземни богатства, елементи от крайбрежна плажна ивица и републикански пътища, собствеността върху тях следва да бъде класифицирана като изключителна държавна по силата на чл. 18, ал. 1 КРБ. Кариерните находища съставляват подземно богатство по смисъла на § 1, т. 7 във вр. с т. 13 от ДР на Закона за подземните богатства.

Класификацията на собствеността по КВС не може да бъде споделена, тъй като не съответства на установения конституционен ред и съвременното обективно вещно право. Недопустимо е едновременното класифициране по предназначение (достъп) и субект на правото на собственост. Освен това има наслагване на два до три различни масива от данни върху един и същ обект. Поради това, собствеността на „обществените организации" и на изповеданията по КВС е въведена като частна собственост, наравно с всички други юридически лица, вкл. и търговските дружества. За целите на устройственото планиране и с оглед принципа за равенство в правата на правните субекти (чл. КРБ) не е необходима класификация по видове субекти - юридически лица, освен държавата и общината. В случаите когато различни видове собственост са обхванати в общи полигони, собствеността е определена общо въз основа на доминиращия вид вещни права. Съсобствеността в даден полигон е квалифицирана като частна собственост. Допускането е, че е практически невъзможно едновременното наличие на публична и частна собственост върху един имот, притежаван в съсобственост. Случаите по чл. 19 от ЗСПЗЗ са квалифицирани като частна собственост на физически и юридически лица, като се има предвид, че част от нея съставлява и частна общинска собственост. Допускането е, че при липса на данни за влязъл в сила план за земеразделяне, съществува правно очакване за възстановяване на собствеността върху тези имоти на физически и юридически лица, а за момента общината временно „стопанисва" чужда собственост. Това не изключва, а напротив, предполага наличието на общинска собственост, която е от типа частна общинска собственост. Собствеността в урбанизираните територии не е квалифицирана с оглед мащаба на схемата (1:25000). Съгласно разпоредбите на ЗУТ и Наредба № 8 от 14 юни 2001 г. за обема и съдържанието на устройствените планове, това трябва да стане със следващото ниво устройствено планиране, а именно - с подробните устройствени планове.

Собствеността върху обектите с особен статут е определена съобразно изискванията на Закона за горите, Закона за пътищата, Закона за водите, Закона за подземните богатства и другите специални нормативни актове.

НОМЕНКЛАТУРА НА ВЕЩНИТЕ ПРАВА – табл. № 18

<table>
<tr><td colspan="2">Вид вещно право</td><td colspan="2">Разновидности</td></tr>
<tr><td colspan="2" rowspan="4">Право на собственост</td><td colspan="2">Изключителна държавна</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Публична</td><td>Държавна[2]</td></tr>
<tr><td>Общинска</td></tr>
<tr><td colspan="2">Частна</td></tr>
<tr><td rowspan="5">Ограничени вещни права</td><td>Право на ползване</td><td colspan="2"></td></tr>
<tr><td rowspan="3">Право на строеж</td><td colspan="2">Право на строеж</td></tr>
<tr><td colspan="2">Право на надстрояване</td></tr>
<tr><td colspan="2">Право на пристрояване</td></tr>
<tr><td>Сервитути</td><td colspan="2">Право на преминаване</td></tr>
</table>

Публична е само онази собственост на държавата и общините, обслужваща обществени интереси, които не могат да се удовлетворят от собствеността на останалите правни субекти. Като вещни права се третират само тези, които Законът за собствеността или специален закон е обявил за такива. Те са изчерпателно изброени и каталогът им не може да се допълва чрез интерпретации.

[2] *Държавна собственост* по смисъла на този текст е и собствеността на чужди държави. Към нея се приравнява собствеността на международни организации (чл. 29, ал. 4 от ЗС ги определя като „международителствени организации" което не е перфектно), които имат собствен международноправен статут и често са извън юрисдикцията на държавата, в която се намира тяхното седалище.

НОМЕНКЛАТУРА НА ВИДОВЕТЕ СУБЕКТИ НА ВЕЩНИ ПРАВА:

<table>
<tr><td rowspan="12">ЮРИДИЧЕСКИ ЛИЦА</td><td rowspan="8">Публичноправни</td><td rowspan="7">Местни</td><td rowspan="6">Държава</td><td colspan="2">МС</td></tr>
<tr><td colspan="2">Министерство</td></tr>
<tr><td colspan="2">Държавна агенция</td></tr>
<tr><td colspan="2">Държавна комисия</td></tr>
<tr><td colspan="2">Изпълнителна агенция</td></tr>
<tr><td colspan="2">Областна администрация</td></tr>
<tr><td colspan="3">Община</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Чуждестранни</td><td colspan="3">Държава</td></tr>
<tr><td colspan="3">Община</td></tr>
<tr><td colspan="3">Международна организация</td></tr>
<tr><td rowspan="9">Частноправни</td><td rowspan="8">Местни</td><td rowspan="4">Търговци</td><td colspan="2">Едноличен търговец</td></tr>
<tr><td colspan="2">Търговско дружество</td></tr>
<tr><td colspan="2">Кооперация</td></tr>
<tr><td colspan="2">Публично предприятие</td></tr>
<tr><td rowspan="5">С нестопанска цел</td><td rowspan="2">По ЗЮЛНЦ</td><td>Сдружение</td></tr>
<tr><td>Фондация</td></tr>
<tr><td>По ЗПП</td><td>Политическа партия</td></tr>
<tr><td rowspan="2">По специални закони</td><td>Читалищно настоятелство[3]</td></tr>
<tr><td>Църковно настоятелство[4]</td></tr>
<tr><td>Чуждестранни</td><td colspan="3">Аналогично на горните</td></tr>
<tr><td rowspan="4">ФИЗИЧЕСКИ ЛИЦА</td><td rowspan="2">Местни</td><td colspan="4">Български граждани (с ЕГН)[5]</td></tr>
<tr><td colspan="4">Небългарски граждани, вкл. апатриди (без ЕГН)</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Чуждестранни</td><td colspan="4">Български граждани (с ЕГН)[6]</td></tr>
<tr><td colspan="4">Небългарски граждани, вкл. апатриди (без ЕГН)</td></tr>
</table>

4. Териториална структура и земеползване, баланс на територията

Общият баланс на територията показва следното разпределение на капитализираните, природни, защитени и други територии:

В общата структура на общината, възлизаща кръгло на 15800 ха, с най-голям дял са площите принадлежащи на селското стопанство:

- Земеделски земи – 9207,76 ха, или 58,3 %
- Горски фонд 5050,7 ха, или 32 % и
- Фонд населени места 495,24ха с 3,1 %

Останалите 1026,3 ха от територията са заети от водни площи и течения (6,2 %), транспорт и друга техническа инфраструктура (0,42 %)

Наред с гореописаните основни елементи на територията, важни още са:

[3] Съгласно Закона за читалищата

[4] Изповеданията се регистрират по ЗЮЛНЦ и Закона за изповеданията, а църковното настоятелство е самостоятелен субект.

[5] Вкл. и лицата, които имат двойно гражданство.

[6] Аналогично.

- мрежата от 6 населени места - дисперсна, но равномерно разположена с близки показатели за плътност
- пътната мрежа - добре изградена, като в южната част отсъстват някои преки връзки между населените места
- Защитените територии и зони – 2 броя по НАТУРА и 1 бр. Защитена местност ”Богданов дол”,
- Отделните обекти на културното и историческо наследство, показани върху отделна схема
- Други терени – нарушените територии, запасите на полезни изкопаеми с потенциални концесии, разположени предимно в земеделския фонд.

Преди да бъде съставен подробния баланс на територията е важно предварително да се представят някои несъответствия и различни ведомствени подходи в информационните масиви - накратко:

Информационни проблеми, качество на пространствените данни, нови подходи за устойчиво управление на територията

За да се направи обективно и възможно най-достоверно проучване и параметриране на поземления ресурс на общината с коректното му изражение в общия баланс на територията са необходими няколко предварителни пояснения, нов подход при управлението на информационните масиви и съпоставими анализи на предоставени, публикувани и генерирани данни.

Предварителни пояснения - Предлаганият от нас нов подход е основан на добрата европейска и световна практика, необходимостта да се работи с вярна, актуална и хармонизирана среда от данни, както и съпътстващ редовен мониторинг на промените , анализи на техните причини и възможни въздействия, приемане на адекватни мерки.

Новият подход е свързан с ползването на независим от човешка грешка и обективен източник на информация – спътникови или аерофото – изображения. Затова, проверката на достоверността на предоставения от общината картен материал, относно съществуващия Опорен План, е на основата на такъв обективен източник на данни (спътникова/ самолетна снимка) и е неразделна част от общия анализ на информацията за територията, собствеността и наземните ресурси на общината. Задачата осигурява сравнение на различните данни, получени от различни източници, на основата на новосъздаден базисен референтен слой земно покритие, чиято методика бе разработена по водещ проект MIS ECT CODE – SPATIAL на Трансграничната Програма за Сътрудничество между Румъния и България 2007-2013. Методиката бе реализирана и в консултации с експерти от Европейската комисия– DG JRC. Референтният слоя се основава на класификационната система на Организацията по прехран*а* и земеделие на ООН (ФАО)– приета в целия свят, както и на стандартаISO 19144-2 (Land Cover Meta Lnguage), съчетан с основни кадастрални и други карти, както и специализирани данни за територията.

Новост за всички аналитични и проектантски разработки, свързани с териториално –устройствени планове в България и в частност плана за устройство на Община Сухиндол са анализите по два основни проблема:

А.-привеждане на класификаторите за земно покритие в съответствие с новите световни тенденции, методики и стандарти, както и в съответствие с новата национална нормативна уредба (Закона за електронно управление, Закон за достъп до пространствени данни, Закон за кадастъра и имотния регистър);

Б.-прилагането на постоянно актуализиране и хармонизация на пространствените данни чрез механизма на редовен мониторинг на промените, на основата на спътникови или аеро-изображения с висока и много висока разделителна способност;

А. Анализ на данните за общата площ на Община Сухиндол

Различните методики и използвани бази данни, показват разлики не само в площите на отделните основни териториални елементи, но и в оценката на общата територия на общината, например:

- Съгласно **Общинския План за Развитие 2014-2020 г**., приет с Решение на Общинския съвет No 242/15.08.014г. за територията на общината е посочена стойност от **157,55 кв. км.**
- Съгласно създадената по **проект на пространствена база данни за общините** в България, площта на Община Сухиндол за 2005г. е **157.14 кв. км**.;
- Съгласно данни от световната електронна информационна система **Wikipedia - 157.55 км2**;
- Съгласно плановото **задание с опорен план** (вероятно по КВС 2013) – **157,19 км^2**

- Съгласно изготвените през **2014**г. карти на възстановената собственост (**КВС**), площта на общината е **168.98 км2;**
- Съгласно изготвените **през 2016г**. карти на възстановената собственост (**КВС**), площта на общината е **169.29 км2;**

Странно защо площта по последните 3 точки нараства с 11,8 кв.км. през 2014 г.(спрямо 2013), а през 2016 г. нараства с още 0,31 кв.км.

След като се установи, че има наслагване на до три слоя данни върху един и същ имот, този проблем намери своето обяснение, но следва приетите КВС да се проверят отново за оставени стари записвания и се актуализират.

Съгласно **ОПОРЕН ПЛАН (ОП)** на Община Сухиндол (на основата на предоставения картен материал) общата територия на община Сухиндол, съгласно Опорния план от 2012-2014.г. е 15718,7 ха,

А ето и сравнение с наши проучвания и анализи на основата на спътникови изображения и аерофото снимки:

- По данни , на основата на анализ и интерпретация на спътникови изображения от 2015г. (спътник SENTINEL 1 на Европейската Космическа Агенция), площта на община Сухиндол е **157.14** км.кв.
- По данни от аерофотоизображения от 2015г., общата площ на общината е .....

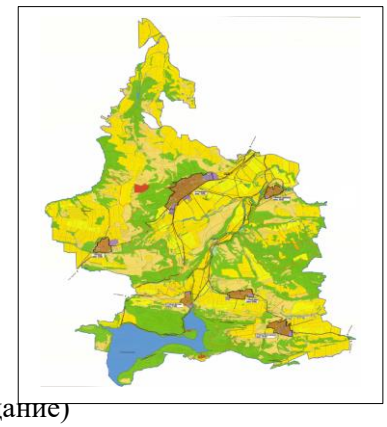
Б. Анализ на данни за площите по основни териториални масиви (земно покритие и земеползване)

По-важно е сравнението на площите на основните видове територии – урбанизирани, земеделски, горски, водни площи, транспортна инфраструктура, кариери и др.

Така например, съгласно Общинския План за Развитие 2014-2020 г., Според него земеделските територии са **82 430 дка;** Структурата им е:

Видове земеделски територии	Дка площ	% общ р-р
Ниви	49766,977	60,40
Трайни насаждения	21,565	0,02
Естествени ливади	594,941	0,74
Изоставена обработваема	5415,055	6,60
Мери и пасища	23609,672	28,40
Полски пътища	3021,837	3,84
Всичко	82430,047	100%

Според Опорният План основните видове територии, както и балансът на територията по ОП към 2013 г. е:

По опорен план (планово задание)

№	Вид територия	Имоти бр.	Площ ха	Забележка
1	Населени места/ урбанизирани/		458.00	
1.1.	Селищно образувание „Мъгара”		5.204	
1.2.	Селищно образувание „Куза”		5.702	
	Общо урбанизирани територии		567.24	
2	Селско стопанство/земеделие		10074.70	
3	Горска площ/природна среда		4144.20	
4	Водни площи		977.60	
5	Транспортна инфраструктура		64.20	
	Общо		15718,70-16300.0	

вероятно по КВС от 2013 г.?

Според плановото задание

№	Вид територия	Имоти бр.	Площ ха	Забележка
1	Селско стопанство (ССФ – земеделски)		10074,70 - 64%	
2	Горско стопанство (ГФ)		4144,20 –26.4 %	
3	Населени места (ФНМ – урбанизирани)		458,00 – 3.0 %	
4	Повърхностни води		977,60 – 6.2 %	Яз. „Ал.Стамболийски" ?
5	Транспорт (републ. Пътна мрежа)		64,20 – 0.4%	(вкл. ли се общинските ?)
6	ОБЩО	20812	15718,70	Къде е включена другата инфраструктура

157,18 кв.км.- вероятно по КВС от 2013-14 г.?

БАЛАНС според ОПР 2014-2020

№	Вид територия	Имоти бр.	Площ ха	Забележка
1				
2				
3				
4				
5				
6	ОБЩО		15647,00	Разликата от 71,7 ха се явява в землището на с. Горско Калугерово

Бележки:

1). В текста на ОПР е отбелязана обща площ от 157,55 кв.км. – вероятно с тези липсващи 0,717 кв.км. от горната табица за землището на Горско Калугерово.

2). Проверката само за горския фонд от подробните баланси по ОПР показва, че цифрата 4144,20 ха (вероятно по КВС 2013 г.) се достига като към ясните 3715,4 ха гори се добавят храстите 307,2 ха и горите в земеделския фонд 93,1 ха (= 4115,69 ха), а останалите 28,5 ха следва да са дерета, скали и други подобни в ГФ. Тук следва да се отбележи, че не са включени голяма част от общинските гори (кръгло 906 ха).

Преглед на състоянието:

Състояние на данните на ниво Европейски съюз:

На този етап, приетата в ЕС система за анализ на т.н. „земно покритие", е Европейската база данни - CORINELANDCOVER, която се поддържа от Европейската агенция за околна среда (http://www.eea.europa.eu/publications/COR0-landcover). От самото начало тя съдържа редица слабости и грешки в методиката и в момента, както в Европейския Съюз, така и на глобално ниво се предпочита методиката на Организацията на обединените нации, изготвена от международен екип на ФАО – LandCoverClassificationSystem(LCCS-http://www.glcn.org/sof_1_en.jsp).

Разминаването между Европейска методика и Световен стандарт се задълбочава и с включването на българската класификационна система, възприета и в Наредба 8 за обема и съдържанието на устройствените планове, както и приложенията към наредбата. В документите по принцип се набляга на земеползването, функционалното предназначение , а не на пълните и обективни характеристиките на земното покритие, което не позволява обективен анализ на потенциала и предизвикателствата, както и невъзможност да се хармонизират различни инициативи на международно ниво.

Какъв е изводът:

а) Липсва хармонизация на информация за общата площ на общината, която се изисква по Закон за достъп до пространствените данни и новия закон за електронното управление.
По направените анализи, най-близко до достоверната информация е стойността от **157.14 ха.**

б) По отношение на значимителните разлики – 11-12 км^2, които се получават при картите на възстановената собственост(КВС), те са в резултат на недобро изчистване на масива от данни от препокриване на определени площи, които са били или окрупнени или разделени. Необходимо е да се поиска по съответния административен ред, от МРРБ, да възложи на създателите на КВС да си проверят отново резултатите и премахнат съществуващите дублирания на площи. Наред с това несъответствие на места съществуват и „бели" петна, чиято площ следва да се добави към общата територия на общината.

в) От своя страна Община Сухиндол следва да приеме като съпътстваща програма на ОУПО, общинска програма за създаване на ГИС основана общинска база данни и гео-портал. По тази програма ще се извършва ежегодно хармонизиране на пространствените данни и привързването им към референтен слой земно покритие / земеползване, който следва да се поддържа от съпътстваща програма за редовен мониторинг на промените (приложения).

г) На основата на сравнителния анализ приемаме следната таблица за основните териториални видове и баланс на територията на община Сухиндол:

След така направения сравнителен анализ, отчитайки препокриването, както и необхванатите „бели" петна в КВС от 2016 г. за допълнения и актуализиран опорен план може да заложи на максимално точната площ на общината, в т.ч. по основни елементи на баланса по Наредба № 8:

По КВС 2016, след изчистено препокриване, но без „белите" петна, отчетени ориентировъчно като 4.7 ха, т.е. общата площ на Община Сухиндол възлиза на : 157.14 + 0.047 = **157.187 км^2** .
Допълнително прецизиране на земеделския фонд бе извършено съвместно с ОД „Земеделие" В.Търново, актуално към месец октомври 2017 г. и отразено в окончателния проект на ОУПО Сухиндол.

На тази база достоверният баланс на територията придобива следния вид, структуриран по изискванията на Наредба № 8:

	Баланс на територията по основни групи и елементи (Нар.№8)	Състояние (ха)	(%)
I.	**ТЕРИТОРИИ С ОБЩО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ**	**495.24**	**3.15**
А	*В строителните граници на НМ (вкл. в регулация):*	***457.54***	*92.4*
1	Жилищни функции /обитаване, в т.ч. улици и площади/	406.04	88.7
2	Обществено-обслужващи функции	0.30	0.1
3	Производствени дейности	30.00	6.5
4	Складови дейности	13.00	2.8
5	Рекреация, курорти, вилни зони	-	-
6	Озеленяване, паркове, градини (гробищни паркове)	6.50	1.4
7	Спорт и атракции	1.20	0.3
8	Комунално обслужване и стопанство	0.50	0.1
Б	*Неурбанизирани територии (извън строителните граници на НМ и извън регулация, в т.ч. СО Мъгъра, Куза и отделни групи по р.Росица).*	***37.70***	*7.6*
9	**ЗЕМЕДЕЛСКИ ТЕРИТОРИИ** (без тези зем.земи по б. Б по горе – 105,46 ха и стопанските дворове край селищата)	**9126.46**	**58.06**
9.1	Обработваеми земи - ниви, в т.ч. ливади и други видове	5835.96	63,94
9.2	Обработваеми земи - трайни насаждения	844.76	9.26
9.3	Необработваеми земи, в т.ч. нарушени терени, сметища	2445.74	26.86

10	**ГОРСКИ ТЕРИТОРИИ**	**5050.70**	**32.14**
10.1	Стопански гори (производителни, средообразуващи и др.)	2585.40	51.2
10.2	Защитни гори (НАТУРА 2000 и др.)	2379.00	47.1
10.3	Специални гори с рекреационно и полезащитно значение	70.00	1.4
10.4	Горски земи	16.30	0.3
11	**ВОДНИ ПЛОЩИ**, в т.ч. хидромелиоративни съоръжения	**979.00**	**6.23**
12	**ТРАНСПОРТ И КОМУНИКАЦИИ**, 32 ха републикански и 33 ха общински (тук не е включена площа на АМ „Хемус" , в процедури)	**65.00**	**0.41**
13	**ТЕХНИЧЕСКА ИНФРАСТРУКТУРА**	**2.30**	**0.01**
14	**ОБЩА ТЕРИТОРИЯ НА ОБЩИНА СУХИНДОЛ:**	**15718,70**	**100.0**
II.	**ЗАЩИТЕНИ И НАРУШЕНИ ТЕРИТОРИИ**	**1952.62**	100
А	А) За природозащита - защитени територии и защитени зони (в ССФ и в ГФ), ЗМ - (1684,28+163,08+3.1)	1850.46	94.77
Б	Б) За опазване на културното наследство (в ССФ и в ГФ)	-	
В	В) С особена териториално-устройствена защита	97.76	5.00
Г	Г) За възстановяване и рекултивация	-	
Д	Д) С активни и потенциални свлачища и срутища	4.40	0.23
Е	Е) Други нарушени територии –	-	
Ж	Ж) ОБЩА ПЛОЩ (с отчитане на припокриването)	1952.62	12.36
	ОБЩА ТЕРИТОРИЯ НА ОБЩИНА СУХИНДОЛ:	**15718,70**	

Традиционно сложилата се териториално-пространствена структура е доказала своята целесъобразност и жизненост и не следва да се променя. Всяка намеса подлежи на подробен анализ, мотивация и доказване ползата от нея. Подобрения следва да се търсят предимно в направленията:

- Пълно покритие с пътна мрежа – преки връзки между южните селища
- Сключване на енергиен пръстен с оглед гарантиране сигурността в ел-снабдяването
- Възстановяване на поливното земеделие и умерено ново хидромелиоративно строителство
- Опазването на горските масиви от нерегламентирани сечи. Често явление е изсичане на дърва за огрев.

6. Селищна мрежа и обитаване – състояние и устройствени изисквания.

6.1. Анализ на териториалното развитие и устройствено планиране на Община Сухиндол.

Територията на Община Сухиндол е била населявана от най – стари времена. За това свидетелстват останалите паметници от най- различни етноси и култури.

На територията на Община Сухиндол са разположени 6 населени места с общински център гр. Сухиндол.

Община Сухиндол е създадена през 1978 година, член е на НСОРБ.

Селищната мрежа е дисперсна със сравнително равномерно териториално разпределение и плътност, добре изразен център (привлекателен моноцентризъм) и в този смисъл е добре балансирана..

Общинският център- гр. Сухиндол е известен лозарски и винарски център. Още в 1897 г. населението му използва лозови пръскачки и лози, внесени от Франция. В навечерието на Освобождението, а и след това, Сухиндол е бил голямо културно средище за времето си. С голямо значение за общината е язовир „Александър Стамболийски", който дава възможности за развитие на спортен риболов и водомоторен спорт.

А заедно с природните дадености, културните паметници, разположени на територията на Общината, част от културното й наследство и незамърсената природа са предпоставки за развитие на алтернативни форми на туризъм- селски, културен, екотуризъм, екстремен и други

Населението на общината е **2460 жители** според статистиката през 2012, през 2014 е **2389**, а към 31.05.2015 г. е кръгло жители **2444** жители.

Видове населени места

Според тип населено място, което се определя от площ **жилищна територия** бруто кв м на жител):

1. Средни села (от 250-350 кв.м./жит.); 2. Малки села (300-370 кв.м./жит.л); 3. Много малки села (над 350 кв.м/жит.)

По усреднени данни състоянието за категорията на населеното място е:

Населено място	Население 2015 г.	**Тип населено място**- по бруто жил.тер. **м²/жител**	Функционален тип / Категория	Площ по регулация
1. Град СУХИНДОЛ	1735 жители	1153	Много малко	200.10 ха
2. Село Бяла река	218 жит.	2411	Много малко	52.56 ха
3. Село Горско Косово	169 жит.	2112	Много малко	35.69 ха
4. Село Коевци	139 жит.	3850	Много малко	53.52 ха
5. Село Горско Калугерово	99 жит.	7237	Много малко	71.65 ха
6. Село Красно Градище	84 жит.	5227	Много малко	43.91ха
Общо	**2444 жит.**	**Средно 1871,6**		**457.54 ха**
7. Местност „Мъгара”	-	59 имота, 32 вили	Селищно образувание	5.20 ха
8. Местност „Куза”	-	71 имота, 38 вили	Селищно образувание	5.72 ха
9. м.. Водешница – нерегулирани	-	Над 30 имота	СО, пар.4	2,85
10. м. Косовски ливади – без рег.	-	Над 40 имота	СО, пар.4	3,94
11-13. м. Хайковец, Трескавец, Адата		Над 150 имота	СО, пар. 4	Общо 20 ха
Общо урбанизирани зони за обитаване и отдих				**495.24 ха**

Заключение: Всички населени места се отличават с изключително малка гъстота на обитаване – средно 1871.64 м^2/жител за общината

Осигуреност на населените места с устройствени планове

За 5 населени места в момента се изготвят цифрови кадастрални карти, едновременно със специализирани карти, върху които да се изработят и оцифрят необходимите регулационни планове.

Няма приет ТУП на отдиха на община Сухиндол, с който са били определени земеделските земи с право на застрояване, териториите за развитие на промишлени дейности, предназначени за разширение, лесопарковете и др., но съществуват редица терени по параграф 4 от ЗСПЗЗ. За територията на град Сухиндол като населено място не е изработван Общ устроиствен или градоустройствен план. За СО следва да са изготвени ПНИ – (планове за новообразуваните имоти).

Подобен проблем се очертава по отношение и на град Сухиндол предвид инвестиционните искания за строителство на терени извън строителните граници на града.

Таблица 1 - Списък със Заповедите за одобряване на регулационни планове на селата в общ. Сухиндол

Населено място	Заповед №	Дата на заповедта
с. Бяла река	№ 172 улична регулация №2641 дворищна регулация	24.06.1932 г. 16.07.1932 г.
с. Горско Калугерово	№ РД-17-1	16.10.2009 г.
с. Горско Косово	№ РД-18-34 кадастрална карта №97 ул. и дворищна регулация	26.05.2006 г. 24.02.1970 г.
с. Коевци	№41 улична регулация № 335 дворищна регулация	11.02.1931 г. 18.02.1931 г.
с. Красно градище	№535 улична регулация №2635 дворищна регулация	01.10.1928 г. 08.10.1928 г.

Състоянието: Табл. № 22- **Тук се очаква информация за хода по изготвяните в момента кадастрални планове за 4-5 села, които се работят и ще бъдат готови през април – май 2017 г.**

Населено място	Категория	ЕКНМ	Вид план – година на одобряване			
			ЗРП Заповед	От дата:	Цифрова кадастрална карта	Забележка

1. Град СУХИНДОЛ	Много малко					
2. Село Бяла река	Много малко					
3. Село Горско Косово	Много малко					
3. Село Коевци	Много малко					
4. Село Горско Калугерово	Много малко					
6. Село Красно Градище	Много малко					

Населени места – общо състояние в Общината:

Община Сухиндол се намира и между средни по размер градове. На 14 km източно отстои Павликени, а на 50 km югоизточно е Велико Търново. На 24 km северно е град Левски, на север на 62 km от Сухиндол е Свищов. На 35 км. югозападно е Севлиево.
Общинският център е разположен на 5 km дължина, територията на град Сухиндол има вид на полудъга. Опира се на хълмовете Сив кладенец, Равнището, Братовица, Димчанска братовица, а на запад – Пряслог, Пчелинище, Беговище, Малко беговище и Коевския кайряк. На 3 km южно от Сухиндол преминава река Росица и нейният ляв приток – река Водешница. Почвата по цялата долина е карбонатна, подходяща за лозя. Северно от Сухиндол протича река Ломя, десен приток на река Осъм, на югозапад се намират стените на язовир "Александър. Стамболийски".
В околностите на град Сухиндол, при археологически проучвания са намерени находки, които свидетелстват за обитаването на тези територии от траки, римляни и славяни.

Сграден фонд - Степента на изграденост на населените места е сравнително висока, при добро състояние на сградния фонд (основно жилищни сгради – виж и таблици с актуални данни от НСИ), особено в общинския център. Преобладаваща част от застрояването е едноетажно и двуетажно, като само в с. Сухиндол има обществени сгради на три етажа. Общият брой жилища в общината към 2015 г. е 2324, от които най-много са тухлени-1997(86%), панелните са 113, 4 сгради са от стоманобетон и друг вид конструкция са 210 сгради. Според формата на собственост 97.8 % от жилищата са частна собственост. Жилищните сгради са 2201 броя, от които 1138 са г града и 1063 сграде са в селата.
Улична мрежа - Степента на изграденост и благоустроеност на **уличната мрежа** в населените места като цяло е незадоволителна. Обслужва се от преминаващи автобусни линии.

Социална инфраструктура
По проект "Нови възможности за грижа" са включени общо 52 участника, от които 37 потребители и 15 лични асистенти, обхванати от 3 населени места на територията на община Сухиндол. Включени са хора с увреждания, хора над 65 години с невъзможност за самообслужване, самотно живеещи болни хора, семейства на деца с увреждани.

Образователна инфраструктура – Учебното заведение, функциониращо на територията на общината, се намират в град Сухиндол. От 1973 година в пет от населените места няма училища и учениците се извозват в град Сухиндол. Общината предоставя три автобуса за извозването на тези ученици.

Здравеопазване - На територията на общината има регистрирани три индивидуални и една групова медицински практики. Медицинската помощ в рамките на община Сухиндол се осъществява от двама общопрактикуващи лекари и един стоматолог. В сферата на здравеопазването не е задоволително нивото на обслужване на населението, както и условията на работа и използваната база. Работи само една детска ясла „Осми март„ в гр Сухиндол с една група от 13 деца.

Телекомуникации - Всички населени места в общината са оборудвани със съоръжения за извършване на пощенски, телефонни и радио услуги, осигурени са интернет връзки. Всички населени места имат покритие с радио и телевизионен сигнал, като покритието със сигнал на лицензираните национални телевизии е 100 % за територията на цялата община. Има кабелна телевизия, покриваща територията на град Сухиндол. Територията на общината има покритие с мобилни комуникации на операторите Мобилтел, Глобул и Вивател.

Енергоснабдяване **-** На територията на общината енергийната система е на добро равнище. Всички населени места са електрифицирани. Електроснабдяването на консуматорите в общината се осъществява предимно от подстанция гр. Павликени. Електроразпределителното дружество е ЕНЕРГОПРО.

Водоснабдяване- Територията на община Сухиндол се обслужва от ВиК „Йовковци" ООД град Велико Търново, район гр. Павликени. Във всички населени места на територията на общината има изградена водопроводна мрежа. Данните показват че 95.5 % от обитаваните жилища са водоснабдени.

Канализация- Канализационната мрежа за отпадъчни води е изградена само в гр. Сухиндол (около 19% спрямо уличната мрежа). Изграждането на канализационна мрежа и отвеждането на отпадъчните води е проблем, решаването на който ще доведе до повишаване качеството на живот на населението, подобряване инфраструктурата и ефективно опазване на околната среда. Заустването на отпадъчните води без пречистване се извършва чрез градския колектор в р. Водешница. Доизграждането на канализационната система и ПСОВ на гр. Сухиндол не е предвидено в краткосрочната и средносрочна инвестиционна програма на ВиК опертатора "В и К Йовковци" ООД Велико Търново (населението е под 2000 жители) и е необходимо да се търсят осигуряване на други финансови възможности от Общината. Останалите населени места са без канализация и населението използва изгребни или септични ями което води до създаване на условия за здравен и екологичен риск за населението в района.

Газификация и отопление **-** Няма газификация в населените места. Отоплението е чрез електричество и твърдо гориво.

Характеристика на състоянието на отделните населени места:

1. Град СУХИНДОЛ

Сухиндол е обявен за град от 1970г, като за Център на община Сухиндол е от 1978 година.
Местоположение: Селището е разположено амфитеатрално в полите на последните разклонения на Централна Стара планина. Разположено е в източното подножие на Деветашкото плато. Землището му граничи с тези на селата: Горско Сливово, Коевци, Крамолин, Бяла река, Красно радище, Димча, Върбовка.

Днешната територия, в която е разположено селището, води началото си от XVII в., когато са се обединили старите селца и махали – Димийски дол, Селце, Дебелец, Сопот, Иванковец, Кръста, Лесковец, Среднера.

Съществуването на Сухиндол датира още отпреди началото на нашето хилядолетие. По предания се предполага, че то е много по-старо селище, но за съжаление точната датировка не може да се определи. В местността Селце има останки от селище от II-V в. сл. Хр., а в местността Драчево се е намирала средновековната крепост Дирица. В околностите на град Сухиндол са намерени находки, които свидетелстват за обитаването на тези територии от траки, римляни и славяни.

Населението според преброяването от 2012 е 2460 жители, през 2015 става 1735 жители. По данни от общината ГРАО, през 2016 г населениета е намаляло до1676 ж..

Общата площ по регулация е 200,10 ха.

Жилищният фонд се отличава с двуетажни сгради. По данни от 2015 г. броят на жилищните сгради е 1138 . Броят на жилищата е 1254 броя. От тях по конструкция 1040 са монолитни, 109 са панелни, 1 жилище е стоманобетон, 104 са други

При необитаваните жилищни сгради/434бр./ най-голям дял има гр Сухиндол-275 бр. или 63.4%.

По вид на собственост частните жилища на физически лица са 1240, държавни или общински са 6 броя, частни на юридически лица са 8 броя .

В етническия състав на града преобладават българско население.

Най-голям принос за развитието на просвещението в Сухиндол е създаването на **народното читалище**. Това голямо дело е на забележителния революционер отец Матей Преображенски. Той става негов кръстник и му дава уникалното име „Трезвеност". Сухиндолското читалище събира богата библиотека, която е била най-голямата селска читалищна библиотека в България. Читалище Трезвеност 1870 е действащо читалище, регистрирано под номер 1519 в Министерство на Културата

Икономическата дейност е най-силно развита в града, съответно с най-голям брой работни места.

Основната заетост на жителите на общината е предимно в сферата на **лозаро-винарското производство.** Винарна „Лолико" Сухиндол е приемник на най-старата лозаро-винарска кооперация в България, основана през 1909 г. която е и най-старата винарска изба на Балканския полуостров. В територията на града са отредени 13 терена за производствено - складови дейности, три стопански дворове извън регулация и един – в регулация, в южната част. В града Сухиндол функционират следните предприятия:

Сухиндол е добре обслужено селище ***с пътна мрежа***. Свързано е чрез отклонение от главен път София В.Търново - Варна и от третокласния път Ловеч - Павликени.

Общественият транспорт е сравнително добре развит. Общината и градът не разполагата с автогараа, но се обслужва се от преминаващи автобусни линии

Гъстота на ***обитаван***е е много ниска – средно 1153 кв.м бруто /жител/ жилищна територия на жител, което от друга страна представлява известен по-добър комфорт на обитаване и отдих.

Сградният фонд е в сравнително добро състояние. Преобладаващото застрояване е едноетажно и двуетажно. Като в центъра на общината с. Сухиндол има и обществени сгради на три етажа. Делът на паянтовите сгради е над 20 %, предимно жилищни. Броят на санираните жилищни сгради е незначителен.

Обществените сгради са съсредоточени в центъра на селото: сграда на общината, църква, площадно пространство с възможност за малка автогара, открит пазар, малък парк, магазини, поща. Интересен обект е музеят на виното.

Образование - В гр. Сухиндол функционира средно общообразователно училище "Св. Кл. Охридски" разположено в две отделни сгради. Работи и целодневна детска градина "Соня", както и детската ясла "Осми март".

Посещаемостта е: ученици от първи до 12 клас – 275 ученика; детска градина 55 - 60 деца в три групи; детска ясла – 13 деца в една група.

Здравното обслужване се осъществява чрез детската ясла "Осми март", Здравна служба с една лекарска практика, а стационарно лечение се осигурява в областния център -гр Велико Търново. На територията на общината няма аптека или дрогерия.

Общественото обслужване се осигурява от смесени магазина.

Функционира една къща за гости „Боневата къща" с 15 легла, което и предпоставка за осъществяване на селски туризъм.

Спортни съоръжения и дейности. В град Сухиндол има стадион, спортна площадка и басейн. Необходимо е общината да предприеме мерки за подобряване на спортната база, да се построят още спортни площадки, да се пусне в експлоатация басейна и т.н. От важно значение е общината да привлече младите хора и да ги стимулира да участват в различни спортни мероприятия, дейности, състезания, които да се превърнат в традиция на територията й.

Благоустрояването и озеленяването е съсредоточено в центъра на селото. Липсват велоалеи и тротоари по някои от второстепенните улици.

Закрито е сметището в гр. Сухиндол и се реализира в момента проект за неговата рекултивация-/преминала е техническата в момента е биологична рекултивация. 400 тона годишно твърди битови отпадъци са извозени на депо Севлиево. Оборудването е от 1 брой сметосъбиращ камион и 120 бр. контейнери тип „Бобър".

Културното наследство - Туристически обекти в града са църквата - "Свети апостоли Петър и Павел", построена през 1929 година и часовниковата кула от 1895 година. През 1905 г старата църква е съборена и на нейно място за 3 години е издигната днешната величествена църква. Строежа е зъвършен през 1908 г, сградата е голяма, красива, с кубе и камбанария, облицована отвън с дялани камъни а отвътре с тухли. През 1927 г са доставени 3 камбани, които са в правилна хармония при биене. В град Сухиндол е изградена и джамия.

Интересен обект е музеят на виното.

На територията на града са издигнати 6 военни паметници.

Туризъм и средства за подслон: Функционара къща за гости с капацитет 15 легла, наречена „БОНЕВАТА КЪЩА". С подобни обекти се създават се предпоставки за развитие на селски туризъм, но следва да отговарят на изискванията за сертифициране.

Електрозахранването на общината се извършва от подстанция „Павликенви" като съседна община. Изградени са 9 броя битови трафопостове и 4 броя ведомствени. На територията на община Сухиндол има изградена една базова телекомуникационна станция на „Космо България Мобайл „ЕАД.

В град Сухиндол и общината няма изградена ***газопреносна мрежа***.

Водоснабдяване **-** Град Сухиндол се водоснабдява 6 водоизточника. Състоянието на водопреностата мрежа е добро.

Канализация **-** Канализационна мрежа за отпадъчни води е изградена само частично в гр. Сухиндол (около 19% спрямо уличната мрежа). Заустването на отпадъчните води се извършва чрез градския колектор в река Водешница. Към настоящия момент няма изградена ГПСОВ**.** От населението за битовите отпадъчни води се използват предимно изгребни ями и попивни кладенци, което води досъздаване на условия за здравен риск за населението в района и екологичен риск за околната среда.

Защитени зони: Части от землището на гр. Сухиндол попадат в границите на ЗЗ BG0000609 „Река Росица“

Изградени са ***два гробищни парка*** : Едното е ситуирано в СИ част на селото, в регулация, на площ 1.65 ха, и второ гробище, извън регулация, на площ 1.62 ха, за което се налага разширение

Екологични проблеми:

В землището на Сухиндол има старо сметище. Било е от смесен тип и е рекултивирано. Замърсяване на атм.въздух предимно в зимния сезон вследствие употребата на твърдо гориво за отопление

Липса на канализационна система, която да обхваща целия град и липса на ПСОВ за пречистване на отпадъчните води, е предпоставка на потенциална опасност за създаване на екологичен риск за околната среда и здравен риск за населението в района.

Голяма част от водопроводната мрежа е остаряла, което довежда до големи загуби на воден ресурс. Необходима е рехабилитация. В ОУП е предвидена площадка за изграждане на ПСОВ. Общината предприема необходимите действия за узаконяването й.

Към началото на 2017 г. в общинския център гр.Сухиндол състоянието на производствената сфера се свежда до наличието на:

1. Бивша ферма за отглеждане на животни /крави и овце/. В момента се ползва малка част от нея за отглеждане на овце от частно лице. В източния край на терена е разположено бившо предприятие „РИТИ“ АД за производство на рабицова мрежа и телени изделия – в момента нефункциониращо. На този терен се ползват и помещения от двама земеделски производители.
2. В бившия стопански двор към момента се помещават краве ферма, цех за дървообработване и складове за съхранение на селскостопанска продукция.
3. Съществуващите сгради на общинските гаражи се ползват по предназначение.
4. Машинно-тракторния парк също се ползва по предназначение.
5. В парцела има изграден нов „Пункт за управление на животински отпадъци“, все още не е започнал да функционира. Другата част от терена са общински складове, дадени под наем
6. Част от терена на бившата ТПК се ползва за автосервиз.
7. Винарна на „Фамилия Драгиеви“.
8. Част от сградите в имота са частни - магазини, а останалите общински, където се помещават медицински кабинети, офис на АСП, общински складове.
9. Хлебокомбината е действащ.
10. В експлоатация е и цех за пакетиране на хранителни добавки собственост на фирма „Борола“.

2. Село БЯЛА РЕКА

Население и местоположение

Населението според данните от 2015 г. е 218 жители, общата площ по регулация е 52, 56 ха.

Броят на домакинствата е 87, постоянно живеещи в селото. Етническия състав на жителите се състои от българи и турци.

Землището на селото граничи с землищата на селата Горско Косово и Горско Калугерово, територията е с надморско равнище от 100 до 199 м.,с площ от 22 квадратни километра.

Жилищният фонд се състои от 265 сгради, всичките са частни , от които 258 принадлежат на частни физически лица и 7 жилища са на юридически лица. Жилищата според конструкция на сградите са масивни - 258 и само 7 – друга конструкция.

Предстои изграждането на спортна площадка в центъра на селото.

Историческо развитие и културно наследство

Малкото исторически данни, които съществуват за Бяла река показват,че в различни периоди от време селото е съществувало по течението на река Росица в местностите Голямо и Малко селище. По

неизвестни причини жителите са се местили, като са създавали нови селища. Едно от тях се е намирало в местността "Братковец". Тук също не се знае, колко време е просъществувало, но може би липсата на вода ги е принудило да напуснат и да се заселят на сегашното място. Неоспорим факт е, че и на двете места - Голямо и Малко селище е имало живот, за което говорят и останките намерени в земята: стара керамика , монети, оръжия от слонова кост, каменни оръдия на труда.

В достъпните писмени източници от Турската империя за периода XV-XVI век е установено , че редица селища в Павликенския регион не е отбелязано присъствието на нито един мюсюлмански поселник. Присъствието на войници е допринесло безспорно за опазване на будния български дух в този край. Писмено за пръв път селото е посочено в документ на Турската империя от XV век, като тогава се е именувало село "Бела река". Съществува легендата, в която се разказва, че при едно голямо нападение еничари в селото са отвлекли едно момиче около 17-18 години. След няколко дни е намерена само едната му ръка в местността Карачлъка. Съсипана от мъка майката оплакала бялата ръка. От този ден за спомен на цяло село, нарекли го с името „Бяла ръка". За това свидетелстват и по късно общинските печати с надпис „Белоръковското общинско управление".

С течение на годините то променя името си от „Бяла ръка" на „Бяла река", защото селото се намирало близо до речното корито, чийто бряг бил оцветен в бял цвят.

През 1850 год. се създава първото килийно училище в селото. В долния етаж се е черкувало, а горният е използван за учение.

През 1868 година, по инициатива на няколко наши предци, е построена църквата "Св. Димитър"

По късно, през 1908 година е построено и читалище, носещо името "САМОСЪЗНАНИЕ", действащо и регистрирано под номер 2004 в Министерство на културата. От 10 години съществува пенсионерски клуб, който развива културна дейност. От 5 години съществува и детска певческа група за автентичен фолклор "Шарена китка".

С цел експониране на културно наследство предстои да бъде открит музей на автентичните старинни предмети и инструменти от бита, използвани от минали времена.

Съборът на селото е на Димитровден (по стар стил), 8 ноември. На 26.10.2008 година в с. Бяла река се извършило юбилейно честване от построяването на храма „Св. великомъченик Димитър Солунски Чудотворец", построен през 1868 година.

Водоснабдяване

Водоизточникът е дренаж „Дерелика", намиращ се източно от селото. Дебит за 2013 г. е 1,5 л/с. Оградена е Санитарно охранителна зона /СОЗ/ пояс I.

Канализация

Няма изградена канализационна мрежа и ПСОВ за отпадъчни води. Населението използва септични и изгребни ями, което създава условия за възникване на екологичен риск за околната среда и здравен риск за населението в района.

Електроснабдяване

Изградени са и функционират 3 броя битови електропостове.

Обществено обслужване, образование, здравеопазване

На територията на селото не функционират училищни и здравни заведения. Ползват се услугите в гр Сухиндол и съседни общини. Учениците се извозват със специален автобус до град Сухиндол. Работи смесен магазин.

Населението се обслужва от 2 гробищни парка: Единият тангира западната част на селото, попада извън регулация, заема площ от 0.7 ха. Второто гробище се намира на разстояние около 240 м на юг от селището, извън регулация, заема площ от 0.75 ха.

Защитени зони и защитени територии / ЗЗ и ЗТ/

Части от землището на с. Бялата река попадав границите на ЗЗ BG0000609 „Река Росица" и ЗЗ BG0000275 „Язовир Стамболийски"

3. Село ГОРСКО КОСОВО

Броят на населението по данни от 2015 г е 169 жители. Общата площ в регулация е 35,69 хектара.

Жилищните сгради са 216 броя, от които само 94 са обитавани, 20 необитавани, 102 жилища са за временно обитаване/вилни сгради/.

Броят на жилищата са 221. По вид конструкция от тях 168 са тухлени, панелни - 4, стоманобетонни -2 сгради, 47 с друга конструкция.

По форма на собственост 12 жилища са държавни или общински, останалите са частни.

Две къщи са закупени от англичани и щотланци.

Местоположението на селото се отличава с най-голяма близост до язорир „Ал Стамболийски" в сравнение с останалите села от общината и това определя характера на ползване на територията подходяща вилен отдих и рекреация.

Село Горско Косово е преместено от старото село намиращо се в чашата на язовира през 1946г. То е разположено в подножието на язовир "„Александър Стамболийски„ и по поречието на река Росица. Землището на селото граничи с град Сухиндол на север и землищата на Бяла река" на изток, на юг Младен, на запад - Крамолин.

Икономическа и стопанска дейност. Традиции.

В Горско Косово земите са плодородни и подходящи за отглеждане на лозовите масиви. Лозарството е основен поминък на хората от селото. Отглеждат се и маточници за подложков материал, събират се калеми от определен сорт, създава се млад лозов посадъчен материал, който се отглежда и сортира.

И от него се правят млади лозя.

Развито е и овощарството. Отглеждат се различни видове ябълки, което е интензивно насаждение. Отглеждат се по традиционен начин. Наторяват се с оборски тор. Технологията е одобрена от Министерството на Земеделието. В тази плододаваща градина се отглеждат летни и зимни ябълки. Основни сортове са:„Муцу„ "Фуджи„ ,"Молис "Дилишес", „Айдарет„ , „Виста - Бела„ ,"Мелрос„ „Прима„ „Гренисмит".

Напояват се част от земите, които се намират в близост до ГСК /главен силов канал/ използват водите му за напояване гравитачно или със специални съоръжения за напояване. През канала вървят 28куб.м вода /секунда.ГСК води началота си от ВЕЦ „Росица- 1" на която мощността е 7,5 мегавата.

В северната част на селото, в регулация се намират обединени терените на складова база и стопански двор на площ от 1.33ха. В съседство, но извън ругулация е втори по-малък стопански двор от 0.06 ха.

Обществено обслужване, образование, здравеопазване

В Горско Косово работи ***читалище*** „Росица 1968"**,** основано през 1968 г.„ с богата библиотека с над 600 книги. В читалището се е развивала активна самодейност през 60 и 70 г., след това затихва.

По традиция се празнуват Бабин ден, Осми март, Никулден.

Селото притежава условия за развитие на вилен отдих и селски туризъм.

В селото е имало начално училище от първи до четвърти клас „Бончо Маринов„ на името на убит партизанин. В същата сграда на училището са се помещавали кметсвото, здравната служба и пощата.

През 2015г. е отворил врати **храм - параклис**, който носи името на патрона на селото „Свети Архангел Михаил„ Всяка година се провежда местният традиционен събор.

През 1973г. началното училище е било ремонтирано и пригодено в „Дом за пълнолетни лица с деменции". Капацитета му е за 60 домуващи и 34 обслужваш персонал.

По крайбрежието на язовир „ Ал. Стамболийски" има туристически и спортни бази за отдих и спортен риболов. През летния сезон се посещават от 1500 до 2000 туристи. По крайбрежието на язовира се разполагат стотици палатки на рибари и техните семейства.

В землището на селото, на около 1500 м от регулацията, през 1982 г. е построен профилактериум с леглова база от 26 легла. В близост до него е изградена и туристическа база.

В селото има създаден клуб на ловеца.

Село Горско Косово е асфалтирано през 1973г. и степента на изграденост и благоустроеност на улична мрежа в населеното място е задоволителна.

Жителите на селото се обслужват от една автобусна линия Павликени - Сухиндол - Грско Косово и обратно. Учащите се извозват с училищни автобуси.

Здравеопазването се осъществява от домашен лекар и спешна помощ.

Телекомуникацията: Селото е обурудвано със съоръженя на пощенски и телефонни услуги. Сателитна телевизия покрива територията на селото. Също така има и покритие с мобилни комуникации на операторите Мобилтел, Глобул и Вивател.

Селото няма изградена ***канализационна мрежа*** за отпадни води. Използват се септични ями.

През 2000 г.собствениците на имоти и парцели са учредили сдружение с нестопонска цел за осъществяване на дейност - водоползватели на промишлена вода от язовир „Ал. Стамболийски" Сдружението е открито за всички собственици на имоти в регулационният план на с. Горско Косово .

В границите на защитена зона 33"Река Росица „ BG0000609 и 33" Язовир Стамболийски „ BG0000275 по Директива за опазване на дивата флора и фауна, попадат части от землището на с. Горско Косово и цялото селище.

Функционира къща за гости „при Сашо и Дида" с 2 двойни стаи и около 10 легла.

Електроснабдяването на консуматорите на енергия в селото се осъществява от енерго разпределителното дружество Енерго- Про Варна. В селището функционират 3 броя битови електропостове

Гробищният парк е ситуиран в северната част на селото, попада в регулация, заема площ от 0.36 ха.

В землището на селото попадат и СО „Мъдъра" и „Куза", които се използват за вилен отдих.

4. Село ГОРСКО КАЛУГЕРОВО

Население по данни от 2015 година е 99 жители, площ на селищна територия – 71.65 ха.

С постоянен адрес /ПА/ са 76 души, а по настоящ адрес са 125 души /НА/

Местоположение

Селото отстои на 28 км североизточно от град Севлиево и на 22 км югозападно от град Павликени

Къщите и махалите на Горско Калугерово са разположени на лек склон, южно от Плужненска река.

Селото е разположено в естествено красива местност, полупланински релеф, открива се прекрасна панорама във всички посоки. Голяма част от обработваемите площи са разположени на северни скатове, но всичките са с южно изложение, осигуряващо най – добро развитие на трайни овощни и лозови насаждения. Жителите се занимават основно със земеделие и животновъдство.

Жилищен фонд

Жилищният фонд се отличава с двуетажни и едноетажни сгради , общо 223 сгради, 134 броя обитаеми и 99 необитаеми.

Жилищните сгради съдържат 223 жилища, които по конструкция са 221 са тухлени, 1-стоманобетонно и 1жилище е с друга канструкция. От жилищата 3 броя са държавни или общински, 2 жилища са частни на юридически лица, 218 - са на частни физически лица.

Историческо и културно наследство.

Името на Горско Калугерово има интересна история.В селото е имало манастир, в който са живеели калугери, дори и след идването на турците през XIV в. Именно монасите дали името на селото.

„Горско" идва от наличието на много гори в района. Дори турците са наричали селището „Даа Калугерово „– планинско, горско село.

В юбилейния сборник „Българско село" четем: **„Някога тук е имало манастир, в който са живеели калугери, дори и след идването на турците и оттам името му."**

До Освобождението населението е турско; джамията му до 1912 година се е намирала в днешния училищен двор. В 1880 година селото брои 875 жители (3 българи и 872 турци) и принадлежи към Сухиндолска община; през 1887 година жителите са 417 (376 българи и 41 турци) - Севлиевска община; през 1905 година има 114 домакинства със 705 жители – община Бяла река; от 1934 година до юни 1949 година е към община Добромирка с 1178 жители и 231 домакинства.

Църквата „ Св. Параскева" е построена в центъра на селото през 1928 година.Размерите на храма са 16/8.80 метра с едно кубе и камбанария прилепена към църквата. Майстор на строежа е бил Минчо Димитров – Мечето, от селото. Иконостасът е направен през 1954 година с гладка резба от неизвестен майстор. В църквата има 20 обикновени трона. Иконите са от неизвестен художник. В периода 1940 – 1945 година по времето на свещеник Иван Георгиев е закупена нова камбана от град Пловдив и е ограден църковния двор. На 28.10.1956 година църквата е осветена от Великотърновския митрополит Софроний.

В летописната книга на Белореченската енория тогава пише: „До освобождението селото е било населено само от турци от около 170 къщи. Самото село е било манастир.

Първоначално селото е българско, за което говори и названието му,а и наличните османски документи. В документа са посочени конкретно имената на 65 души българи и на двама потурчени християни. Преживяната трагедия на българското население и заместването му от турско засега остава неясна.

В периода до 1960 година е построен и открит микроязовир край селото. Географското разположение и климата в района създават благоприятни условия за развитие на селски туризъм.

Близостта на селото с язовир „Александър Стамболийски" (около 3 км. В западна посока) създава възможност за изграждането на ЕКО ПЪТЕКИ до местностите „КАРАКАЙНАК" и „ВОДИЦА КАЯ" характеризиращи се с девствена природа и красива гледка около язовира. Преданието говори, че в района на „КАРАКАЙНАШКОТО ДЕРЕ" има пещери където са се крили хайдути когато са нападали преминаващи търговски кервани.

С годините се е запазил един традиционен обичай ИГРА НА 31. На 13 срещу 14 януари всяка година в определено помещение се събират мъжете от селото и играят на карти играта наречена 31. Играта е наречена „31" защото от една страна се играе на 31 декември срещу 01, което представлява Нова година.

Читалище „Просвета 1924" е действащо читалище, регистрирано под номер 3034 в Министерство на Културата

Обществеият транспорт е два пъти седмично по линия Павликени – Горско Калугерово / Горско Калугерово – Павликени.

Обществеото обслужване се осигурява от смесен магазин.

В селото работи малка къща за гости с 8 легла - Вила „Сандра".

Водоснабдяването се осигурява от извори и чешми: (Челеби бунар, Клена, Бунаря, Маслакя, Долните чешми, Селската чешма, Стублата, Новата чешма, Кюнкя, Дядо Петко и Митю Пенев).

Водите на двата дренажа, намиращи се североизточно от селото, постъпват чрез гравитачен водопровод с L=1470м, ф125 мм - АЦ и стомана, в черпателен резервоар /ЧВ/, където се включва и водата от третия дренаж, намиращ се непосредствено до помпената станция /ПС/

Няма изградена канализационна мрежа.

Изградени са и функционират 2 броя битови електропостове.

Стопански двор е ситуиран в регулацията на селището на площ от 0.55ха. Друг терен за складове на селскоктопанска продукциья е разположен на юи, извън регулация, на площ от 4.94 ха. Терена е изодтавен, незастлоен.

Селото разполага с ***гробищен парк*** на площ от 5.4 дка, но има нужда от разширение.

В границите на защитена зона 33" Язовир Стамболийски „ BG0000275 по Директива за опазване на дивата флора и фауна попадат части от землището на с. Горско Калугерово

5. Село КОЕВЦИ

Населението според преброяването от 2015 е 139 жители, селищната площ по регулация е 53,5 ха.

Местоположение, историческо развитие: Село Коевци е китно селце разположено в местност Коевските кайраци на Деветашкото карстово плато край буйни извори. Землището е имало и все още има благоприятни условия за живот още от времето на първообитаващите. Доказателство за това са многобройните археологически находки. В местността Каменец, която се намира в голяма близост от селото на около 2км са открити глинени съдове с червено-кафяв и светлосив цвят, с черен вътрешен пласт отнасяни към III, II век преди новата ера. Тракоримско селище навярно е съществувало. Доказателство за това са здраво изпечените тухли изкопани в местността Дерменджика, също са запазени недовършени каменни колони и бази от римска каменоломна, а още по-интересното, което трябва да се види на всяка цена е римският часовник, който за наша изненада е уникално точен. Съществувал е и римски път, по който доста днешни минувачи са откривали сребърни римски монети. Над местността Сопотска стена се издигат основи от средновековна крепост.

Населението му е староселско с мизийски белези в носията. Имената на родовете са повлияни от турската именна система и завършват на (-оглу, вместо на –ов). Примери за това са родовете: Байчоолу, Дамяноолу, Черкезоолу и други. Имало е и знатни заселници като например Киро Маринов с прякор Ковача. За 3 години той усвоил ковашкия занаят. Ковачи имало само в град Троян. В средата на миналия век Ковача получава съвет да отвори ковачница в с. Коевци. Селото тогава е с 170 къщи.

По това време през 1848г. коевчаните уговорили за учител на децата им Бачо Киро Петров от село Бяла черква. В годините 1860-1870г. монахът Матей Петров- Преображенски е обикалял нашия край като разпространител на книги за прочит, а също и като съратник на Бачо Киро и помощник на Васил Левски. Това му давало право да събуди интерес на селяните към просветната дейност.

Читалището в с. Коевци не може да се установи кога и от кого е основано, поради липса на документи. Мнението на някои възрастни хора, е че негов основател е учителят Дончо Вачев през 1894г.

Така пример във вестник „Народен подем”- с. Мусина 1928г. в брой първи можем да прочетем, че старият свещеник Георги Боев разказва, че Бачо Киро е четял освен черковни книги и други вестници. Това потвърждава, че още 1853г. в с. Коевци е имало книги и вестници, че Коевци не е било откъснато от църковните и политически въпроси в този период от обществения живот на поробена България. Като учител Бачо Киро е бил през 1848г. и за втори път през 1852г. в с. Коевци. През 1851г. е било построено ***новото училище*** с две стаи. Дончо Вачев по време на учителстването си в с. Коевци е доразвил и обогатил дейността на читалището. Снабдявал го с много и най-разнообразна литература особено със селскостопанска по въпросите с развиването на лозарството, пчеларство, овощарството и земеделието.. Още преди Освобождението Коевци е едно от будните села със ***самостоятелна църква „Преподобна Параскева” през 1840г***

Културна забележитерност с центъра на селото е паметника на подп. Н.Георгиев

Жилищният фонд се отличава с 228 сгради. Особеност на селото е факта, че от 227 броя жилищни сгради , всичките са за постоянно обитаване. Общият брой жилища е 230, от тях 220 са тухлени, 10 жилища са с друга конструкция. По форма на собственост всички жилища са частни-9 на юридически и 221 на частни лица.

С селото се намира къщата-музей на Петър и Съба Еневи

Стопански дворове обхващат различни имоти, извън регулация, тангират регулацията на селото в СИ посока. Предлага се тяхното обединяване в единен блок.

В землищета на селото,на юг от селото, има отредени 3 полигона за стопанска и складова дейност, с обща площ от 0.06 ха. В тях са изградени и изоставени 5 сгради.

Скала - -37.74 дка

Водоснабдяване

Каптаж „Голямата чешма" е разположен южно от селото. Водата постъпва гравитачно в черпателен кладенец на ПС I-ви подем. От там с тласкателен водопровод L=501м, ф80 мм постъпва в черпателен резервоар /ЧВ/ на ПС II-ри подем. В същия водоем постъпват гравитачно водите от каптаж „Агова чешма".

Канализация

Няма изградена канализационна мрежа.

Защитени зони: и Защитени територии

В границите на защитена зона / **ЗЗ** „***Язовир Стамболийски***” **BG0000275 по Директива** за опазване на дивата флора и фауна, попадат части от землището на с. Коевци.

В територията на землището на с. Коевци попада природна забележителност /ПЗ/ «Богданов дол».

В ОУП са предвидени устройствени решения, които не засягат значително ЗЗ и са съвместими с предмета и целите на опазването й.

Електроснабдяване

Изградени и функционират 2 броя битови електропостове

В наши дни повечето хора свързват името на селото с партизаните ***и къщата музей*** на Петък и Съба Еневи. Всяка година на девети септември се почита тяхната памет с голямо тържество, празнична заря и много гости.

В близост се намира и засушаващия се язовир с площ 9.8дка.Предстои неговото обновяване.

Южно от селото е разположен каптажа „Голямата чешма”. В близост до селото в местността „Усек кая”, „Хисаря” е направена ЕКО пътека, с висока посещаемост. Там е издигнато знаме с височина 14метра и българския трикольор със значителни размери от 7 метра. Селото се отличава с обновен център, богатата растителност и природно чист въздух.

Гробищният парк се намира в центъра на селото, на площ 0.67 ха.

На юг от селото е разположен ***горски парк***, съгласно горските карти. В землището на селото е открита и пещера.

В землището се предвижда се отреждане на нов полигон за лозови насаждения

6. Село КРАСНО ГРАДИЩЕ

Населението според данните от 2015 се състои само от 84 жители, общата площ по регулация на селото е 43. 90 ха. Това е най-малкото населено място в община Сухиндол. По постоянен адрес има регистрирани 70 жители а по настоящ 98 човека. През летния сезон броят на жителите стига до 150.

Местоположението на село Красно градище е на границата на Дунавската равнина с първите възвишения на Предбалкана, на 6 километра от общинския център град Сухиндол и на границата с община Павликени област Велико Търново. Преобладаващият релеф около селото е равнинен а в южната си част равнинно-хълмист. Надморската височина варира от 100 до 199 метра. Селото е разположено по поречието на река Росица, която го заобикаля в северна посока.Влажният въздух и обилното количество вода наоколо са предпоставка за наличието на буйна растителност и плодородна почва.

Части от землището на с. Красно Градище попада в границите на ЗЗ BG0000609 „Река Росица“

Жилищният фонд се отличава ***с*** предимно едноетажни сгради- 110 броя и само 3 двуетажни .

Жилищата са 131 броя, по конструкция 90 от тях са тухлени, 41 жилища са с друга конструкция.
Броят на домакинствата е 42. Две от домакинствата са английски граждани със статут за постоянно прибиваващи.
Броят на обитаемите къщи през цялата година са 35; Къщи необитаеми през цялата година-27; Къщи използвани сезонно -51; Къща паметник на културата-1.

Обществено обслужване, Образование, здравеопазване, култура

Към настоящият момент от 7-те деца в селото , две посещават детско заведение и училище, и се извозват с ученически автобуси до Сухиндол.

С селото работи една ***къща за гости***, предлага и басийн.

Здравни и социални услуги се ползват в гр Сухиндол и други населени места.

Стопанският двор момента не се използва, намира се в регулация на площ на площ от от 3.51ха.. В землището на селото преобладават алувиалните почви, което е главен фактор за определяне поминъка на населението и начина на живот, а именно: отглеждане на памук, ягоди, корнишони, лозов посадачен материал , засаждане на лозови масиви и грижата за тях.

Водоснабдяване

Водоизточник е каптаж Сомуна, намиращ се югозападно от селото. Дебит за 2013 г. -1.0 л/с , същия е с оградена СОЗ пояс 1. Чугунен водопровод захранва вътрешната мрежа на селото. Има възможност за доставяне на допълнителни количества вода от шахтов кладенец „Ал.Стамболийски". От ПС до НВ на селото по тласкателен водопровод L=1500м и ф80 мм се доставя вода при необходимост. По цялата южна дължина на землището на селото е изграден силов канал, който идва от язовир Александър Стамболийски намиращ се на 7 км от Красно Градище преминава през цялата му дължина за да достигне до ВЕЦ Росица-2, който канал дава възможност на населението да използва промишлена вода за напояване.

Канализация. Не е изградена, ползват се изгребни ями

Електроснабдяване

Изграден и функционира 1 брой битов трафопост.

Куртурно историческо наследство. Исторически данни

Първите данни за селището са от средновековието. На около километър и половина от центъра на селото се намира античната крепост Калакастро/Калето /в превод от гръцки означава хубава крепост/. Подробности за крепостта са дадени в раздел Културно наследство.
През 1938 година се взима решение за покриване на реката с каменни блокове за преминаване, защото единсвената връзка на населението с околните села тогава е било през реката.Правени са били няколко опита за поставяне на въжени мостове, но при прииждане на голямо количесво вода,реката ги е отнасяла. И така 124 семейства посредством ангария изпълняват всеобщата воля, като поставят датата и името си върху всяко парче камък. По късно през 50-те години те биват заляти с бетон за да може да се използват за преминаване и на селскостопанска техника.

До 1934 г. селото се е числяло към Севлиевска околия Кала-кастровска община със съставно село Грухчева махала /сегашно име на село Росица, Павликенска община/. От 1928 г. до 1934 г., седалището на кметството през година е било разменяно в едното или другото село. С царски указ № 2820/обн. 14.08.1934 г. селището се преименува от село Калакастрово на село Красно Градище.
Катастрофа за селото е наводнението от река Росица през 28 юни 1939 г. Вследствие пороен дъжд по горното течение на р. Росица, водите ѝ излизат от коритото и наводняват населените места по течението ѝ. Нещастието е било голямо, разрушенията били значителни.
Благоустрояването и градежите в село Красно Градище са започнали през 20-те и 30-те години на XX век. През 1922 година е построено училището Св.Св. Кирил и Методий, в което се е помещавала и детската градина. То функционира до 60-те години.
През 1932 година се завършва строежа на **читалище „Пробуда**". В него закипял духа на самодейците с нестихващото им желание за изяви и културно-просветна дейност. Поставяни са множество пиеси и концерти не само в селото, а и в околността. Салона разполага със сто места и библиотека с библиотечен фонд от 2000 книги. Читалището е действащо и е регистрирано под номер 3083 в Министерството на културата. Всяка година изпълнява богата културна програма.

В село Красно Градище е построена най-старата църква в община Сухиндол храм- „Свето Възнесение господне", осветена през 1822 година, Направена е реставрация през 2010 година. Всяка година на Спасовден се прави курбан, на който присъства цялото село.

Друг празник с, който може да се похвали селото е Йордановден /Богоявление/. Всяка година на шести януари се прави богоявленски водосвет след това няколко смелчаци влизат във студените води на река Росица. Този, който пръв извади кръста има не само финансова награда а получава и жив петел. Село Красно Градище е едно малко, но живописно селце с отлични условия за развитие на туризъм.

Селищно образувание „ МЪГАРА”

Местоположениението му е на северозапад от яз. „Ал. Стамболийски” и включва 59 имота на площ от 5.2 ха. Построени вили - 32 сгради..

Територията е водоснабдена, няма изградена канализационна мрежа.

Електроснабдяването се осъществява от 1 брой битов трафопост.

7. Селищно образувание „ КУЗА”

Намира се на юг от яз. „Ал. Стамболийски” на плащ от 5,7 ха, ситуирани са 71 имота , построени са 40 сгради

Територията е водоснабдена, няма изградена канализационна мрежа.

Електроснабдяването се осъществява от1 брой битов трафопост.

8. Други урбанизирани за обитаване и отдих и специфични територии

9.1.В поречието на р. Росица, в участъка след Горско Косово/Бяла река и Красно градище, покрай пътя съществуват редица единични и групово разположени частни имоти с частично изградени постройки за отдих и градинарство – общата им площ е кръгло 27 ха, от които по местности

Водешница	2,85
Косовски ливади	3,94
Хайковец	3.99
Трескавец	9.50
Адата	6.50

9.2. В западна посока от град Сухиндол се намира специален терен на военните, с изграден път от около 5 км. Води се публична държавна собственост. Към настоящият период е пустеещ имот, с изосавени

части от сгради и недовършени конструкции. Площт е от 30.40 ха и е подходящ за промяна на предназначението.

Изводи и изисквания към ОУПО:

- Включване в регулация на стопански дворове, гробища и други урбанизирани територии, оставени извън регулация;
- Нови междуселищни връзки за южната част на общината (сключване на пътен пръстен)
- Съвременно инженерно оборудване на населените места и урбанизирани зони за отдих, приоритет върху канализацията, спазване изискванията за опазване на околната среда.
- Отсъства необходимост от стимулиране на моно и/или полицентрични структури, но наличието на АМ „Хемус" и транспортните оси Велико Търново – Русе и София - Варна благоприятстват линеарно развитие на зона на икономическа активност в подходяща крайпътна полоса.
- Приоритетно развитие на земеделие, с приритет лозарство и овощарство, скотовъдство, лека промищленост, малки центрове за иновативни технологии (в тясна връзка с училището в Сухиндол), тематичен туризъм, свързан с възстановяване на привлекателни обекти по различните маршрути (в частност – мрежата от чешми, пещерата, вулкана и други);
- Алтернативата за Селищните образования СО „МЪГАРА" и СО „КУЗА", вкл. Дисперсните зони за отдих и градинарство по р. Росица – целенасочен маркетинг към пилотни селища на селския еко-туризъм и отдих и устройване на риболовен полигон в част от крайбрежието на яз. Ал. Стамболийски;
- Необходимост от изграждане на интернет-базирана информационна система с отворен код на общината с възможност за редовен мониторинг на промените в земното покритие/земеползването;
- Активно включване на малките населени места в европейски програмите за прилагане на нова земеделска и регионална политика, както и на екологически чисто земеделие, свързано с опазване на местнообитанията в земеделски земи;
- Търсене на партньорство с други български и румънски общини от региона за осъществяване на проекти с финансиране от оперативни и трансгранични програми за периода 2014-2020;
- Сграден фонд – оценка, мотивиране и иницииране създаване на туристически бази и къщи за гости.
- Проучване на традиците и развитие на различни форми на туризъм в населените места , както и създаване и разпространение на информационни и рекламни материали.
- Обновяване на „Програма за развитие на туризма", актуализиране, мотивиране и стимулиране възстановяване съществуващите почивни бази и къщи за гости, както и изграждане на нови.
- Съвместяване на съществуващите урбанизираните територии /селищни образования по параграф „4/, предхождащи процесите по Натура 2000 и обявените зони - ЗЗ и ЗТ с изискванията на ЗУТ и ЗООС. и с оглед осигуряване на баланс в триединството „Човек – Общество – Природа" , с приоритет осигуряване оцеляването на видовете, вкл. и на „HOMO SAPIENS".

Състояние и опазване на околната среда

Природни условия - Състояние на компонентите и факторите на околната среда на територията на Община Сухиндол и устройствени изисквания по опазването им.

Климатичните условия на района на Община Сухиндол са от съществено значение за развитие на селското стопанство, туризма, запазване чистотата на атмосферния въздух, осигуряване на необходимото количество питейни води и т.н. за да се изготви проект на ОУП на Община Сухиндол, осигуряващ изпълнението на основните цели за устойчиво развитие на общината и осигуряване на високо качество на околната среда и високо качество на жизнената среда за населението в района.

Качество на атмосферния въздух в района на Община Сухиндол

Като цяло, нивата на замърсяване на околната среда (емисиите и концентрациите) в община Сухиндол са под средните стойности на определен стандарт за замърсяване в България и може да се класифицира като район с ***ненакърнена околна среда***. Могат да се направят следните заключения за състоянието на атмосферния въздух в община Сухиндол:

Замърсяването на атмосферния въздух се дължи основно на битовото отопление - използване на твърди горива през отоплителния сезон и автотранспорта. В района атмосферният въздух е натоварен предимно

с въглероден двуокис, особено през зимния период. Източник на замърсяването е изгарянето на отоплителни материали в бита.

Автомобилния трафик е с ниска интензивност, той има значение само за населените места през които преминава единствения

В общинският център няма транспорт, който допълнително би замърсявал въздуха.

След завършване на процесите на газификация на гр. Велико Търново, и изпълнение на заложените мерки в актуализираните програми за качество на атмосферния въздух на община Велико Търново, която в частност засяга и чистотата на въздуха в община Сухиндол се очаква намаляване още на замърсяването на атмосферния въздух с фини прахови частици и достигане на нормативно определените нива за този замърсител.

Земна основа и земни недра

Полезни изкопаеми

Територията на област Велико Търново не е богата на минерални суровинни източници. По долинните склонове на суходолията се разкриват скални участъци за строителни материали - варовици..

Физикогеоложки процеси и явления, Ерозионни процеси и противоерозионни мероприятия: Проблем за общината представляват ерозиралите и наводнени ниви от общинския поземлен фонд.

Сеизмичност. Територията на община Сухиндол се намира под прякото въздействие на Врачанското, Горнооряховското и, което я характеризира като територия с висока сеизмична активност. На базата на сеизмичното райониране в Р. България, общината попада в зона със земетръсно проявление от VII – VIII степен по скалата на Медведев – Щпонхоер – Карник /МЩК64/.

Води – състояние и устройствени изисквания по опазването им

Повърхностни води.

Територията на Общината е с добри водни ресурси. Минерални води на територията на общината няма.

Хидрографска мрежа- Реки, естествени еутрофни езера, дерета / отводнителни канали/.

Състояние на повърхностните води

Замърсяване на повърхностните води:

Проблеми от точкови източници на замърсяване на водите са зауствания от локалните пречиствателни станции за отпадъчни води; зауствания на промишлени отпадъчни води от индустриални обекти

Проблеми от дифузни източници на замърсяване са замърсявания от населени места без ПСОВ и без канализация, промишлени зони без канализация, сметища без изолация.

Проблеми в следствие на хидроморфологични изменения, т.е проблеми възникнали в резултат на водочерпения за питейно-битови, промишлени, селскостопански, хидроенергийни и др. цели. Проблеми от регулиране на оттока.

Проблеми от морфологични изменения. Прекъсването на естествената дължина на реките, физически изменения на коритото, развитие на инфраструктурата (пътища, мостове), инженерни дейности, земекопни работи.

Речни течения, дерета и язовири - Повърхностните води на реките и язовирите на територията на общината се оценяват като приемливо чисти. Няма данни за наблюдения на хидрологията и хидрохимията на деретата, поради което не може да се даде преценка за вида и количеството на замърсителите в тях. Язовирите са описани в раздела „Геология и хидрлогеология” по-горе.

Източници на минерални води - На територията на общината няма сондажи с термална вода.

Водоснабдяване на общината - Всички населени места и стопански обекти в община Сухиндол са с изградени водопроводни мрежи и водоеми и са осигурени с необходимите за настоящото им функциониране водни количества. Водоснабдени са предимно от местните водоизточници. Качествата на ползваната питейна вода отговарят на определените нормативни изисквания. Водоснабдяването на общината е подробно описано по горе, вкл. качества на водата подавана към разпределителната мрежа на община Сухиндол. Мониторингът за качеството на питейната вода се провежда от РЗИ.

Изводи: Разчупеният релеф на места затруднява развитието на механизирано земеделие – възможно в равнинните части или върху високите плата. Хълмистите, високите и наклонените терени са подходящи за лозови и овощни насъждения. Релефът обаче затруднява реконструкциите и провеждането на нови трасета на пътища, особено за тези от четвъртокласен тип.

7.2. Инфраструктурни проблеми

Съществуващите водопроводи са частично амортизирани и загубите на вода достигат 50% от подадената вода.

Значително се е повишила сезонната неравномерност в ползването на питейна вода. През летните месеци населението на селата, респ. потреблението на вода се увеличава в пъти, поради което съоръженията (водоеми и др.) невинаги са достатъчни. През лятото недостигът на вода в някои селища се дължи и на поливане на значителни площи в дворовете на селата с питейна вода.

Липсата на непрекъснато водоподаване може да спре развитието на района, да доведе до обезлюдяване на населените места и намали инвеститорския интерес. Липсва резерв от вода за развитие на животновъдството и за изграждане на малки предприятия за преработка на продукцията от животновъдството и растениевъдството

Канализация: Частично изградени канализационни мрежи има само в гр. Сухиндол. В преобладаващата си част населените места на общината не са канализирани. За отпадъчните води се използват попивни кладенци и относително рядко септични ями, което не осигурява на необходимите изискванията за заустване в приемника. . Проблем представляват и отпадъчните води на част от стопанските обекти на територията на общината (предприятията и ферми), които без необходимото пречистване се заустват в деретата и създават екологичен риск за околната среда и здравен риск за населението в района.

Екологични проблеми

Голяма част от населените места не са канализирани и за замърсените отпадъчни води от населението се използват попивни кладенци и в по-редки случаи септични ями, което води до замърсяване на почви и води и се създават условия за здравен риск за населението в района.

Голяма част от отпадъчните води от предприятия, ферми и др. се заустват без пречистване до определените изисквания в деретата и са предпоставка за създаване на екологичен риск за околната среда и здравен риск за населението в района.

Изводи, проблеми и устройствени изисквания

Актуалните нужди на населението и стопанските дейности на територията на община Сухиндол са осигурени с необходимата им по количество и качество питейна вода от местни водоизточници. Ценна питейна вода се използва за поливане на културите, отглеждани в дворовете.

В преобладаващата си част населените места (и останалите урбанизирани територии) не са канализирани. Широко се използват попивни ями. Пречистените отпадъчни води от стопанските дейности се отвеждат в прилежащите на обектите дерета. Има случаи, в които качеството им не отговаря на нормативните изисквания, но качеството на водите в деретата засега не се наблюдава. Качеството на останалите повърхностни води – реки/ суходолия и язовири, се оценява като приемливо.

Устройствени изисквания към ОУП на общината:

- Разкриване на възможности за осигуряване на допълнителни количества питейна вода, за предпочитане от местни водоизточници
- В Правилата за прилагане на ОУПО да се предпише изискване към последващите ПУП за предвиждане на локални съоръжения за пречистване на отпадъчните води.

Земи. Почви и нарушени територии

Преобладаваща почвообразуваща скала е /виж предходен раздел/. Почвите се характеризират с голямо разнообразие. Количеството на хумуса в горния слой е 2,2-3,0%. Свързаните с тяхното разпространение обработваеми земи се отличават на места със значителен наклон, които е дал възможността да се прояви деградивния ефект на плоскостната, линейна и ветрова ерозия. Почвената реакция в хумусния хоризонт е неутрална. Водният режим на почвите е добър, като позволява производително изразходване на и без това недостатъчните валежи. Естественото плодородие на излужените черноземи е добър.

Ерозионни процеси- Ерозията се проявява главно в плоскостно отнасяне на почвения слой и в ровинна ерозия. Ерозионните процеси увеличават своя интензитет, като причиняват значителни вреди на инженерни съоръжения и селското стопанство.

Проявления има и ветровата ерозия, поради открит релеф и периодично силните ветрове. Отсъстват полезащитни горски пояси с цел предотвратяване на ветровата ерозия и равномерно разпределение на снежната покривка в междуклетъчните пространства. По този начин те изпълняват и влагозадържащи функции, но количестото им не е достатъчно.

Замърсени територии - Към този вид територии се отнасят депата за отпадъци,..

Рискови от гледна точка на замърсяването на почвите са частите от общинските територии в близост до сметища и стари стопански складове с пестициди.

Сериозен проблем на общината е замърсяването на земеделски земи от нерегламентирани сметища.

Тенденции в промяна на земеползването. Инвестиционна активност

На територията на общината няма заявен интерес - инвестиционна активност за териториално развитие на населените места (за увеличение дела на урбанизираните територии) и / или за урбанизация на извънселищни територии. Налични са резерви от неизползвани земи от териториите на стопанските дворове.

Промени в териториите, заети от транспортната инфраструктура, ще произтекат при реализация на проектни предвиждания, свързани с развитието на автомагистрала „Хемус"..

Проблеми:

Съществен проблем на общината е опазването на горските масиви от нерегламентирани сечи. Често явление са ромски набези и изсичане на дърва за огрев. Палежите на стърнища в близост на горски масиви нанася трудно поправими щети и скъпо струващи на общината възстановителни работи. Задачите на ОУПО по отношение на горските територии, които са взети предвид в окончателния проект на ОУП са:

- отразяване на актуалните граници на горите с различно предназначение, в т.ч. на вододайните зони и ловното стопанство, както и устройствения им статут, съгласно чл.4 на закона за горите;
- определяне на обхвата на горите и горските земи, чието предназначение не може да бъде променяно (чл.45, ал.2, т.5 на Наредба 7);
- регламентиране на поемния капацитет на горските паркове и обслужващите ги ядра, осигуряването им с транспортен достъп и водоснабдяване, както и свързването им с мрежите на енергоснабдяването

Биологично разнообразие и защитени територии – състояние и устройствени изисквания към опазването им

По отношение на животинския и растителен свят, районът се характеризира с богато видово разнообразие.

В биогоеграфско отношение, община Сухиндол принадлежи към Севернобългарския биогеографски район, като е разположена на границата между Лудогорския и Предбалканския подрайони

В териториалният обхват на община Сухиндол попадат частично две защитени зони от НЕМ Натура 2000 за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна :

- BG0000275 "Язовир Стамболийски", - засяга землищата на с. Бяла река, с. Горско Калугерово,с. Горско Косово, и
- ЗЗ BG0000609 „Река Росица", - засяга землищата на гр. Сухиндол, с. Бяла река, с. Горско Косово, с.Красно градище.

В териториалният обхват на община Сухиндол попада една защитена територия по смисъла на Закона за защитените територии (ЗЗТ):

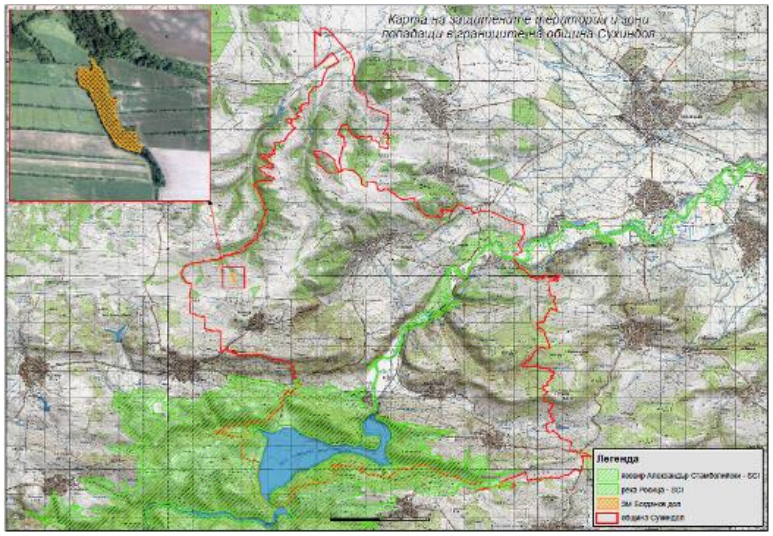
- Защитена местност „Богданов дол", засяга землището на с. Коевци и е обявена във връзка с опазването на находище на червен божур.

Защитените зони и защитените територии в границите на Община Сухиндол са показани на отделна карта към ОУПО.

Заложените в ОУП промени определят рамката на бъдещите проекти и ИП на територията на общината, чието осъществяване е свързано с редица дейности, водещи до отрицателни въздействия върху растителния и животински свят и защитените територии и зони а именно:

- Нарушаване и частично или пълно унищожаване на растителност и местообитания;
- Нарушаване и частично или пълно унищожаване на места за гнездене, хранене и зимуване;
- Причиняване на безпокойство и прогонване на животински видове, в т.ч. птици и водни организмни;
- Намаляване на плътността на популациите и промяна на видовото разнообразие или причинване на смъртност;
- Влошаване на качествата на жизнената среда на сухоземните и водните организми;
- Интродуциране на не-местни видове в следствие замърсяване на водните обекти с отпадъчни води;

В тази връзка Окончателният ОУП на община Сухиндол е съобразен с конкретните нуждите и спесифики по отношение на биоразнообразието в района, като са предвидени необходимите адекватни и изпълними смекчаващи мерки за предложение на устройствени решения, които да са съвместими с предмета и целите на опазване на ЗЗ. Защитените зони и територии в община Сухиндол са представени и на отделна схема:

Устройствени изисквания по опазване на биоразнообразието

- Наличието на богатото биоразнообразие в Община Сухиндол, както и наличието на защитени територии и защитени зони е предпоставка за:
  - Прилагане на агроекологични и биологични мерки от Програмата за развитие на селските райони и може да бъде един добър източник за приходи.
  - Развитие на биологично земеделие и животновъдство и производство на биопродукти.
  - Развитие на екотуризъм
- Има необходимост от устойчиво използване и опазване на биологичното разнообразие на територията на общината като се осигурява чиста и с високо качество околна среда.
- При определяне на бъдещото функционално използване на отделните части на територията, както и провеждането на новите пътни трасета и инфраструктурни проводи, да се отчита стриктно териториалния обхват на защитените територии и зони.
- При определянето на териториалното зониране в обхвата на защитените територии, да се изхожда от зонирането им, установено с техните планове за управление и определените ограничения на дейностните.
- Да се проучи необходимостта и съгласува с компетентните органи по опазване на околната среда евентуалното определяне на буферни зони на защитените територии.
- В защитените зони по Натура 2000 да бъдат съобразени природоохранителните режими, въведени по реда на Закона за биологичното разнообразие.
- Ако до изработването на проекта за ОУПО не са приети планове за управление на защитените зони по този закон, в проектоплана да се обоснове допустимата устройствена строителна намеса, при съобразяване с изискванията за запазване на местообитанията и популациите.

ОУП на Община Сухиндол е допустим за осъществяване като е съобразено планирането на устройствените зони и предвижданията на плана с целите и режимите на ЗМ”Богданов дол”ЗТ и заповедта за обявяването й. РИОСВ Велико Търново на базата на предварителната информация за територията на Община Сухиндол, частично разположена в границите на ЗЗ изисква процедиране на ДОСВ, като се има предвид:

1. Предвижданията на ОУП за устройство на територията на общината има вероятност да доведат до трайни негативни изменения в природните местообитания и местообитания на видовете животни, предмет на опазване в описаните ЗЗ.
2. Възможните отрицателни изменения предполагат нарушаване целостта на ЗЗ и тяхната свързаност, включително и забавяне или възпрепятстване на постигането на консервационните цели на зоните.
3. Очаква се кумулиране на отрицателните въздействия върху ЗЗ и предмета и целите на опазването им в резултат на предвижданията на ОУП в комбинация с други реализирани, предстоящи за реализация или планирани ИП, планове, програми и проекти.

- В ДОСВ и ДЕО е направена подробна анотация на предвижданията на плана по типове устройствени зони, с описание на конкретните им параметри. Площи и т.н.
- В ДОСВ и ДЕО е направено определяне степента на въздействие на ОУПО върху всички типове природни местообитания и местообитания на популациите на видовете, предмет на опазване на ЗЗ.
- В ДОСВ и ДЕО е направена оценка на степента на въздействие върху целостта на ЗЗ с оглед тяхната структура, функции и природозащитни цели.
- В ДОСВ и ДЕО е оценено *кумулативното въздействие* от ОУП на Община Сухиндол с други планове, програми, проекти или ИП на територията на общината, които в комбинация биха могли да окажат неблагоприятни въздействия върху ЗЗ
- В ДОСВ и ДЕО са предложени адекватни *смекчаващи мерки* по смисъла на параграф 3 т.9 от Допълнителните разпоредби на *Наредбата за ОС*, с оглед предотвратяване, намаляване и най-пълно отстраняване на евентуални неблагоприятни въздействия от осъществяване на плана върху природозащитните цели на зоните. Мерките отразяват спецификата на зоните и елементите на предвижданията на ОУП и са конкретни спрямо установените въздействия, приложими и контролируеми.
  Всички предложени мерки са взети предвид при изготвяне на Окончателния проект на ОУП на Община Сухиндол.

Зелени системи, ландшафт

Територията на община Сухиндол притежава разнообразни типове ландшафти, при което доминират типовете с подчертано естествен характер. Нивото на увредени ландшафти е съвсем ниско, като се изключат множеството базалтови скални образования. Запазените възможности за естествено развитие, които характеризират повечето типове ландшафти и изразяват тяхната устойчивост, са индикация за това, че територията се нуждае предимно от дейности и действия с превантивен (подържащ) характер по отношение запазване и обогатяване на основните видове ландшафти.

Зелената система в Община Сухиндол е изградена от разнообразни по характер насаждения. В най-общи линии те могат да бъдат разделени на селищни и извънселищни. От съществено значение за селищните насаждения са парковете и градините, в това число и тези със специално предназначение, като гробищни паркове, атракционни и спортни терени.

Към селищните зелени площи можем да причислим и уличните насаждения, както и дворното озеленяване, особено в рекреационните и вилни зони, но предвид малките размери на селищата в общината всички те са с незначително значение за зелената и система.

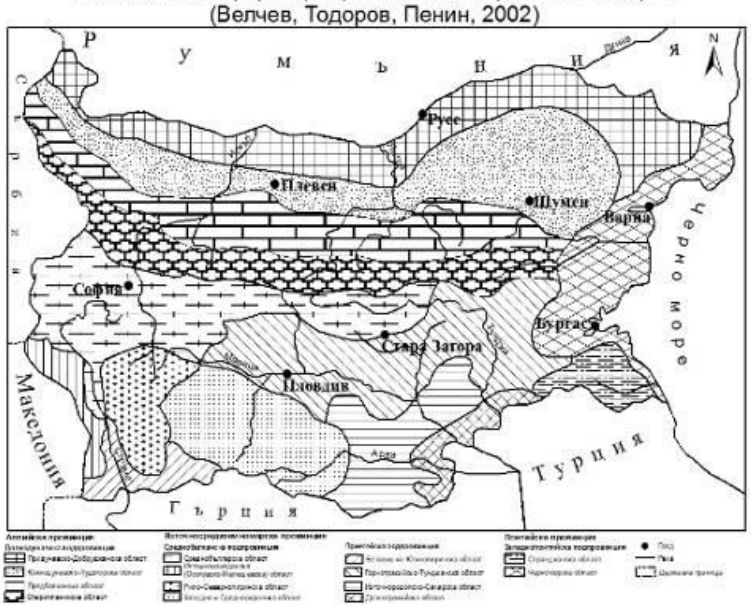
Съществено значение за зелената система на Община Сухиндол имат горските територии. На територията на община Сухиндол има общо 50505 дка гори- частна, общинска и държавна собственост, в т. ч. Гори със статут на зелена зона – 253 дка край Сухиндол, защитен ландшафт с 446 дка гори и други гори в Натура и за защита на хабитатите (виж баланс на територията). Преобладават естествените широколистни насаждения – цер, габър, ясен, клен, дъб, акация. Изкуствено са създадени гори с червен дъб, липа, явор, орех.

В локално отношение, съществените зелени площи за зелените системи на отделните населени места са групирани в радиално разположени зелени клинове, навлизащи от периферията към вътрешността на селищата.

Като макро структурата на общинско и частично на регионално ниво могат да бъдат определени основните формирования групиращи в себе си по-малки структурни елементи на зелената система в общината, илюстрирани в приложената към плана план-схема „Ландшафт и зелена система”.

Според регионалната диференциация на ландшафтите в България (Велчев, Тодоров, Пенин, 2002) територията на община Сухиндол заема гранично положение между Южнодунавско-Лудогорска област и Предбалканска област.

Регионална диференциация на ландшафтите в България
(Велчев, Тодоров, Пенин, 2002)

Това подсказва, че територията притежава разнообразни типове ландшафти характеризиращи се с фрагментиране на отделните ландшафтни единици, при което доминират типовете с подчертано естествен характер. Възприема се, че за подобни територии - смес, от земеделски, селищни и други структури е подходящо дефиниране на български еквивалент на ландшафт „desakota". В структурата на тези ландшафтни единици зелената система, независимо дали е разделена на селищна и извънселищна осигурява биологично активната част от жизнената среда на човека, което е в пряка зависимост от конкретни природни и антропогенни условия в конкретната територия

Нивото на увредени ландшафти е съвсем ниско, като се изключат множеството базалтови скални образования. Запазените възможности за естествено развитие, които характеризират повечето типове ландшафти и изразяват тяхната устойчивост, са индикация за това, че територията се нуждае предимно от дейности и действия с превантивен (подържащ) характер по отношение запазване и обогатяване на основните видове ландшафти.

Зелената система в Община Сухиндол е изградена от разнообразни по характер насаждения. В най-общи линии те могат да бъдат разделени на селищни и извънселищни. От съществено значение за селищните насаждения са парковете и градините, в това число и тези със специално предназначение, като гробищни паркове, атракционни и спортни терени.

Към селищните зелени площи можем да причислим и уличните насаждения, както и дворното озеленяване, особено в рекреационните и вилни зони, но предвид малките размери на селищата в общината всички те са с незначително значение за зелената и система.

Съществено значение за зелената система на Община Сухиндол имат горските територии. На територията на община Сухиндол има общо 50505 дка гори - частна, общинска и държавна собственост, в т. ч. Гори със статут на зелена зона – 253 дка край Сухиндол, защитен ландшафт с 446 дка гори и други гори в Натура и за защита на хабитатите. Преобладават естествените широколистни насаждения – цер, габър, ясен, клен, дъб, акация. Изкуствено са създадени гори с червен дъб, липа, явор, орех.

Територията на община Сухиндол спада към Предбалканския физико-географски район, характеризиращ се с ниски хълмисти ридове. Средната надморска височина е 300 – 400 м. Това създава предпоставки за развитие на селското стопанство, като благоприятният релеф е подходящ за развитието на механизирано земеделие, хълмистите, високите и наклонените терени са подходящи за лозови и овощни насаждения, но в съответствие с природните дадености и антропогенните фактори, оказащи влияние в развитието на природните ресурси в общината, успешно могат да се развиват и еко-туризъм, риболов, ловен туризъм, селски и културен туризъм, като можем да отделим следните категории ландшафти:

1. Селскостопански ландшафти (Ландшафт Аграрен)

Обликът този ландшафт се формира от обработваемите земи, пасищата и трайните насаждения. Аграрните ландшафти са природо-териториални комплекси, които включват землищата на 6 населени места. В зависимост от начина на трайно ползване на земята се отделят 2 подвида ландшафти - аграрен сейтбооборотен и аграрен на трайните насаждения.

Селското стопанство доминира в икономическите активности на територията, стимулирано от благоприятен климат и незамърсена природа. Обработваемата земя към 2014 г. е кръгло 184 000 дка или 68 % от територията на общината.

В този сектор е и най-голям дял от броя на заетите лица в общината, като той създава предпоставки и за развитие туризма с възможности за опознавателен, еко и етно-туризъм, селски туризъм и др, особено с характера си на лозаро-винарско средище.

2. Горски ландшафти

Към тях могат да бъдат причислени горите със стопанско значение, които заемат около 5% от територията на общината, но въпреки това техния потенциал не може да бъде оценен високо. Естествените гори са разположени предимно около язовир „Ал.Стамболийски", на север и северозапад от гр. Сухиндол и в източната част на общината. В защитените природни територии основната цел е опазването на биоразнообразието. В горските територии има добри условия за добив на билки, горски плодове, гъби, орехи и др. За горските територии общинска собственост следва да се осигури изработването на горскостопански план – основа за регламентираното управление на общинските гори.

3. Крайбрежни и водни ландшафти (Ландшафт Аквален)

Водещ и физиономичен компонент в ландшафт аквален са повърхностните води. Представен е от подвидове ландшафти аквален езерен и аквален речен.

Към аквален езерен с най-голямо значение е язовир "Ал. Стамболийски", той осигурява вода за напояване и обезпечава работата на три водно-електрически централи. В землището на гр. Сухиндол и с. Горско Калугерово има по един микроязовир с цел напояване и развитие на спортния риболов. Благоприятно за територията на общината е протичането на река Росица през нея, част от аквален речен ландшафт. След като напусне водосборния басейн на язовира, реката протича на североизток, разделяйки територията на общината на две части и напуска района. По-важни притоци на река Росица са реките Ламара и Водешница (леви притоци)и Белица и Циганска река (десни притоци). По поречието на р. Росица и около микро язовирите могат да се развиват и рибни ферми. Районът около язовир "Александър Стамболийски" е подходящ за развитието на селски туризъм поради тишината, чистия въздух и красивата природа. Има добри условия за различни видове водни спортове, за които благоприятстват и средните годишни температури. Средната годишна температура на язовирната вода е 13,6ºС. Периодът с трайно задържане на температурата над 18ºС е от 15 май до 5 октомври. Най-топла е водата през месец юли и август – 23-24ºС. Тези възможности са предпоставка за изграждане и развитие на средства за подслон и оформяне на зони за къмпинг.

Културни ландшафти

С богатото си културно историческо и природно наследство, част от територията на общината (защитени територии и защитени зони, римски пътища и български крепости и т.н), създава предпоставки за развитие на тематичен, познавателен, селски и културен туризъм. Интерес представляват обекти като: Римската вила край „Попина могила", Керамичните пещи по брега на река Водешница в местността Селце, както и римската вила в местността Лесковец, над месността Сопотска стена се издигат основи от средновековна крепост, Боаза – водопад на 3 км от града, по посока на село Коевци, Винарска изба „Гъмза" – първата кооперативна изба в България и на Балканите създадена през 1909 г., Върбака – местност с хубава поляна, на която се празнува Трифон Зарезан на река Росица близо до местността Острук, Маджарската дупка – намира се в скалните образования под Сухиндолския връх,Останки от средновековен манастир, Острук – местност на река Росица на която се пресичат пътя за Красно Градище, за „Ал. Стамболийски" и за Сухиндол, Римски път – останки – на 3 км югозападно, „Селце" – останки от римско селище, на около 1 км южно. Каптажът на питейна вода, направен по времето на Римската империя, се използва и до днес, Сопотската стена – скала с характерен профил, даваща основния облик на панорамата на града, Сухиндолският връх – изгаснал вулкан, северно от града, Трескавец – местност на 4 км. югоизточно, главно използвана за аграрни дейности (бостани, градини, пчелини), Язовир „Ал. Стамболийски" –Първият голям язовир в България и най-големия в Северна България, Първата кооперативна изба в България „Гъмза" 1909 г., Най-голямата селска библбиотека в България до 1970 г. и множество чешми.

Територията на община Сухиндол изобилства с културни ценности датирани от Праисторията, Античността и Средновековието. Значителна част от тях са разположени извън границите на населените места и могат да бъдат обвързани в тематични исторически маршрути.

Интерес представляват и ивицата от базалтови скали в посока Свищов, както и други групи скални масиви като тези над Коевци, над Красно градище и др., като всички те могат да бъдат обхванати от тематичен познавателен маршрут.

Изводи:

За територията на община Сухиндол са определени видове и подвидове ландшафти на основата на анализ на вида на земното покритие. Те допълват и конкретизират структурата на големите по площ териториални единици от регионалната и типологичната ландшафтни класификации на България, в които попада изследваната територия. Анализът на зелената селищна система показва значимо влияние върху целостта на получените структурни единици. Тяхната хоризонтална структура е силно разпокъсана, включително и от територии, които трудно се класифицират като самостоятелни ландшафтни единици на по-ниско таксономично ниво – полезащитни пояси, озеленяване в дворни места, в рекреационни и вилни зони, и др.. Класифицирането им по вид на земното покритие е неефективно, тъй като предизвиква голяма раздробеност на територията и налага обединяването им към някоя от по-големите по площ ландшафтни структури, както е направено в настоящето изследване. За подобни територии, в които зелената селищна и извън селищна система оказват силно фрагментиране на целостта на ландшафтните единици и те придобиват вид на смес, конгломерат от земеделски, селищни и други структури, е целесъобразно обосноваване и дефиниране на български еквивалент на ландшафт „desakota".

Отпадъци – състояние и устройствени изисквания по управлението им

На територията на Община Сухиндол се генерират осново битови отпадъци и в по- малки количества производствени и строителни отпадъци.

На територията на община Сухиндол са закрити нерегламентираните сметища. . *Регионално депо* за твърди битови, строителни, промишлени и опасни отпадъци – Севлиево е предвидено да обслужва отпадъците на три общини - Севлиево, Дряново и Сухиндол. Площадката на депото е разположена в местността "Чеpакчийското", на 4 км. източно от гр. Севлиево. През 2007 г. регионалното депо е в експлоатация и в момента обслужва двете общини Севлиево и Дряново. Община Сухиндол транспортира част от битовите си отпадъци, тъй като системата не е обезпечена с необходимите съдове и транспортни средства за всички населени места в обхвата на общината.

Не се извършва разделно събиране на отпадъците, но общината има нагласи за въвеждане на такова.

Действащата на територията на общината система за организирано събиране и извозване на ТБО не задоволява напълно потребностите на населението. Поради липса на комплексна система за разделно събиране, не е поставено изискване пред населението за разделно събиране на отпадъците с цел оползотворяване и обезвреждане. Голяма част от растителните и строителни отпадъци се извозват индивидуално от населението, събрани предимно разделно, но след това се смесват, често и с битови отпадъци, което прави невъзможно оползотворяването им. Отделни количества от тези отпадъци се изхвърлят край пътища, реки и канали, в дерета, създавайки нерегламентирани сметища. Спешно се налага да бъдат определени и оборудвани площадки за разделното им събиране. Напоследък нараства количеството на пластмасата и преди всичко на пластмасовите отпадъци от опаковки като бутилки, торби, чували, шнурове и др. Срещат се също стъклени отпадъци в ТБО, предимно бутилки. При наличие на система за разделно събиране цялото това количество може да се насочи за оползотворяване затова е необходимо системата да обхване всички селища в общината.

Във връзка с генерирането на опасните отпадъци, образувани в бита, например излезли от употреба флуоресцентни тръби и лампи, съдържащи живак, следва да бъде осигурена система за временното им съхранение и събиране като се сключи договор с оползотворяващи фирми.

Община Сухиндол е необходимо да предприеме действия за организиране на дейността по събирането и съхраняването на излезли от употреба моторни превозни средства и излязло от употреба електрическо и електронно оборудване.

Устройствени изисквания към сметосъбиране и депониране на отпадъците:

- Организирано сметопочистване и сметосъбиране за всички населени места, съгласно график, изработен и изпълняван от Общинско предприятие, извършващо дейностите по сметосъбиране и сметоизвозване
- Подсигуряване на достатъчно количество подходящи съдове за битови отпадъци - кофи и контейнери и др.
- Въвеждане на разделно събиране на отпадъци и осигуряване на система за временносъхранение и събиране на опасните отпадъци от бита

- Недопускане на нерегламентирано натрупване на отпадъци в покрайнините на населените места и в речните корита, в т.ч. строителни отпадъци, за които е предвидена площадка за временно съхранение в теренна на Пп-9 в югоизточната част на Сухиндол.

Основен източник на замърсяване и проблем за общината е есенното замърсяване от растителни отпадъци и замърсяване с оборски тор. Антропогенният фактор остава другия основен източник за замърсяване с битови и други отпадъци .

депото край Севлиево

Програма за управление на дейностите с отпадъци – Актуализацията и синхронизирането се осъществява чрез изготвянето на Регионална програма за управление на отпадъците на регион Севлиево, в която ясно се разграничават отговорностите и задълженията на всяка от общините.

- Наредба за дейностите по управление на отпадъците на територията на Община Дряново на основание чл.22 от Закона за управление на отпадъците

– **Община Сухиндол няма разработена наредба**. Необходимо е изготвянето и при съобразяване със спецификата на общината.

Количество на битовите отпадъци за периода 2010-2014 в тонове.

	2010	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**
мярка	тона	тона	тона	тона	тона
Община Севлиево	9 941,56	9 526, 205	9 439,68	9 868,14	10036,86
Община Дряново	2608,96	2886,23	2698,78	2761,66	2779,84
Община Сухиндол	415,64	335,80	327,42	514,18	499,48
ОБЩО	**12 966.16**	**12 748.235**	**12 465.88**	**13 143,98**	**13 316,18**

В последните години количеството на генерираните смесени битови отпадъци нараства, което се дължи на поетапното разширяване на системата за събиране на ТБО и по-високата прецизност в отчитането на общото тегло на извозваните ТБО при депонирането им.

Опасни вещества

На територията на Община Сухиндол не са регистрирани производства на опасни вещества и в ОУП не се предвижда изграждане на предприятия, генериращи такива.

Вредни физични фактори

Акустична обстановка.

Акустичната обстановка в Общината не е свързана с наднормено шумово натоварване от транспортни и др.средства. Въпреки това се предвиждат мерки за осигуряване на високо качество на жизнената среда в жилищните квартали.

Радиационна обстановка.

Радиационната обстановка е с характеристика на естествения фон.

Здравно хигиенни аспекти

Предвидените разяснения и мерки в ОУП на община Сухиндол са с основна цел осигуряване на високо качество на околна и жизнена среда на населението в района на общината.

Природен и антропогенен риск и сигурност на обитаване на територията на общината

Характерът на процесите на урбанизация на територията, както и съществуващите природни условия на територията на община Сухиндол предпоставят формирането и развитието на рискови процеси и явления. Дългогодишните наблюдения върху процесите на възникването и развитието на риск (както природен, така и антропогенен) показват, че в значителна степен тези рискови процеси се съчетават. Също както и съпътстващо доразвиващ се риск.

В обсега на територията на община Сухиндол, природния риск се формира от следните процеси и явления: сеизмичност, пропадъчност на отложения, високо ниво на подземните води в обсега на заливната тераса, развиващи се ерозионни процеси, прогресиращата ерозия, влиянието на специфични климатични процеси, като североизточни ветрове със значителна сила и интензитет, изграждането на язовири по суходолията както и тяхното функциониране във времето, неадекватно функциониране и поддържане на отводнителните и напоителните системи, не добре управлявани дейности на кариери,изкопи и насипи, диги, сметища. Антропогенен риск - в резултат от неподдържана подземна и наземна инфраструктура, занемарена урбанизирана среда, неподходящо третиране на земеделските земи и др..

В ОУП на Община Сухиндол се предвиждат адекватни мерки за намаляване на антропогенния риск в общината.

УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА - въведение, методика

В частта „Управление на риска“, Обединението «СОХА 2016», с помоща на екип от експерти на АУРЕ, ползва добрата европейска практика и методиката на научно-познавателната структура на Европейската Комисия – Обединеният Изследователски Център (JRC). Методиката на JRC за въвеждане на индикатори за управление на риска - INFORM е сравнително нова, прилага се от 2012 година, обект е на усъвършенстване и е на общоевропейско и национално ниво. Независимо от това тя може и следва да се ползва за развитието и на по-детайлизирани индикатори на местно, общинско ниво.

Методиката INFORM е комплексен показател, който идентифицира страните, изложени на риск от хуманитарни кризи и различни бедствия, които биха затруднили и дори разрушили националния капацитет за реагиране и противодействие. Индексът на INFORM подкрепя прогнозната, предварителна (проактивна) подготовка за евентуална криза и създаване на превантивна рамка на управлението на риска. Инициативата INFORM започвапрез 2012 г. като конвергенция на интереси на агенциите на ООН, дарители, неправителствени организации и научни институции, за да се установи общ, основан на доказателства глобален анализ на хуманитарния риск.

Моделът на INFORM се основава на концепции, публикувани в научната литература и предвижда три измерения на риска:

- Описание на опасностите и експозиция;
- Уязвимост;
- Липса на капацитет за справяне;

Моделът на INFORM е разделен на различни нива, за да се осигури възможност за бърз преглед на основните фактори, водещи до съответния риск и изгражда картината на риска от 53 основни показатели. Разбира се за община Сухиндол, ще се въведат тези показатели, които съвместно с общината и други експерти се приемат, че отговарят на реалните предизвикателства.

За ОУПО Сухиндол се ползва последната разработка на INFORM от 2016 г., която е осъвременена основно по отношение включване на нови данни на риска от бедствия (публикувани от GAR-Global Assessment Report - 2015). Въведени са нови показатели на риска в повечето от видовете природни бедствия и е подобрен начина на измерване нариска от конфликт, също така е променен и зточника на данни за индикатора на плътност. Въведени са също така и пет класа на риск с фиксирани прагове, използващи техниката на йерархичния клъстер. Тези промени бяха приложени и при измерване и категоризация на нивата. За всички промени в методиката на INFORM винаги се прилагат най-малко пет предишни години последователни източници на данни, за да се запази последователността при анализа на тенденциите.

В настоящият ОУПО Сухиндол основно се описва методиката, предлагат се основните видове рискове и възможни предизвикателства, но самото сравнение на общината с други общини и национално ниво не са обект на настоящата разработка и следва да се реализират в бъдеща общинска програма за управление на риска, която след приемане на окончателния проект на ОУПО следва да се приеме от общинския съвет и да се внесе за одобрение и изпълнение с подкрепата на МРРБ, както и на съответните национални и европейски фондове.

Описание на индекса INFORM: Чрез INFORM се обобщават разнообразни фактори, определящи риска от хуманитарни кризи и бедствия в единен индекс, както е посочено в таблицата по-долу

Риск	Индекс на управление на риска INFORM – за община Сухиндол															
Параметри	Описание на опасностите и експозиция						Уязвимост					Липса на капацитет за справяне				
Категории	Природни				Антропо-генни		Социо-икономически			Уязви-ми групи		Институционални			Инфраструк-турни	
Компоненти	Земетръс	Наводнения	Горски пожари	Засушаване	Съществуващ	Предвиждани	Развитие & Лишаване (50%)	Неравенство (25%)	Зависимост от помощи(25%)	Изселени лица	Други уязвими групи	Намаляване на риска от бедствие -НРБ	Управление	Комуникации	Физическа инфраструктура	Достъп до здравна

По отношение редовната проверка на състоянието на територията от гледна точка на природния риск, ще се ползва методиката, разработена от съвместен българо-френски екип – BULGARISK. По-подробна информация е дадена в съответното приложение.

Източник: Българо-френски проект Булгариск,

Представената схема описва различните фази на управлението на риска

Екологични условия, поставени при изготвяне на ОУПО Сухиндол и взети предвид при изготвяне на окончателния проект на ОУП на Община Сухиндол

В съответствие с устойчивото развитие, което цели да постигне баланс между социално-икономическото и пространственото развитие, от особено значение ще бъде опазването на екосистемите, редуциране на натиска върху ландшафта и предпазване от замърсяване на околната среда. Устойчивото развитие и трайното подобряване на екологичното състояние следва да се постига чрез съчетаване на екологичните изисквания и природния капитал с развитието на икономическата активност. Подобряването на екологичното състояние следва да се реализира чрез изграждане на система за непрекъснато наблюдение на замърсяването на въздуха, водите и почвите и на режим за отстраняване на замърсители, както оптимизиране на инструментариума за запазване на екологичното равновесие. За опазване и подобряване на околната среда е необходимо:

- Развитие на общинската зелена система за опазване на въздуха и намаляване на шумовото замърсяване в урбанизираните територии;
- Реконструкция на водопроводната мрежа и изграждане на пречиствателни съоръжения за питейна вода;
- Изграждане на канализационната мрежа и пречиствателни станции за отпадъчни води;
- Премахване на нерегламентираните сметища, организиране на събирането, депонирането и третирането на отпадъците;
- Осъществяване на мониторинг на атмосферното замърсяване по пътните артерии и градската средаа, хидробиологично наблюдение на реките, крайбрежната акватория и акваториалните участъци на защитените природни обекти;

- Опазване на биоразнообразието, защитените територии и защитените зони.

Препоръки от диагнозата и изисквания към ОУПО Сухиндол, фаза окончателен проект

- Съхраняване на единството между човек и природа, традиции и териториални особености
- Повишаване на конкурентноспособността и добавената стойност от икономиката
- Капитализиране на територията и силен териториален маркетинг, вкл. атрактивност и иновации

Визията за развитие на община Сухиндол

В съответствие със стратегически насоки за развитието на община Сухиндол от ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНАТА, идентичността на община Сухиндол се изразява със следната визия за развитие:

ОБЩИНА СУХИНДОЛ - привлекателно място за живот с условия за развитие на личността и икономическата активност при наличие на запазена околна среда и самобитност.

Община Сухиндол е най-малката община в Област Велико Търново, преследваща създаването на условия за стимулиране на икономическата жизнеспособност и човешки капитал при съхраняване на природния потенциал, както и за отстояване на адекватни позиции в областта и страната.

Общата цел за развитие в периода 2014-2020 е разгръщане на потенциала и привлекателността на Общината за качеството на живот с повишен стандарт, изградени местни конкурентни предимства на основата на обективни дадености, създадени условия за повишена заетост с разгръщане на възможностите на човешките ресурси за икономическа активност на основата на изградена бизнес, развлекателна и социална инфраструктура в населените места на общината.

Във фокуса на Първата стратегическа цел за стимулиране на месната икономика е развитието на потенциала на общината за създаване на туристически продукт с разнообразните му форми.

ПРИОРИТЕТИТЕ от Общинския план за развитие, които ще бъдат съобразени, надградени и конкретизирани в ОУПО на Сухиндол, са:

Приоритет 1 - Ефективно използване на местния природен и култу рно - исторически потенциал за устойчиво развитие на туризма;

Приоритет 2 - Повишаване на конкурентоспособността на местната икономика за подобряване на жизнения стандарт, трайна заетост и доходите на населението;

Приоритет 3 - Развитие на човешките ресурси, подобряване условията за заетост и качеството на работните места;

Приоритет 4 - Доизграждане и осъвременяване на инфраструктурата за интегрирано пространствено развитие и опазване на околната среда;

Приоритет 5 - Добро управление в полза на местната общност

За постигане на общата цел в общинския план за развитие са заложени и следните европейски насоки, цели и параметри:

Първо: Общинската политика да се фокусира върху постигането на общинските , национални и цели на ЕС в областта на регионалната политика и приоритетите на Стратегия „Европа 2020" за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, при съобразяване с местните характеристики и потенциал (територия, икономика, човешки ресурс, природна среда, здраве , образование и т.н.):

Интелигентен растеж - изграждане на икономика, основаваща се на знания и иновации;

Устойчив растеж - насърчаване на по-екологична и по-конкурентоспособна икономика с по-ефективно използване на ресурсите;

Приобщаващ растеж – стимулиране на икономика с високи равнища на заетост, която да доведе до социално и териториално сближаване.

Второ: В ОПР е вложен стремеж за интегриране на целите на Стратегия „Европа 2020" за:

Трудова заетост – работа за 75% от хората на възраст от 20-64 години;

Иновации – инвестиране на 3% от БВП на ЕС (публичен и частен сектор взети заедно) в научноизследователска и развойно дейност и иновации;

Климатични промени и енергия – намаляване на емисиите на парникови газове с 20% спрямо 1990 г., добиване на 20% от енергията от възобновяеми енергийни източници и увеличаване на енергийната ефективност с 20%;

Образование – намаляване на процента на преждевременно напуснали училище до под 10% и поне 40% от 30-34 годишните със завършено висше образование;

Бедност и социално изключване – поне 20 милиона по-малко бедни или застрашени от бедност и социално изключване хора.

Коментар: Така представените предпоставки са с различна степен на значимост, поради особеностите и сравнително малкия териториален обхват на общината – така например, намаляването на емисиите не може да бъде равностоен приоритет, по простата причина, че в общината няма такива замърсители на въздуха, които биха повлияли значчително на емисиите от парникови газове.

Трето: Общинските политики и планове (за развитие, ОУПО и др.) се разглеждат като интегрален елемент от националната система за стратегическо планиране на регионалното и местно развитие в България, като адекватността му по отношение на цялата система за оценяване в следните направления:

Отразяване на стратегическите цели и приоритети на Националната програма за реформи,

Отразяване на стратегическите цели и приоритети на Националната стратегия за регионално развитие 2012-2022 г.,

Съгласуваността на ОПР с Националната програма за развитие на „България 2020”

Обвързаност с Националната концепция за пространствено развитие 2013-2025 г. като значение за общината имат следните специфични цели - СЦ 1 - „Интегриране в европейското пространство”, СЦ 3 – „Пространствена свързаност и достъп до услуги”, СЦ 4 – „Съхранено природно и културно наследство” и СЦ 5 „Стимулирано развитие на специфични територии”.

Съответствие със стратегическата рамка на Регионалния план за развитие на Северен Централен планов регион от ниво 2 за периода 2014-2020 г.

Съответствие с Областната стратегия за развитие за периода 2014-2020 г.р като приоритетите на ОПР са съобразени с тези на ОСР и са ориентирани към: създаване на по-добра бизнес среда и насърчаване на икономическия растеж, по-висока заетост, повече инвестиции; съхраняване на демографския потенциал с грижа към младите хора и повишаване на жизнения стандарт на населението за преодоляване на риска от социална изолация и бедност; по-добра свързаност – по-добра инфраструктура и по-добра вътрешна свързаност и валоризиране на географското разположение на областта; развиване на културната и териториалната идентичност на региона; устойчиво/екологосъобразно и динамично развитие на отраслите, свързани с природния и културен потенциал на областта, в т.ч. и на промишлеността, селско стопанство и туризъм и др. Проектът за ОУП ще се съобрази и с приоритетите на оперативните програми.

Извеждането на Община Сухиндол, като една от водещите общини по отношение на въвеждане на механизми за ефективно управление на пространствените данни, на териториалните ресурси и управление на риска.

Четвърто: Основните източниците на средства за финансиране изпълнението на Общинските политики са: Европейски структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ), общински бюджет, централен бюджет на Република България и други фондове и програми. Помощта за България от ЕСИФ е регламентирана в Споразумението за партньорство между България и ЕС за 2014-2020 г., наследник на Националната стратегическа референтна рамка в миналия планов период. В този смисъл си позволяваме да актуализираме основните приоритета за ЕСИФ (2014-2020), както следва:

- Подобряване на достъпа и качеството на образованието и обучението, както и качествените характеристики на работната сила;
- Намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване;
- Постигане на устойчиво интегрирано регионално развитие и използване на местния потенциал;
- Развитие на селскостопанския сектор за осигуряване на хранителна сигурност и производство на продукти с висока добавена стойност при устойчивото управление на природните ресурси;
- Подкрепа на иновациите и на инвестиционните дейности за повишаване на конкурентоспособността на икономиката;
- Укрепване на институционалната среда за по-ефективни обществени услуги за гражданите и бизнеса;

- Енергийна сигурност и повишаване на ефективността на ресурсите;
- Подобряване на транспортната свързаност и достъпа до пазари.

Предвид заключенията от анализа на различията, потребностите за развитие и потенциала за растеж в Споразумението за партньорство на България, могат да бъдат формулирани **четири стратегически взаимно-допълващи се приоритета за финансиране**: три по направленията на стратегията Европа 2020 за приобщаващ, интелигентен и устойчив растеж и един с хоризонтален характер:

Стратегически приоритет 1: Образование, заетост, социално включване и здравеопазване за **приобщаващ растеж**

Стратегически приоритет 2: Научни изследвания, иновации и инвестиции за **интелигентен растеж**

Стратегически приоритет 3: Свързаност и зелена икономика за **устойчив растеж**

Стратегически приоритет 4 (хоризонтален): Добро управление и достъп да качествени административни услуги

Като номинирани участници в експертната група, която обсъжда Споразумението, както и отделните оперативни програми, АУРЕ – участник в Обединението е внесла предложение за два специфични компонента по хоризонталния приоритет - интегрираното управление на риск/стратегическо планиране, както и редовния мониторинг на промените и проверка на резултатите и ефективното усвояване на европейските и национални фондове.

Обединението СОХА 2016 предлага на Община Сухиндол да възприе следнате целева визия и основни приоритети за пространственото и социално икономическо развитие, за които Общия устройствен план на общината следва да създаде плановата рамка и основа:

Визия за развитие на община Сухиндол: **„Аграрен и туристически център" -** Община Сухиндол – просперитет-култура -природа"

Стратегическите цели и приоритети обобщено са сведени до 3 цели с по 3 приоритета:

Цел 1. Създаване на реално приложима планово – пространствена основа за устройство и капитализиране на територията и управление на инвестиционни намерения и дейности чрез приоритетите:

А) разумно и ефективно функционално зониране – определяне на приложими устройствени зони;

Б) пълноценен набор от действени устройствени режими в функционалните зони ;

В) Ясни и практически **приложими правила и норми за прилагане** на ОУПО, вкл. формулиране на **адекватни специфични правила и норми**, ако са нужни (например при преотреждане на терени и/или смяна предназначението им)

Цел 2. Съхраняване, опазване и развитие на природния, културния и човешки ресурс чрез приоритетите:

а) Териториален маркетинг и подходяща „Комерсиализация" на ресурсите, вкл. на база ясно формулираното площоразпределение и земеползване по ОУПО

б) Развитие на алтернативни форми на Еко-познавателен, културен и ловен туризъм, водни пътища и други местни атракции (вино и билко производство и др.;

Възстановяване на балансирана демографска структура, вкл. чрез оземляване на българи от североизточните на Сухиндол трансгранични райони (при осигуряване на жилищна и социално-образователна-здравна инфраструктури)

Цел 3. Стабилизиране на икономиката и аграрния сектор чрез приоритетите:

а) постоянна заетост и намаляване на „сивия" сектор от нерегистрирани безработни, особено през зимата,

б) Предпазлив избор и допускане на нови промишлени дейности, в унисон с местните характеристики на общината

Обогатяване на селскостопанския сектор с разширяване на подходящите за района видове лозя, овощни градини, билки и др., включително фермерство и животновъдство и особено последващата от продуктите им хранително-вкусова промишленост (преработвателни фабрики, тържища и борси, др.)

ПРОГНОЗА ЗА РАЗВИТИЕ 2018-2035 г.

Основна концептуална схема за развитие е представена по-долу и илюстрира общата концепция за пространствено развитие на Община Сухиндол, която се базира главно на:

- Природните дадености и потенциали
- Богатото културно – историческо наследство
- Традиции и икономически профил
- Развитие на пътната инфраструктура

Комплексната оценка на територията е направена при отчитане на силни и слаби страни в развитието, определени от областната и общинска стратегия. Изборът на устройствената стратегия в ОУПО се основава на актуалните данни за присъщите на територията положителни тенденции, анализ на слабостите и предлага преодоляване на проблемите. След обсъждане на възможности, потенциал и приоритети с общинската администрация и с жителите на общината, както и с потенциални инвеститори, очакваме да допълним прогнозата с по-конкретни предложения, както и с предложения по оперативни програми.

Към нея се добавя и следното ориентировъчно райониране с работни наименования:

Северна зона I – с предложение за приоритети на развитие –
ПРИРОДОСЪОБРАЗНО СЕЛСКО СТОПАНСТВО И ЕКО-ТУРИЗЪМ.

Условно тази зона наричаме - *„**Палео-Вулкана***”, включваща земеделски и горски територии на север и северозапад от Сухиндол.с насоченост към природосъобразно земеделие, с приоритет лозарство, познавателния туризъм, свързан с природно и историческото наследство, екотуризъм. . Сериозен потенциал на развитие се очаква в северната част на тази зона, която ще бъде под влияние на бъдещото трасе на автомагистрала „Хемус”. Тя има потенциал да поеме известна част от дейности, свързани с обслужване трафика по магистралата, както и поддръжка на инфраструктурата. В останалата част на зоната, повишено внимание предлагаме да се отдели, освен на земеделието, също така на потенциала за атракционен, културен и ловен туризъм и спорт /района на специалния терен/, така и на потенциала за изграждане на комплекси за усвояване на слънчева енергия чрез фотосоларни елементи. Специалният терен , на север от Сухиндол, подлежи на по-прецизно проучване и обсъждане с местната администрация и потенциални инвеститори, поради особения характер на предишното му предназначение и вероятни скрити възможности. Предвиденият в северозападната част на зоната, терен за концесия за инернтни материали следва да се управлява с особено внимание за запазване границите на концесията, както и на съпътстващото рехабилитиране на нарушените терени.

Северна зона II – с предложение за приоритети на развитие –
ИКОНОМИКА-ИНОВАЦИИ-КОНКУРЕНТНОСПОСОБНОСТ.

Условно тази зона, наричаме **„Пътя**”, защото е по протежение на основния път пресичащ общината от Ловеч на запад към Павликени и Велико Търново на изток. Макар зоната да обхваща различни категории земеделски земи и лозови масиви, със запазване на традиционните стопански дейности но на по-високо ниво на стопанисване, основното внимание е отделено на населените места Сухиндол, Коевци и Красно Градище, както и на териториите от двете страни на основния път. Основен приоритет е рехабилитацията на пътната инфраструктура, включително подобряване състоянието на маркировката и указателните знаци , извън общината, по пътните връзки по посока Ловеч, София, Севлиево, Велико Търново, Варна. Необходимо е да се реконструира и връзката на север към Плевен. За тази част от зоната се предлага функционална насоченост към леки екологически чисти производства, особено в областта на преработвателната промишленост, на селскостопанска продукция, извличане на фармацевтични продукти от лозовите насаждения, билкови масиви и други, както и малки предприятия, свързани с иновативни технологии. От гледна точка на проучване, опазване и социализиране на културно-историческото наследства, следва да се обърне особено внимание на източната част на тези зона, около Красно Градище където може да се развие мащабен и дългосрочен проучвателно инвестиционен проект.

Средна зона III - с предложение за приоритети на развитие –
ПРИРОДНА СРЕДА и ЕКОТУРИЗЪМ.

Условно тази зона наричаме ***„Платото”,*** включваща високите части на югоизточната периферия на Деветашкото плато, на изток и на запад от р. Росица. Включва и част от територията около язовир Ал. Стамболийски и продължава към високите части на Предбалкана с пресечен терен и горски масиви. Особено внимание следва да се отдели на тематичния туризъм с тематични маршрути, кайто да се съчетае с краткотрайния неделен и по-продължителния седмичен отдих в пространството около язовира. Добре би било, общините от района на Деветашкото плато да участват в сдружение, което да осигури интегрирани предложения за стопанисване и усвояване на потенциала на платото, като природен феномен и природно-културно-историческа среда за отдих и познание. Съвместни маршрути, обща поддръжка на инфраструктурата, обща мрежа от къщи за гости и други обекти, обслужващи туризма и отдиха могат да бъдат част от програмата на подобно сдружение. Важен елемент от бъдещата мрежа еко и туристически маршрути следва да бъде и съществуващата мрежа от чешми, извън населените места, които обикновено са свързани с извори и интересни местности.

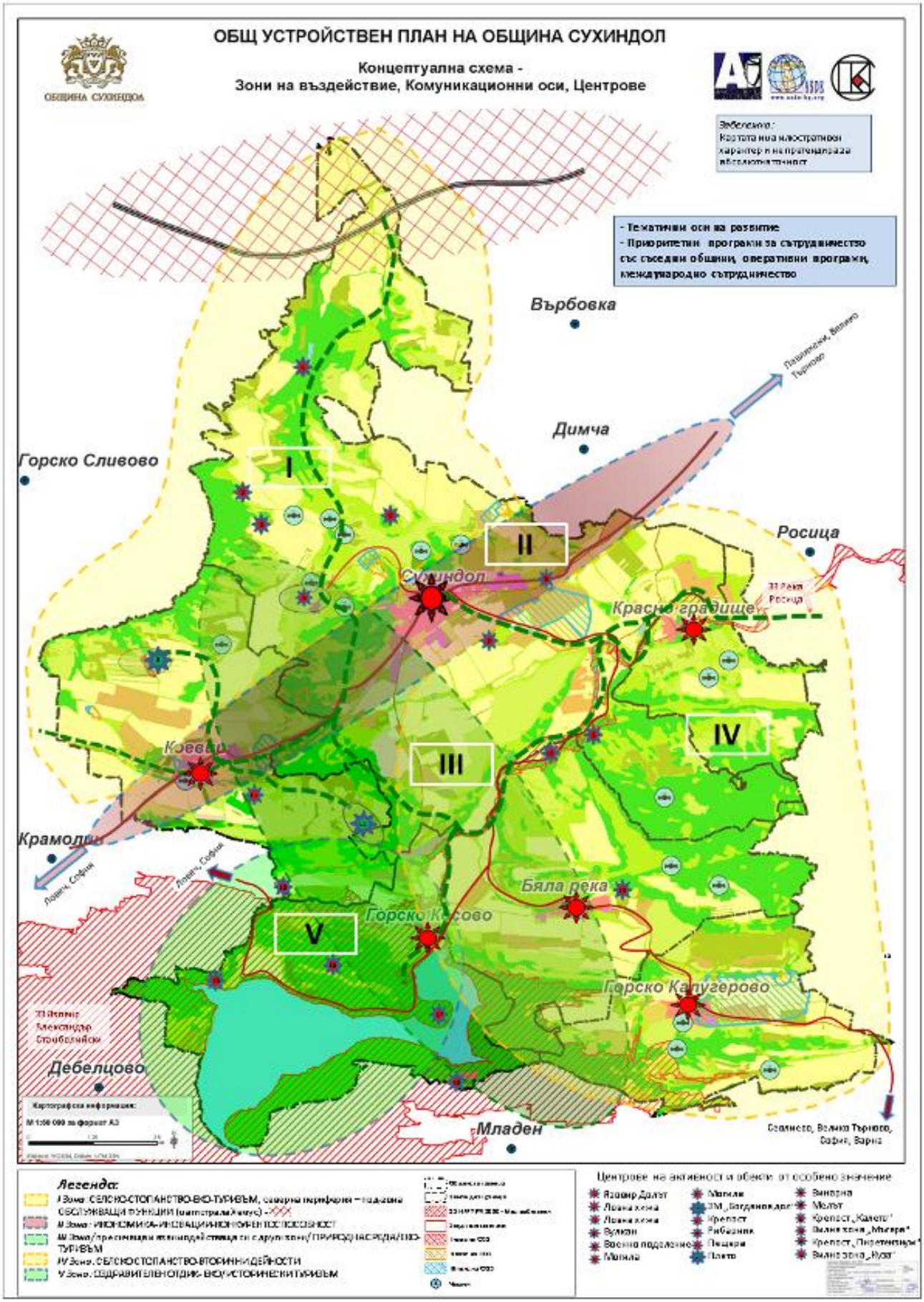
Южна зона IV, с предложение за приоритети на развитие –
ПРИРОДОСЪОБРАЗНО СЕЛСКО СТОПАНСТВО и ВТОРИЧНИ ДЕЙНОСТИ.

Условно наричаме тази зона ***„Долината”***, включваща селища Горско Калугерово и Бяла река /включително местностите с частни имоти и вили по поречието на р. Росица и до Красно Градище/. Един от приоритетите е инвестиционните проекти да са съобразени с опазване на природната среда по поречието на р. Росица. Важен елемент от политиките на развитие трябва да бъде укрепване на терените около съществуващи и потенциални свлачища. По поречието има възможност за организиране на ограничено вилно застрояване, в две вилни зони, които така или иначе вече са възникнали спонтанно. Следва да се обърне внимание и на останките от средновековна крепост, като се проучви възможността за туристишчески маршжрут и велоалеи по двата бряга на р. Росица.

Южна зона V – с предложение за приоритети –
ОЗДРАВИТЕЛЕН ОТДИХ и ИСТОРИЧЕСКИ И ЕКО-ТУРИЗЪМ.

Условно наричаме тази зона - ***“Яз. Ал. Стамболийски”*** ,включваща с. Горско Косово и селищните образования за вилен отдих /Мъгъра, Куза, Профилакториума, базата на БТС „Павликени”, полуострова, ресторанта/. Територията около язовира е от особено значение, както поради високите качества на околната среда и възможностите за отдих, спорт, риболов, посещение на исторически места и археологически паметници, но и поради необходимостта да се запази потенциала на природната среда, чистотата на водите в язовира и се осигурят необходимите управленски механизми за устойчиво развитие.

Интересното в тази зона е наличието на доста сериозна съществуваща инфраструктура и изграден, но в недобро състояние сграден фонд. Това дава възможност при една широка програма за саниране, рехабилитация и въвеждане на съвременна организация на съчетан социален и пазарно ориентиран отдих, да се осигури много по-голяма стопанска активност, осигурени работни места и просперитет. Отново се поставя и задачата за подобряване на пътната връзка с първокласния път София-Варна, както и на североизток към Сухиндол и Ловеч.

Сценарии за социално икономическо развитие

Демографско развитие – песимистичен, реалистичен и оптимистичен сценарий/прогноза/

Демографската прогноза за развитие на община Сухиндол в предварителния проект е разработена в три варианта –***песимистичен, оптимистичен и реалистичен*** - и се базира на проучванията от аналитичната част , както и съображенията и препоръките направени в плановото задание за изработване на ОУПО на община Сухиндол.

Негативни фактори за демографското развитие на населените места

1. Влошена възрастова структуря –нисък дял на населениета под трудоспособна възраст в резултат на отрицателен естествен прираст/ виж табл. 4.2.1. и 4.2.2./
2. Намаляване броя на лицата, регистрирани по постоянен адрес /виж табл.5.5.2./
3. Високо ниво на безработица (25.5%) на населението но 15-64 год.(2011 год.).
4. Тенденция към отлив на младо население и кадри

Положителни фактори за демографското развитие на населените места

1.Тенденция за намаляване на отрицателния естествен прираст на населението

2. Развитие на икономиката, което ще стимулира привличането на нова работна сила от страната и чужбина

3. Завръщане на част от населението работещо в чужбина и други населени места в страната

4. Възможности за привличане на чужденци за постоянно обитаване в населените места

5. Добре радвитата инжинирна и социална инфраструктура и природна среда е условие за привличане на нови заселници.

На базата на посочените фактиро се оформят три варианта за демографско развитие на населените места в общината, както следва:

Първи вариант: - Демографско развитие на основата само на естествения прираст /песимистичен/

Втори вариант: - Демографското развитие се базира на основата на регистрираното население по настоящ адрес /оптимистичен/

Трети вариант: - Демографското развитие се базира на основата на естествения отрицателен прираст и населението, регистрирано по постоянен адрес /реалистичен/.

Горните варианти се отнасят само за населението , което ще обитава целогодишно. Практиката показва, че през летния и есенен сезон, в населените места се завръщат и собствениците на недвижими имоти, (сгради, парцели) за почивка и обработване на дворове и градини.

Тази практика е масово явление в държавата и общината е необходимо да поддържа съществуващата инфраструктура (електричество, водоснабдяване, сметосъбиране, пътни връзки и транспорт), за което собствениците плащат данъци. За ОУПО е необходима и оценка на броя население, което обитава временно имотите.

Вариант I (песимистичен):

Приема се прогнозата на областната администрация за демографското развитие на община Сухиндол, основано само на естествен прираст. Разпределението по населени места е изпълнено от разработващия изпълнител на проекта. Прогнозата на демографското развитие се разпределя на два етапа, както следва: Първи етап 2016-2020 година, Втори етап 2021-2027 (2030) година.

НАСЕЛЕНИ МЕСТА	Първи етап		Втори етап		Сезонно обитаване
	2016	2020	2021	2027	
Град Сухиндол	1687	1593	1578	1475	470
с. Красно Градище	76	70	68	60	412
с.Горско Косово	128	110	105	95	224
с. Горско Калугерово	90	75	70	65	89
с. Коевци	110	99	96	90	-
с. Бяла Река	136	120	115	105	21
ОБЩО	2227	2067	2043	1890	845

Забележка : Прогноза до 20127 година, заедно със сезонното обитававе , около 2700 жители.

Вариант II (оптимистичен, базиран на населението по настоящ адрес)

НАСЕЛЕНИ МЕСТА	Първи етап		Втори етап		Сезонно обитаване
	2016	2020	2021	2027	

Град Сухиндол	2010	2120	2140	2160	470
с. Красно Градище	98	105	110	115	41
с.Горско Косово	168	175	190	209	224
с. Горско Калугерово	125	131	135	148	89
с. Коевци	137	144	158	174	-
с. Бяла Река	239	251	255	280	21
ОБЩО	2777	2926	2988	3086	845

Забележка : Прогноза до 20127 година, заедно със сезонното обитававе , около 3900-4000 жители.

Вариант III (реалистичен, базиран на населението по постоянен и настоящ адрес)

НАСЕЛЕНИ МЕСТА	Първи етап		Втори етап		Сезонно обитаване
	2016	2020	2021	2027	
Град Сухиндол	1676	1582	1570	1500	470
с. Бяла Река	158	150	152	166	21
с. Горско Калугерово	49	35	33	19	89
С. Горско Косово	72	64	62	48	224
с. Коевци	84	72	7	60	-
с. Красно Градище	54	51	49	35	41
ОБЩО	2093	1954	1940	1828	845

Забележка : Прогноза до 20127 година, заедно със сезонното обитававе , около 2700-3000 жители.

Сезонното обитаване се определя на основата на 50% от необитаемите жилища (343 бр.) и броят на вилите (204 бр.) които ще се ползват средно от 2-ма човека едновременно през легния и есенен сезон.

На основата на тази презумция сезонното обитаване на населените места в общината ще бъде 840 човека при едновременно ползване на техните имоти.

Най-вероятно това демографско натоварване ще се движи в диапазона от 400 до 840 човека дневно. Техният максимален брой се разпределя по населените места в съответствие с броя на имотите, разположени в техните землища.

Данните за сезонното обитаване се отнасят и за трите демографски прогнози. Предложената етапност на демографската прогноза е свързана с етапността на общинските планове за развитие.

В условията на динамичното икономическо и социално развитие на страната ни, ще бъде целесъобразно демографската прогноза да се обсъди и ако е необходимо на втория етап 2021-2027 година да се коригира и използва за общинския план за развитие.

При прогнозиране на демографското развитие на Първия вариант, който се базира само на отрицателния естествен прираст, който е минус 25% и е приложен за населените места в общината през първия етап до 2020 година. При вторият етап на демографската прогноза, отрицателния естествен прираст е сведен до 10%. Това е свързано със стимулирането на раждаемостта, здравното обслужване и други икономически и социални фактори.

По оценка на разработващият екип най-приемлив е „Вариант II", оптимистичен, който се базира на населението по настоящ адрес (с брой население 3090 жит. към 2027г., до максимум 3900-4000 жит. заедно със сезонното обитаване). Тези граждани, които са в тази група са практически постоянни обитатели на общината и те са значим фактор за икономическото и социално развитие на общината. За отбелязване е, че тук групата „под-трудоспособна възраст" запазва нивото си на 10% от населението за целия прогнозен период. Разпределени по населени места, това не води до нови нужди от съответна обслужваща инфраструктура в отделните селища (здравна, образователна и др.), т.е. запазва се съществуващите начин и организация на обслужване.

Брой на жилищните сгради по вид с основните им параметри (за община Сухиндол и по населени места) към 2011 г.

	Жилища обитаеми	Жилища необитаеми	Вили	Жилища за колективно домакинство	Общо
Общо за община	**1559**	**434**	**204**	**1**	**2198**

Сухиндол					
Гр. Сухиндол	766	275	96	-	1137
С. Горско Калугерово	134	89	-	-	223
С. Горско Косово	93	20	102	1	216
С. Бяла река	243	21	-	-	264
С. Коевци	227	-	-	-	227
С. Красно Градище	96	29	6	-	131

Източник: НСИ

Население по постоянен и настоящ адрес

НАСЕЛЕНО МЯСТО	**2011 г.**	**2012 г.**	**2013 г.**	**2014 г.**	**2015 г.**	**2016 г.**	**Забележка** /бр.население от 2011 до 2016/
Гр Сухиндол	1842	1794	1769	1728	1709	1676	-166
С Бяла Река	142	147	155	154	158	158	+16
С Горско Калугерово	70	66	61	63	62	49	-21
С. Горско Косово	86	83	86	81	79	72	-14
С Коевци	102	96	97	88	01	84	-18
С Красно Градище	68	67	64	62	62	54	-14
ОБЩО	2310	2253	2232	2176	2453	2093	-217

По данни от преброяване на населението, най- много жители в населеното място Сухиндол е имало през 1934 година и са регистрирани 4789.жители, а през 2011 то спада на 2076 по постоянен адрес.

Тези тенденции през годините са проследени в аналитичната част на проекта.

Ако тази тенденция се запази и в периода 2011-2020 г., то в края на 2020 г. населението на общинат ще бъде 2067 чов. В следващият период 2021 – 2030 г. може да се очаква, че поради очакваното икономическо развитие на северо централно източния регион, стимулирането на раждаемостта и здравеопазването, отрицателният прираст на населението ще спадне. При тази прогноза, в края на 2030 г. в общината ще живеят около 1890. чов.

Всичко горепосочено ще доведе до проблеми в развитието на малките села и намаляване на броя на трудоспособното население. Този вариант е песимистичен и неприемлив.

Вторият вариант предвижда да се разчита на населението, което е с постоянен адрес в общината, постепенно да се завърне в периода до 2020 г. При този вариант постоянното населението ще достигне до 2030 г. на общо 4000 човека. Тази цифра е близко до броя на населението в общината през 1992 г. Този вариант, подкрепен и от феномена на временно население с настоящ адрес в общината, се приема, като **„оптимистичен" и препоръчваме той да бъде обсъден с общинската администрация**.

Трети вариант се предлага и в плановото задание и за изработване на ОУПО като „реалистичен вариант", при който населението на общината към края на 2030 г. да достигне минимума от 1828 човека. Този вариант може да се реализира, ако към областта/общината се привлекат от чужбина имигранти от териториите населени с етнически българи и бежанци ,които искат да се заселят за постоянно обитаване в страната ни.

През 1934 г., населението на общината е било 4789 души. Това дава основание да се обсъди и „оптимистичен" вариант със силно развитие на стимулиращи фактори, тъй като потенциала на територията и населените места е значителен и в по-голямата си част е съществувал и е запазен от 60-те години.

Направената демографска прогноза **за оптимистичния** вариант показва следното развитие на местното население (без да е включен ресурса от нови заселници, оземлявани от общината):

	2015 г.	2020 г.	2027 – (2030)

Населено място	Населе-ние по постоя-нен адрес	Населе-ние по на-стоящ адрес	Разлика постоя-нен адрес	Постоян-но населе-ние Бр.	Сезонно обитава-не Бр.	Общо върхово натоварва-не	Постоян-но население	Сезонно обитава-не	Общо демограф-ско натоварване на територията на селищата
Гр Сухиндол		2010		2120			2160	470	
с. Красно Градище		98		105			115	41	
С.Горско Косово		168		175			209	224	
С. Горско Калугерово		125		131			148	89	
С. Коевци		137		144			174	-	
Бяла Река		239		251			280	21	
ОБЩО		**2777**		**2926**			**3086**	**845**	

Източник: ГРАО

Общ потенциал на територията:

Брой на жилищните сгради по вид с основните им параметри (за община Сухиндол и по населени места) към 2011 г.

	Жилища обитаеми	Жилища необитаеми	Вили	Жилища за колективно домакинство	Общо
Общо за община Сухиндол	**1559**	**434**	**204**	**1**	**2198**
Гр. Сухиндол	766	275	96	-	1137
с. Горско Калугерово	134	89	-	-	223
с. Горско Косово	93	20	102	1	216
с. Бяла река	243	21	-	-	264
с. Коевци	227	-	-	-	227
с. Красно Градище	96	29	6	-	131

Източник: НСИ

Потенциалът на общината се оразмерява на база наличните общо 2198 жилища. При обитаване средно по 2.6 члена на домакинство, потенциала е за 5700 човека.

От наличните жилища обитаеми са 1559 броя. При обитаване на жилище по 2.6 души, получават се 4053 човека обитатели .

От наличните необитаеми жилища /за сезонно обитаване/ 434 броя.ж., при 2.6 души средно, получава се 1128 човека /свободен потенциал/.

Забележка: Не е включен потециала на заселниците; не е отчетен сезонния прилив на временно пребиваващите туристи и други външни посетители

За инфраструктурата на образованието за постоянното население, според демографската прогноза до 2020 г. съществуващата образователна инфраструктура е достатъчна, но ще се нуждае от териториално преструктуриране в периода 2021 – 2027 г.

Подробен баланс на селищната територия за всяко населено място и вилна зона следва да бъде направен в резултат на подробните устройствени планове, които общината ще възлага за изготвяне поетапно след влизане в сила на настоящия ОУПО Сухиндол.

Обобщения сравнителен баланс само за компактната селищната територия по населени места (състояние по регулация - изключени през 70-те години от регулация – селищни образования по пар.4 – минимални нови разширения –общо предвиждане на предварителния проект) е представен в следващата таблица:

Населени места	Състояние по действаща регулация (вкл. полигони по пар. 4 – ПНИ и др. нерегламентирани) ха	Останали извън строителните граници или изключени от регулация през 70-те години селищни територии (стопански дворове , произв.-складови и други терени	Ново предвидени разширения (вкл. за частично включване в строителните граници на НМ и от нерегламенти -раните) ха	Общо селищна територия в строителни граници на населените места и вилните зони - предварителен проект ха
1. гр. Сухиндол	200.11	30.00	61.12	261.23
2. с. Красно Градище	43.91	0.09	0.09	44.00
3. с. Бяла река	52.56	11.00	11.68	64.24
4. с. Горско Калугерово	71.65	5.50	6.06	77.71
5. с. Горско Косово	35.69	0.90	1.06	36.75
6. с. Коевци	53.62	17.50	18.37	71.99
Общо от т.1 до т. 6	**457.54 ха**	**64.99 ха**	**98.38 ха**	**555.92 ха**
7. в.з. Мъгъра – Ов 6	5.20	5.20	6.68	7.27
8. в.з. Куза – Ов 7	5.72	5.72	6.78	12.50
9. в.з. Водешница – Ов 3	2,85	2,85	1.86	1.86
10. в.з. Косовски ливади – Ов 5	3,94	3,94	3.29	3.29
11. в.з. Хайковец - Ов 4	3.99	3,99	3.25	3.25
12. в.з. Трескавец – Ов 1	9.50	9.50	9.03	9.03
13. в.з. Адата – Ов 2	6.50	6.50	6.24	6.24
Общо от т. 7 до т. 13	37.70	37.70	**37.13**	43.44
ОБЩО урбанизирана територия от 1 до 10	**495.24 ха**	**102.69 ха**	**135.51 ха**	**599.36 ха**

Забележка: Общата територия със строителни граници за община Сухиндол достига **599.36 ха**, като към тази на частично разширените населени места с общо **555.92 ха** се добавят и **43.44** ха на урбанизираните терени с новопредвиден статут на вилни зони. Конкретните баланси на територията на населените места и други урбанизирани образования остават предмет на подробните устройствени планове по места.

Така новите територии, включени за урбанизиране в плана възлизат общо на **104,12** ха.

Туризъм

На етапа на разработване на предварителния проект бе направено допълнително проучване на потенциала и възможностите за развитие на туризма в общината като важен елемент на социално-икономическата сфера, дадено в отделно **приложение № 6.**

В резюме резултатите, изводите и препоръките от проучването (приложение 6) се свеждат до:

Пред 2012 година е изготвена и приета Програма за развитие на туризма в Община Сухиндол/ Протокол №8/02.04.2012 на Общинския съвет. Направена е характелистика на туристическия потенциал на общината, направел е анализ на силните и слабите страни.

С новият ОУПО се актуализират данните към 2006-2007 година и се констатират значителни промени в развитиета на този отрасъл.

- Налага се изводът че този сектор все още не е достигнал желаното ниво на развитие.
- Общината разполага с природни дадености и културно исторически богатства, които дават основание за насочване усилията на местната общност за развитие, обогатяване и популяризиране на туризма в общината.
- Като обект с най-голям туристически поток на територията на общината е язовир "Александър Стамболийски". Язовирът предлага отлични условия за практикуване на водомоторни спортове и други водни забавления също и за къмпинг на палатка, също така има отлични условия за риболов и отдих
- Подобряване стопанисването на микроязовирите и язовира на територията на общината

разработване на подходящи мероприятия, стимулиращи риборазвъждането и риболова**.**

Възможностите на Община Сухиндол за развитие на туризъм не са малки и този отрасъл би могъл да бъде важна част от общинската икономика. За целта окончателния проект на ОУПО предлага към програмата за туризма общината да изготви и местна стратегия за развитие на туризма, базирана на следните предпоставки и потенциал:

1. Съществува възможност да се развият специфични форми на туризма, обвързани с региона и страната.

2. Близост до основни пътни артерии (нова автомагистрала „Хемус"), респ. до курортните комплекси в областта, с огромния им рекреационен и туристически потенциал.

3. Благоприятната екологична обстановка.

4. Наличие на чиста природа и биологично чиста храна.

5. Наситена с културни ценности територия.

6. Наситена с природни забележителности и защитени местности територия

7. Опазени местни традиции

8. Разнообразна и самобитна атмосфера на населените места, втъкали етническо и религиозно разнообразие, които съжителстват в хармония и толерантност.

9. Разработена е регионална система на еко-туризма (Деветашко плато) и велотуризъм

10. Сухиндол е част от екоурбанистичната зона в Еврорегион Долен Дунав – модел за устойчиво развитие.

Една от основните задачи при изготвяне на стратегия за развитие на туризма в община Сухиндол следва да бъде намиране на собствен облик на туристическия потенциал , който да е свързан с местните традиции и да има до известна степен уникален характер, предизвикващ интерес и привличане на български и чуждестранни туристически групи. От една страна това е свързано с популяризиране и добра рекламна кампания – интернет страница, тематични брошури, конференции и семинари, игрови атракции. От друга трябва да се съхранят и възстановят характерни елементи от местния бит, модели на обитаване, занаяти и други материални и нематериални туристически атракции.

Изхождайки от изискванията на плановото задание, както и от предвижданията на Областната стратегия и Общинския план за Развитие, мястото и ролята на община Сухиндол в северния централен район за планиране основните постановки за тенденциалния, реалистичния и оптимистичния вариант на ОУПО Сухиндол се свеждат до изведените в препоръките от предварителния проект визия, цели и приоритети:

Визията на общината:

„Високо технологичен аграрен център и туристически фокус"

Стратегически цели и приоритети (сведени главно до 3 цели с по 3 приоритета):

Цел **1.** Създаване на реално приложима планово – пространствена **основа за устройство и капитализиране на територията и управление на инвестиционни** намерения и дейности чрез приоритетите:

А) разумно и ефективно функционално зониране – определяне на приложими устройствени зони;

Б) пълноценен набор от действени устройствени режими в функционалните зони ; и

В) Ясни и практически **приложими правила и норми за прилагане** на ОУПО, вкл. формулиране на **адекватни специфични правила и норми**, ако са нужни (например при преотреждане на терени и/или смяна предназначението им)

Цел **2.** Съхраняване, опазване и развитие на природния, културния и човешки ресурс чрез приоритетите:

а) Териториален маркетинг и подходяща „Комерсиализация" на ресурсите, вкл. на база ясно формулираното площоразпределение и земеползване по ОУПО

б) Развитие на алтернативни форми на Еко-познавателен, културен и ловен туризъм, водни пътища и други местни атракции (вино и билко производство и др.;

Възстановяване на балансирана демографска структура, вкл. чрез оземляване на българи от североизточните на Сухиндол трансгранични райони (при осигуряване на жилищна и социално-образователна-здравна инфраструктури)

Цел **3.** Стабилизиране на икономиката и аграрния сектор чрез приоритетите:

а) постоянна заетост и намаляване на „сивия" сектор от нерегистрирани безработни, особено през зимата,

б) Предпазлив избор и допускане на нови аграрно-промишлени дейности с повишена добавена стойност и в унисон с местните характеристики на общината

Обогатяване на селскостопанския сектор с разширяване на подходящите за района видове лозя, овощни градини, семе и билкопроизводства и др., включително фермерство и животновъдство и особено последващата от продуктите им хранително-вкусова промишленост (преработвателни фабрики, тържища и борси, др.)

Преследвайки тези перспективни цели и приоритети прогнозните разчети и устройствени предвиждания за териториалната структура и функционалните системи на ОУПО Сухиндол, според изискванията на **плановото задание** и **Наредба № 8** са сведени за трите сценария на демографското и социално-икономическо развитие основно до:

Функционални системи / подсистеми	Вариант – 2027г. **Песимистичен / „Нулев"** По постоянен и настоящ адрес (1830 ж./ и до 3000ж. със сезонното обитаване)	Вариант - - 2027г./Първи/ **Реалистичен,**отрицателно демографско развитие до 1890 ж. и до 3000 ж. със сезонното обитаване.	Вариант - 2027 - /втори/ **Оптимистичен с макс. въздействие на стимулиращите фактори** С настоящ адрес до 3090 ж. и до 4000 ж. със сезонното обитаване/	Забележки / условни допускания / Предимства и недостатъци / Интервенции
Труд, заетост, производство, услуги	Запазване на съществуващата дисперсна полицентрична структура на аграрното производство с ограничен брой работни места и сезонна заетост,	Отчитане на тенденции за преодоляване на задържащите фактори Създаване на 2-3 **опорни центъра** за трудова активност в **Сухиндол, Коевци**, **Бяла река,** обогатени	Територията пространствено и функционално се разделя условно на пет зони, от север към юг: I Зона: СЕЛСКО-СТОПАНСТВО-ЕКО-ТУРИЗЪМ, северна периферия – под-зона ОБСЛУЖВАЩИ ФУНКЦИИ (магистрала	Какво би станало, ако: не спре обезлюдяването не се повиши производи-телността се привлекат значителен брой желаещи нови

	ежедневни трудови пътувания и миграционни тенденции. Стопански дворове и бази остават без разширение до доказване на активно ползване. Балансът на територията, определен с опорния план се запазва в общия си вид: Населени места – 457.54 ха /2.9 % Урбанизирани зони – 495.24 ха/ 3.10% Горски тер.:- 5050.76 ха/ 32% Земеделски тер.- 9207.76 ха/58% Защитени тер.- 1952.6 ха/11.7% Нарушени тер.- 4.4 ха/ 0.23%/	със складови бази, нови преработвателни предприятия и нови работни места, преквалификация и увеличаване на трайната заетост. Възстановяване на всички части от поливното земеделие, разширяване на лозята и овощните градини и ограничено допускане на нови култури. Активизира се туристическия сектор. В регулация се включват стопанските дворове и производствени бази.	Хемус) II Зона: ИКОНОМИКА-ИНОВАЦИИ-КОНКУРЕНТТОСПОСОБНОСТ III Зона/пресичаща и взаимодействаща си с други зони/ ПРИРОДНА СРЕДА/ЕКО-ТУРИЗЪМ IV Зона: СЕЛСКО СТОПАНСТВО-ВТОРИЧНИ ДЕЙНОСТИ V Зона: ОЗДРАВИТЕЛЕН ОТДИХ- ЕКО/ИСТОРИЧЕСКИ ТУРИЗЪМ Към създадените 3 опорни пункта на производството се развива и линеарна ивица на **„Високо технологична зона за икономическа активност и МСП - Сухиндол”** по оста на III-класния път Ловеч – Павликени. Общината се отваря към региона и националните транспортни коридори. Предлагат се бази и работни места при благоприятни конкурентно способни условия, вкл. по-висока добавена стойност иновационни дейности. Подчертава се и насоченост към еко и ловен туризъм, а селищните образования се насочват към вилен и оздравителен отдих.	оземлени заселници не се повиши квалификацията на заетите се допусне загуба на земеделска земя и гори за сметка на не особено рентабилни и конюнгтурни производства не се вземат превантивни мерки за защита на местния производител се постигне регионална интеграция в сектора ?
Обитаване, жилища и качество на живот	Запазване на съществуващите параметри на жилищния фонд при съответното осъвременяване на годния и снос на негодния.	Съществуващите параметри на жилищния фонд се рехабилитират, като частично се възстановяват изключени през 70-те години части от имоти в регулация. Повишено внимание към благоустрояване.	Селищната мрежа се определя от един град, 5 села, 4 вилни зони. Стопански дворове и бази се предвиждат с подходящи разширения. Сухиндол подчертава централните си функции. Структурират се още два опорни центрове – с.Коевци и с.Бяла Река. С изключение на центъра Сухиндол, където средната етажност може да достигне средна етажност до кота 15 метра, останалите селища запазват застрояване с ниска височена до 10 м кота	Какви са нагласите на местните жители и общината за: включване в регулация какви са последствията за комуналното стопанство Съседство и охранителни зони производство-обитаване други

			корниз, и съответните 2-3 етажа, останалите селища запазват параметрите на КИНТ и плътност, но всички разширяват територията си, както с изключените през 70-те територии, така и с нови периферни терени, стопански дворове, паркове, спорт и др.	
Отдих, спорт, рекреационни ресурси и туризъм	Запазване и допълнително благоустрояване с допустима комерсиализация на рекреационния ресурс – предимно зелените и спортни площадки в селищата и съседните хижи и природни забележителности. Включване на поредицата базалтови скали и палеовулкана в посетителския еко-маршрут на Деветашкото плато. Предвиждат се велоалеи в рамките на съществуващи пътни трасета, поради липса на интензивно движение	Обогатяване на вътрешно селищната зелена система с елементите на културно-познавателния туризъм, ловно-рибарски хижи и селища, преструктуриране на селищните образования (Мъгъра, Куза, крепостта и др.) като вилни зони (ваканционни селища), очертаване на еко-пътеки към защитени местности, природни забележителности и обекти на КИН Предвиждат се велоалеи и вело-крос трасета в рамките на съществуващи пътни връзки и пътеки, поради липса на интензивно движение	Към предвидените в реалистичния вариант дейности се добавят още: Развитие на познавателния еко-туризъм, лова и риболова като маркетингов продукт Стимулиране на селския туризъм с предоставяне на тематични бази в новите вилни зони, както и по високите плата, местните чешми и други забележителности. Активиране на р. Росица и яз. Ал. Стамболийски и обектите НАТУРА за допълнителна добавена стойност Туристически пристани на подходящи места край язовира. Създаване на комбинирани маршрути за природо и културно познавателен, ловен туризъм винарство, фолклор и др. (например по платото, вулкана, чешмите)	Какво следва от: 1. Загуба на рекреационен ресурс Слаб туристиче-ски маркетинг и продукт неукрепнали туристически, ловно – рибарски и стопански дружества Неподдържане на поречието на ЗЗ Росица или отсъствие на оводнителни мероприятия Други от антропоге-нен, технически или рисков характер

Обществено обслужване и публични услуги	Запазване на действащите обществени заведения и сгради и видове административни услуги с известно минимално обогатяване. Част от недействащи и закрити заведения и сгради се преструктурират за други подходящи цели, а негодните се закриват. Запазване, на места рехабилитация на действащите	Възстановяване на наличния от преди десетилетия годен сграден фонд и набор от услуги, не само в центъра на общината, а и дисперсно по населени места, селищните образования (вилни зони) (училища и детски градини, общежития, читалища и др.) Осигуряване на спешна медицинска помощ на място в общината, както и място за социален патронаж, дом за стари хора и др. присъщи. Въвеждане системи за енергийна ефективност, слънчеви покриви и други автономни мерки.	В надграждане на реалистичния сценарий и в следствие въздействието на стимулиращите фактори, в т.ч. привличане и оземляване на нови заселници, характерната етническа толерантност и съжителство се осигурява пълния набор от обществено обслужващи дейности и адм. услуги, в т.ч. допълнителните мерки: Укрепване на училища и ОДЗ Нови заведения в селата, попадащи в „зоната на повишена икономическа активност”. осигурен достъп до електронни услуги Тематични информационни центрове в селищата (туризъм, КИН, екскурзоводи, др.).	Какво оразмеряване е нужно, ако: няма интерес за допълнително заселване се стигне до по-голямо от очакваното сезонно натоварване продължава бедността и ниската покупателна способност на населението Други подобни
Техническа инфраструктура, комуникации и транспорт	Запазване и на места рехабилитация на действащите елементи от техн. Инфрастр., поетапно изграждане на канализацията в селищата, достъп до интернет	Допълнително оразмеряване на системите на необходимите места, частично кабелиране на ел-проводи на Средно и Ниско напрежение, цялостна канализационна мрежа, осигурен обем на резервоари за питейна вода, поетапно възстановяване на неподдържаните хидро-мелиоративни съоръжения и	Разчетите за техническо обезпечаване на прогнозното население и икономика изискват изграждане на допълнителни съоръжения, като: допълнителни резервоари за питейно водоснабдяване, оптимизация и ефективно действие на ГПСОВ, нови трафопостове, газоснабдителни мрежи при желание на собствениците и МСП, възстановено хидромелиоративно строителство (напояване, корекции реки и дерета, отводняване, предпазни диги, поддържане язовири) Възможно е и изграждането на далеко-перспективна директна пътна връзка	Какви са рисковете, ако: няма сключени пръстени за резервно прехвърляне на ел-енергия, води и др. напоителните системи не могат да бъдат рехабилитирани и разширени, не се подобри контрола върху язовирите и тяхното почистване и удълбочаване корекциите на

		системи за поливно земеделие; Етапно изграждане на нови пътни връзки между в южната част на общината (вкл. вело-трасета)	между Сухиндол и АМ „Хемус”. Системата от вело-алеи се изгражда изцяло, свързана и с Еко-пътеките от Деветашкото плато, Палеовулкана и базалтовите скали.	реки и канали не следват естествените русла Други от икономически и технически характер
КИН (Материално и нематериално)	Съхраняване и опазване на недвижимо културно наследство, систематизиране на нематериално-то токова.	Съхраняване, опазване и **частично експониране** на недвижимо културно наследство, систематизиране на нематериалното такова (с акцент на фолклора, местни обичаи, етнография и др.). Рехабилитация на войнишките паметници. Контрол върху спазване на режимите за защита на обектите и ползване на земята над и около тях.	Съхраняване, опазване и **пълно експонирлане** на недвижимо културно наследство, включване на обектите в **обща мрежа и познавателни туристически маршрути,** систематизиране на нематериалното токова (с акцент на фолклора, местни обичаи, етнография, празници и др.). Изграждане на нови войнишки паметници, особено за периода до Първата световна война включително. Подробна инвентаризация и експертизи за разрушените обекти на КИН и при доказана загубена стойност – постъпки за отписването им от регистъра КИН. Обявяване на **„Местните чешма”** за НКН (недвижима културна ценност) на региона, както и други обекти.	Какво следва при: неовладяване на иманярството неподдържане на ценните чешми продължаващото разрушаване на обекти на КИН Липса на гъвкавост от МК Делегиране на права на общината в тази област Други по отношение създаването на мрежи и ограничители, свързани с достъп, охраняване и режими.
Защитени Територии, Защитени зони Екология	Съхраняване и опазване на природното наследство не само в зоните на НАТУРА 2000; Поддържане на екологичното равновесие – първоетапно закриване и рекултивация на нерегламентирани те сметища и други нарушени терени;	Съхраняване, опазване и **експониране** на природното наследство не само в зоните на НАТУРА 2000 (изграждане на еко-пътеки до основните обекти); Поддържане на екологичното равновесие – подходяща смяна предназначениет о на закрити и рекултивирани сметища и други	Съхраняване, опазване и **цялостно експониране** на природното наследство вкл. зоните на НАТУРА 2000; Свързване в обща мрежа от туристико-познавателни маршрути с обзаведени еко-пътеки и вело-трасета до основните обекти; Контрол и гарантиране на екологичното равновесие – недопускане смяна предназначението на съпътстващи обекти и дейности; Създаване на оптимална симбиоза между мрежите на НАТУРА, на КИН и не на последно място на	Къде и какъв е баланса между: Строгата защита и осигуряване на добавена стойност от туризъм и др. търсената устойчивост на защитените територии и системи и възможностите на органите да я осигурят с минимални средства какви са допустимите и

		нарушени терени;	селищната мрежа.	взаимо-изгодни приемливи компромиси. Какво е мястото и на Човека – homo sapiens в обезлюдяващия се район.
Комунално стопанство, Управление на Отпадъците	Осъвременяване базата на комуналното стопанство в общината и оптимизация на сметосъбирането	При необходимост разширяване базите на комуналното стопанство в населените места; Оптимизация на системите и разпределение на отговорностите по места (озеленяване, зимно снегопочистване и т.н.) Благоустрояване на гробищните паркове, спортните обекти и други публични обекти.	Централно и децентрализирано комунално стопанство с разпределени отговорности по пера та и етапи на надграждане: Благоустройство на населени места и общински обекти (училищни дворове и др.) Озеленяване и улична растителност тротоари и улично осветление Поддържане общински пътища Системи за разделно събиране и оползотворяване на отпадъци Снегопочистване и зимна поддръжка на пътища други присъщи, като например общински системи за оповестяване, прогнози и реакция.	До каква степен е важна ролята на общината и споделените отговорности при: Концесионирането при създаването на ПЧП при начина на стопанисване, поддържане и взаимодействие между ведомства и местна власт, например при поддръжката на републикански и общински пътища – спорни „контактни зони, пътни възли”, материали и др.
Важна забележка: И в трите варианта демографското и социално – икономическо развитие на общината се запазват основните функции и икономически профил на аграрния сектор, съответно обогатени с дейности създаващи по-висока добавена стойност. Съхранени и подлежащи на защита остават и защитените територии, НАТУРА 2000, обектите и зони на материалното КИН, както и годната за рехабилитация материално – техническа база, обществени сгради и жилищен фонд. Запазва се и наложилата се плътност и КИНТ на селищните територии, оразмерени преди десетилетия на капацитета от 4000 жители – при съответното саниране и осъвременяване за по добро качество на живот, вкл. зелени системи и комунална техническа инфраструктура.				

Отговаряйки на допусканията и предизвикателствата към всеки от трите възможни сценария за демографско и социално-икономическо развитие (таблицата по-горе) и след консултации с местната администрация и общественост за избрания с предварителния проект **оптимистичен вариант** на предварителния проект на ОУПО Сухиндол по-подробните разчети и предвиждания обхващат етапите на 2017 – 2020 г.- средносрочен и 2020 – 2027 (2030) г. - далеко перспективен хоризонти.

Общи параметри по функциона	Етап 1 2017 – 2020 г, 2780 - 2930 жители	Етап 2 2020 – 2035 г. 2990 – 3090 жит.	Стимулиращи фактори	Допускания и рискове (стагниращи, конюнктурни

лни системи				и др. влияния)
Труд, заетост, производство, услуги	Стабилизиране на икономиката и опорните селища Сухиндол, Коевци и Бяла река; Начални действия в подготовка плановата обезпеченост и инфраструктурата на линеарната зона за икономическа активност по остта Коевци – Сухиндол – Павликени.	Надграждане с модернизация на икономическата база във всички селища и поетапно развитие на линеарната зона за икономическа активност край пътя Коевци – Павликени (както и на ивицата край АМ „Хемус”), отворена към региона..	Отвореност към региона; Високо – технологични и иновационни практики и чисти производства с повишена добавена стойност; Привличане и оземляване на заети и нови заселници Нови европейски оперативни програми, вкл. за земеделието;	Предел на местния трудов потенциал (основно в сел.стоп.); Увеличаване на възрастта за пенсиониране; Колебания в естествения и механичния прираст на населението Пазарни конюнгтури и кризисни фактори
Обитаване, жилища и качество на живот	Оразмеряване на жилищния фонд за ..... жители (.....жилища за осъвременяване, вкл. надстрояване, общо благоустрояване на улици и площади	Продължаващо стимулиране за допълнително заселване и модернизацията на жилищните сгради за нуждите на ..... обитатели (..... жилища). Пълно благоустрояване на улични и обществени пространства.	Възможности по оперативните програми на ЕС;	Ограничен финансов ресурс на общината;
Отдих, рекреационни ресурси и туризъм	Благоустрояване на зелените площи, детски и спортни площадки в опорните селища, трасиране на вело-коридор	Пълно обзавеждане на зелената система във всички селища, изграждане на общинската мрежа от вело-алеи, подходящо ландшафтно свързване с „зелени коридори” на ЗТ и НАТУРА зоните, стимулиране на ловно-рибарския, културния и природо-познавателен туризъм, в т.ч. и осъвременяване и благоустрояване на вилните зони /ваканционно селище	Възможности по оперативните програми на ЕС;	Ограничения в режимите на ЗТ и НАТУРА 2000
Обществено обслужване и публични услуги	Осъвременяване базата на публичното обслужване в опорните селища и до-окомплектоването им с нужния набор обществени заведения	Комплектоване и оптимизация на общественото обслужване по населени места и в активната икономическа зона. Внедряване системи за енергийна ефективност, слънчеви покриви и други автономни мерки в общ. Сгради. Пълен достъп до широколентов интернет и е-управление в административните услуги.	Програма „Дигитална Европа” Нов план на ЕС за икономически растеж и публичния сектор	Общински бюджет Публично – частно партньорство
	Частична	Изграждане на необходимите	Ползване	

Техническа инфраструктура, комуникации и транспорт	рехабилитация на инженерните системи в „тесните им места”; Проектиране и процедиране на нови пътни връзки; Пълно покритие с обхват на мобилните оператори	нови мрежи и съоръжения според капацитета на селища и производствени зони (особено канализацията); Реализация на новите пътни връзки, вкл. велосипедните трасета. Възстановяване на част от хидромелиоративните съоръжения, разширяване	възможностите по оперативните програми на ЕС; ПЧП; Програми на ИАПИ	Ограничен бюджет
Културно-историческо наследство (КИН)	Попълване пропуските в картотеката на КИН и пълно картиране на обектите и охранните им зони	Провеждане на експертизи за разрушените обекти на КИН и при отсъствие на ценности общината прави постъпки за сваляне от регистрите или за по-лек охранителен режим	Програмата на МК и структурните фондове на ЕС; Интерес към културния и конгресен туризъм	Проблемът с „Иманярството” Ограничен ресурс на местния Музей в Велико Търново
Защитени Територии, Защитени зони, Екология	Проектиране и трасиране на допустими еко-пътеки и съоръжения за посетители в зоните на НАТУРА 2000; Първоетапно закриване и рекултивация на нерегламентираните сметища и други нарушени терени;	Пълно експониране на природното наследство не само в зоните на НАТУРА (изграждане на еко-пътеки до основните обекти); Възтановяване на екологичното равновесие – подходяща смяна предназначението на закрити и рекултивирани сметища и други нарушени терени;	Възможности от структурните фондове и ОП „Околна среда”; ПЧП с НПО и др.;	Ограничителен режим в ЗТ и НАТУРА зоним Трудно работещи системи за компенсиране
Комунално стопанство, Управление на Отпадъците	Инвентаризация , оптимизация и модернизация базите на комуналното стопанство в общината и оптимизация на сметосъбирането	При нужда - нова база на комуналното стопанство и в зоната за икономическа активност; Разпределение на отговорностите по места (озеленяване, зимно почистване и т.н.) Разделно сметосъбиране и оползотворяване на отпадъците Благоустрояване на гробищните паркове и други (училищни дворове, спортни терени, тротоари и улично осветление и др.) .	ПЧП с деловите среди; Добри концесионни договори;	Ефективност на инсталациите за оползотворяване на отпадъците; Недостиг на общински средства;

Подробностите по функционалните системи и оптимистичния сценарии за разработвания предварителен проект на ОУПО Сухиндол са разгледани в логичната структура от аналитико-диагностичния раздел А, както следва: а)Пространствено развитие и б) Комплексна функционално – пространствена организация и баланс на територията

Според плановото задание „главната цел на общия устройствен план на общината е да създаде пространствена планова основа за нейното дългосрочно устойчиво устройствено развитие в съответствие с приетите стратегически документи за регионално развитие и със специфичните за община Сухиндол природни, културно-исторически, туристически и други ресурси.

Изхождайки от принципите на устойчивото развитие за баланс между екологично равновесие, икономически растеж и социален просперитет, при пестеливо използване на природните ресурси, постигането на главната цел се предпоставя от изпълнението на следните цели:

- Регулиране в устройствено отношение процесите на по-нататъшната урбанизация на територията на общината в граници, които да не накърняват целостта и стабилността на природната й среда.
- Създаване на необходимите устройствени условия за реализиране на стратегическите документи по ЗРР.
- Прилагане на устройствени принципи на по-нататъшно изграждане и техническо съоръжаване на жизнената среда в населените места и останалите обитавани територии в съответствие със съвременните европейски критерии и стандарти."

Създаване на планова основа за следващи етапи на подробно устройствено планиране и необходимо условие за привличане на инвестиционен интерес.

Настоящата прогноза се базира на изводите и препоръките от подробния анализ на състоянието и установената диагноза за ресурсния потенциал на територията и тенденциите в социално-икономическото и демографско развитие, очертаващи перспективната рамка на възможностите за просперитет на общината и на параметрите на териториалните им измерения в новия ОУПО при взаимодействието в групите

- пространствено развитие и капитализиране на територията,
- човешки ресурси, икономика и качество на живот,
- техническа инфраструктура, комуникации и транспорт,
- околна среда, защитени територии, културно-историческо наследство и туризъм.

Основни водещи функции на територията

С предварителния проект на ОУПО Сухиндол са очертани три главни фукционални зони: Северна, Централна, Южна. Територията, пространствено и функционално съдържа три основни географски елемента – високата равнина на север, поречието на р. Росица и платата и яз. Ал. Стамболийски., илюстрирано на схема „Стратегическо планиране на общината" и със следните работни наименования:

Северна зона I – ПРИРОДОСЪОБРАЗНО СЕЛСКО СТОПАНСТВО И ЕКО-ТУРИЗЪМ

Условно тази зона е наречена *„**Палео-Вулкана***", включваща земеделски и горски територии на север и северозапад от Сухиндол.с насоченост към природосъобразно земеделие, с приоритет лозарство, познавателния туризъм, свързан с природно и историческото наследство, екотуризъм. . Сериозен потенциал на развитие се очаква в северната част на тази зона, която ще бъде под влияние на бъдещото трасе на автомагистрала „Хемус". Тя има потенциал да поеме известна част от дейности, свързани с обслужване трафика по магистралата, както и поддръжка на инфраструктурата. В останалата част на зоната, повишено внимание предлагаме да се отдели, освен на земеделието, също така на потенциала за атракционен, културен и ловен туризъм и спорт /района на специалния терен/, така и на потенциала за изграждане на комплекси за усвояване на слънчева енергия чрез фотосоларни елементи. Специалният терен , на север от Сухиндол, подлежи на по-прецизно проучване и обсъждане с местната администрация и потенциални инвеститори, поради особения характер на предишното му предназначение и вероятни скрити възможности. Предвиденият в северозападната част на зоната, терен за концесия за инернтни материали следва да се управлява с особено внимание за запазване границите на концесията, както и на съпътстващото рехабилитиране на нарушените терени.

Северна зона II – ИКОНОМИКА-ИНОВАЦИИ-КОНКУРЕНТНОСПОСОБНОСТ

Условно тази зона, е наречена **„Пътя**", защото е по протежение на основния път пресичащ общината от Ловеч на запад към Павликени и Велико Търново на изток. Макар зоната да обхваща различни категории земеделски земи и лозови масиви, със запазване на традиционните стопански дейности но на по-високо ниво на стопанисване, основното внимание е отделено на населените места Сухиндол, Коевци и Красно Градище, както и на териториите от двете страни на основния път. Основен приоритет е рехабилитацията на пътната инфраструктура, включително подобряване състоянието на маркировката и указателните знаци , извън общината, по пътните връзки по посока Ловеч, София, Севлиево, Велико Търново, Варна. Необходимо е да се реконструира и връзката на север към Плевен. За тази част от зоната се предлага функционална насоченост към леки екологически чисти производства, особено в областта на преработвателната промишленост, на селскостопанска продукция, извличане на фармацевтични продукти от лозовите насаждения, билкови масиви и други, както и малки предприятия, свързани с иновативни технологии. От гледна точка на проучване, опазване и социализиране на културно-историческото наследства, следва да се обърне особено внимание на източната част на тези зона, около Красно Градище където може да се развие мащабен и дългосрочен проучвателно инвестиционен проект.

Средна зона III - ПРИРОДНА СРЕДА и ЕКОТУРИЗЪМ

Условно тази зона е наречена ***„Платото"***, включваща високите части на югоизточната периферия на Деветашкото плато, на изток и на запад от р. Росица. Включва и част от територията около язовир Ал. Стамболийски и продължава към високите части на Предбалкана с пресечен терен и горски масиви. Особено внимание следва да се отдели на тематичния туризъм с тематични маршрути, кайто да се съчетае с краткотрайния неделен и по-продължителния седмичен отдих в пространството около язовира. Добре би било, общините от района на Деветашкото плато да участват в сдружение, което да осигури интегрирани предложения за стопанисване и усвояване на потенциала на платото, като природен феномен и природно-културно-историческа среда за отдих и познание. Съвместни маршрути, обща поддръжка на инфраструктурата, обща мрежа от къщи за гости и други обекти, обслужващи туризма и отдиха могат да бъдат част от програмата на подобно сдружение. Важен елемент от бъдещата мрежа еко и туристически маршрути следва да бъде и съществуващата мрежа от чешми, извън населените места, които обикновено са свързани с извори и интересни местности.

Южна зона IV - ПРИРОДОСЪОБРАЗНО СЕЛСКО СТОПАНСТВО и ВТОРИЧНИ ДЕЙНОСТИ

Условно наречена тази зона е ***„Долината"***, включваща селища Горско Калугерово и Бяла река /включително местностите с частни имоти и вили по поречието на р. Росица и до Красно Градище/. Един от приоритетите е инвестиционните проекти да са съобразени с опазване на природната среда по поречието на р. Росица. Важен елемент от политиките на развитие трябва да бъде укрепване на терените около съществуващи и потенциални свлачища. По поречието има възможност за организиране на ограничено вилно застрояване, в две вилни зони, които така или иначе вече са възникнали спонтанно. Следва да се обърне внимание и на останките от средновековна крепост, като се проучви възможността за туристишчески маршжрут и велоалеи по двата бряга на р. Росица.

Южна зона V– ОЗДРАВИТЕЛЕН ОТДИХ и ИСТОРИЧЕСКИ И ЕКО-ТУРИЗЪМ

Условно наречена тази зона е ***"Яз. Ал. Стамболийски"***, включваща с. Горско Косово и селищните образования за вилен отдих /Мъгъра, Куза, Профилактериума, базата на БТС „Павликени", полуострова, ресторанта/. Територията около язовира е от особено значение, както поради високите качества на околната среда и възможностите за отдих, спорт, риболов, посещение на исторически места и археологически паметници, но и поради необходимостта да се запази потенциала на природната среда, чистотата на водите в язовира и се осигурят необходимите управленски механизми за устойчиво развитие.

Интересното в тази зона е наличието на доста сериозна съществуваща инфраструктура и изграден, но в недобро състояние сграден фонд. Това дава възможност при една широка програма за саниране, рехабилитация и въвеждане на съвременна организация на съчетан социален и пазарно ориентиран отдих, да се осигури много по-голяма стопанска активност, осигурени работни места и просперитет. Отново се поставя и задачата за подобряване на пътната връзка с първокласния път София-Варна, както и на североизток към Сухиндол и Ловеч.

Териториална структура и земеползваие

ОУП на община Сухиндол базира на съхраняването на горския и земеделския поземлен фонд в максимална степен.

Възникналите нови потребности от терени за ново строителство се удовлетворяват предимно в границите на съществуващите урбанизирани територии, а в границите на по-ниско категорийните земеделски територии на места се предвиждат зони и/или отделни терени с допустима промяна на предназначението.

За територията на община Сухиндол са определени видове и подвидове ландшафти на основата на анализ на вида на земното покритие. Те допълват и конкретизират структурата на големите по площ териториални единици от регионалната и типологичната ландшафтни класификации на България, в които попада изследваната територия. Анализът на зелената селищна система показва значимо влияние върху целостта на получените структурни единици. Тяхната хоризонтална структура е силно разпокъсана, включително и от територии, които трудно се класифицират като самостоятелни ландшафтни единици на по-ниско таксономично ниво – полезащитни пояси, озеленяване в дворни места, в рекреационни и вилни зони, и др.. Класифицирането им по вид на земното покритие е неефективно, тъй като предизвиква голяма раздробеност на територията и налага обединяването им към някоя от по-големите по площ ландшафтни структури, както е направено в настоящето изследване. За подобни територии, в които зелената селищна и извън селищна система оказват силно фрагментиране на целостта на ландшафтните единици и те придобиват вид на смес, конгломерат от земеделски, селищни и други структури, е целесъобразно обосноваване и дефиниране на български еквивалент на ландшафт „desakota".

Както бе споменато в анализа, зелената селищна и извън селищна система в община Сухиндол показват силно фрагментиране на цялостта на ландшафтните единици и те придобиват вид на смес, конгломерат от земеделски, селищни и други структури. В структурата на тези ландшафтни единици зелената система, независимо дали е разделена на селищна и извънселищна осигурява биологично активната част от жизнената среда на човека, което е в пряка зависимост от конкретни природни и антропогенни условия в конкретната територия.

Нивото на увредени ландшафти е съвсем ниско, а това показва, че територията се нуждае предимно от дейности и действия с превантивен (подържащ) характер по отношение запазване и обогатяване на основните видове ландшафти. Въпреки това могат да бъдат набелязани някои мерки за подобряване състоянието на отделните категории ландшафт, създавайки предпоставки за устойчиво развитие на общината

1. **Селскостопански ландшафти (Ландшафт Аграрен)**

   В община Сухиндол Аграрните ландшафти са природо-териториални комплекси, които включват землищата на 6 населени места. В зависимост от начина на трайно ползване на земята се отделят два подвида ландшафти - аграрен сейтбооборотен и аграрен на трайните насаждения, но и за двата подвида е целесъобразно да се потърсят възможности за окрупняване на обработваемите селскостопански блокове, което заедно с благоприятния релеф ще даде възможност за по-висока степен на механизация и увеличаване на добивите.

   Предвид на това, че селското стопанство доминира в икономическите активности на територията (68 % от територията на общината), както и факта, че в този сектор е и най-голям дял от броя на заетите лица в общината, е желателно то да бъде по-добре експонирано, включително и с развитие на познавателен еко и етно-туризъм, селски туризъм и др, особено с характера на общината на лозаро-винарско средище.

2. **Горски ландшафти**

   В този тип ландшафти основната дейност би следвало да е обвързана с опазването на биоразнообразието. В горските територии има добри условия за добив на билки, горски плодове, гъби, орехи и др. Тук могат да се причислят и горите със стопанско значение, но те заемат площ от едва 5% от територията, и в по-голямата си част са силно фрагментирани, което силно затруднява поддържането им и развитието на стопанска дейност в тях. Целесъобразно е по-осезаемото поддържане на насажденията с мелиоративен характер.

3. **Крайбрежни и водни ландшафти (Ландшафт Аквален)**

Към аквален езерен с най-голямо значение е язовир “Ал. Стамболийски”, той осигурява вода за напояване и обезпечава работата на три водно-електрически централи. В землището на гр. Сухиндол и с. Горско Калугерово има по един микроязовир с цел напояване и развитие на спортния риболов. Целесъобразно е осъвременяването на дейностите и мероприятията по поддържане на техните корита, както и внедряване на система за ранно предупреждаване и регулиране на водните нива с цел предотвратяване на бедствия и аварии.

По поречието на р. Росица и около микро язовирите могат да се развиват и рибни ферми. Районът около язовир "Александър Стамболийски" е подходящ за развитието на селски туризъм поради тишината, чистия въздух и красивата природа. Има добри условия за различни видове водни спортове, за които благоприятстват и средните годишни температури. Тези възможности са предпоставка за изграждане и развитие на средства за подслон и оформяне на зони за къмпинг.

По презумция ОУПО се стреми към опазването на крайбрежната и крайречна ивици, като определените за целта буферни зони от 30 и 50 м. следва да се отлагат на място според конкретните релефни дадености, като отчитат и завареното до момента състояние на застрояването.

4. **Културни ландшафти**

Територията на община Сухиндол изобилства с културни ценности датирани от Праисторията, Античността и Средновековието. Значителна част от тях са разположени извън границите на населените места и могат да бъдат обвързани в тематични исторически маршрути (защитени територии и защитени зони, римски пътища и български крепости и т.н). Всичко това създава предпоставки за развитие на тематичен, познавателен, селски и културен туризъм. За целта е необходимо общината да изготви и реализира проекти за експониране и социализиране на природните и културни забележителности.

Селищна мрежа

Селищната мрежа в община Сухиндол е стабилизирана и съществени промени в нея не се предвиждат.

При формиралите се съвременни начини на стопанисване на земеделските земи от окрупнени собственици и високата степен на модерна механизация, на практика селата са загубили част от тази икономическа база за своето съществуване.

С плана се търсят устройствени предпоставки, за да се привлекат нови икономически субекти, способни да диверсифицират икономическата база на населените места в община Сухиндол, например посредством включването на бивши и/или изоставени стопански дворове, МТС и други аграрни бази в регулационните граници на селищата.

В урбанистичното развитие на общината, акцентите в ОУП са поставени върху:

- Развитие на общинския център като действителен опорен център в селищната мрежа на общината, отчитайки тенденциите в демографското развитие, в социалната и техническата инфраструктура, инвестиционната активност и др.

- Запазване на останалите селища с осъвременяване и благоустрояване на средата и повишаване качеството на живот в селата

- За всички населени места и урбанизирани територии са определени нови регулационни граници, обединяващи традиционно усвоенни и застроени територии, със съответните правила и нормативи за застрояване

- Съществуващите по пар. 4 от ЗСПЗЗ селищни образувания (Мъгъра и Куза, вкл. двете групи територии по поречието на р. Росица – Водешница и Косовски ливади) добиват статут на вилни зони с необходимото им в бъдеще минимално инженерно-техническо обзавеждане и благоустройство.

- Запазват се традиционно развити форми на отдих и налични бази около язовир „Ал Стамболийски, като отделните обекти за профилактика и ловни хижи, заслони за риболов, кътове за почивка.

- Обособяват се като урбанизирани територии дисперсните обекти и тези за обслужване и услуги по АМ „Хемус", за спорт, атракции и други специфични дейности в района на бившият специален терен и палеовулкана, както и съпътстващи единични обекти на преработването и добавената стойност на лозаро-винарството, бутиковите овощни и зеленчукови градини, на селския и екологичния туризъм и други присъщи.

- Създават се териториални предпоставки и стимули за приоритетно развитие на туризма, чрез прилагане на интегриран подход и туристически маркетинг, експониране на куртурно историческо наследство,

- Предложени са правилата за опазване на двете Защитени зони и на една защитена местност, които попадат на територията на общината, като към „територии със специфични изисквания".

Пространствена организация и оси на урбанизация

И в трите варианта за демографското и социално – икономическо развитие на общината с предвариателния проект на ОУПО се запазват основните функции и икономически профил на аграрния сектор, съответно обогатени с дейности създаващи по-висока добавена стойност. Предварителният проект отчита исторически създалата се фунционална структура и пространствено развитие. Съхранени и подлежащи на защита остават и защитените територии, НАТУРА 2000, обектите и зоните на материалното културно историческо наследство /КИН/, както и годната за рехабилитация материално – техническа база, обществени сгради, бази за отдих и жилищен фонд. Запазва се и наложилата се плътност и КИНТ на селищните територии, оразмерени преди десетилетия на капацитета от 5000 жители – при съответното саниране и осъвременяване за по добро качество на живот, вкл. зелени системи и комунална техническа инфраструктура.

Балансът на територията запазва селскостопанския характер на общината, като с най-голям процент остават земеделските територии, горските територии се запазват без промяна, а селищните и урбанизирани територии в регулация се увеличават във всички населени места и заемат общо 4,2 % от територията на Общината. Водните площи и Защитените територии се запазват в своя обхват и територия, а нарушените територии са предвидени за рекултивация. Териториите отредени за транспорт се увеличават незначително, главно с оглед осигуряване на нужните параметри и пропускателна способност (на места с предвидени вело-алеи), а тези за техническа инфраструктура също запазват своя дял.

Новите планировъчни мерки са насочени към създаване на полицентрична структура с 2 опорни селища и централна композиционна ос около главната комуникационна артерия Ловеч – Сухиндол – Павликени. ОУП отговаря на препоръките на общината и населението и за отваряне на общината към туризма.

Предлага се режим на „смесени обслужващи производствени зони" /Соп / чрез смяна на предназначението на ползване на селскостопанска земя. Създава се планова основа за високо технологична зона, включително производствени складови, ремонтни, търговски и обслужващи дейности, изграждане на хотели и жилищни сгради при определените градоустройствени нормативи.

Устройствените зони и конкретни режими на територията са показани на плана на предварителния проект в М 1: 25000 и са подробна описани в идентификационната таблица по землища,/приложения – 2 бр, като подробната характеристика с предвидените и допустими видове дейности на устройствените зони и режими е дадена в края на записката и Правилника за приложение на ОУПО.

Обособените общо 6 тематични групи устройствени зони с 14-те вида устройствени режима са разпределени както следва:

1. Обитаване и комунални дейности
   1.1. жилищна зона с преобладаващо застрояване със средна височина, плътност и интензивност – **Жс**, 1 бр. – град Сухиндол, (186,03 ха)

1.2. жилищна зона с преобладаващо застрояване с малка височина и плътност и интензивност – **Жм**, 5 бр. – селата в общината, (243,23 ха)

2. Отдих и туризъм
   2.1. рекреационни устройствени зони за вилен отдих – **Ов**, 7 бр. – м. Мъгъра, Куза и 5 бр. по р. Росица – 43,44 ха
   2.2. други рекреации - лов, риболов – **Од**, 5 бр., 4,65 ха
   2.3. рекреационни устройствени зони за курорти и допълващи дейности – **Ок,** 2 бр. – 3.6 ха

3. Озеленяване и гробищни паркове
   3.1. зони за озеленяване (спорт и атракции) – **Оз**, 1 бр, гр. Сухиндол, 6,35 ха
   3.2. Гробищни паркове – **Г,** 8 бр.- 6.34 ха

4. Обществено обслужване – Оо
   4.1. терени за обществено обслужване – **Оо**, 2 бр., 0,3 ха

5. Производство (селско, горско и промишлено стопанство)
   5.1. предимно производствена устройствена зона – **Пп**, 28 бр. (в и извън регулация) – 86,6 ха
   5.2. смесена обслужващо - производствена зона – **Соп**, 2 бр – 39,7 ха
   5.3. смесени зони: земеделски/горски земи с допустима промяна на предназначението – **Смф**, 13 бр.- 240,8 ха
6. Други специфични терени за териториално устройствена защита и резерв - Т
   6.1. Територии за лозови масиви – **Тлм**, 2 бр. – 37,5 ха
   6.2. Територии с находища на полезни изкопаеми – **Тпи**, 3 бр. – 97, 7 ха
   6.3. Територии с особена териториално - устройствена защита – **Ттз**, 4 бр.- 31,29 ха

Режим	Обща площ, ха
Жс	186,032
Жм	243,227
Оо	0,326
Ов	43,44
Ок	3,606
Пп	86,634
Од	4,653
Оз	6,345
Г	6,343
Смф	240,841
Соп	39,725
Тлм	37,465
Тпи	97,762
Ттз	31,288

Обща територия на определените с плана устройствени зони с конкретен режим е 1027,69 ха.

Останалата територия на общината запазва съществуващият си характер и предназначение.

Забележки:

- За бъдещият сервитут по трасето на автомагистрала „Хемус" е предвидена зона за промяна в режима на земеделските земи под влиянието на комуникации (**режим 0.4.20** по наредба №8), 14-ти устройствен режим, в който е допустимо промяна на предназначението, а точният сервитут на магистралата ще бъде параметриран след работния проект на избраното трасе и габарит.
- За останалата и преобладаваща част от територията на Община Сухиндол не се създават устройствени зони и режими, а се запазва съществуващото земеползване в земеделския и горския фонд, водните площи и други територии за природозащита (защитени територии и зони, защитени местности), за транспорт и комуникации, за друга техническа инфраструктура.
- Самостоятелно са отразени и санитарно охранителните зони около водоизточниците (СОЗ), обектите на културно-историческото наследство, напоителните системи и други самостоятелни обекти.

Опорни центрове и структура на селищната мрежа

С ОУПО Сухиндол за основни опорни центрове на селищната мрежа се явяват селищата Сухиндол, под-центрове са Коевци и Бяла река, добре обслужени от републиканските пътища III клас. Заедно с останалите общински пътища се оформя известен ортогоналния растер на пътната мрежа в Общината, като за подобряване, сигурност и бърз транспортен достъп се разчита и на бъдеща пряка връзка с автомагистрала „Хемус" " (най близък пътен възел при км.188+582 с Път III-303 обход на гр. Павликени.). На база тези общи предвиждания следва и предвижданото на приоритетните устройствени мероприятия в следната логична последователност:

- Осигуряване на населените места с актуални цифрови кадастрални карти и последващи
- Устройствени планове, първоетапно за 2-те опорни селища и второетапно за останалите 4 селища;
- Процедиране на селищните образования във вилни селища
- Постепенно и поетапно, според инвестиционните инициативи – планово обезпечаване на терените от активната икономическа зона по протежение на път III клас Крамолин – Сухиндол – Павликени, съгласно правилата и нормативите на съответния устройствен режим (Соп, Пп, др.)
- Възстановяване на годните хидромелиоративни съоръжения за поливното земеделие
- Поетапно рехабилитация на пътните връзки
- Етапно изграждане на канализационните съоръжения в населените места

Човешки ресурси, икономика и качество на живот

Тук с плана се преследва запазване и обогатяване на трудовия потенциал, като за целта се отреждат стопански терени в регулацията на селищата, набелязват се осите и обектите на икономическа активност, посочват се възможни алтернативи и иновативни решения за конкурентноспособна икономика – териториално насочени и конкретно отложени върху специфичните за общината територии за капитализиране, например:

- В сервитута на бъдещата АМ „Хемус" – потенциал за търговско-обслужване и туристически атракции
- В крайбрежната и зоната на влияние на яз. „Ал. Стамболийски" – подобрено качество на средата за отдих, базирана изключително върху съществуващите терени по пар. 4 от ЗСПЗЗ
- Симбиоза във видовете туризъм, като към краткотрайния вилен отдих, селския и екологичен туризъм се добавят и спортно атракционния, (еноложки?) винения и познавателен туризъм, за което плана запазва възможни територии край лозовите масиви, бившия специален терен и др.

Административно-управленчески, контролни и други въпроси, вкл. Общински политики

Разрешаването на проблемите с нерагламентираната сеч и палежите на стърнищата до голяма степен зависи от волята и решителността на общинската администрация, съчетана с разработване на мерки и система от целенасочени мероприятия съвместно с ДГС , целящи ограничаване на негативните тенденции, изразяващи се най-вече в превенция, засилен контрол (система за мониторинг и известяване), както и създаване на ефективни звена за борба с последиците.

По отношение на проблема с качеството на насажденията, усилията трябва да бъдат насочени най-вече към създаване на екологосъобразни предпоставки за развитие на структурите на зелената система, изразяващи се предимно в подходящ и целесъобразен видов състав с местен произход.

За подобряване качеството на дървесните и трайни насаждения от съществено значение е и правилното ползване на обкръжаващите ги обработваемите площи, и по-специално редуването на отглежданите култури, за да бъде предотвратено изтощаването на почвените хоризонти. С подбор на подходящи азото-фиксиращи, бобови култури и правилен интервал на подмяна, ще бъде възможно постигането на процеса сидерация, известен в практиката като „зелено торене", с което значително ще бъдат повишени не само селскостопанските добиви, но и приръстта на трайните горски насаждения в близост

За подобряване качеството на зелената система в Община Сухиндол от съществено значение е и осъществяването на ежегоден мониторинг, контролиращ прилагането на набелязани мерки и планирани мероприятия, като същевременно отчита своевременно всички положителни и отрицателни качествени и количествени изменения в структурата, което ще позволи планирането на своевременни мерки.

По отношение на количествените измерения, състоянието в момента се оценява като оптимално, имайки предвид, че тя е била оразмерена за по-голям брой жители, които в следствие на демографския срив постоянно намалява, за съжаление успоредно с това намалява и количеството на горските насаждения в следствие на нерегламентирани сечи.

Важен елемент на управлението и прилагането на плана е ефективността на общинските политики в отделните социално-икономически сфери, например посредством:

- Максимално запазване на общинската собственост
- Активно участие на общината като собственик на новосъздавани икономически субекти и обекти на обслужване и др. (например покрай АМ „Хемус"), както и ефективно ПЧП.
- За гарантиране, отстояване на обществения интерес и целева приемственост е удачно да се сформира независим, трайно действащ „Обществен Консултативен Делови Съвет", който да следи, верифицира и актуализира при необходимост приетите от Общината тематични програми и проекти.

ТЕХНИЧЕСКА ИНФРАСТРУКТУРА И ДРУГИ СЪЩЕСТВЕНИ ЕЛЕМЕНТИ НА ОУПО СУХИНДОЛ

Транспортна инфраструктура

Републиканска пътна мрежа

Наличните трасета от РПМ и за перспективния период ще ЗАДОВОЛЯВАТ ПЕРСПЕКТИВНИТЕ НУЖДИ за провеждане на автомобилния трафик. Необходимо е подържането на пътната инфраструктура да бъде на ниво, както и хоризонталната маркировка и вертикална сигнализация. Препоръчва се рехабилитация на общинските пътища.

Общинска пътна мрежа - С ОУПО Сухиндол се предвиждат следните дейности по ОПМ:

Рехабилитация и реконструкция на част от третокласната и цялата общинска пътна мрежа.

Рехабилитация и реконструкция на път VTR 2206 и VTR 1311.

Трасета на пътищата от републиканската пътна мрежа в чертите на населените места са III-403 с дължина 10,315 км и III-3011 с дължина 17,392 км.Общата дължина на уличната мрежа в населените места е около 114 км. От тях в урбанизираните територии частите на РПМ са:ПътIII-403,гр.Сухиндол 2,77 км,с.Коевци 1.02 км.ПътIII-3011 през с.Горско Калугерово-1,17 км.през с.Бяла река-1,45 км,през с.Горско Косово-0.67 км.Общата дълина на РПМ преминаваща през населените места е 7.08 км.Общата дължина на Общинските пътища VTR-2310,1311,2206,1200 е около 20.22 км.

Трасетата от РПМ преминаващи през урбанизираната територия на населените места при следващи фази на проектиране(идейни и технически проекти) е необходимо да се съгласуват с вижданията и указанията на ОПУ Велико Търново,предвид,тяхната подведомственост,като представител на АПИ и МРРБ.

Освен рехабилитирането и реконструкцииите на тези трасета се предвиждат и изграждане на нови малки такива за по добра комуникация между предвидените за вилни зони селищни образования в южната част на Общината. Предложението е долуизложените проектни трасета да се добавят към ОПМ,като класификация и поддръжка(обща дължина около 34.72 км).

Клас IV общински	Име	Дължина (м)
проект	От магистрала Хемус	8760,376808
проект	До яз. Пустия	1268,89069
проект	До ЗЗ Богданов дол	3642,349793
проект	До с. Крамолин (около платото)	2918,023937
проект	До хижите	2955,670582
проект	До зона за отдих при язовирчето	752,703678
проект	До зоните за ветрогенераторите	4727,738459
проект	Около вулкана	1166,853249
проект	Около яз. Стамболийски към с. Дебелцово	8532,664957

Включвайки и макар малкия участък от автомагистрала „Хемус" в общината се подобрява и плътността на ОПМ, респективно и общата плътност Републиканска и Общинска, а именно:

Плътност на ОПМ - 0.53км/км2, Обща плътност РПМ и ОПМ - 0.729 км/км2

СРЕДНОДЕНОНОЩНА ГОДИШНА ИНТЕНЗИВНОСТ НА АВТОМОБИЛНОТО ДВИЖЕНИЕ ПРЕЗ 2015 И ПРОГНОЗА ДО 2035 ГОДИНА

Година	Номер на път	Вид на пребroителния пункт (Главен, Допълнителен или Автоматичен)	Номер на пребroителния пункт	Местоположение на пребroителния пункт (км)	Начало на пребroителния участък (от км)	Край на пребroителния участък (до км)	Леки автомобили	Автобуси	Леки товарни автомобили	Средни товарни автомобили	Тежки товарни автомобили	Товарни автомобили с ремарке и влекачи с полуремаркета	Общ брой товарни автомобили	Общ брой превозни средства	Единици леки автомобили	Еквивалентни автомобили на денонощие
2015	403	Д	1966	29.550	29.100	35.300	172	8	25	5	3	1	34	214	262	12
2020							181	8	26	5	3	1	35	224	273	12
2025							195	9	28	6	3	1	38	242	295	13
2030							215	10	31	7	3	1	42	267	326	14
2035							242	11	35	8	3	1	47	300	365	15
2015	403	Д	1967	35.500	35.300	41.290	1085	18	198	44	11	6	259	1362	1657	46
2020							1139	19	208	47	12	6	273	1431	1742	49
2025							1224	20	224	52	13	7	296	1540	1877	53
2030							1346	22	246	59	15	8	328	1696	2069	60
2035							1514	25	277	66	17	9	369	1908	2328	68

Вътрешно селищна улична мрежа: Трасета от републиканската мрежа в населените места остават:

- Път III-403 – Крамолин-Сухиндол-Павликени преминаващ през Коевци и Сухиндол с дължина на участъка от км.26+685 до км. 37+000,общо 10,315 км в рамките на общината и широчина на настилката от 6,50 до 10,00 м ;
- Път III-3011 Крамолин-Горско Косово-Горско Калугерово-(Добромирка-Вишовград) – преминава през 3 села с дължина на участъка от 17,392 км.и ширина на настилката от 4,00 до 8,00 м.

Необходимо е вътрешноселищната улична мрежа да се подържа в задоволителен вид, като се подържа и вертикалната сигнализация и хоризонтална маркировка, като се осигури и възможност за провеждане на велотрасета. Това следва да стане с планове на по детайлно ниво, като Комуникационни проекти (ПТКП), ПУП със съпътващите ги план схеми и др.

Ремонт и рехабилитация на уличните мрежи включва рехабилитация на вътрешно-селищна улична мрежа на селата и подобряване на уличната мрежа в Сухиндол.

Масов обществен пътнически транспорт

Наред с маршрутите от действащата областна транспортна схема и спирките от републиканската схема с настоящия проект се предлага и възможността за по-добро обслужване на населените местта посредством **създаване на вътрешно селски масов транспорт с по малки автобуси тип „маршрутки**", които да се движат по Общинските пътища и да спират по заявка на пътуващите, както за качващите се така и за слизащите. Възможно е и организирането на специализирани маршрути „дом- училище- дом" (сутрин и вечер), там където е необходимо за превоз на учениците.

Велосипеден транспорт

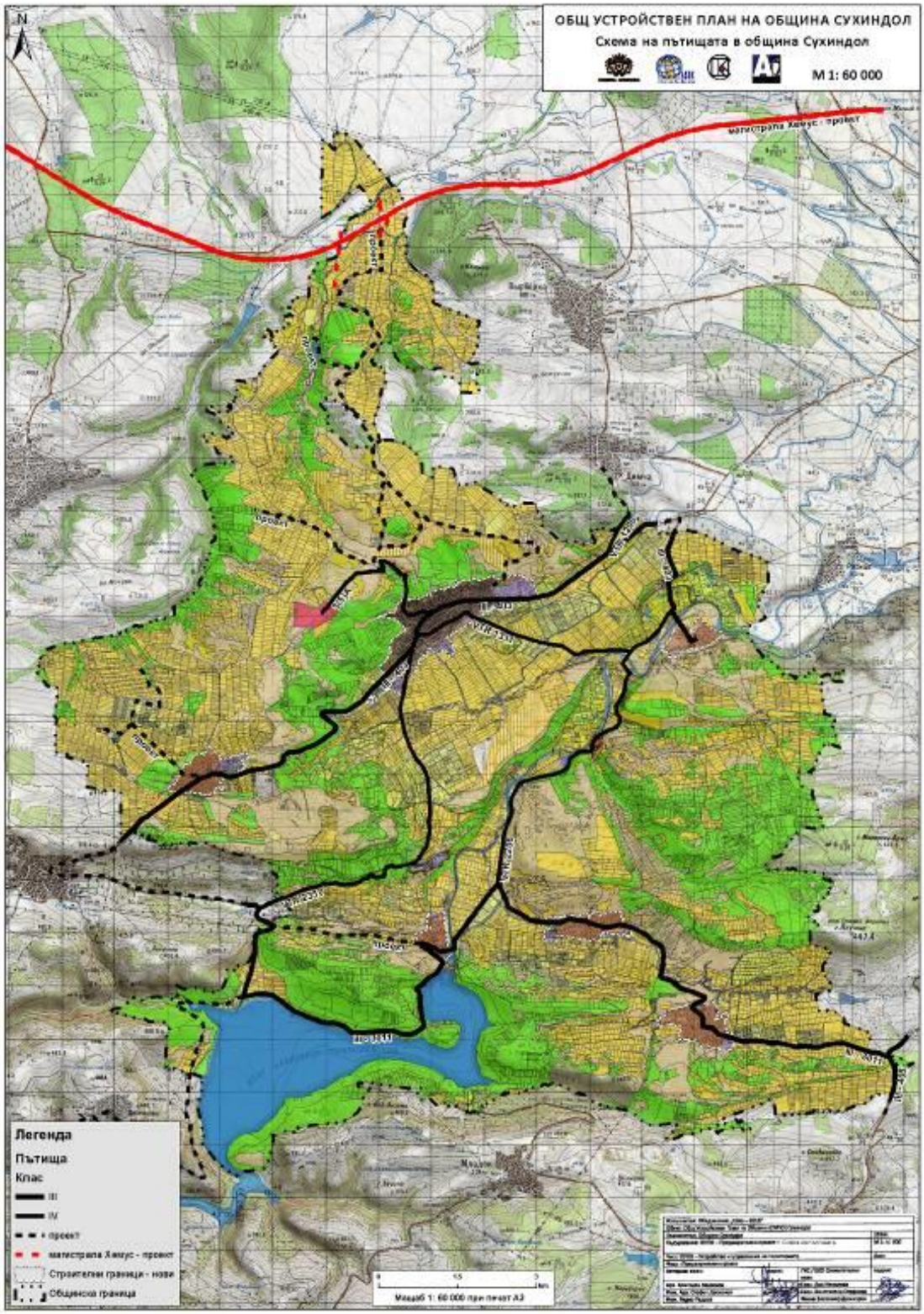
В окончателния проект на ОУПО-Сухиндол се предвижда да се разработят и реализират велосипедни трасета, като те се ситуират в сервитута на общинските пътища, съоръжени по изискванията на специализираните наредби за такъв вид движение. Съгласно Наредба 2 габаритът на велотрасето на обособено платно е от 1.00 м-1.50 м за еднопосочно движение и 2.50 м за двупосочно. При пресичанията на велосипедните трасета с пътищата от РПМ се спазват нормативните изисквания за такъв вид обекти, като се осигури безконфликтност между двата вида движение. Приложена е схема с предложение за развитие на велосипедно движение.

В резюме:

Територията на община Сухиндол е със задоволителна степен на транспортна съоръженост и удовлетворява като количество настоящите потребности. Пътищата от републиканската и общинска пътна мрежа не са изчерпали пропускателната си способност. Около .....% от пътната мрежа в общината е изградена с асфалтова настилка, но немалка част от нея е в недобро техническо състояние и следва да се подобри. В проекта на ОУПО Сухиндол се:

- Съобразяват предвижданията за усъвършенстване и доизграждане на пътната мрежа, заложени в предходни планове и проекти. При наличие на вариантни решения, с плана се обосновава изборът на варианта, допринасящ в най-голяма степен за рационализиране на общинската мрежа;
- Осигуряват допълнителни връзки на локалната с републиканската пътна мрежа;

- Проектът за ОУПО предвижда рационализиране на съществуващата пътна мрежа в общината, както и на връзките със съседните общини, чрез изграждане на нови трасета;
- Създадена е възможност за подобряване на директните транспортни връзки между населените места в общината с населени места в съседни общини (връзката към „Хемус") и др.; Връзката към АМ„Хемус", която като трасе преминава северно на гр.Павликени и дава връзки с Път III-303 (възел полудетелина) при км.188+582 и с Път III-405 (възел полудетелина) при км.194+000. По този начин индиректно се прави връзка с Път III-403,преминаващ през гр. Сухиндол.

Водоснабдяване и Канализация, Хидромелиорации

Водоснабдяване. Всички населени места и стопански съсредоточия в община Сухиндол са с изградени водопроводни мрежи и водоеми и са осигурени с необходимите за настоящото им функциониране водни количества. Качествата на ползваната питейна вода отговарят на нормативните изисквания.

Водоизточници: Община Сухиндол се водоснабдява изцяло от подпочвени води. Балансът на водните маси за населението в населените места, вилните зони и други урбанизирани терени според предвижданията на окончателния проект на ОУПО Сухиндол е представен в следващата таблица:

№	*Населени места, вкл. вилни зони в землищата им*	*Жители*	*Водоснабди-телна норма*	*Консумация - за населението по направената демографска прогноза за оптимистичния вариант към 2027 г.*		
		N	q_n	$Qср.дн.= N=q_n$		
		бр.	***л/ж/дн***	***куб.м/дн***	***л/с***	***куб.м/год***
1	гр. Сухиндол, вкл. ВЗ Трескавец, Адата, Водешница, Хайковец и Косовско ливади	2630	150,00	394,50	4,57	143993
2	с. Красно Градище	156	150,00	23,40	0,27	8541
3	с. Горско Косово, вкл. ВЗ Мъгъра и Куза	433	150,00	64,95	0,75	23707
4	с. Горско Калугерово	237	150,00	35,55	0,41	12976
5	с. Коевци	174	150,00	26,10	0,30	9527
6	с. Бяла река	301	150,00	45,15	0,52	16480
	Общо:	**3931**	**150,00**	**589,65**	**6,82**	**215222**

На база направения воден баланс и представената от оператора справка за подадени и фактурирани годишни водни количества, се установи че не е необходимо да се изграждат нови водоизточници, вкл. и за новопредвидените разширения на урбанизирани територии. Новите връзки са от съществуващата водопроводна мрежа за питейна вода, отговаряща на нормативните изисквания (Наредба 9).

Външната водопроводна мрежа (съществуваща и в проект) е показана на сборната схема и върху плана в М 1:25000, като в следваща фаза на подробно устройствено планиране ще се прецизират параметрите и трасета на водопроводите.

Необходимо е доизграждане и обновяване на диспечерската система изградена към водоснабдителната система на община Сухиндол

Оператора на В и К системата е необходимо да поддържа в добро състояние санитарно охранителните зони към отделните водоизточници

На всички водоеми последователно следва да се направи рехабилитация включваща: вътрешна хидроизолация за напорните и черпателните резервоари; подмяна арматурите в сухите камери, вътрешно и външно измазване**.**

Съществуващата водоснабдителна система на община Сухиндол само частично се нуждае от подмяна и реконструкция. Затова с ОУПО се предлага реконструкцията на всички външни водопроводи и съоръжения - подмяна на участъци от стария етернитов водопровод с нов РЕ, спирателни кранове, въздушници, диспечеризация, монтиран е слънчев модул с цел осъществяване наблюдение и контрол от главния диспечерски пункт в гр. Велико Търново / **Павликени**. Подмяната им да става след хидравлично изчисляване и решение за цялата водоснабдителна група. Поради голямата дължина и невъзможността реконструкциите да се извършат в кратък период от време се предлага на първи етап да се реконструират най проблемните участъци от външните водопроводи.

Канализация **-** В преобладаващата си част населените места на общината не са канализирани. Частични изградени канализационни мрежи има само в гр. Сухиндол. От гледна точка на директиви № 91/271/ЕЕС и 98815/ЕЕС, които изискват канализиране и пречистване на отпадъчните води в съответствие с нормите до 2007г. на населените места с повече от 10 000 ж. и до 2014г.. на населените места с повече от 2 000ж., състоянието на общината засега е в отклонение от изискванията само за гр. Сухиндол. Проблем обаче

представляват отпадъчните води от част от стопанските обекти на територията на общината. Независимо че като правило почти всички имат някакъв тип пречиствателно съоръжение, от някои от предприятията и фермите в деретата постоянно или епизодично постъпват води, чиито качества не отговарят на изискванията на екологичното законодателство. Необходимо е да се реализират ефективни пречиствателни съоръжения, отговарящи на изискванията на действащото законодателство. ПСОВ за отпадъчните води е предвидена само в гр. Сухиндол. ПСОВ ще работи на биологичен и механичен принцип (модулен принцип, включващ три модула).

Предвижданията за оптимизиране на канализационната мрежи на населените места в община Сухиндол включват:

- Доизграждане на канализационната мрежа в града и поетапно в селата
- Изграждане на пречиствателна станция за отпадъчни води за гр. Сухиндол
- Изграждане на разделна канализационна система за останалите населени места
- Изграждане на местни пречиствателни станции за отделните населени места и по-големи обекти

Следващите етапи на проектиране са изработване на ПИП (пред инвестиционни проучвания); изработване на ИП (идейни проекти).

Хидромелиоративни системи и съоръжения

Напоителни системи и съоръжения на места са занемарени и частично разрушени, а микроязовирите са отдадени под наем и не са оценявани скоро по отношение на действителния обем, дълбочина и т.н.

НЕОБХОДИМИТЕ ХИДРОМЕЛИОРАТИВНИ МЕРОПРИЯТИЯ ЗА ПЕРИОДА ДО 2015Г.-2030Г. предвиждат за дейностите:

НАПОЯВАНЕ

- Изграждане на подязовирни помпени станции
- Възтановяване на напоителни канали.
- Поддръжка

КОРЕКЦИЯ РЕКИ И ДЕРЕТА

1.Продълбочаване и облицовка на открити канали

2.Почистване и продълбочаване на дере, пряко свързани с напоителната система.

3.Частични възтановителни мероприятия

ОТВОДНЯВАНЕ .

1.Проучване и проектиране на отводнителни съоръжения край селищата.

2.Почистване и продълбочаване на съществуващи отводнителени канали

МЕРОПРИЯТИЯ ПО ПОДДЪРЖАНЕ НА СЪЩЕСТВУВАЩИТЕ ЗЕМНО НАСИПНИ ЯЗОВИРНИ СТЕНИ И СЪОРЪЖЕНИЯТА КЪМ ТЯХ

Извършване на ремонтно възтановителни работи по земно – насипните диги, на преливниците и отводящите им канали, ремонт и подмяна на неработещи СК на основните изпускатели, ремонт и/или доизграждане на шахти СК и вливните шахти на основния изпускател.

Проектиране на екзекутивна документация на земно-насипните язовирни стени и съоръженията към тях на двата микро-язовира с оглед изготвяне на количествено-стойностни сметки за ремонт и възтановяване и/или надграждане, изграждане на контролно-измервателна система за наблюдение, баланс на заляти площи и завирени обеми с оглед използването им за напояване и други стопански нужди и за нуждите на Гражданска защита от бедствия и аварии.

Електроснабдяване и телекомуникации

А. Преносни електропроводи и подстанции високо напрежение на средно напрежение /ВН/Ср.Н/

Съгласно „План за развитие на преносната мрежа на България за периода 2010-2010 г.” на ЕСО ЕАД ще се реконструират електропроводи 110 кV между гр.Левски, гр.Павликени и гл.Велико Търново.

Това пряко ще повлияе върху стабилната работа на основния източник на ел. енергия за Общината – п/ст. Павликени 110/20 кV.

Анализът на електрическото и натоварване сочи, че не е необходимо изграждане на нова п/ст ВН/Ср.Н

Б. Мрежа средно напрежение

Общата дължина на електропроводите Ср.Н /20 кV/ е около 93 км.

Основните електропроводи 20 кV за Общината са:

- ВЛ „Стамболийски”
- ВЛ „Сухиндол”
- ВЛ „Телени изделия”
- ВЛ „ЛВК”

Средният им товар в момента /февруари 2017 г./ е около 1 MW.

Общо в Общината са монтирани и се намират в експлоатациа 26 бр. трафопостове 20/0.4 кV

В. Мрежа ниско напрежение /НН/

Мрежата ниско напрежение на територията на община Сухиндол е въздушна, изпълнена с неизолирани проводници. Стълбовете са стари. Необходима е реконструкция на мрежата ниско напрежение поради недостатъчната й преносна възможност.

Във връзка с прогнозното увеличение на населението до 2020 г., съответно 2030 г. и предвижданията на ОУПО изчисленията показват, че трансформаторната мощност на съществуващите трафопостове не е достатъчна за задоволяване на нуждите на населението. Необходимо е изграждане на допълнителни трафопостове и осигуряване на преносна способност на електропроводите и/или изграждане на нови електропровои.

Г. Улично осветление

Необходимо е изграждане на нова осветителна уредба във всички населени места на общината. За намаляване на разходите на ел.енергия е препоръчително осветителните уредби да се изградят с LED осветители, както и въвеждане на система за управление и контрол на осветителната уредба.

Д. Възобновяеми енергийни източници

В община Сухиндол има идеи и проучвания за изграждане на нови фотоволтаични централи.

Във връзка с договор между “Брест Енерджи” ООД и Община Сухиндол за ”Консултантски услуги за изграждане на възобновяеми енергийни източници на територията и с участието на Община Сухиндол”, са определени като подходящи за разработване на фотоволтаични проекти с обща мощност 75 MW следните терени, общинска собственост (некатегоризирани и земи от 7-9-та категория):

№ на имот	Площ (ДКА)	Скица №	Енергиен Потенциал (MWp)
245	418.031	03775 (от 18.11.2009г.)	21
281	119.972	03334 (от 23.10.2008г.)	6
307	471.785	03782 (от 18.11.2009г.)	24
701	166.047	03772 (от 18.11.2009г.)	9
1882*	1008 (300 използваема)	03817 (от 11.12.2009г.)	15

Е. Електронни съобщителни мрежи

На територията на общината основните доставчици на телекомуникационни услуги са:

- „Космо България Мобайл” ЕАД (Глобул)

Има една изградена базова телекомуникационна станция с над 95 % покритие. Предвижда се и 95 % покритие с бърз интернет (без с. Коевци).

- „ВИВАКОМ” (БТК)

По данни, съгласно писмо РД 01-04-1024/01.04.2014 г. предоставяните услуги в Общината са:

- Телефонни постове, при 100% степен на цифровизация. Телефаксни услуги, след монтиране на крайно устройство могат да бъдат предоставени от всички телефонни постове.
- Високоскоростен интернет по технология ADSL за абонати в гр.Сухиндол.
- Усигурено е 99,87% GSM покритие на територията на Общината.
- Мобилен достъп до интернет чрез UMTS технология с 94,87% покритие.

Изградените междуселищни кабелни връзки / кабели в изкоп / са:

- гр. Сухиндол до с. Върбовка – кабел МККБ 4х4+15х4х1,2
- гр. Сухиндол до с. Красно градище – кабел ТЗБ 37х4х0,9
- гр. Сухиндол до с. Коевци – кабел ТЗБ 37х4х0,9
- гр. Сухиндол до с. Косово – кабел ТЗБ 14х4х1,2 с отклонения с. Бяла река и с. Г.Калугерово с кабел ТЗБ 7х4х1,2

Съобщителна мрежа на Държавна агенция „Електронно управление” /ДАЕУ/:

През територията на Община Сухиндол преминава оптична кабелна магистрала на ДАЕУ свързваща гр. Павликени и гр. Сухиндол.

Мобилтел и Теленор имат изградени базови станции на територията на община Сухиндол (м. Мелът над Бяла река).

Ж. Препоръки за бъдещо развитие на техническата инфраструктура

Анализът на текущото състояние на електроснабдителната и далекосъобщителната системи предполага:

- Ремонт и изграждане на нови ел. проводи Ср. и НН с цел избягване на аварии през зимния период.
- Обезпечеността на общината с услуги, свързани със съвременните информационни технологии. Необходимо е изграждане на оптични трасета за разширяване обхвата на широколентовия достъп за предаване на данни, за високоскоростен интернет, интерактивни услуги, както и качеството и обхвата на мобилните услуги.
- Препоръчително е за в бъдеще изграждане на малки фотоволтаични покривни инсталации на обществените сгради – кметсва, читалища, училища, детски градини и на еднофамилните жилищни сгради. С изграждането на такава системи се повишава енергийната независимост на сградите.
- Изграждане на инсталации за подгряване на вода за битови нужди
- Изграждане на малки централи захранвани с биомаса от дървесни и селскостопански отпадъци.

Отопление и газоснабдяване

Газоснабдяване

През територията на област Велико Търново преминава Северният клон на националната газопроводна система в страната. Въпреки това, областта дълго време не е получавала захранване с природен газ. На територията на област Велико Търново има частино изградена газопреносна инфраструктура – магистрални газопроводи, отклонение от северния клон на националната газопреносна мрежа, осигуряващи захранването с природен газ за по-големите населени места. Газификацията на градовете Велико Търново, Горна Оряховица и Лясковец се реализира като се изгражда магистрален газопровод, отклонение от северния клон на националната газопреносна мрежа до АГРС Велико Търново и до АГРС Горна Оряховица. Чрез газопроводно отклонение високо налягане от мрежата на Булгартрансгаз е осигурено захранването с природен газ АГРС Летница и Павликени.

Независимо, че по-големите населени места са частично обезпечени и газифицирани, за района на община Сухиндол няма ясно демонстрирани инвестиционни намерения за изграждане на газоразпределително отклонение.

В община Сухиндол няма развита газоснабдителна инфраструктура,както за директна доставка на природен газ, така и виртуална мрежа за снабдяване с компресиран природен газ. За територията на община, като част от район Мизия, лицензия за осъществуване на дейностите по разпределние на природен газ и снабдяване с природен газ от краен снабдител, е издадена на фирма „Аресгаз" АД, чрез нейното дъщерно дружество „Черноморска технологична компания"АД. Срокът на лицензиите е до 2044год. На този етап, в инвестиционните планове на компанията няма демонстрирани конкретни инвестиционни намарения за развитие на газоразпределителна мрежа в града и стартиране осъществяване на дейността по крайно снабдяване с природен газ.

Проектът на ОУПО Сухиндол констатира и препоръчва:

До изграждане на газоразпределителната мрежа и стартиране дейността по доставка на природен газ, могат да бъдет изградени лакални станции за компресиран природен газ или развитие на т.н. виртуален газопровод за големите консуматори и най- вече сградите общинска собственост.

Топлоснабдяването

В населените места на общината няма централно топлоснабдяване, като необходимата топлинна енергия за отопление, промишлени нужди и БГВ на обществените, административни, жилищни сгради и промишлени системи се осигурява чрез локални отоплителни инсталации работещи основно на твърдо (дърва и въглища) и течни (дизелови или котелни) горива, както и на електрическа енергия.

Перспектива за екологичното и чисти захранване с топлинна енергия е развитието на газификацията и преминаването към гориво – природен газ.

Потенциална възможност за намаляване разходите на енергия и преминаване към по-екологични способи за топлозахранване, особено за административните и общински сгради, има и в използването на възобновяеми енергийни ицточници, в частност слънчева енергия, аеротермална енергия чрез прилагането на термопомпени агрегати или биомаса чрез локални инсталации работещи с пелетно гориво.

Културно – историческо наследство

Културно-историческото наследство, разглеждано като част от един значителен ресурс в регионален мащаб, допълва набора и от туристически ресурси. Елементите на недвижимото материално наследство едновременно формират средата и представляват обект на познавателен интерес. ***Разнообразно нематериалното наследство*** – фолклор, фестивали, съхранени бит и традиции също представляват специфичен ресурс и културен потенциал на Общината.

Територията на Община СУХИНДОЛ е била населявана от най – стари времена. За това свидетелстват останалите паметници от най - различни етноси и култури. В района на селата Бяла река, Коевци, Красно градище и гр. Сухиндол са концентрирани селищни могили и селища от енеолитната (с предположение и от неолитната) епоха, античност, римска епоха, от ранно до късно средновековие. Могилни некрополи и единични могили са разположени в землищата на Красно градище и гр. Сухиндол. Идентифицирани са крепостни съоръжения край Горско Косово, Красно градище и гр. Сухиндол

Най- значимият обект на КИН по статут е определен по реда предходния Закон за паметниците на културата и музеите е: Къща на Петър и Съба Денчеви. ДВ бр.40 от 1970г. Вид **„Исторически"** с Категория - **"Национално"**

Така описаните в плановото задание и общинския план за развитие обекти на КИН са проверени и актуализирани, както следва:

Източниците:

- Заверени списъци на недвижим културни ценности /НКЦ/ съхранявани в Националния документален архив /НДА/ на НИНКН с изх.№ 0800-1035/16.04.2014г**. /Приложение №1/**

- Справка от Автоматизирана информационна система „Археологическа карта на България"/АИС АКБ/ с изх. №. 165/27.02.2017г. НАИМ на БАН **/Приложение №2/** В писмото е направено уточнение, че всички регистрационни карти са изготвени в периода 1992-1993г. и са приблизителна локализация.

- Регистър на военните паметници и Картотека на военните паметници на Областна комисия „Военни паметници" област Велико Търново (от интернет страницата на областта) **/Приложение №3/**

- Представената информация от Регионален исторически музей Велико Търново с писмо изх. №. 162/08.04.2015г. **/Приложение №4/**, надлежно поискана от кмета на община Сухиндол относно Актуален списък на обектите на територията на Община Сухиндол, съставляващи НКЦ, идентифицирани и проучени, но които не са включени в списъците на НКЦ,съхранявани в Националния документален архив на НИНКН е, че РИМ Велико Търново не разполагат с такава. В писмото съдържа важна информация, че в землищата на селата Бяла река и Горско Калугерово не са извършвани теренни археологически проучвания.

Видът и настоящия статут на обектите недвижими културни ценности в населените места и землища е представен в следващата таблица:

НАСЕЛЕНО МЯСТО (НМ)/ ЗЕМЛИЩЕ	ОБЩ БРОЙ	В Т.Ч.		РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ПО ВИД									ПО * СТАТУТ		ЗАБЕЛЕЖКА
		в НМ	ИЗВЪН НМ	АРХИТЕКТУРНО СТРОИТЕЛНИ	ИСТОРИЧЕСКИ	ХУДОЖЕСТВЕНИ	ВОЕННИ ПАМЕТНИЦИ	АРХЕОЛОГИЧЕСКИ					ДЕКЛАРИРАНИ	ОБЯВЕНИ	* Посоченият статут е определен по реда предходния Закон за паметниците на културата и музеите
								КРЕПОСТНИ СЪОРЪЖЕНИЯ	СЕЛИЩНИ МОГИЛИ, СЕЛИЩА	НЕКРОПОЛИ					
										ПЛОСКИ	МОГИЛНИ	ЕДИНИЧНИ МОГИЛИ			
БЯЛА РЕКА	1								1					1	Местно значение
ГОРСКО КОСОВО	2	1	1				1	1				1		1	„
КОЕВЦИ	7	3	4		4		2		1						1 от нац и 4 местно значение
КРАСНО ГРАДИЩЕ	14	1	13				1	1	2		1	9		1	Местно
СУХИНДОЛ	44	7	37		2	1	6	3	11	1	21		1	10	Местно значение
ОБЩО:	**68**	**12**	**55**		**6**		**10**	**5**	**15**	**1**	**22**	**9**		**13**	

Недвижими културни ценности <u>извън границите на населените места</u> – списък и особености.

Територията на община Сухиндол е наситена с културни ценности датирани от Праисторията, Античността и Средновековието. Значителна част от тях са разположени извън границите на населените места. В обхвата на извънселищата територия са обявени за недвижими културни ценности /НКЦ/ **55** обекта от тях **10** обекта не са локализирани и нанесени на плана, както следва:

<u>с. Бяла река</u>

1. Останки от селище, м. "Драги бунар", 4,5 км североизточно. **Обявен** в ДВ бр.78 от 1968г. Вид - архитектурно-строителен от Античността и Средновековието. Категория **„местно"**

<u>с. Горско Косово</u>

1. Останки от крепост, 3 км югозападно. **Обявен** в ДВ бр.78 от 1968г. Вид - архитектурно-строителен от Античността и Средновековието. Категория **„местно"**

Местоположение Местност: полуостров язовир Ал. Стамболийски

Особености Площ: 20 дка

Вид и хронология Крепост Тракийски период; Късна античност; Първа и Втора българска държава

Опазване Опазване Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

с. Коевци

1. Антична каменоловна, 2 км южно. **Обявен** в ДВ бр.78 от 1968г. Вид - архитектурно-строителен от Античността и Средновековието. Категория **„местно"**

2. Паметник на загинали партизани. **Обявен** в ДВ бр.40 от 1970г. Вид - **исторически.** Категория **„местно".**

3. Лобно място на Георги Ал. Косев. **Обявен** в ДВ бр.40 от 1970г. Вид - **исторически.** Категория **„местно".**

4. Лобно място на Иван Иванов Букьов. **Обявен** в ДВ бр.40 от 1970г. Вид - **исторически.** Категория **„местно".**

с. Красно Градище

1. Местоположение Местност: близост до стопонски двор

Особености Площ: 40 дка

Вид и хронология Селище Тракийски период; Римска епоха; Втора българска държава; Късно средновековие

Опазване Опазване Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

2. Местоположение Местност: близост до стопонски двор

Особености Площ: 1 дка

Вид и хронология Група могили Неопределима

Опазване Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.

3. Останки от селище в м. „Калето". **Обявен** в ДВ бр.78 от 1968г. Вид - архитектурно-строителен от Античността и Средновековието. Категория **„местно"**

Местоположение Местност: Каланкастро(Калето)

Особености Площ: 12 дка

Вид и хронология Крепост Тракийски период

Опазване Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

4. Местоположение Местност: Доорука

Особености Площ: 1 дка

Вид и хронология Единична могила Неопределима

Опазване Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.

5. Местоположение Местност: Шаранковец

Особености Площ: 1 дка

Вид и хронология Единична могила Неопределима

Опазване Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.

6. Местоположение Местност:

Особености Площ: 1 дка

Вид и хронология Единична могила Неопределима

Опазване Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.

7. Местоположение Местност:

Особености Площ: 1 дка

Вид и хронология Единична могила Неопределима

Опазване Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.

8. Местоположение Местност: Шаранковец

Особености Площ: 22 дка

Вид и хронология Селище Тракийски период; Римска епоха

Опазване Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

9. Местоположение Местност: Шаранковец
Особености Площ: 1 дка
Вид и хронология Единична могила Неопределима
Опазване Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.
10. Местоположение Местност: Драчево (към селските ниви)
Особености Площ: 1 дка
Вид и хронология Единична могила Неопределима
Опазване Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.
11. Местоположение Местност: Саръ Мешъ
Особености Площ: 1 дка
Вид и хронология Единична могила Неопределима
Опазване Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.
12. Местоположение Местност: Саръ Мешъ (южно от паметника Х. Димитър)
Особености Площ: 1 дка
Вид и хронология Единична могила Неопределима
Опазване Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.
13. Местоположение Местност:
Особености Площ: 1 дка
Вид и хронология Единична могила Неопределима
Опазване Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.

<u>гр. Сухиндол</u>

1. Останки от селище, м, "Лясковец", 2 км източно. **Обявен** в ДВ бр.78 от 1968г. Вид - архитектурно-строителен от Античността и Средновековието. Категория **„местно”**

2. Останки от селище, м, "Чуката", 3,5 км северозападно. **Обявен** в ДВ бр.78 от 1968г. Вид - архитектурно-строителен от Античността и Средновековието. Категория **„местно”**

3. Останки от селище Дебелец, м, "Среднаря", 3,5 км северозападно. **Обявен** в ДВ бр.78 от 1968г. Вид - архитектурно-строителен от Античността и Средновековието. Категория **„местно”**

4. Останки от селище, м, "Иванковец", 3,5 км югозападно. **Обявен** в ДВ бр.78 от 1968г. Вид - архитектурно-строителен от Античността и Средновековието. Категория **„местно”**

5. Останки от селище, м, "Сопот", 4 км югозападно. **Обявен** в ДВ бр.78 от 1968г. Вид - архитектурно-строителен от Античността и Средновековието. Категория **„местно”**

5. Местоположение Местност: Сопот
Особености Площ: 20 дка
Вид и хронология Селище Късена желязна епоха
Опазване Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

6. Останки от селище, м, "Хисаря", 4 км северно. **Обявен** в ДВ бр.78 от 1968г. Вид - архитектурно-строителен от Античността и Средновековието. Категория **„местно”**

6. Местоположение Местност: Хисаря
Особености Площ: 1 дка
Вид и хронология Крепост Късена Античност
Обект с неопределени функции Късна Желязна епоха
Опазване Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
7. Местоположение Местност: Драчево
Особености Площ: 40 дка
Вид и хронология Селище Римска епоха
Опазване Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
8. Местоположение Местност: Драчево
Особености Площ: 1 дка
Вид и хронология Група могили Неопределима

Опазване Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.

9. Местоположение Местност: Драчево

Особености Площ: 1 дка

Вид и хронология Група могили Неопределима

Опазване Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.

10. Местоположение Местност: Драчево

Особености Площ: 1 дка

Вид и хронология Група могили Неопределима

Опазване Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.

11. Местоположение Местност: Драчево

Особености Площ: 1 дка

Вид и хронология Група могили Неопределима

Опазване Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.

12. Местоположение Местност: Драчево

Особености Площ: 1 дка

Вид и хронология Група могили Неопределима

Опазване Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.

13. Местоположение Местност: Драчево

Особености Площ: 1 дка

Вид и хронология Група могили Неопределима

Опазване Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.

14. Местоположение Местност: Драчево

Особености Площ: 1 дка

Вид и хронология Група могили Неопределима

Опазване Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.

15. Местоположение Местност: Драчево

Особености Площ: 1 дка

Вид и хронология Група могили Неопределима

Опазване Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.

16. Местоположение Местност: границата между м. Стангъла и м. Липака

Особености Площ: 1 дка

Вид и хронология Група могили Неопределима

Опазване Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.

17. Местоположение Местност: границата между м. Стангъла и м. Липака

Особености Площ: 1 дка

Вид и хронология Група могили Неопределима

Опазване Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.

18. Местоположение Местност: границата между м. Стангъла и м. Липака

Особености Площ: 1 дка

Вид и хронология Група могили Неопределима

Опазване Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.

19. Местоположение Местност: границата между м. Стангъла и м. Липака

Особености Площ: 1 дка

Вид и хронология Група могили Неопределима

Опазване Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.

20. Местоположение Местност: Сопот - кайряка

Особености Площ: 1 дка

Вид и хронология Некропол Възраждане

Опазване Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

21. Местоположение Местност: Сопот - кайряка

Особености Площ: 4 дка

Вид и хронология Група могили Неопределима

Опазване Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.

22. Местоположение Местност: Сопот - кайряка

Особености Площ: 1 дка

Вид и хронология Група могили Неопределима

Опазване Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.

23. Местоположение Местност: Сопот - кайряка

Особености Площ: 1 дка

Вид и хронология Група могили Неопределима

Опазване Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.

24. Местоположение Местност: Сопот - кайряка

Особености Площ: 1 дка

Вид и хронология Група могили Неопределима

Опазване Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.

25. Местоположение Местност: Сопот - кайряка

Особености Площ: 1 дка

Вид и хронология Група могили Неопределима

Опазване Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.

26. Местоположение Местност: Сопот - кайряка

Особености Площ: 1 дка

Вид и хронология Група могили Неопределима

Опазване Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.

27. Местоположение Местност: Сопот - кайряка

Особености Площ: 1 дка

Вид и хронология Група могили Неопределима

Опазване Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.

28. Местоположение Местност: Сухиндолско дере

Особености Площ: 20 дка

Вид и хронология Крепост Късна Желязна епоха; Късна античност

Опазване Опазване Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

29. Останки от селище, м, "Селце", 1 км югозападно. **Обявен** в ДВ бр.78 от 1968г. Вид - архитектурно-строителен от Античността и Средновековието. Категория **„местно”**

29. Местоположение Местност: Селце

Особености Площ: 40 дка

Вид и хронология Селище Ранна и Късна желязна епоха; Римска епоха; Първа и Втора българска държава

Опазване Опазване Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

30. Местоположение Местност: Стоенчин вир- воденицата

Особености Площ: 2 дка

Вид и хронология Плосък некропол

Опазване Опазване Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

31. Местоположение Местност: Лесковец

Особености Площ: 5 дка

Вид и хронология Селище Бронзова епоха; Желязна епоха

Опазване Опазване Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

32. Местоположение Местност: Лесковец

Особености Площ: 10 дка

Вид и хронология Водопровод Римска епоха

Опазване Опазване Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

33. Местоположение Местност: полуостров язовир Ал. Стамболийски

Особености Площ: 4 дка

Вид и хронология Некропол Втора Българска държава

Опазване Опазване Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

34. Местоположение Горскосливовско кале

Особености Площ: 2 дка

Вид и хронология Крепост Късна Античност

Обект с неопределени функции Късна Желязна епоха

Опазване Опазване Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

35. Останки от сгради, м, "Манастиря", 1 км югозападно. **Обявен** в ДВ бр.78 от 1968г. Вид - архитектурно-строителен от Античността и Средновековието. Категория **„местно”**

35. Местоположение Манастира

Особености Площ: 25 дка

Вид и хронология Керамичен производсвен център Римска епоха

Опазване Опазване Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

36. Местоположение

Особености Площ: 5 дка

Вид и хронология Каменоломна Римска епоха

Опазване Опазване Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

37. Лобно място на Юсеин Мутков. **Обявен** в ДВ бр.40 от 1970г. Вид - **исторически.** Категория **„местно”.**

Недвижими културни ценности <u>в населените места</u> – списък и особености:

Освен описаните културни ценности с изявени качества, разположени извън границите на населените места, недвижимото културно-историческо наследство на общината, като ресурс с познавателно, възпитателно, естетико-емоционално и стопанско значение (за развитие на културен туризъм), е представено и като елемент на урбанизираната среда.

В обхвата на селищната територия са обявени за недвижими културни ценности /НКЦ/, по списъка предоставен от **НДА на НИНКН** обектите са **12** , както следва:

<u>с. Горско Косово</u>

1.Паметна плоча загинали за родимата.

<u>с. Коевци</u>

1. Къща на Петър Съба Денчеви. Кад.данни : кв 25; парц.II; пл.№112. **Обявен** в ДВ бр.40 от 1970г. Вид - **исторически.** Категория **„национално”.**

2.Надгробен паметник на подофицер Николай Д. Ганчев.

3. Паметна плоча на подофицер Николай Д. Ганчев.

<u>с. Красно градище</u>

1. Паметна плоча на Тодор Анчев Банов.

<u>гр. Сухиндол</u>

1. Къща на ул. „Цар Асен” №39 /свързана с дееца от национално-освободителната борба Руслан Мирчев/. Кад.данни : кв 45; пл.№10. **Деклариран** с Писмо №1625 от 07.08. 1991г. Вид - **исторически.**

2. Паметна плоча на Даскал Васил Неделчев.

3. Паметна плоча на Неделчо Цанев Велев.

4. Паметна плоча на Отец Матей Преображенски.

5. Паметна плоча на Киро Маринов /Ковача/.

6.Паметник „Българио за тебе те умряха…”.

7.Мемориален барелеф с две мраморни плочи „За тебе те умряха”

Режими за ползване на териториите, на които се намират археологически обекти:

Режим „А“ – забраняват се всички видове дейности – строителни, добивни, благоустройствени, селскостопански, мелиоративни и други, които нарушават целостта на земния пласт в границите на археологическия обект.

Режим „Б“ – забраняват се всички видове изкопни работи, както и дълбочинната обработка на почвата (риголване), засаждане на трайни култури с дълбока коренова система, заблатяване и др., които могат да унищожат или засегнат археологическата субстанция в границите на обекта.

За значителен брой сгради със стойностна архитектура в общината, строени между двете Световни войни ОУПО предлага да се приложат разпоредбите на” **НАРЕДБА № Н-12** от 21 ноември 2012 г. за реда за идентифициране, деклариране, предоставяне на статут и за определяне на категорията на недвижимите културни ценности, за достъпа и подлежащите на вписване обстоятелства в Националния регистър на недвижимите културни ценности”.Друг характерен елемент от културния ландшафт на общината са слънчевите склонове и лозовите масиви, базалтовите скали и живописните пейзажи..

Предлага се границите на НКЦ да се определят според указанията на циркулярно писмо №545/27.02.2001г. на директора на НИПК **/Приложение № 4 към част КИН/**, а именно

--Териториален обхват на археологическия обект – територията,очертана от външния контур на обекта

--Териториален обхват на охранителната му зона – 10 /десет/ метра около външния контур на обекта

Предлага се Общинската администрация на Сухиндол да направи предложение до НИНКН за провеждане дейности по актуализация на списъка на НКЦ. Последното вписване на НКЦ е осъществено но 07.08.1991г. с Писмо № 1625. Наложително е да се „актуализира оценката на културната и научна стойност на обектите, на състоянието им, определяне на режими за опазване, както и идентифициране на нови обекти с потенциал на НКЦ.”

Предлага се също така община Сухиндол да се възползва от предложението на НАИМ при БАН и да възложи институтът да проведе целенасочени издирвания на археологически обекти с точна локализоция, граници, хронологическа и видова последователност, като към всеки обект се приложи и оценка на потенциала по отношение на бъдещото научно изследване, опазване и социализация. Същото предложение е отправено и от РИМ Велико Търново съглано изискванията на НАРЕДБА № Н- 00 0001 ОТ 14.02.2011Г. ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ТЕРЕННИ АРХЕОЛОГИЧЕСКИ ПРОУЧВАНИЯ.

Наред с подробното разглеждане на КИН в цитираните 5 приложения, с предварителния проект е изготвена и тематична схема в М 1:25000, която показва както локализацията и концентрацията на обекти и зони, така и предложенията за опазване, експониране и оформление на маршрути на културно-познавателния туризъм.

Баланс на територията

Сравнителният баланс на територията „Състояние – окончателен проект на ОУПО” показва следните промени:

- нарастване на територията с общо предназначение (компактна селищната територия и отделни дисперсни обекти за регулиране / полигони), т.е. ФНМ се увеличава с 0,66 % за сметка на ССФ, но предимно със селищни територии останали извън регулация през 70-те години и възобновеното им включване в регулация, както и частично необработваеми земи от селскостопанския фонд,
- слабо нарастване на терените за транспорт и комуникация (вкл. полски и горски пътища), както и на водните площи и течения, в т.ч. възтановяване съоръжения на хидромелиорациите

Намаляването на селскостопанския фонд с 0.66 % се компенсира доколкото е възможно с рекултивиране на стари сметища, на затлачени водни територии, на ерозирани терени, дерета и други мелиоративни мерки.

	Баланс на територията по основни групи и елементи (Нар.№8)	Състояние (ха)	(%)	Оконч. проект	%
I.	**ТЕРИТОРИИ С ОБЩО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ**	**495.24**	**3.15**	**599.36**	**3.81**
А	*В строителните граници на НМ (в и извън регулация):*	***457.54***	*92.4*	**599.36**	**100**
1	Жилищни функции /обитаване, в т.ч. улици и площади/	406.04	88.7	430.02	71.75
2	Обществено-обслужващи функции	0.30	0.1	1.5	0.25
3	Производствени дейности	30.00	6.5	76.5	12.7
4	Складови дейности	13.00	2.8	34.2	5.75
5	Рекреация, курорти, вилни зони	-	-	43.44	7.25
6	Озеленяване, паркове, градини (гробищни паркове)	6.50	1.4	11.1	1.85
7	Спорт и атракции	1.20	0.3	1.5	0.2
8	Комунално обслужване и стопанство	0.50	0.1	1.1	0.2
Б	*Неурбанизирани територии (извън строителните граници на НМ и извън регулация, в т.ч. СО Мъгъра, Куза и отделни групи по р.Росица)* *С окончателния проект в регулация се включват нови 104,12 ха предимно необработваеми и вече урбанизирани земи*	***37.70***	*7.6*	-	-
9	**ЗЕМЕДЕЛСКИ ТЕРИТОРИИ** (без тези зем.земи по б. Б по горе – 104,12 ха и стопанските дворове край селищата)	**9126.46**	**58.06**	**9021.15**	**57.4**
9.1	Обработваеми земи - ниви, в т.ч. ливади и други видове	5835.96	63,94	5831.00	64.6
9.2	Обработваеми земи - трайни насаждения	844.76	9.26	872.84	9.7
9.3	Необработваеми земи, в т.ч. нарушени терени, сметища	2445.74	26.86	2317.31	25.7
10	**ГОРСКИ ТЕРИТОРИИ**	**5050.70**	**32.14**	**5050.19**	**32.12**
10.1	Стопански гори (производителни, средообразуващи и др.)	2585.40	51.2	2585.00	51.2
10.2	Защитни гори (НАТУРА 2000 и др.)	2379.00	47.1	2379.00	47.1
10.3	Специални гори с рекреационно и полезащитно значение	70.00	1.4	70.00	1.4
10.4	Горски земи	16.30	0.3	16.19	0.3
11	**ВОДНИ ПЛОЩИ**, в т.ч. хидромелиоративни съоръжения	**979.00**	**6.23**	**979.00**	**6.23**
12	**ТРАНСПОРТ И КОМУНИКАЦИИ**, 32 ха републикански и 33 ха общински (тук не е включена площа на АМ „Хемус” , в процедури)	**65.00**	**0.41**	**66.00**	**0.42**
13	**ТЕХНИЧЕСКА ИНФРАСТРУКТУРА**	**2.30**	**0.01**	**3.00**	**0.02**
14	**ОБЩА ТЕРИТОРИЯ НА ОБЩИНА СУХИНДОЛ:**	**15718,70**	**100.0**	**15718,70**	**100**
II.	**ЗАЩИТЕНИ И НАРУШЕНИ ТЕРИТОРИИ**	**1952.62**	100	**1994.00**	100
А	А) За природозащита - защитени територии и защитени зони (в ССФ и в ГФ), ЗМ - (1684,28+163,08+3.1)	1850.46	94.77	1850.46	92.8
Б	Б) За опазване на културното наследство (в ССФ и в ГФ)	-		0.42	0.02
В	В) С особена териториално-устройствена защита	97.76	5.00	138.72	6.8
Г	Г) За възстановяване и рекултивация	-		4.40	0.2
Д	Д) С активни и потенциални свлачища и срутища	4.40	0.23	0.00	-

Е	Е) Други нарушени територии –	-		-	-
Ж	Ж) ОБЩА ПЛОЩ (с отчитане на припокриването)	1952.62	12.36	1994.00	12.7
	ОБЩА ТЕРИТОРИЯ НА ОБЩИНА СУХИНДОЛ:	**15718,70**		**15718,70**	

Забележка: Подробен баланс на селищната територия за всяко населено място и вилна зона следва да бъде направен в резултат на подробните устройствени планове, които общината ще възлага за изготвяне поетапно след влизане в сила на настоящия ОУПО Сухиндол.

Допълнителна бележка: Представеният баланс на територията е изготвен на основата на пространствени бази данни, изготвяни и поддържани от различни национални и местни администрации. Като основни източници на информация са приети Системата за Идентифициране на Земеделските Парцели (СИЗП) – Министерство на земеделието и храните и Карти за Възстановената Собственост (КВС). Паралелно с тях са ползвани и карти и бази данни от ИАГ и Регионална дирекция по Горите – В.Търново. Ползвани са и други тематични бази данни, включително планове за регулация и кадастрални планове на населените места. Допълнително прецизиране на земеделския фонд бе извършено съвместно с ОД „Земеделие" В.Търново, актуално към месец октомври 2017 г. и отразено в окончателния проект на ОУПО Сухиндол.

Характерно не само за община Сухиндол, но и като общ проблем за цялата страна е несъответствията между различните бази данни и липсата на хармонизация, която се изисква, както по национална законова уредба, така и по Европейска директива 02/2007/ЕО – INSPIRE.

По тази причина е изготвен референтен слой земно покритие, при спазване на стандарт ISO 19144-2, на основата на спътникови изображения от различни източници и от различни години. За основа е ползвана информационната база на Европейската Програма КОПЕРНИКУС и по-точно спътниковото съзвездие SENTINELS. Чрез слоя земно покритие е осигурено максимално съвместяване на различните тематични бази данни и максимална достоверност на крайния резултат на баланса.

Независимо от това е необходимо община Сухиндол да потърси съдействие от страна на държавната администрация, преди всичко в лицето на Държавната Агенция за Електронно Управление и на Министерство на Регионалното Развитие и Благоустройството, за хармонизиране на различните масиви от пространствени данни.

Обобщения сравнителен баланс само за компактната селищната територия по населени места (състояние по регулация - минимални нови разширения – общо предвиждане на окончателния проект) е:

Населени места	Състояние по действаща регулация (вкл. полигони по пар. 4 – ПНИ и др. нерегламентирани) ха	Останали извън строителните граници или изключени от регулация през 70-те години селищни територии (стопански дворове , произв.-складови и други терени	Ново предвидени разширения (вкл. за частично включване в строителните граници на НМ и от нерегламенти -раните) ха	Общо селищна територия в строителни граници на населените места и вилните зони - предварителе н проект ха
1. гр. Сухиндол	200.11	30.00	61.12	261.23
2. с. Красно Градище	43.91	0.09	0.09	44.00
3. с. Бяла река	52.56	11.00	11.68	64.24
4. с. Горско Калугерово	71.65	5.50	6.06	77.71
5. с. Горско Косово	35.69	0.90	1.06	36.75
6. с. Коевци	53.62	17.50	18.37	71.99
Общо от т.1 до т. 6	**457.54 ха**	**64.99 ха**	**98.38 ха**	**555.92 ха**
7. в.з. Мъгъра – Ов 6	5.20	5.20	3.41	7,27
8. в.з. Куза – Ов 7	5.72	5.72	6.78	12.50
9. в.з. Водешница – Ов 3	2,85	2,85	1.86	1.86
10. в.з. Косовски ливади – Ов 5	3,94	3,94	3.29	3.29

11. в.з. Хайковец - Ов 4	3.99	3,99	3.25	3.25
12. в.з. Трескавец – Ов 1	9.50	9.50	9.03	9.03
13. в.з. Адата – Ов 2	6.50	6.50	6.24	6.24
Общо от т. 7 до т. 13	37.70	37.70	**37.13**	43.44
ОБЩО урбанизирана територия от 1 до 12	**495.24 ха**	**102.69 ха**	**135.51 ха**	**599,36 ха**

Забележка: Общата територия със строителни граници за община Сухиндол достига **599,36 ха**, като към тази на частично разширените населени места с общо **555.92 ха** се добавят и **43,44** ха на урбанизираните терени с новопредвиден статут на вилни зони. Конкретните баланси на територията на населените места и други урбанизирани образования остават предмет на подробните устройствени планове по места.

Така новите територии, включени за урбанизиране в плана възлизат общо на **104,12** ха.

СТРУКТУРА И УСТРОЙСТВО НА ОБЩИНАТА, ЗОНИ И РЕЖИМИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА СУХИНДОЛ – окончателен проект на ОУПО

С Общия устройствен план на Община Сухиндол (ОУПО) съобразно местните и регионални характеристики на територията на общината се осигуряват необходимите условия за устойчиво комплексно развитие на територията при едновременно:

отчитане и съхраняване на околната среда, осигуряване на здравословни условия на обитаване и труд;

икономично използване на теренните ресурси, изявяване и доразвитие на качествата на традиционното му застрояване;

опазване и интегриране на културното и историческо наследство в живота на местната общност;

сигурност на населението и управление на естествените и антропогенни рискове за нея;

запазване, обновяване и развитие на съществуващите населени места, оформяне на техния облик и хинтерланд.

В Правилника се конкретизират и допълват на местно ниво разпоредбите на Наредба № 7 от 22.12.2003 г. на МРРБ за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони, по отношение на:

1. създаване на смесени устройствени зони, производни на типовете и разновидностите на устройствените зони, при съобразяване на конкретните условия;

2. обособяване и регламентиране на части от територията като самостоятелни терени с конкретно предназначение, чието устройство и застрояване се подчинява на правила различни от тези на зоната, в която попадат;

3. допълване на набора от устройствени и застроителни правила и нормативи, в съответствие със специфичните условия в територията;

4. конкретизиране на пределните стойности на нормативите за устройство и застрояване на устройствените зони;

5. въвеждане на режими за превантивна устройствена защита по чл. 10, ал. 3 от ЗУТ за определени територии, с оглед запазване на фактическото им ползване, без да се влошават техните качества;

6. установяване на правила и нормативи за територии с културно-историческа защита, в съответствие с чл. 13, ал. 2 и 6 от ЗУТ.

7. Предложените дейности в предварителния проект на ОУПО са съобразени с изискванията за опазване на защитените зони по Натура 2000 , като се предлагат мерки за съвместимост с предмета и целите на опазването им, съгласно ЗООС и ЗБР.

Границите на Община Сухиндол, на устройствените зони, на терените с конкретно предназначение**,** в и извън населените места и на териториите с културно-историческо наследство, са определени в схема в М 1:25000 и съдържат обобщено:

УСТРОЙСТВЕНИ ЗОНИ И ТЕРЕНИ С КОНКРЕТНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ

В зависимост от преобладаващото си предназначение и характера на застрояване, освен определените с Наредба № 7 устройствени зони, се включват и такива смесени зони, характерни за Общината.

В устройствените зони или извън тях са обособени терените, предназначени за:

- образование и здравеопазване
- техническа инфраструктура,
- спорт;
- озеленени площи за широко обществено ползван ,
- някои озеленени площи със специфично предназначение (защитно озеленяване, както и улично озеленяване, ветрозащитно озеленяване;
- специални терени,;
- терени на комуналното стопанство,
- терени за обществено обслужване, културно-историческо наследство и озеленяване
- терени за гробища

Извън границите на населените места и селищните образувания са определени следните видове територии:

1. земеделски земи с право на промяна в предназначението или застрояване в пределно допустими размери;
2. земеделски земи без право на промяна на предназначението;
3. територии с режим на превантивна устройствена защита по смисъла на чл. 10, ал. 3 и § 5, т. 5 ДР на ЗУТ.
4. територии за горскостопанска дейност, чието предназначение не може да се променя.

С ОУПО Сухиндол са предложени следните режими на устройство и застрояване на устройствените зони:

1. урбанизирани територии (населени места и селищни образувания);
2. земеделски територии;
3. горски територии;
4. защитени територии;
5. нарушени територии за възстановяване.

Границите и обхватът на териториите са определени в съответствие с наличното предназначение на териториите (фактическото им ползване) и в съответствие с предвиждането на устройствения план, а именно:

1. за жилищни нужди;
2. за производствени и складови дейности;
3. за рекреационни дейности;
4. за озеленени площи;
5. за спорт и атракции;
6. за културно-историческо наследство;
7. за обществено и делово обслужване;
8. за движение и транспорт;
9. за инженерно-техническа инфраструктура;
10. за комунално обслужване;
11. за земеделска дейност;
12. за горски насаждения;
13. за водни площи;
14. за природна защита;
15. за превантивна защита;
16. за възстановяване и рекултивация;
17. за специално предназначение;
18. за смесено предназначение;
19. за друго предназначение

ЗОНИРАНЕТО И УСТРОЙСТВЕНИТЕ РЕЖИМИ ВКЛЮЧВАТ:

Урбанизирани територии (населени места и селищни образувания)

1. Жилищни устройствени зони-(Ж)

Производствени и складови територии. -(П)

Територии за рекреационна дейност- (О)

Смесени устройствени зони - (С)

С ОУПО се предвиждат смесени устройствени зони, които с оглед на преобладаващото си предназначение и характера на застрояване, са характерни за общината и не се покриват от общите предвиждания на Наредба № 7 .

1. Смесена многофункционална устройствена зона (Смф)
2. Смесени обслужващо производствени зони (Соп)

Устройство на самостоятелните терени с конкретно предназначение

1. Жилищни територии- Ж

2. Терени за обществено обслужване - Оо

3. Терени за мрежи и съоръжения на техническата инфраструктура

4. Територии за спорт и развлечения

5. Устройство на озеленени територии (Оз)

6.. Територии за превантивна защита (културно –историческо наследствоТтз, за лозови масиви Тлм, за полезни изкопаеми ТПИ).

Устройство на териториите извън границите на населените места

В териториите със земеделски земи без право на промяна на предназначението не се допуска промяна на предназначението на земеделски земи от I-ва до V-та категория.

В територии с необработваеми земеделски земи, се допуска промяна предназначение на ползване.

В териториите с режим на превантивна устройствена защита се запазва фактическото ползване на земята, без да се влошават качеството й.

В териториите за горскостопанска дейност не се допуска промяна на предназначението на ползване единствено за „рекреационни гори" по реда и при условията на Закона за горите.

Режимите със специални изисквания и такива, свързани с подобряване на екологичната обстановка са сведени до необходимия минимум поради ограничения в застрояването в съседство с източници на питейна вода, гробища, санитарни зони защитени зони, защитени територии, други обекти, изискващи определени хигиенно-защитни зони; нужда от доизграждането на комуникационно-транспортната система (например велосипедни алеи – самостоятелно или в напречния профил на улиците, в зависимост от възможностите) и доизграждането на техническата инфраструктура; от специфични геоложки условия, както и

редът и условията за изменение на ОУПО и изискванията към ПУП

Така описаните за ОУПО Сухиндол устройствени зони и конкретни режими на територията, показани и на плана на предварителния проект в М 1: 25000 и подробно представени по имоти в идентификационната таблица по 6-те землища (2 бр. таблични приложения), включват обобщено обособените общо 6 тематични групи устройствени зони с 14-те вида устройствени режима са разпределени както следва:

1. Обитаване и комунални дейности
    a. жилищна зона с преобладаващо застрояване със средна височина, плътност и интензивност – **Жс**, 1 бр. – град Сухиндол, (186,03 ха)
    b. жилищна зона с преобладаващо застрояване с малка височина и плътност и интензивност – **Жм**, 5 бр. – селата в общината, (243,23 ха)
2. Отдих и туризъм
    a. рекреационни устройствени зони за вилен отдих – **Ов**, 7 бр.–м. Мъгъра, Куза и 5 бр. по р. Росица – 43,44 ха
    b. други рекреации - лов, риболов – **Од**, 5 бр., 4,65 ха
    c. рекреационни устройствени зони за курорти и допълващи дейности – **Ок,** 2 бр. – 3.6 ха
3. Озеленяване и гробищни паркове
    a. зони за озеленяване (спорт и атракции) – **Оз**, 1 бр, гр. Сухиндол, 6,35 ха
    b. Гробищни паркове – **Г,** 8 бр.- 6.34 ха
4. Обществено обслужване – Оо
    a. терени за обществено обслужване – **Оо**, 2 бр., 0,3 ха
5. Производство (селско, горско и промишлено стопанство)
    a. предимно производствена устройствена зона – **Пп**, 28 бр. (в и извън регулация) – 86,6 ха
    b. смесена обслужващо - производствена зона – **Соп**, 2 бр – 39,7 ха
    c. смесени: земеделски/горски земи с допустима промяна на предназначението – **Смф**, 13 бр.- 240,8 ха
6. Други специфични терени за териториално устройствена защита и резерв - Т
    a. Територии за лозови масиви – **Тлм**, 2 бр. – 37,5 ха
    b. Територии с находища на полезни изкопаеми – **Тпи**, 3 бр. – 97, 7 ха
    c. Територии с особена териториално - устройствена защита – **Ттз**, 4 бр.- 31,29 ха

Режим	Обща площ, ха
Жс	186,032
Жм	243,227
Оо	0,326
Ов	43,44

Ок	3,606
Пп	86,634
Од	4,653
Оз	6,345
Г	6,343
Смф	240,841
Соп	39,725
Тлм	37,465
Тпи	97,762
Ттз	31,288

Обща територия на определените с плана устройствени зони с конкретен режим е 1027,69 ха. Останалата територия на общината запазва съществуващият си характер и предназначение.

Забележки:

- За бъдещият сервитут по трасето на автомагистрала „Хемус" е предвидена зона за промяна в режима на земеделските земи под влиянието на комуникации (режим 0.4.20 по наредба №8), 14-ти устройствен режим, в който е допустимо промяна на предназначението, а точният сервитут на магистралата ще бъде параметриран след работния проект на избраното трасе и габарит.
- За останалата и преобладаваща част от територията на Община Сухиндол не се създават устройствени зони и режими, а се запазва съществуващото земеползване в земеделския и горския фонд, водните площи и други територии за природозащита (защитени територии и зони, защитени местности), за транспорт и комуникации, за друга техническа инфраструктура.
- Самостоятелно са отразени и санитарно охранителните зони около водоизточниците (СОЗ), обектите на културно-историческото наследство, напоителните системи и други самостоятелни обекти.

Правила и нормативи за прилагане на ОУПО Сухиндол

Подробен Правилник за прилагане на ОУПО Сухиндол е бъде даден в отделно ПРИЛОЖЕНИЕ (за внасяне в Общински Съвет**),** а тук синтезирано са представени предвидените УСТРОЙСТВЕНИ РЕЖИМИ И НОРМАТИВИ НА ЗАСТРОЯВАНЕ, съобразно йерархичното ниво на планиране на етап ОУП на община и мащаб 1:25000.

ПРАВИЛА И НОРМАТИВИ ЗА УСТРОЙСТВО И ЗАСТРОЯВАНЕ						
Устройствени зони	Устройствени параметри				Начин на застрояване	Индекс
	максимална плътност на застр. в %	максимален Кинт	минимална озеленена площ в %	Максимална кота корниз в м.		
1	2	3	4	5	6	9
ЖИЛИЩНИ ТЕРИТОРИИ						Ж
1. Жилищна устройствена зона с малка височина на застрояване	От 20 до 60	От 0.5 до 1.2	От 40-60	10 м	Свободно и / или свързано	Жм
2. Жилищна устройствена зона със средна височина на застрояване	25 - 70	1 – 2,0	30 - 50	До 15 м.	Свободно и свързано	Жс
	Определят се с ПУП, доказващ целесъобразността на решението				Свободно и / или свързано	

ТЕРИТОРИИ ЗА РЕКРЕАЦИОННИ ДЕЙНОСТИ						О
Вилни зони	30-40	0.8	50 - 70 ½ с дървесна растителност	7м, до било на покрив 10 м.	Свободно и / или свързано, хотели до 40 л.	Ов
Други рекреации / лов, риболов, около микроязовири и водни площи и течения	30	0.8	70	7м, до било покрив 10 м.	Свободно и / или свързано	Од
СМЕСЕНИ ТЕРИТОРИИ						
Смесена *крайбрежна* многофункционална устройствена зона	20	0.5	70	7 м. до било на покрив 10 м.	Свободно и / или свързано	Смф1
Смесена устройствена зана – обитаване и производство ,	20	0.5	50	3.50 м	Свободно и / или свързано	Смф2
Смесена обслужващо-производствена зона зона	80	1.2	50-70	10 м	Свободно и / или свързано	Соп
ТЕРЕНИ ЗА ОБЩЕСТВЕНО ОБСЛУЖВАНЕ Определят се с ПУП, доказващ целесъобразността на решението						Оо
За детски заведения	30	0.60	40		Свободно и / или свързано	
За училища	40	1.20	20		Свободно и / или свързано	
За социални грижи	30	1.20	40		Свободно и / или свързано	
За адм. услуги, търговия, обществено хранене, битови услуги, други обществено – обслужващи дейности	50	1.5	40		Свободно и / или свързано	
ПРОИЗВОДСТВЕНИ ТЕРИТОРИИ						
Предимно производствена устройствена зона	От 40 до 80	1.0 – 2,5	20 – 40 Мин. 1/3 дървесна растителност		Свободно и / или свързано	Пп
ТЕРИТОРИИ И САМОСТОЯТЕЛНИ ТЕРЕНИ НА ЗЕЛЕНАТА СИСТЕМА						
Устройствена зона за паркове, градини , улично и извънселищно озеленяване и -4 кв.м на жител						Оз
Гробищни паркове- 4.00 кв.м на жител						Г
ТЕРИТОРИИ ЗА СПОРТ И РАЗВЛЕЧЕНИЯ: 20 % мин. озеленена площ от УПИ , необходима площ 15-20 кв.м на жител в села						
Зона за спорт и развлечения	10	0.20	20		Свободно и / или свързано	О
ЗЕМЕДЕЛСКИ ТЕРИТОРИИ С ДОПУСТИМА ПРОМЯНА НА ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕТО						
ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ ЗА ОПАЗВАНЕ НА НЕДВИЖИМОТО КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО						(Тнкн)
ТЕРИТОРИИ ЗА ПРЕВАНТИВНА УСТРОЙСТВЕНА ЗАЩИТА ЗА АРХЕОЛОГИЧЕСКО						(Тарх)

ПРОУЧВАНЕ	
ТЕРИТОРИИ ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И РЕКУЛТИВАЦИЯ /КАРИЕРИ/	
ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ И ЗАЩИТЕНИ ЗОНИ	ЗЗ, ЗТ
ТЕРИТОРИИ С ОСОБЕНА ТЕРИТОРИАЛНА ЗАЩИТА	Тпи/Тлм/Ттз

Проектът на правилник за прилагане на ОУПО на Сухиндол, вкл. и на горните параметри, е изготвен в отделно **ПРИЛОЖЕНИЕ,** с оглед процедирането му в Общинския съвет. Подробната идентификация на териториалните елементи и позициониране на устройствените зони с техните допустими градоустройствени параметри са посочени по последователно номерирани видове режими, по ЕКАТТЕ и землища на населените места в специално **ПРИЛОЖЕНИЕ** с 2 бр. таблици, резюмиране и върху плана.

Общи бележки към прилагането и поддържането на ОУПО Сухиндол и към приложенията.

Както е отбелязано в първата част на записката, проблем на национално ниво е липсата на ясни и координирани помежду им бази данни, които да служат за коректни програми за управление и възможни инвестиционни обекти, нпример:

Административните граници на община Сухиндол по КВС-картите и по картите от програмата на японската агенция ДЖАЙКА се разминават и дават вариации в площа на общината от 10-20 хектара; Няма ясна позиция коя база данни е по-вярната. Дори от Националния Статистически Институт не могат да заяват категорична позиция кои данни трябва да се ползват като основа. Това показва нужда на хармонизация на типовете територия и заложените в различни наредби определения. Предстои и приемането на методика на урбанизираните екосистеми по изискванията на СЕО и според Европейска директива 92/43/ЕИО за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна.

Голяма част от статистическите данни не са гео-реферирани и не могат да се ползват за детайлен анализ и проиграване на сценарии чрез симулационни модели;

Различни ведомства дават различни данни и граници на определени важни територии и ресурси.

Предложението е, МРРБ да започне хармонизация на пространствените бази данни , първоначално за Северна България, като ползва добрата практика от трансграничния проект MIS ETC 171.

В този контекст следва да се отбележи, че българското правителство е поело ангажименти в рамките на инициативата Open Government Partnership за ефективно електронно управление.

Прилагането и поддържането на плана са свързани с:

Правилника за прилагане на ОУПО Сухиндол – неразделна част от окончателния проект.

Правилата и нормативите за прилагане на ОУПО – цитирани в приложението включват и насоките, задължителните условия и параметрите на застрояване към фазите на подробното устройствено планиране, установени в режимите на ОУПО. Процедурите по откриване на производство за **преобразуване на СО** във вилни зони следват изискванията на ЗАТУРБ и ЗМСМА.

Установяване и приемане на „Специфични правила и норми” за отделни случаи – такава необходимост не е установена с настоящия предварителен проект на ОУПО Сухиндол и не се предвиждат такива, но тази възможност следва да се има в предвид, ако на по-късен етап в развитието на общината и прилагането на плана възникне необходимост за конкретни случаи със специфични особености.

Съобразяване и с други рамкови документи и европейски регламенти, имащи пряко отношение към Община Сухиндол, например според Европейска директива 92/43/ЕИО за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна, както и на базата на разработваната в момента методика на урбанизираните екосистеми по изискванията на СЕО, а именно приложената ТИПОЛОГИЯ НА ЕКОСИСТЕМИТЕ В БЪЛГАРИЯ в съответствие с Европейска агенция за околна среда – част „Урбанизирани Екосистеми”. Други релевантни директиви са посочени в приложенията от том 3 с формулирани предложения за проекти.

Изискванията, свързани с етапното реализиране на устройствените мероприятия включват:

– степен на адекватност на предложенията

– приемственост от традиционно – тенденциалното развитие

– ориентация към реално приложими за района и човешкия му потенциал иновации.

Заключения и препоръки на окончателния проект на ОУПО Сухиндол, М 1 : 25 000

С одобряването на ОУП на Община Сухиндол и правилата и нормативите към него, предвидените устройствени зони и стойности към тях стават задължителни за прилагането на плана.

При възлагане и изработка на подробни устройствени планове, правилата и нормативите на устройство и застрояване следва да отговарят на тези, предвидени в ОУП.

Терени с обекти на културно-историческото наследство се устройват съобразно изискванията и определените от Националният институт за недвижимо културно наследство (НИНКН) режими за опазване на недвижимото културно наследство. За тях се разработват специализирани предварителни проучвания, свързани с опазване на недвижимото културно наследство.

Допустимите и недопустимите дейности за всички устройствени зони се съобразяват с изискванията на наредбите на МРРБ и МЗ.

За съоръженията на транспорта и техническата инфраструктура важат съответните специализирани наредби, правила и нормативи.

В краен резултат, наред с **обяснителната записка** и основните графични материали в М 1 : 25 000,

- **актуализирания опорен план и**
- **окончателния проект на ОУПО Сухиндол**

плана съдържа още:

Опис на приложенията към Обяснителната записка (Том I - Основни план - схеми):

1. Общинска схема „Стратегическо планиране” и функционално зониране – концептуална схема;
2. Защитени зони по НАТУРА 2000 и защитени територии;
3. Ландшафт, зелена система (3-1), вкл. земи с висока природна стойност, оконч. проект (3)- 2 бр.;
4. Сборна схема на инженерните системи;
5. Комуникация и транспорт (5 + 5-А) – 2 бр. схеми;
6. Собственост;
7. Културно-историческо наследство;
8. Почви;
9. Геология и хидрогеология;
10. Интегриран риск;

Допълнителни приложения към плана (Том II.):

11. **Приложение № 1** - Заверени списъци на недвижим културни ценности /НКЦ/ съхранявани в Националния документален архив /НДА/ на НИНКН с изх.№ 0800-1535/14.11.2014г.
12. **Приложение № 2 -** Справка от Автоматизирана информационна система „Археологическа карта на България”/АИС АКБ/ с вх. №33-00-29/21.11.2014г.
13. **Приложение № 3 -** Регистър на военните паметници и Картотека на военните паметници на Областна комисия „Военни паметници” област Велико Търново
14. **Приложение № 4** - Актуален списък на обектите на територията на Община Сухиндол, съставляващи НКЦ/НКЦ/, идентифицирани и проучени, но не включени в списъците на НКЦ, съхранявани в Националния документален архив на НИНКН. (официално регистрирани, или в процес на изследване в Регионалния исторически музей в Велико Търново).
15. **Приложение № 5** - Идентификация на териториалните елементи и локализация на устройствените зони с техните допустими градоустройствени параметри на застрояване по режими (2 бр. Таблици в „ексел” – компакт диск).
16. **Приложения № 6 -** Правилник за прилагане на ОУП на Община Сухиндол с правила и нормативи, вкл. мотиви (за ОбС)

Други допълнителни приложения с предложения за проекти (Том III.):

17. **III-1.** ОРГАНИЗАЦИЯ И ИНТЕГРАЦИЯ НА ПРОСТРАНСТВЕНИТЕ БАЗИ ДАННИ. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДИРЕКТИВА 02/2007/ЕО – INSPIRE. ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ПИЛОТЕН ПРОЕКТ
18. **III-2.** СЪЗДАВАНЕ НА РЕФЕРЕНТЕН СЛОЙ ЗЕМНО ПОКРИТИЕ ЗА ОБЩИНА СУХИНДОЛ. СЪЗДАВАНЕ НА УСЛУГИ – ПИЛОТЕН ПРОЕКТ
19. **III-3.** ОЦЕНКА И КАРТИРАНЕ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ТРЕВНИТЕ ЕКОСИСТЕМИ И ТЕХНИТЕ УСЛУГИ В ОБЩИНА СУХИНДОЛ. СЪЗДАВАНЕ НА УСЛУГИ - ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ПИЛОТЕН ПРОЕКТ
20. **III-4.** ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ИЗГОВЯНЕ НА ПИЛОТЕН ПРОЕКТ ЗА ДИГИТАЛНА КАРТА НА ВЕЛОАЛЕЙНА МРЕЖА И МАРШРУТИЗАЦИЯ НА КУЛТУРЕН И ЕКОЛОГИЧЕН ТУРИЗЪМ, НА ОСНОВАТА НА КУРТУРНО-ИСТОРИЧЕСКОТО И ПРИРОДНО НАСЛЕДСТВО НА ОБЩИНА СУХИНДОЛ
21. **III-5**. СЪЗДАВАНЕ НА ИНФОРМАЦИОННА СИСТЕМА ЗА ИНТЕГРИРАНО УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА ЗА ОБЩИНА СУХИНДОЛ – СЪЗДАВАНЕ НА УСЛУГИ – ПИЛОТЕН ПРОЕКТ ЗА ПРИЛАГАНЕ НА СИСТЕМАТА РИСК НАВИГАТОР

Съпътстващи допълнителни приложения, вкл. с илюстрации на проблеми и несъответствия в информацията и ведомствените бази-данни (Том IV.):

22. Карта-референтен слой земно покритие–ISO 19144-2/INSPIRE с баланси и сравнение 2009-16 г. – (2 бр. формати)
23. Карта – земно покритие-SmartCover-2011
24. Карта – земно покритие-LANDSAT-2016
25. Карта с несъответствията, КВС-2016 и актуализиран опорен план-препокриване имоти
26. Сравнение между граници от КВС и от СИЗП – обща карта
27. Сравнение между граници от КВС и от СИЗП – примери
28. КВС-2016 и регулация/кадастър – (2 бр. формати)
29. Красно Градище – КВС – Кадастър
30. Примери- Детайли - селищни образования - Мъгара и Куза – (2 бр. формати)
31. КАРТА-РАЗЛИКИ-ГОРСКИ-ФОНД-КВС – (2 бр. формати)
32. Карта на несъответствия в гори - КВС и ИАГ
33. Гори по вид собственост (ИАГ)
34. Общински гори
35. Землище Бяла Река - несъответствия данни гори – извадки
36. Землище Коевци - несъответствия данни гори – извадки
37. Землище Сухиндол - несъответствия данни гори – извадки
38. Схема Зони на Природен Риск-риск-наводнение
39. Схема зони на природен риск – земетръс
40. КАРТА-РИСК-ЗЕМЕТРЪС-СГРАДИ-СУХИНДОЛ
41. КАРТА-РИСК-СВЛАЧИЩА-СУХИНДОЛ – (2 бр.)
42. КАРТА-ОХРАНИТЕЛНИ-ЗОНИ-СУХИНДОЛ – (2 бр. формати)
43. КАРТА-ВОДНИ ОБЕКТИ-СУХИНДОЛ – (2 бр. формати)
44. Бяла Река – нови рег. граници, предложение
45. Горско Калугерово - нови рег. граници, предложение
46. Горско Косово - нови рег. граници, предложение
47. Коевци - нови рег. граници, предложение
48. Сухиндол - нови рег. граници, предложение
49. Красно Градище - нови рег. граници, предложение
50. Карта с обекти от особено значение за плана
51. Карта с трасе на АМ „Хемус” (2 бр. формати)
52. Характеристики на селищата в общината (от кметствата)
53. Карта на земите с висока природна стойност
54. Доклад с изпълнени препоръки към окончателния проект
55. КАРТА-Пилотен-Проект-ДАЕУ-СУХИНДОЛ

Сухиндол, 14. 02. 2017 г.

За екип на ОУПО Сухиндол:

Координатори:

(инж.-арх. С. Даскалов) *(арх. К. Миленов)*

Ръководител проект:

(арх. Й. Маринова)